ARHIVA DE AUR A PIONIERIEI 25

Detaşamentul de onoare

Mi-i dragă unitatea mea de pionieri pentru că ea găzduieşte tradiţii frumoase, pentru că aici am primit cravata de pionier.

...Unitatea mea s-a născut într-o zi de iarnă — 13 decembrie 1949. Avea numai 20 de pionieri — azi are 500.

În cei 25 de ani ea a parcurs un drum frumos, plin de succese. Stau mărturie Diplomele C.C. al U.T.C., Diplomele de Unitate fruntaşă, Diploma de Onoare a C.N.O.P. şi alte diplome cîştigate în întreceri sportive şi culturale.

Am zăbovit mult să scriu acest articol, a trebuit să citesc numeroase pagini din istoricul unităţii, să cercetez arhiva, să pot cunoaşte generaţii care au purtat, ca şi mine, cravata de pionier.

Desprind un lucru interesant: aici, în camera pionierilor, au păşit scriitorii: Cezar Petrescu, Constantin Chiriţă, Nicolae Tăutu, Marcel Breslaşu, Nicuţă Tănase; Eroi ai muncii socialiste: Ion Delcea, Ştefan Tripşa; generali, activişti de partid, muncitori, ingineri.

Numărul lor este mare. Toţi formează Detaşamentul de Onoare al Pionierilor. Acestui detaşament i s-a rezervat un loc anume, unde sînt păstrate cărţi, daruri, autografe şi fotografii. Îmi zîmbesc din panoul mult îndrăgit de mine, căpitanul de cursă lungă Liviu Neguţ, fost elev al liceului, scriitorul Mihnea Gheorghiu, de asemenea fost elev al liceului.

Parcurg paginile arhivei noastre — un adevărat tezaur de iniţiative, idei şi fapte pionereşti. Trofeele sînt la loc de cinste. Sute de articole apărute în ziare şi reviste semnate de pionieri şi reporteri.

Toate acestea amintesc despre istoria celor 25 de ani frumoşi ai pionieriei parcurşi de unitatea noastră.

Dorian DOGARU, cl. a VI-a B,
Liceul «Fraţii Buzeşti», Craiova

Întîiul salut

Am avut fericirea să fac parte din generaţia de elevi care au devenit pionieri în aprilie 1949.

Nu pot nici astăzi, după atîţia ani, să descriu în cuvinte emoţia, bucuria, mîndria ce mă stăpîneau.

Ţin minte că, în ziua în care am primit cravata, am părăsit şcoala foarte mîndră de mine. Ploua.

S-a întîmplat ca atunci, pe stradă, să treacă un pluton de ostaşi. M-am oprit şi, pentru prima oară în viaţa mea, am salutat. Ce mîndră eram! Nu simţeam ploaia care cădea pe faţa mea. Trecătorii mă priveau cu admiraţie, pe mine însă mă neliniştea gîndul că mi se udă cravata...

Prof. MARGARETA DRAGHINI

COPACII DE PE STRADA MARE

«...Era o zi friguroasă de februarie, cînd în prima adunare a detaşamentului nostru, pionierii hotărîseră să planteze pomi pe strada mare a oraşului, pe B-dul Eroilor. Eram puţini şi fiecare îşi asumase cîte o sarcină. Eu trebuia să mă îngrijesc de obţinerea puieţilor. Primăvara i-am plantat... Sînt copacii aceia falnici pe sub care treceţi adeseori. Au crescut odată cu generaţia noastră, prima generaţie de pionieri...» Este unul dintre aspectele evocate de tovarăşa Valeria Culcea, oaspetele detaşamentului nr. 2 de la Şcoala generală nr. 1 Zimnicea, căruia i-a oferit totodată şi o fotografie, amintind de acele zile.

File din Cartea de Onoare a Unităţii de pionieri de la Liceul Boldeşti-Scăieni, judeţul Prahova

Vă mai amintiţi?

Îmi amintesc foarte bine că, imediat după începerea trimestrului, în ianuarie 1951, deşi frigul se înteţea zilnic şi zăpada se cernea ca dintr-o sită uriaşă, în fiecare după-amiază veneau la şcoală, într-o sală de clasă, cei mai buni şcolari din clasele a III-a şi a IV-a. Repetau împreună cuvinte pe care le-au ştiut de fapt de la prima citire, cuvinte care alcătuiau textul «angajamentului de onoare» al tînărului pionier.

În ceea ce mă priveşte, deşi nu împlinisem vîrsta de nouă ani şi eram elevă a clasei a II-a, nu lipseam de la nici o repetiţie.

Speram că la începutul lunii februarie, cînd şcolarii urmau să primească cravata roşie, învăţătoarea nu va rezista insistenţelor mele şi mă va primi şi pe mine în organizaţie.

Şi aşa s-a întîmplat. Cu un angajament frumos caligrafiat pe o hîrtie de bloc, împodobit cu desene, într-o după-amiază de duminică geroasă, alături de părinţi am mers la căminul cultural, care găzduia această solemnitate.

—...Eu, tînăr pionier, în faţa tovarăşilor mei, făgăduiesc... Şi mulţi dintre elevii silitori, care atunci au rostit aceste cuvinte, sînt azi învăţători şi profesori, mecanizatori şi ingineri, fizicieni şi muncitori cu înaltă calificare.

Vă mai amintiţi, stimaţi colegi, acea călduroasă şi emoţionantă zi din februarie 1951?

Prof. V. ARCANU

DIALOG CU... PRIMELE DETAŞAMENTE DE PIONIERI

În cinstea jubileului organizaţiei, un grup de pionieri de la Şcoala generală nr. 203 din Bucureşti au hotărît să cerceteze momente din istoria Organizaţiei pionierilor, aşa cum a fost ea oglindită în presa pentru copii. *Ce activităţi au desfăşurat pionierii în primele detaşamente, ce concursuri aveau, cum petreceau pionierii vacanţa de vară?* iată cîteva teme pe care ei le vor cerceta. În programul lor mai sînt prevăzute, de asemenea, întîlniri, convorbiri cu redactori care au lucrat la gazetele «Pionierul» şi «Scînteia pionierului», în anii de început ai presei pionereşti. Astfel, ei plănuiesc să se întîlnească cu scriitorii Gheorghe Tomozei, Mihai Stoian, cu prestigiosul matematician, profesor universitar Solomon Marcus, cu publicistul Eugen Mandric.

Rezultatele «călătoriei» în istoria Organizaţiei pionierilor, întreprinsă de aceşti copii, vor fi expuse într-o adunare de unitate cu prilejul căreia se va inaugura şi o expoziţie de desene.

Iată-i pe inimoşii pionieri, la o şedinţă de lucru, într-una din încăperile redacţiei «Cutezătorii».

MERIDIANELE PRIMĂVERII

CERCUL FOTO CASA PIONIERILOR, IAȘI

OPERAŢIUNEA PRIMĂVARA = 2 000 000 DE PUIEŢI

Anotimpul muncilor agricole e în toi. O agitaţie rodnică stăpîneşte pretutindeni livezile, grădinile, întinsul ogoarelor.

Marele amfiteatru al naturii patriei se bucură în aceste zile şi de prezenţa purtătorilor cravatelor roşii cu tricolor, care au hotărît ca în această primăvară să-i îmbogăţească patrimoniul cu două milioane de puieţi. Din dumbrăvi şi grădini, de pe dealuri şi din luminişuri de pădure, răzbate ecoul muncii entuziaste şi al cîntecului avîntat al celei mai tinere generaţii a ţării.

Insufleţitei chemări a pionierilor de pe meleagurile brăilene, copiii din toate judeţele răspund prin muncă rodnică, prin nenumărate iniţiative. Acum, în aceste zile, prind rădăcini arborii pădurilor ce vor ajunge la vîrsta maturităţii peste 20—25 de ani, nenumărate livezi de pomi fructiferi, viitoarele alei cu arbori ornamentali ce vor înfrumuseţa şoselele. În municipiul Brăila, 25 000 din cei 65 000 de arbori şi arbuşti pe care-i vor planta pionierii îşi vor lua locul într-o minunată «Dumbravă a pionierilor», iar în peisajul montan de la Măguri-Răcătău (Cluj), cei 20 000 de puieţi se vor

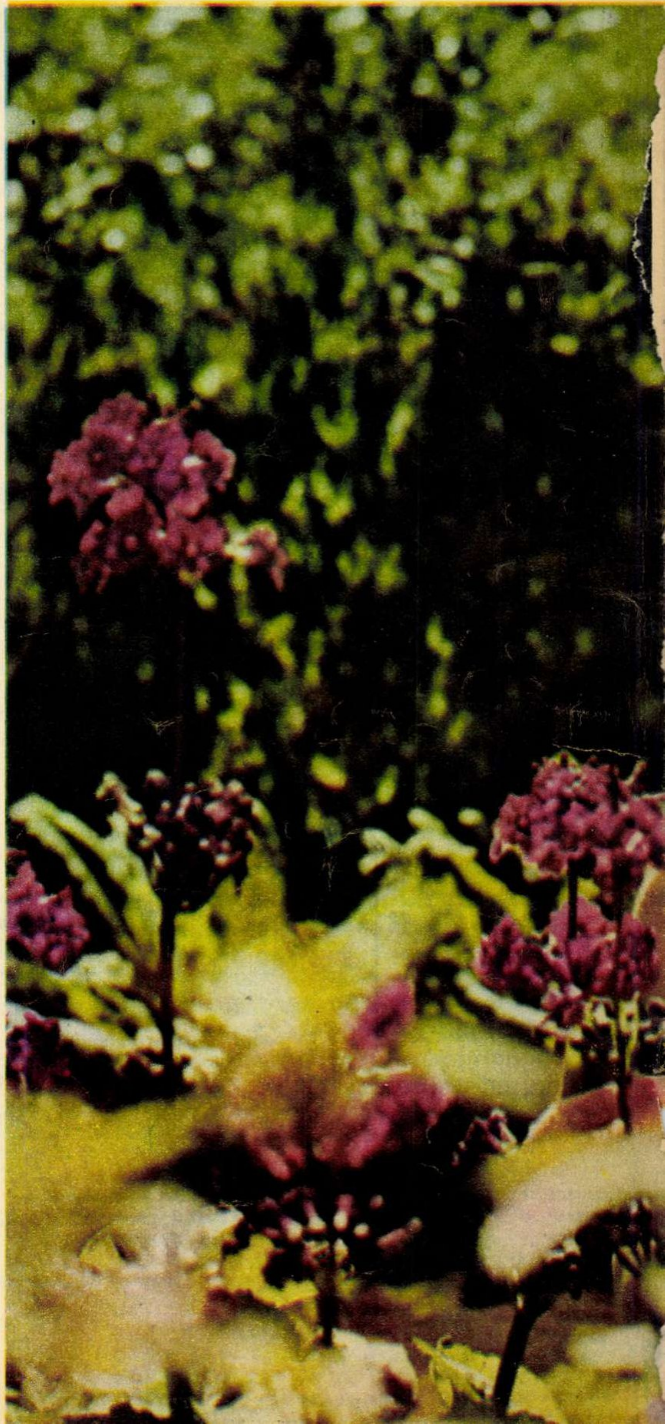

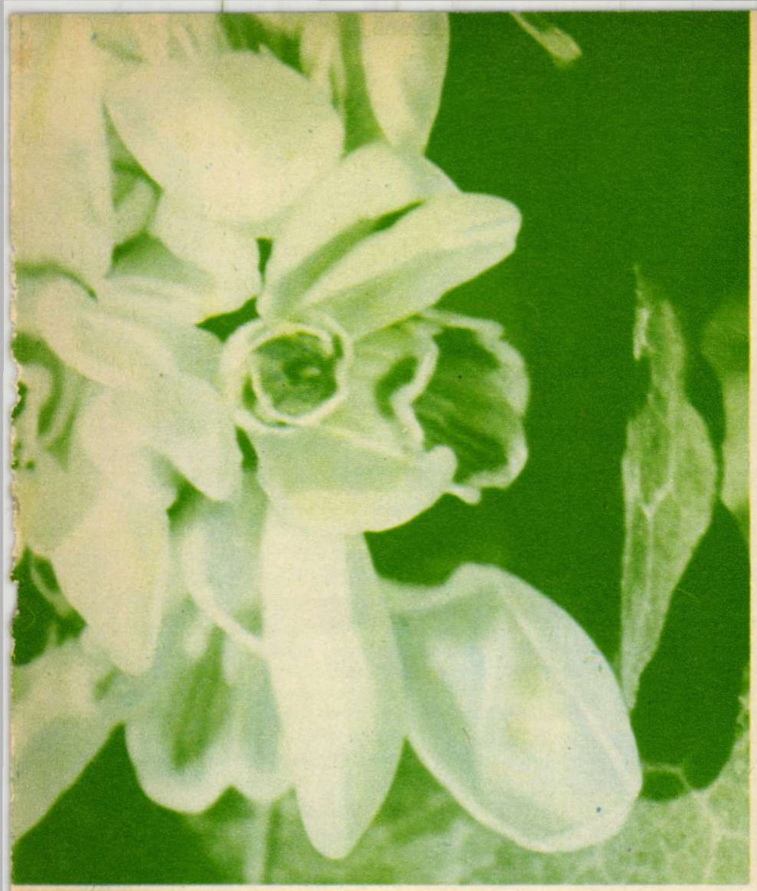

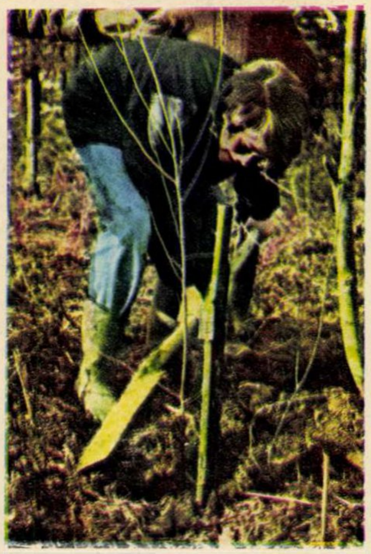

constitui într-o adevărată «pădure a pionierilor». Alte sute de mii de arbori şi pomi fructiferi care-şi vor găsi locul în grădini şi livezi, în parcuri şi de-a lungul şoselelor, vor face ca această minunată grădină, care este ţara, să fie şi mai frumoasă.

Pe veşmîntul cel nou al Primăverii vor străluci,aşadar, asemenea unor nestemate şi mugurii celor 2 000 000 de puieţi de arbori, arbuşti şi pomi fructiferi ai pionierilor.

Dar iată că marele spectacol al reînnoirii naturii ne cheamă să vedem ce se întîmplă şi pe alte meridiane. La desfăşurarea lui participă, după cum v-am spus, milioane şi milioane de oameni care locuiesc în emisfera nordică a planetei (ştiut fiind că în cealaltă emisferă, emisfera australă, în timp ce la noi e primăvară, acolo se instalează toamna).

După lunga noapte polară, care a durat şase luni, dincolo de Cercul polar arctic Soarele îşi face din nou simţită prezenţa. Razele sale încep să lumineze mai întîi palid, apoi mai intens întinderile de zăpadă. Pentru toate populaţiile nordice, încep lunile de însufleţitoare activitate,

ECATERINA ROŞCA

(Continuare în pag. 11)

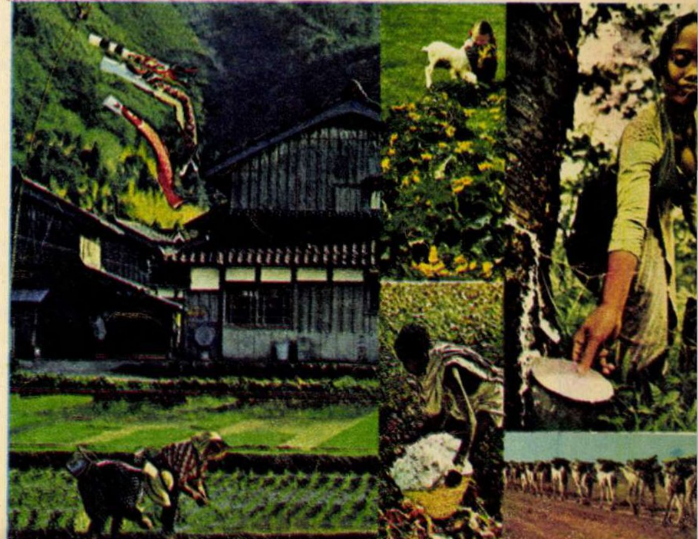

CORNEL DURDUNESCU

ALEXANDRU RUSU

MOISE BUNICA

HARALAMBIE MUNTEANU

TINEREȚE ȘI EROISM

Evocare de V. BÂRZĂ

8 februarie 1945. Zi de iarnă luminată de un soare palid. În fața școlii din Batovice, o comună așezată la poalele munților Javorina din Cehoslovacia, ostașii unui batalion de voluntari români depuneau jurămîntul militar. Sutele de tineri prezenți la această solemnitate sosiseră nu de mult din țară. Se înrolaseră de bună voie, la chemarea Partidului Comunist Român, pentru a lupta cu arma în mînă împotriva cotropitorilor fasciști. Cu privirile ațintite la drapelul tricolor pe care scria cu litere de aur «Pentru România liberă și independentă», voluntarii făceau legămînt de credință patriei și poporului: «Jur poporului meu... să lupt pentru libertatea și propășirea lui!...» A doua zi, efectivele acestui batalion au fost repartizate la unitățile Diviziei «Tudor Vladimirescu», în prima linie a frontului.

*

La începutul primăverii, marea unitate de voluntari a pornit ofensiva spre rîul Hron. În după-amiaza zilei de 3 martie a acelui an, ostașii Regimentului 3 infanterie se aflau în pădurile dintre localitățile Uglisa și Vîsoka. Înaintau zoriți. Cînd au ajuns într-o rariște a pădurii de pe cota 722, au fost întîmpinați de un teribil bombardament al artileriei vrăjmașe. Prin infernul exploziilor s-a auzit atunci un ropot de gloanțe și strigătele fasciștilor. Cu subunitățile împrospătate, inamicul s-a năpustit la contraatac. După felul cum își dirijau forțele, se vedea clar că aveau intenția să răzbată în spatele românilor, prin învăluirea flancurilor. Cu hotărîre și îndrăzneală, ostașii români ripostau vrăjmașului. Din stînga, de la un pîlc de brazi, două grupe de pistolari își concentraseră focul spre flancul drept al inamicului. În apropierea lor, unde pădurea avea un colț înfipt în luminiș, era instalată o pușcă-mitralieră. În dreapta ei se adăpostiseră voluntarii unei grupe de pușcași. Sub comanda unui sergent, aceștia păreau a se lua la întrecere cu arma automată. Unul dintre ei era utecistul Moise Bunica. În toiul luptei, sergentul s-a rostogolit în omăt, răpus de gloanțe. Numaidecît însă, Moise l-a înlocuit, preluînd comanda grupei.

Inamicul a izbutit să facă o ruptură în acel sector. Manevra prin care urmărea împresurarea luptătorilor din colțul pădurii a fost observată de un sublocotenent. Ofițerul a trimis într-acolo un agent de legătură pentru a transmite ordinul de retragere. Hotărît să-și îndeplinească misiunea, agentul a țîșnit printre explozii, în salturi repezi. Cu o strîngere de inimă, Alexandru Rusu, secretarul celulei U.T.C. de la Uzinele I.A.R. din Brașov, comandantul unei grupe de voluntari, a privit în urma agentului, pe care îl cunoștea bine. Era Cornel Durdunescu, un tînăr care abia împlinise 16 ani, și el tot din Brașov. Știa cum venise aici. În după-amiaza zilei de 14 decembrie 1944, după ce se înscrisese voluntar, Cornel i-a spus mamei sale, cu o voce gravă, că pleacă la război. Știind că băiatul ei glumea adesea, Maria Durdunescu n-a luat în serios vorbele lui și l-a trimis în oraș după cumpărături. Pe cînd se afla la rînd în fața unei brutării, Cornel a simțit o mînă pe umăr. Un prieten al său venise să-i dea de știre că a sosit momentul plecării. Cornel mai avea cîteva persoane în față pînă să ajungă la chioșc, dar a ieșit din rînd și a alergat la sediul partidului, fără să mai dea pe acasă. Peste cîteva ore era în trenul care-l ducea spre front... Iar acum, în luptele grele din fața satului Vîsoka, Alexandru Rusu continua să-l urmărească pe Cornel, pînă cînd adolescentul a dispărut printre explozii.

Între timp, Cornel Durdunescu ajunsese la colțul pădurii și transmisese ordinul. Dar în acea situație, retragerea grupei era imposibilă. Agentul a rămas și el încleștat în apriga luptă. Îngrijorat de soarta grupei, ofițerul făcu un semn și, în momentul acela, Alexandru Rusu a zvîcnit de lîngă copac. A sărit peste o groapă și s-a avîntat spre mănunchiul luptătorilor amenințați cu încercuirea. Un alt voluntar, aflat prin apropiere, a pornit și el după Alexandru. Era Haralambie Munteanu. Din cîteva salturi, flăcăul îl ajunse pe Alexandru aproape de colțul pădurii, acolo unde izbucneau ropote de gloanțe și stăruia un vuiet prelung de glasuri. Hitleriștii înaintau pe flancuri și îi somau pe români să ridice mîinile. Ai noștri însă se apărau cu îndîrjire. Nu era vreme de stat pe gînduri. Cu grenade în mîini, Alexandru și Haralambie s-au aruncat în vălmășagul de explozii și fum...

Striviți de apriga presiune, pistolarii de la pîlcul de brazi au început să se replieze. Se retrăgeau luptînd cu îndîrjire, loviți frontal și din flanc. Cu efectivele înjumătățite, au ajuns la colțul pădurii, acolo unde se afla grupa de pușcași. Dar tocmai atunci a amuțit pușca-mitralieră. Străpuns de o rafală de gloanțe, trăgătorul căzuse la datorie. Văzînd situația critică, Moise Bunica s-a repezit la pușca-mitralieră și-a început să împroaște potop de gloanțe asupra fasciștilor. Trăgea cu înverșunare. Deodată însă arma automată și-a încetat răpăitul. Proaspătul trăgător improvizat era și el scos din luptă.

Făcînd un salt, Alexandru Rusu a ajuns lîngă Moise Bunica. L-a privit o clipă. Flăcăul se zvîrcolea în omăt, ciuruit de săgețile de foc

COPIII ȘI CIRCULAȚIA

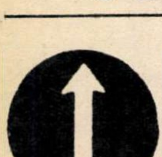

«ÎNAINTE»

Indicatorul acesta îi obligă pe șoferi să intre în intersecție și s-o traverseze mergînd numai înainte. Fiindu-le interzis virajul la stînga sau la dreapta, în această situație puteți traversa străzile respectivei intersecții (pe la capetele lor, ca de obicei), cu atenția concentrată numai la autovehiculele care circulă pe ele în ambele sensuri, fără teamă de-a fi surprinși de apariția neașteptată a unora care ar putea coti brusc din dreapta sau din stînga voastră.

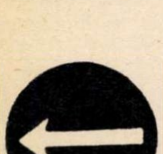

«LA DREAPTA»

Conducătorilor autovehiculelor le este interzis, de către acest indicator, să traverseze intersecția mergînd înainte sau virînd la stînga. În schimb sînt obligați să vireze la dreapta. Atenție, deci, cînd traversați strada respectivă și la autovehiculele care apar brusc din această direcție.

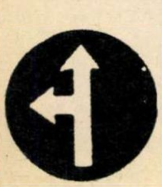

«ÎNAINTE SAU LA DREAPTA»

Veți proceda întocmai ca-n situația indicatorului «La dreapta».

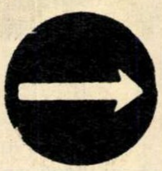

«TRECERE OBLIGATORIE DE O PARTE A REFUGIULUI SAU INSULEI»

Atenție, foarte mare atenție la acest indicator. Mai ales atunci cînd vă aflați pe refugiul respectiv. Există, la unii pietoni, părerea că în dreptul acestora, autovehiculele opresc, dîndu-le prioritate în traversarea străzii respective. Dar nu-i așa, autovehiculele trec pe lîngă aceste refugii și insule fără să oprească, ocolindu-le prin părțile indicate de săgeți. Așadar, luați-vă toate măsurile de prevedere înainte de-a traversa asemenea străzi.

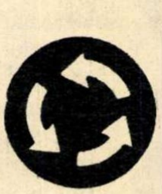

«SENS GIRATORIU»

În calitate de pietoni, nu vă interesează acest indicator. Veți «trata» această intersecție ca pe oricare alta, cu atenția concentrată la traversarea fiecărei străzi.

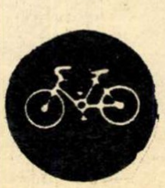

«PISTĂ OBLIGATORIE PENTRU BICICLETE»

Îi interesează îndeosebi pe bicicliști. Cum însă asemenea piste sînt frecvent folosite și de către pietoni, aceștia trebuie să circule cu atenție deosebită la bicicliști. Pentru că bicicletele sînt la fel de periculoase pentru ei ca și autovehiculele.

TALON DE PARTICIPARE «4»

«Copiii și circulația»

ale plumbilor și schijelor. Avea trupul însîngerat. Alexandru a smuls pușca-mitralieră din mîinile rănitului. A tras o rafală de gloanțe, și a strigat din răsputeri:

— Sanitar! Sanitar! Să vină aici un sanitar!...

Și-au făcut apariția doi brancardieri. L-au pansat în grabă și l-au așezat pe Moise pe targă. Zadarnic însă, deoarece acesta avea să se stingă din viață în drum spre postul sanitar.

La colțul pădurii, împresurarea grupului era completă. Dar ostașii noștri nu s-au dat bătuți. Au tras ultimele gloanțe, au aruncat și ultimele grenade, apoi au rămas neclintiți, ca un zid de cetate. Erau hotărîți să reziste pînă la ultima licărire de viață. Tăcuți, cu trupurile încordate, pîndeau momentul pentru a dezlănțui lupta la baionetă, corp la corp. Vrînd parcă să se încredințeze că asediații au isprăvit munițiile, hitleriștii au mai tras cîteva rafale de pistol-mitralieră. Apoi au început a-și arăta siluetele. Se ridicau din zăpadă, din gropi, înaintau pe după copaci. Deodată, din cercul lor care se strîngea, s-au frînt două verigi: doi militari inamici se prăvăliră simultan, ca loviți de trăsnet. Abia a apucat să se stingă ecoul bubuiturilor, că alți doi s-au prăbușit în omăt. Năuciți de cele întîmplate, hitleriștii încremeniseră. N-au apucat însă să-și revină din uluială, nici să riposteze, cînd în mijlocul lor au explodat trei proiectile de pușcă antitanc. A urmat deruta, fuga hitleriștilor spre Vîsoka. În goana lor, mai căzură încă doi.

Privirile pline de recunoștință ale foștilor asediați s-au îndreptat spre trăgătorii de elită Constantin Belghiru și Ion Boriceanu, doi voluntari care se nimeriseră și ei în acel sector. Cînd cleștele încercuirii începuse să-i strîngă pe ai noștri, cei doi lunetiști au intervenit. S-au cățărat în niște copaci înalți, cu coroane rămuroase, și de-acolo au tras fără greș. Din apropierea lor au acționat apoi servanții unei puști antitanc...

Ducînd lupte înverșunate, infanteriștii noștri, mai întîi cu sprijinul artileriștilor, apoi sprijiniți și de subunități române ale regimentelor 2 și 3 infanterie, au eliberat, în zorii zilei de 5 martie, satul Vîsoka.

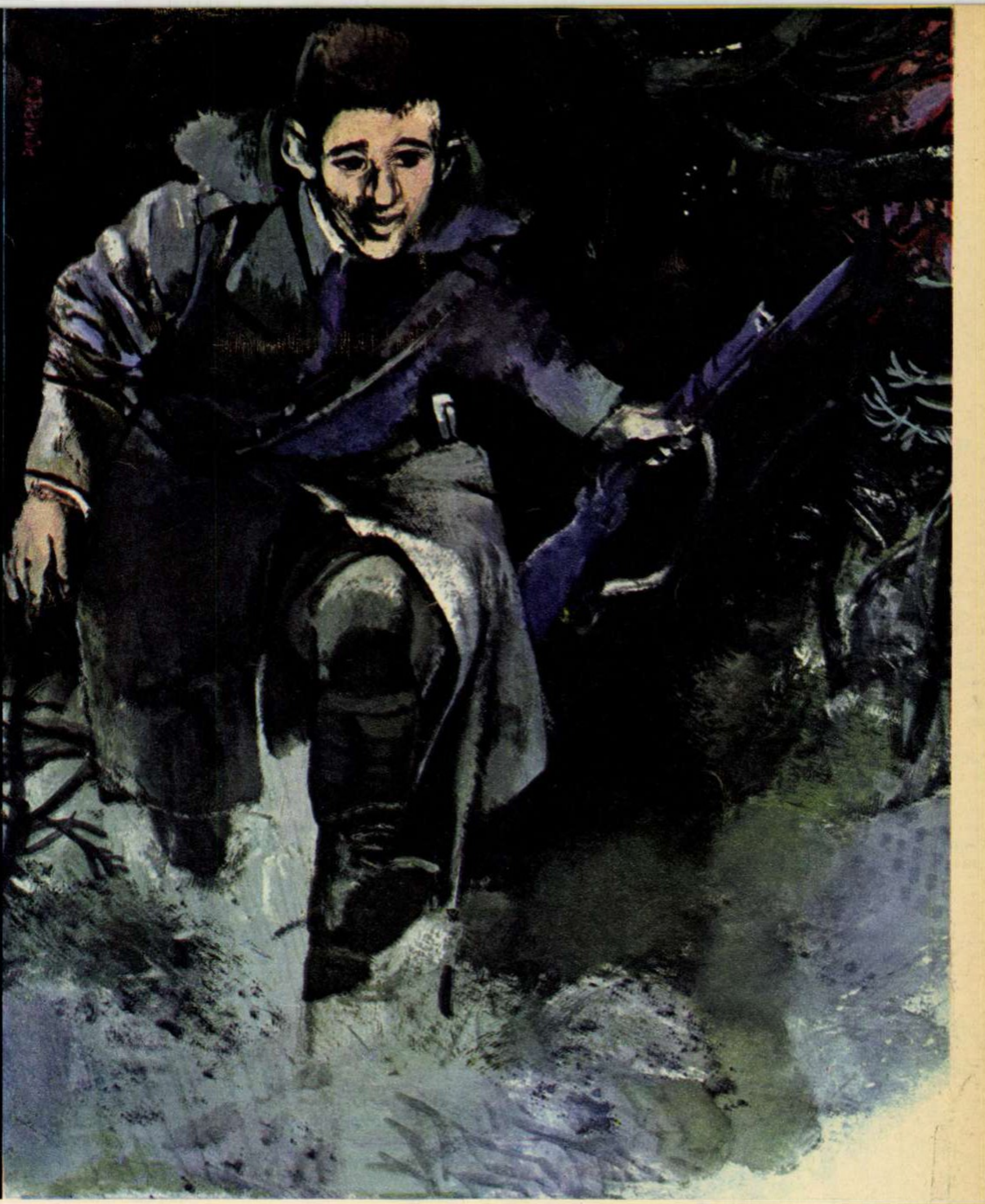

MERIDIANELE PRIMĂVERII

(Urmare din pag. 9)

cînd au loc marile vînători şi sezonul cel mai bun pentru pescuit. Aici, ziua va fi de acum stăpînă timp de 24 de ore din 24. Alături de părinţi, copiii nordului îndepărtat ies din locuinţele lor, îşi scot căciulile şi, aruncîndu-le în sus, salută Soarele generos care a revenit pe meleagurile lor după şase luni de noapte continuă, şi care va reînvia întreaga natură a nordului. La sud de Cercul polar, în zonele cu climă temperată este sezonul muncilor agricole. În ţările Europei, în sudul Canadei, în nordul Statelor Unite este timpul cînd se seamănă grîul, porumbul şi alte plante graminee. Sub soarele fierbinte din stepele Asiei Centrale se seamănă bumbacul. În ţările din sud-estul Asiei, unde luna martie vine cu mai multă căldură, culturile de orez sînt deja verzi. În Egipt şi Iran, luna martie găseşte lanurile de grîu cu spicele date în pîrg, urmînd ca spre sfîrşitul ei şi în aprilie să înceapă recoltatul. În multe dintre ţările de pe ţărmul mediteraneean al Europei înfloresc garoafele. Pentru a cinsti Primăvara, locuitorii organizează spectaculoase sărbători ale florilor. Marile bulevarde ale oraşelor sînt invadate de cortegiile carelor alegorice în care florile de tot felul ocupă locul de onoare, aducîndu-se astfel un omagiu acestui minunat anotimp care a permis omului să înceapă un nou ciclu de muncă rodnică a pămîntului.

In timp ce noi sărbătorim anotimpul reînnoirii naturii, în alte regiuni ale globului, ca de pildă în cele situate de-o parte şi de alta a ecuatorului, spre tropice, populaţiile trăiesc în condiţiile unei veri perpetue. Se recoltează latexul arborilor hevea, trestia de zahăr, strugurii şi bumbacul. În unele dintre aceste regiuni, seceratul grîului are loc în luna decembrie sau ianuarie. În Argentina sau în Uruguay ţăranii ies la recoltat în februarie-martie, iar în Sudan, pregătirile pentru secerat au loc în timp ce noi ne pregătim abia pentru Anul Nou.

Tot acum regiunile extremului sud al emisferei australe se pregătesc să întîmpine iarna. În ţinuturile antarctice, căldura verilor australe a trecut, iar cercetătorii se pregătesc pentru a întîmpina friguroasa iarnă antarctică, cu vînturi puternice şi cu geruri ce coboară adesea mercurul termometrelor mult sub —60° C.

Dar, în orice punct al planetei ar trăi, în regiuni cu natură aspră sau generoasă, în ţinuturi dăruite cu soluri fertile sau cuprinse de îngheţuri veşnice, omul se află în acea continuă confruntare cu natura în mijlocul căreia s-a adaptat şi-şi duce existenţa, căutînd s-o cunoască, s-o stăpînească tot mai mult.

COPILĂRIA LUI ICAR

3

CHEMAREA COCORULUI

Roman foileton de ION DODU BĂLAN

Vlaicu privea atent şi iscoditor, ca spre afundurile unei taine, la cîrdurile de cocori care zburau în unghiuri perfecte, pe Mureş în sus, nu se ştie de ce şi nu se ştie încotro. Zmeul i se odihnea pe uriaşa frunză de brusture. Părea ostenit de atîtea urcuşuri şi coborîşuri în lupta cu vîntul care aţipise acum. Era un ceas de vecernie; un ceas de linişte şi de pace; un ceas în care nici peştii nu mai clipoceau în apele veşnic triste ale rîului. Era una dintre acele tăceri misterioase în care lui îi vorbeau tainele naturii şi fiinţele miraculoase ale poveştilor ascultate seara prin clăci şi şezători. În muţenia aceasta de mormînt, deodată i se păru că aude un glas ciudat şi necunoscut. Sfîrşit de oboseală aţipise o clipă, întins pe covorul de frunze. Îi vorbea cocorul cel bătrîn din capul unghiului. Îi vorbea blînd şi clar ca un om. Vlaicu visa că ascultă şi iată ce-i spunea cocorul din tăriile cerului: «Noi sîntem neobositele zburătoare. Noi nu cunoaştem drumurile strîmte şi întortocheate ale pămîntului. Noi cunoaştem drumurile drepte şi scurte, drumurile fără pulbere. Drumurile văzduhului. Dacă tu vrei, copile, noi te luăm bucuros în rîndurile noastre, să cunoşti lumea, s-o vezi de sus, s-o înţelegi mai bine. Zmeul tău în ciuda numelui pompos, nu te poate ridica nici o palmă de la pămînt». Vlaicu se cutremură ca de o minune, se ridică şi-şi privi umbra prăvălită peste apele liniştite ale Mureşului. Stătea buimac între vis şi realitate. Omul e făcut să se tîrîie pe pămînt sau prin apă; el nu poate merge pe vînt ca frunza şi ca pasărea. Peste gîndul lui înfricoşat, cocorul cel bătrîn continua parcă să vorbească misterios: «Îţi voi arăta nemărginirile văzduhului, pentru care, visătorule copil, tu eşti născut ca şi mine. Ne vom ridica deasupra cetăţilor de nori şi vom merge peste mări şi ţări şi vom vedea oameni buni şi răi, şi locuri frumoase şi urîte, şi vom fi prieteni, pînă la apusul vieţii noastre atît de trecătoare».

ILUSTRAŢIE DE VINTILĂ

Aurel iubea nespus de mult păsările. Îl cucereau prin zborurile lor zvelte, prin inteligenţa lor. Căci după îndelungi ceasuri de admiraţie pentru curgerea lor lină pe căile văzduhului, observase că zborul nu stă numai în puterea aripilor, ci şi în dibăcie. Nu era sigur dacă păsările zboară şi în contra vîntului. «Ele or fi avînd minte ca şi oamenii?» — se întreba el adeseori şi era convins că da, mai ales dacă era vorba de uliu. «El îi tare hoţ. Zboară mai mult cu dibăcia minţii decît cu puterea aripilor. De aceea el nu se oboseşte niciodată». De cîte ori l-a urmărit deasupra grădinii lor, dînd tîrcoale puilor de găină, de cîte ori nu stătea întins pe spate pe cîmp, şi-l privea plutind ca un gînd uşor, dus lin de adierea vîntului. Rămînea vrăjit de supleţea zborului şi visa observînd şi observa visînd taina păsării din văzduh.

Într-o zi observă că uliul pe care-l urmărea cu privirea nu numai că zbura în direcţia vîntului, dar urca şi cobora o dată cu acesta. Va să zică — îşi mărturisi el — păsările nu se luptă cu vîntul, ci se folosesc de el ca să zboare, conchise compătimitor pentru zburătorul de la Ormindea: «Săracul om, el n-a ţinut seama de puterea vîntului şi dihania asta a cerului l-a trîntit de pămînt ca un armăsar nărăvaş».

Deşi se ridicase de cîteva clipe în picioare, din pricina înţepăturilor de ţînţari, Vlaicu, zdrobit de atîta alergătură, încă nu se trezise de-a binelea. Visul continuă pînă ce dădu cu privirea de globul soarelui care se lăsa alene, după dealurile Zarandului, spre culcare. El se culcă odată cu găinile — gîndi Vlaicu — dar eu trebuie să mai prind încă lumina, să-mi fac lecţiile pentru mîine. De vreo trei săptămîni începuse şcoala şi acum era în clasa a patra şi se cerea învăţătură serioasă pentru ca să poată merge la şcolile cele înalte de la Orăştie. Copiii de ţărani ca el nu prea aveau acces. Puţinii care intră trebuie să fie din cale afară de isteţi şi de pricepuţi. Zic «domnii» că odraslele de ţărani trebuie să rămînă la coada vacii, că nu li-i mîna făcută pentru condei. Concurenţa era mare. Copiii «domnilor» aveau tot ce le trebuie, cărţi, timp, ambianţă. Lui îi lipsea mai totul în afară de inteligenţă şi putere de muncă, ceea ce nu se cerea prea insistent la copiii «domnilor». În astea Vlaicu era bogatul bogaţilor. Cu celelalte, mai greu. Petrolul e scump şi la ţară nimeni nu lucrează la lampă. Chibriturile, lemnuşele ori ghiufele cum li se mai spune, sînt scumpe şi nu se prea găsesc. Pentru aprinsul focului, el a făcut dintr-o potcoavă de cal un amnar mare, a uscat cu grijă, la soare, o iască de salcie din care rupea bucăţele lunguieţe, le punea pe o anumită piatră descoperită de el la Mureş şi apoi o scăpăra cu amnarul. Iasca prindea jeratic şi fumega îndelung, mocnit ca o pipă. În privinţa aceasta, Aurel devenise un mic meşteşugar. I-a dat o asemenea trusă de aprins şi moşului cu poveştile, omului cu gura de aur, cum îi zicea el. În zilele din urmă iscodise o altă aprinzătoare, dintr-o împletitură subţire de bumbac, trecută printr-un cartuş vechi, prevăzut la un capăt cu o roată, care ţine loc de amnar, şi cu o piatră. A lucrat mult pînă a înjghebat-o, folosindu-se de tot felul de unelte, pînă şi de foalele fierarului. Prietenii săi şi chiar oamenii în vîrstă se uitau la ea ca la o minune şi nu le venea să creadă. Acum îi umbla gîndul să facă o lampă veşnică, să ardă cum ard stelele pe cer, ziua şi noaptea în continuu. Îi găsise forma, îi fixase locul în casă unde să fie aşezată, dar nu găsea materia care să ardă necontenit, fără întrerupere.

— Mi-ar trebui un colţ de stea, îşi zise el într-o zi, şi-atunci totul ar fi rezolvat. Dar cum s-ajungi pînă la stele? În serile de vară rămînea tîrziu, pînă spre miezul nopţii în curte sub frăgar şi privea atent căderea miraculoasă a stelelor. Le urmărea cu privirea pînă ce cădeau în hău şi nu se mai vedeau. Unde-or fi căzînd? M-aş duce pînă la capătul lumii dac-aş şti că găsesc un colţ de stea aprinsă ca să-mi fac lampă cu lumină veşnică. Lumina aceasta trebuie să fie ascunsă undeva şi pe pămînt — se încurajă el. Unii spun c-ar sta ascunsă cu comorile-n pămînt şi că în toiul nopţii ţîşneşte în lungi limbi de flăcări la suprafaţă. Dac-aş cunoaşte locul aş pîndi fără frică şi-aş prinde-o într-o sticlă, aş astupa-o cu un dop şi aş avea lumină fără de sfîrşit. O bucurie ascunsă îi inundă sufletul şi-i lumină toată faţa. Cu gîndurile acestea ajunse în curtea casei părinteşti.

— Sara bună, mamă.

— Să trăieşti sănătos, dragul meu, da ce te-a ţinut pînă la vremea asta pe cîmpuri?

— Cocorii — răspunde el, făcînd un semn cu mîna spre cer. E vremea cînd se duc... şi ei şi berzele se duc. Ştii... Un nod i se puse în gît şi nu mai putu să vorbească.

— Lasă berzele, nu mai tot umbla după cai verzi pe pereţi, şi apucă-te de-ţi fă lecţiile, că berzele nu te trec în clasa următoare.

— Dacă berzele aduc atîţia copii pe lume, apoi eu cred că-i de datoria lor să se şi îngrijească de ei după aceea. Şi de mine mi se pare că se îngrijesc. Mă învaţă foarte multe lucruri pe care nu le aflu de la şcoală.

— Doamne, fereşte, tu eşti nărod, Aurel, cum poţi vorbi aşa, doar nu eşti vraci să te înţelegi cu păsările.

— Nu-s vraci, dar mă-nţeleg de minune cu ele. Şi lasă, nu te mai mira matale, că ştiu eu ce ştiu. Şi de la uliu, se pot învăţa multe, multe de tot. Nu ştiu de ce, cînd îl văd zburînd mi se pare că scrie, pentru mine, cu trupul lui pe cer, o poveste adevărată.

Lelea Ana s-apucă s-aprindă focul cu amnarul făcut de Aurel, iar el îşi luă caietele şi cărţile şi se uită la orar. Parcurse repede lista materiilor ca să aleagă ce avea pentru mîine. Cetirea, Computul cu cifre, adică Aritmetica, Istoria naturală, Fizică şi Grădinărit. Cetirea merge. Computul cu cifre — nu mă doare capul. Istoria naturală — poveşti. Grădinăritul îl ştiu de dinainte de a învăţa să citesc. Mai rămîne Fizica. Aici să vedem ce mai spune domnul autor şi prinse a răsfoi cartea de fizică, oprindu-se mai cu seamă asupra desenelor. A, da! Scripetele — l-avem pentru mîine. Citi lecţia cu atenţie şi apoi căută «ciga», scripetele din lemn cu care badea Dumitru ridica sacii de porumb în podul casei, şi s-apucă să facă «experienţă».

— Fără probă — aprecia el — totul e vorbă goală. Să vedem ce spune proba, adică practica.

Aurel era mereu atent la experienţa meşteşugarilor satului, învăţa de la ei şi-i privea cu admiraţie. Odată verificat în practică, adevărul ştiinţific îi devenea familiar şi credea nestrămutat în el.

(VA URMA)

UN BĂIAT UMBLÎND PRIN LUME

Un băiat din clasa a șaptea, care, probabil, ar vrea să fie mai repede într-a noua, umblă prin lume și, ducînd un deget la buze, ne spune: tăcere, priviți. Și ne arată uimit, cu inima gîlgîind de bucurie, pereții de vrajă ai lumii. Căci lumea, privită prin ochii unui băiat de clasa a șaptea, e o moară în care se vîntură culorile, speranța și credința în frumusețe, e neînchipuită minune a tuturor lumilor care vor fi existînd.

Luca Dragoș (care e numele, care prenumele?) știe, la vîrsta lui, luminoasă ca primăvara ce bate ascuns în inima liliacului, să scuture peste sufletul cititorului creanga de vis a depărtărilor. Știe să vadă și să povestească. Și asta înseamnă că știe să umble și să descopere flori pe fața ascunsă a locurilor străbune. În multe din cuvintele lui scînteiază începuturi de răsărit, întîrzieri de asfințit, adică jocul de taină al tuturor poveștilor.

FĂNUȘ NEAGU

Lume... lume. Veșnica, obișnuit-pitoreasca, și totuși în fiecare zi noua îmbulzeală dintr-o gară. Printre miile de trecători, este un grup de pionieri. Și între ei, în ochii unui băiat flutură o lacrimă. O lacrimă ștearsă-n goana urcării în vagon.

* * *

Trenul, bucuria noastră cu sute de capete, se oprește în gară. Strigăte, îmbulzeală și apoi la drum spre tabără.

Liniștitul orășel Otterndorf, trezit din somnul lui pașnic de provincie, se miră c-un căscat. Ce-o fi cu ceata aceasta de veseli drumeți?

Ceața se strecoară prin labirintul de vilișoare curate și îmbibate de eternul miros al mării, șerpuiește pe drumul presărat cu grădini îngrijite, spre tabăra «Henrich Wilhelm Kopf», care ni se prezintă după atîta drum ca o oază în deșert.

* * *

Oază atinsă. Steagurile fluturînde ale taberei iscă destulă rumoare în rîndurile drumeților.

Cu multă plăcere ne împrietenim cu ceilalți copii, purtăm discuții despre fotbal, zboruri spațiale (chiar și prin semne), luăm parte la serile de dans, jucăm tenis de masă, vizionăm filme, ne scăldăm în lac, trăim viața activă a taberei.

Și cine nu se simte prieten cu micul francez care, jucîndu-se cu un furtun, are impresia că stinge cine știe ce incendiu de mari proporții, cu canadianul care ne cîntă un cîntec vesel din țara sa, în fața focului de tabără? Cine nu-l iubește măcar pentru o clipă pe japonezul care s-a urcat pe un catarg din mijlocul taberei și studiază orizontul încruntîndu-se sau pe spaniolul din poartă. concentrat asupra traiectoriei mingii?!

Înainte de toate, viața într-o tabără înseamnă prietenie.

* * *

În fața imensului vapor ne simțim minusculi. Iată-ne tăind valurile spre Helgoland. După un cot al ceții se ivește insula.

Helgoland este un început de război al uscatului contra mării purtat de secole. O stîncă roșie se-naltă din Marea Nordului. Coral în albastra mare roșie în albastrul cer. Și în aceste culori zboară albi, ca speranța, pescărușii.

Abandonată de către pămînt ca un eșec și de mare roasă ca un dușman, Helgoland a fost într-o zi cucerită de oameni. De oameni care au primit-o în secolul al VIII-lea de la englezi în schimbul Zanzibarului și care au salvat-o de la distrugere după cel de-al II-lea război mondial.

Dar adevărul este că există stînci roșii, apă, nisip, pescăruși, pești, pescari și oameni. Și oamenii au construit un lift pentru a urca un parapet din stîncă, o piscină pentru zilele cînd marea e prea furtunoasă și multe magazine mari.

Există stînci roșii, apă, nisip, pescăruși, pești și oameni.

A fost oare bine că Helgoland a fost într-o zi cucerită de oameni? Da, și cred că oamenii aceia s-au gîndit și la noi.

* * *

— Ssst! Tăcere!...

Un sat în care mai sînt mori de vînt!

Un sat în care nu vîjîie bolide motorizate!

Un sat în care arta găsește adăpost în fuga ei de electronică!

Un sat refugiu al artiștilor din R.F.G.!

Un sat în care turiștii nu se semnează pe pomi și în care operele de artă sînt strînse într-un muzeu așezat într-un liniștit parc!

— Sss! Tăcere!..

* * *

În regatul giganților de beton se deschide o poartă. Cu grijă pășim în Böttcherstrasse, printr-o străduță întortocheată, împodobită cu căsuțe roșii din cărămidă, cu ferestre mici, cu zăbrele și creneluri. Deasupra noastră răsună clinchetul orgăi de clopote în bătaia vîntului.

Departe de civilizația modernă, pe strada aceasta pașii oamenilor, trupul lor, auzul lor aruncă ochiri în Evul mediu, dar de multe ori ochii lor nu văd trecutul.

Din Böttcherstrasse se ajunge ușor în piața mare. Aici, primăria și clădirea Parlamentului își dispută premiul de întîietate turistică. Primăria, dantelărie de piatră înnegrită de vremuri și parlamentul, dantelărie de sticlă și beton și-au ales judecător silueta de piatră a lui Roland, care pare să acorde premiul umbrelor din marmură neagră ale vestiților cîntăreți din Bremen. Ei, încremeniți în mijlocul unei arii, amintesc vizitatorilor de frumoasa poveste a Fraților Grimm.

Bremen, contrast între o legendă veche și o statuie modernă.

* * *

Goslar, ascuns între brazii masivului Harz, este orașul regilor. În secolul al XI-lea orașul Goslar este transformat de către Henric al IV-lea în reședință regală. Acest fapt a ajutat mult orașul în dezvoltarea sa economică, căci mina de fier de lîngă Goslar a putut fi cîștigată din mîinile ducilor de Braunschweig.

În secolul următor, regele își mută reședința la Viena, iar mina cade în stăpînirea ducilor. Ei sînt însă nevoiți să împrumute o sumă importantă de bani de la orașul Goslar, lăsînd ca zălog mina. În această perioadă, Goslar înflorește. Se dezvoltă mina, meșteșugul berăritului și comerțul. Orașul aderează la Hansă.

În secolul al XV-lea însă, ducii reușesc să strîngă suma de bani împrumutată și orașul este nevoit să redea mina. În urma acestui fapt Goslar se prăbușește complet din punct de vedere economic.

După trei secole, Wilhelm I readuce Goslar-ul în starea de înflorire, transformîndu-l din nou în reședință regală, iar mina rămîne definitiv în stăpînirea orașului.

Goslar este o Böttcherstrasse mărită la dimensiunile unui oraș. Fiecare casă știe că este privită de mii de ochi curioși și își scoate la iveală podoabele străvechi. Fiecare casă pare să recheme tropotul gărzii de halebardieri pe străzile pietruite, fiecare casă pare să aștepte săgețile zburînd după vreun meșteșugar răsculat.

Primăria, veche clădire gotică, este un labirint al picturii. Picturi pe lemn filigranat din secolele al XII-lea și al XV-lea o împodobesc. Două uși ascunse în perete se deschid spre o capelă, care transforma sala cea mare a primăriei în biserică, căci înaintea fiecărei ședințe se ținea o slujbă religioasă.

Curtea regală, o clădire mare, străjuită de statuile lui Bismarck și Wilhelm I este punctul turistic cel mai vizitat al orașului. Sala de consilii este înconjurată de picturi, reprezentînd cronica celor 16 regi ai Goslarului. Doar două fac excepție. Introducerea creștinismului de către Carol cel Mare și Luther la dieta de la Worms.

Și toate acestea ne-au fost spuse de un ghid care, mîndru de orașul său, reînvie în inimile noastre date și fapte.

* * *

«Orașul în verde» ne-a deschis porțile. Pornim în plimbare pe lacul Maschsee. Liniște în calmul albastru al lacului, liniște în calmul de azur al cerului, liniște în calmul de smarald al parcului. Și, în liniște, cîteva lebede, și vaporașul nostru își taie drum prin unda nemișcată a apelor. Liniște...

Noua primărie, vecină, ne face cu ochiul. Construită între 1901 și 1913 pe piloni de stejar, datorită solului mîlos, ea adăpostește patru machete ale orașului de-a lungul secolelor.

De la primărie, o șosea suspendată, demontabilă, poartă către «Eilenride», pădurea din mijlocul Hanovrei. Pădure în cel mai deplin sens al cuvîntului, căci nici o șosea și puține alei o traversează. Fiecare pom tăiat reprezintă obiectul aprinselor controverse de la primărie, căci fiecare pom este o fabrică de aer curat. Pădure în mijlocul unui oraș, Eilenride înfrumusețează și însănătoșește Hanovra.

Brrr! parcă o fantomă a apărut de după colț. Ba da — ba nu. Ne aflăm în Tîrgul Internațional din Hanovra. Impresie de pustiu și părăsit. Cît de animate trebuie să fie aceste imense pavilioane în aprilie și mai! Cît de părăsite sînt acum! Un întreg oraș abandonat, căci tîrgul are hotelurile lui, restaurantele lui, șoseaua lui. Emblema tîrgului, capul lui Hermes, flutură în vînt, parcă pentru a ne aminti că lumea sa este trecută.

Jerbă de lumină și flori, explozie de apă și verdeață. Grădinile Herrenhausen.

Grădinile Herrenhausen, aparținînd palatului Herrenhausen, distrus în 1945, sînt tablouri de Watteau transpuse pe flori, sînt mostre de gingășie și armonie. Trase de o mînă nevăzută se înalță ca la un semnal săgețile de apă spre cer, care, ciocnindu-se cu săgețile de foc ale soarelui, dau străluciri de pietre prețioase. Cea mai înaltă dintre fîntînile arteziene (81 m) răsare deodată la ora 12 ca o floare gigantică de stropi.

Dar pe lîngă faptul că un brăduleț tăiat în cele mai diverse forme geometrice inspiră vizitatorului un sentiment de admirație și frumusețe el mai dă și impresia unui lucru prea perfect, chinuit. Extremele pozitive și negative de multe ori se confundă.

Grădina Zoologică din Hanovra adăpostește animale din toate colțurile lumii. Animalele care nu sînt extrem de periculoase, nu stau în cuști, ci pe un fel de insule înconjurate de un șanț de apă. Cînd sosesc în Grădina Zoologică, ele sînt duse pe o astfel de insulă care în afară de șanț mai are și o schelărie dublă din lemn, înaltă cam de trei metri, așa că ele nu o pot sări. După un timp, după ce animalele au încercat de mai multe ori să sară, dar nu au reușit să scoată partea superioară a schelăriei.

Seara, revenim la Casa de Oaspeți a Tineretului, unde sîntem găzduiți. Și cît timp orașul își aprinde luminile, noi ne depărtăm. Și luminile orașului se reflectă în lacul Maschsee și imaginea orașului intră pentru ultima dată în sufletele noastre.

Lume... lume. Veșnica, obișnuit-pitoreasca, și totuși în fiecare zi noua îmbulzeală dintr-o gară. Printre miile de trecători este un grup de pionieri. Și între ei, în ochii unui băiat, flutură o lacrimă. O lacrimă ștearsă-n goana urcării în vagon.

Luca DRAGOȘ
elev, București.

PRIETENII LUI Pix

SCENARIU DE Aurel WEISS

Desene: D. POMPILIU

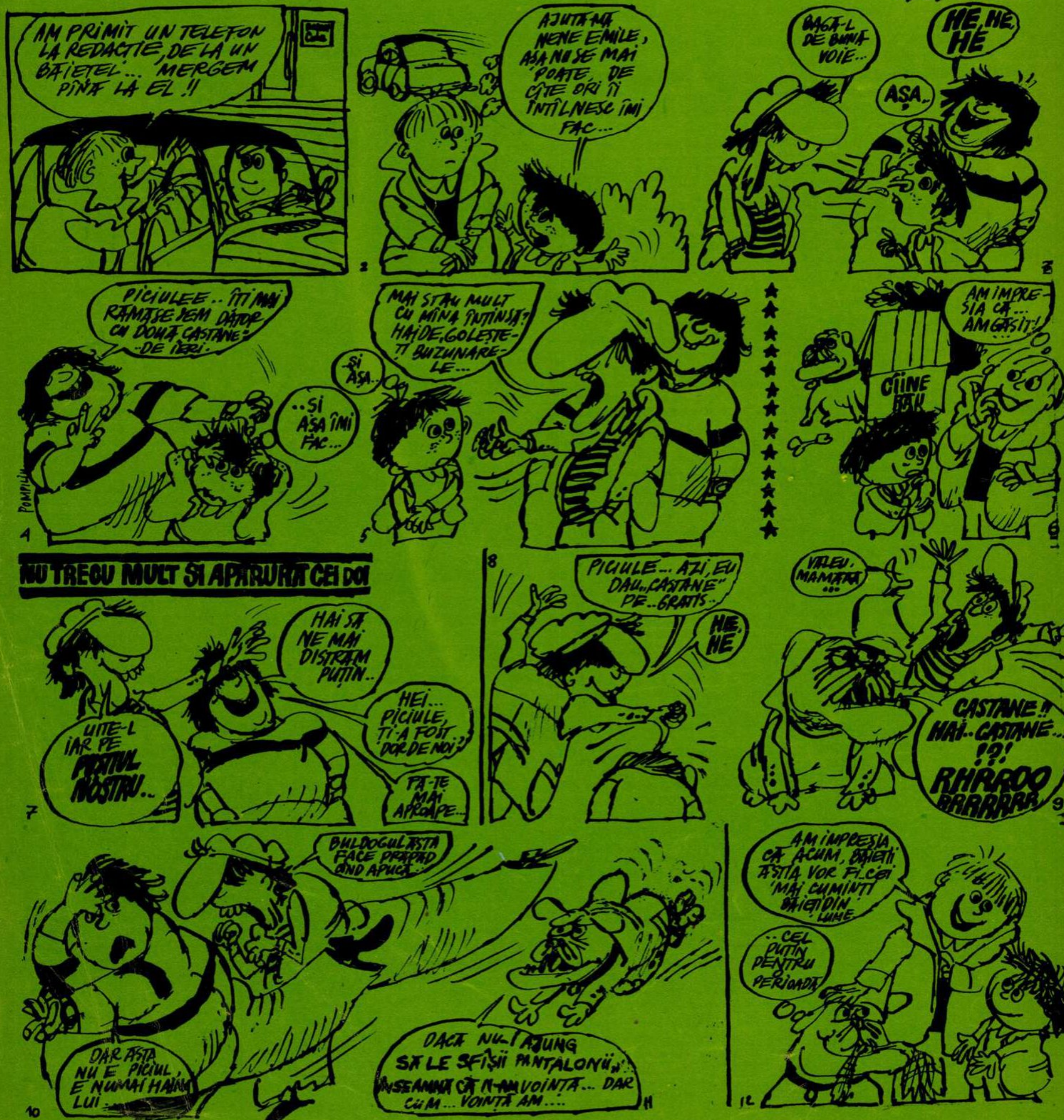
AM PRIMIT UN TELEFON LA REDACȚIE, DE LA UN BĂIEȚEL... MERGEM PÎNĂ LA EL !!
2
AJUTĂ-MĂ NENE EMILE, AȘA NU SE MAI POATE, DE CÎTE ORI ÎI ÎNTÎLNESC ÎMI FAC...
BAGĂ-L DE BUNĂ VOIE...
HE, HE, HE
AȘA..
3
PICIULEE.. ÎȚI MAI RĂMĂSESEM DATOR CU DOUĂ CASTANE DE IERI.
..ȘI AȘA ÎMI FAC...
POMPILIU
4
ȘI AȘA..
MAI STAU MULT CU MÎNA ÎNTINSĂ? HAIDE, GOLEȘTE-ȚI BUZUNARELE...
5
AM IMPRESIA CĂ... AM GĂSIT!
CÎINE RĂU
6
NU TRECU MULT ȘI APĂRURĂ CEI DOI
HAI SĂ NE MAI DISTRĂM PUȚIN..
UITE-L IAR PE PRIETENUL NOSTRU..
HEI... PICIULE, ȚI-A FOST DOR DE NOI?
FĂ-TE MAI APROAPE...
7
8
PICIULE... AZI, EU DAU „CASTANE" PE.. GRATIS..
HE, HE
VAIEU, MAMĂȚĂ...
CASTANE!! HAI.. CASTANE... !?! RHRRQQ RRRRRRR
9
BULDOGUL ĂSTA FACE PRĂPĂD CÎND APUCĂ...
DAR ĂSTA NU E PICIUL, E NUMAI HAINA LUI...
10
DACĂ NU-I AJUNG SĂ LE SFÎȘII PANTALONII, ÎNSEAMNĂ CĂ N-AM VOINȚĂ... DAR CUM... VOINȚĂ AM....
11
AM IMPRESIA CĂ ACUM, BĂIEȚII ĂȘTIA VOR FI CEI MAI CUMINȚI BĂIEȚI DIN LUME
..CEL PUȚIN PENTRU O PERIOADĂ
12

CONSTANTIN
BABIUC

MIHAELA IRINA
NEDELCU

ANGELA
GUZIC

IULIANA
ANTOCHI

CORESPONDEAZĂ CU VOI PE TEME DE...

MUZICĂ: Mihaela Rotaru, Cîmpia Turzii, str. Andrei Mureşanu, bl. G, sc. B, et. 4, ap. 38, judeţul Cluj. **PIONIERIE: Mihaela Irina Nedelcu,** comuna Şoimari, judeţul Prahova; **Alexandrina Bercaru,** Pogoanele, str. Gheorghe Coşbuc nr. 573, judeţul Buzău. **PRIETENIE: Constantin Babiuc,** Şcoala generală Vlăsineşti, judeţul Botoşani; **Iuliana Antochi,** comuna Trifeşti, judeţul Neamţ. **COLECŢIONEAZĂ TIMBRE ŞI ŞERVEŢELE DE MASĂ: Angela Guzic,** Şcoala generală nr. 3 Moldova Nouă, judeţul Caraş-Severin.

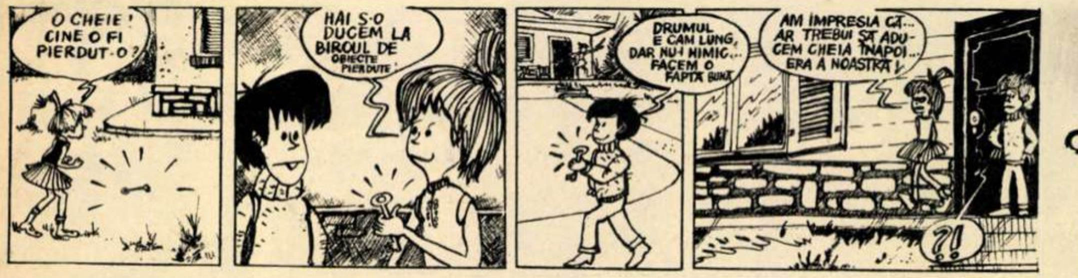
O CHEIE! CINE O FI PIERDUT-O?
HAI S-O DUCEM LA BIROUL DE OBIECTE PIERDUTE
DRUMUL E CAM LUNG, DAR NU-I NIMIC... FACEM O FAPTĂ BUNĂ
AM IMPRESIA CĂ... AR TREBUI SĂ ADUCEM CHEIA ÎNAPOI... ERA A NOASTRĂ!
?!

MONO-VERB GEO-GRAFIC (3-9)

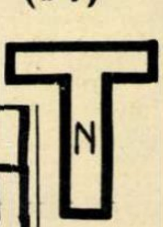

VINE, VINE PRIMĂVARA URAA!!

FLORI

Pentru dezlegarea acestui joc, se pleacă de la fiecare semn în parte, în sensul mersului acelor de ceasornic.

1) O floare gingaşă în formă de rămurea. 2) «Laleaua neagră» şi «Dama cu camelii». 3) Crengi înflorite. 4) A «fura» parfumul florilor. 5) Cu stigmatul şi stilul din floare. 6) Un ciorchine de floare. 7) Flori în formă de cupă. 8) Arbore ţepos cu flori frumos mirositoare. 9) La nuntă, cu un mare buchet de flori. 10) Poet rus, autorul poeziei «Printre crengi eu n-am să-mi lunec văzul». 11) Arbori ai căror frunze au un miros puternic. 12) «Discret», ca un parfum de floare. 13) «Aripioarele florilor». 14) Sezonul tufănelelor. 15) Luna ghioceilor. 16) Se bat la cald 17) A se ivi ca ghiocelul de sub zăpadă. 18) Aduc zvon de primăvară. 19) Autorul poeziei «Vestitorii primăverii». 20) O foaie verde cîntată. 21) O floare dintr-o piesă de teatru. 22) Arbust cu ţepi, cu flori roz şi fructe roşii. 23) Fructe de mai din flori de primăvară. 24) Dau farmec florilor pe lîngă mirosul lor îmbătător.

DEZLEGARE

1) Frezie 2) Romane 3) Ramuri 4) Mirosi 5) Pistil 6) Liliac 7) Lalele 8) Salcim 9) Mirese 10) Esenin 11) Dafin 12) Diafan 13) Petale 14) Toamna 15) Martie 16) Nituri 17) Răsări 18) Păsări 19) Coşbuc 30) Cucută 21) Cactus 22) Măcieş 23) Cireşe 24) Culori

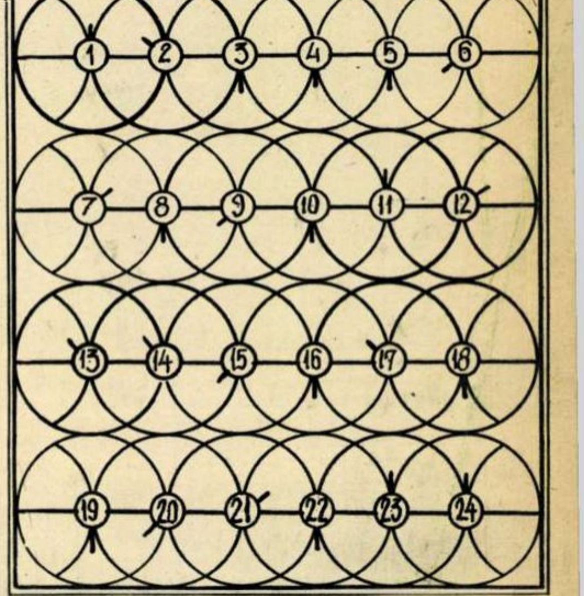

TICĂ ŞI RICĂ

Cei doi poznaşi voiau să meargă la cinematograf, dar n-au reuşit să găsească decît un singur bilet. Neavînd încotro, au hotărît să tragă la sorţi. Tică a luat două bucăţele de hîrtie pe care urma să scrie cîştigător şi necîştigător. Fiind însă incorect, l-a păcălit pe Rică şi a scris pe amîndouă hîrtiile «necîştigător». Le-a împăturit cu atenţie şi l-a invitat pe Rică să tragă una din hîrtii. Rică, care întîmplător observase trucul, a luat una din hîrtii şi... a cîştigat biletul de cinema. Cum a procedat?

RĂSPUNS: Am ales acest bilet, a spus Rică, luînd una dintre hîrtii şi rupînd-o imediat, fără s-o despăturească. Tică a fost silit să desfacă hîrtia pe care scrie, fireşte, «necîştigător». A trebuit să înghită păcăleala, fiindcă altfel ar fi recunoscut că a încercat să trişeze.

DIN ULTIMA BANCĂ

PROBLEMA PRIMĂVERII

SCHIŢĂ DE OVIDIU ZOTTA

Are un defect mare Bomboane: nu vine la adunările pionierești! Adică vine el, dar trebuie dinainte «închiriat» cum spune comandanta detaşamentului, Nicoleta Barbu. Dacă «nu-l închiriezi» nu-l vezi cu nici un chip, fiindcă el are foarte multe ocupaţii.

Aşa s-a întîmplat şi deunăzi, cînd în clasă trebuia să se discute despre ce a făcut în legătură cu «problema primăverii» expresie folosită, pe un ton grav, de Nicoleta. Pînă să treacă la analizarea acestei probleme, adică unde şi ce fel de flori şi de pomi să pună ei, au aruncat o repede ochire asupra situaţiei generale din detaşament. Cine, ce note a mai luat, cine, cum şi-a mai dat în petic şi ce facem cu ei, îi punem la «Semafor» sau îşi iau angajamentul?...

Cei în cauză s-au grăbit să-şi dovedească preferinţa pentru a doua soluţie. Bomboane n-a spus nimic, pentru simplul motiv că nu era de faţă. Nicoleta şi-a exprimat nemulţumirea, păi sigur, lipseşte, de ce să fie el curajos şi să-şi primească porţia? Nu o caricatură, ci şi un «Semafor» întreg ar trebui să i se dedice!

Pe urmă, discuţia a avansat spre scopul esenţial, ce plantăm. Panseluţe, a spus cineva. Prefer zorele, sînt mai decorative, a venit alt răspuns. Trandafiri ar trebui, n-am încercat niciodată. Bine, eu nici împotriva lalelelor n-aş fi, a spus Nicoleta, m-ar atrage şi nişte stînjenei dar de unde procurăm răsadurile? A şaptea B sînt avantajaţi, unul din părinţi are un cumnat care lucrează la o seră. A şaptea C au strîns din vreme bani cu spectacolul de păpuşi şi le cumpără. Noi ce facem?

Uşa s-a întredeschis într-un mod special, încet, pe neauzite. Aşa se întîmplă în două cazuri: cînd vine pisica îngrijitoarei sau cînd întîrzie Bomboane la ore. Era Bomboane, roşu, transpirat, murdar de noroi pînă şi pe faţă.

— Acum vii? s-a răstit Nicoleta. Băiat mare şi neserios. Tu nu ştii că punctualitatea?... Şi în ce hal poţi să fii!

— Îmi pare rău dar n-am patru mîini! s-a plîns Bomboane. Abia am adus lăzile. Ce sînt eu, jongler? Să mă ajute cineva.

Au dat fuga pe coridor. Cinci lădiţe pline de ghivece minuscule cu pămînt gras se înfăţişau literalmente acoperite de fluturi multicolori. Nu erau fluturi, erau răsaduri.

— Păi n-a fost vorba astă-toamnă că în timpul iernii pregătim răsadurile? spuse Bomboane. În pod le-am crescut. Ce vă uitaţi aşa? Stabilisem că fiecare vine cu o lădiţă. Eu, dacă tot m-am apucat de treabă, am pus cinci. Să v-aud şi pe voi!

Dar nimeni nu s-a arătat dornic să spună ceva. Nici măcar Nicoleta, care în toate ocaziile se descurcă.

Ogarul și VULPEA

Un ogar urmăreşte o vulpe, care este la distanţă de 60 de sărituri înaintea lui. Vulpea, mai iute de picior, face 9 sărituri, în timp ce ogarul face 6. Dar 3 sărituri ale ogarului fac cît 7 sărituri ale vulpii. Peste cîte sărituri ale ogarului va fi ajunsă vulpea?

RĂSPUNS: Ogarul a ajuns vulpea în 72 de sărituri.

Cutezătorii 12 1974
ADRESA REDACŢIEI: PIAŢA SCÎNTEII NR. 1
OFICIUL POSTAL 33 — BUCUREŞTI
CĂSUŢA POŞTALĂ 4132
TELEFON 17 60 10 int. 1458
REDACTOR ŞEF
MIHAI NEGULESCU
REDACTOR ŞEF ADJUNCT
OVIDIU ZOTTA
SECRETAR GENERAL DE REDACŢIE
IOAN DONCA
ADMINISTRAŢIA: EDITURA SCÎNTEIA
TIPARUL: C.P.C.S.
ABONAMENTELE, PRIN OFICIILE ŞI AGENŢIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POSTALI ŞI DIFUZORII DE PRESĂ
CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA». SERVICIUL IMPORT-EXPORT PRESĂ BUCUREŞTI — CALEA GRIVIŢEI NR. 64-66, P.O.B BOX 2001
REDACTOR ARTISTIC
POMPILIU DUMITRESCU
SECRETAR DE REDACŢIE
BARANY ROZALIA

TREI PRINȚI DE LA CARPAȚI

5

REZUMAT:

Armata poloneză vine să-l pună pe tronul Moldovei pe Alexăndrel. Dar sub steagul lui Bogdan al II-lea se strînge toată suflarea Moldovei. Vlad Țepeș îl descoperă însă, printre boieri, pe logofătul trădător.

Scenariu: CORNELIU LEU Desene: TEODOR BOGOI

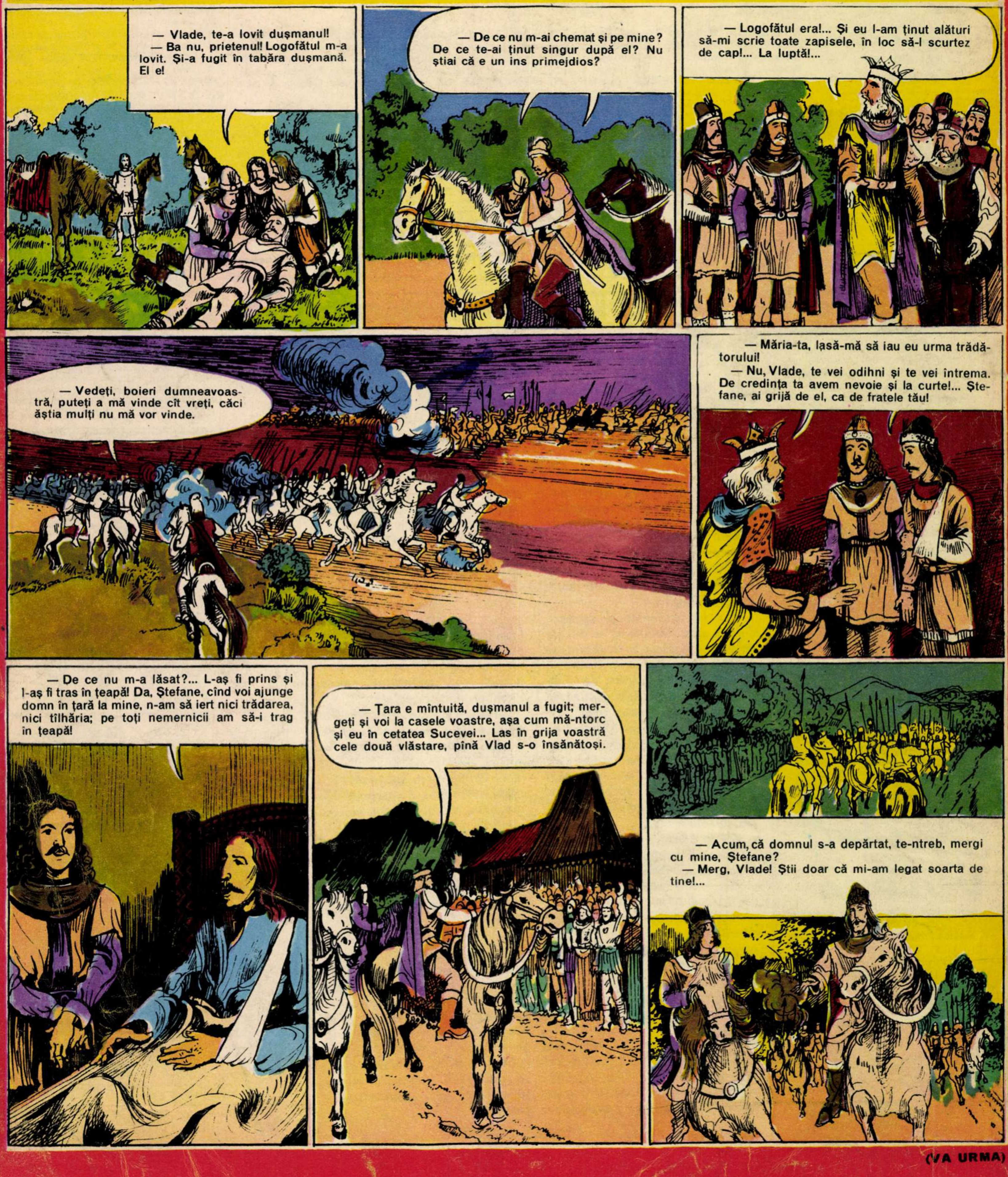
— Vlade, te-a lovit dușmanul! — Ba nu, prietenul! Logofătul m-a lovit. Și-a fugit în tabăra dușmană. El e!
— De ce nu m-ai chemat și pe mine? De ce te-ai ținut singur după el? Nu știai că e un ins primejdios?
— Logofătul era!... Și eu l-am ținut alături să-mi scrie toate zapisele, în loc să-l scurtez de cap!... La luptă!...
— Vedeți, boieri dumneavoastră, puteți a mă vinde cît vreți, căci ăștia mulți nu mă vor vinde.
— Măria-ta, lasă-mă să iau eu urma trădătorului! — Nu, Vlade, te vei odihni și te vei întrema. De credința ta avem nevoie și la curte!... Ștefane, ai grijă de el, ca de fratele tău!
— De ce nu m-a lăsat?... L-aș fi prins și l-aș fi tras în țeapă! Da, Ștefane, cînd voi ajunge domn în țară la mine, n-am să iert nici trădarea, nici tîlhăria; pe toți nemernicii am să-i trag în țeapă!
— Țara e mîntuită, dușmanul a fugit; mergeți și voi la casele voastre, așa cum mă-ntorc și eu în cetatea Sucevei... Las în grija voastră cele două vlăstare, pînă Vlad s-o însănătoși.
— Acum, că domnul s-a depărtat, te-ntreb, mergi cu mine, Ștefane? — Merg, Vlade! Știi doar că mi-am legat soarta de tine!...

(VA URMA)

108

APRILIE 1974 - LUNA A MUNCII PATRIOTICE, A CÎNTECELOR ȘI MARȘURILOR PIONIEREȘTI!

Cutezătorii

13

JOI, 28 MARTIE
1974, ANUL VIII (340)

16 pagini, 1 leu

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

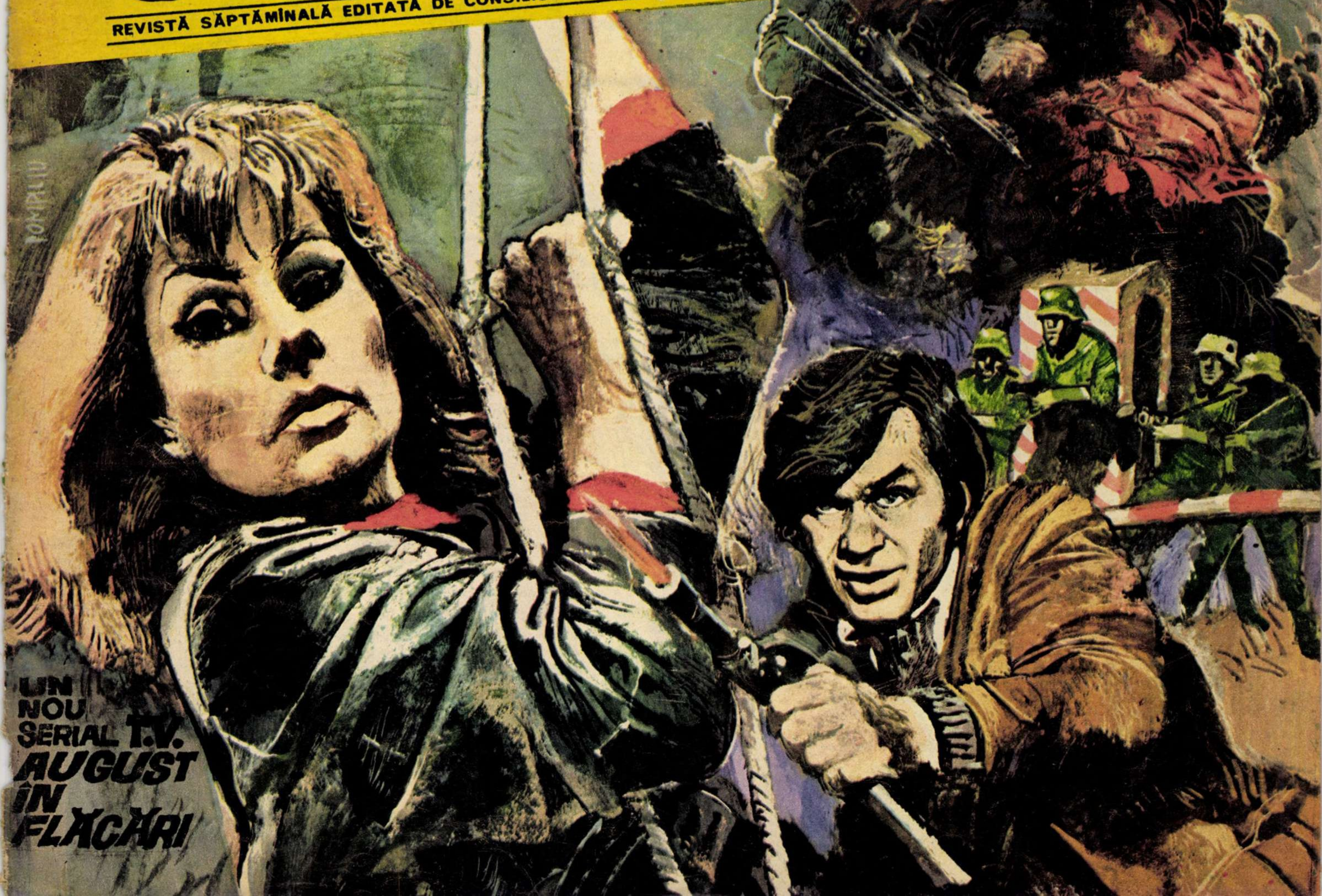

UN NOU SERIAL T.V. AUGUST ÎN FLĂCĂRI

Semnal
Cutezătorii
340

APRILIE 1974, LUNĂ A MUNCII PATRIOTICE, A CÎNTECELOR ŞI MARŞURILOR PIONIEREŞTI!

Un fapt stîrneşte admiraţie în toată ţara: două milioane de pionieri au înflorit pretutindeni în livezi, în grădini, pe văi, ca întîile flori ale acestei primăveri. Ei plantează arbori, amenajează terenuri sportive, pregătesc recoltele viitoare ale microceapeurilor şcolare şi participă, alături de utecişti şi părinţi, la înfrumuseţarea localităţilor natale.

Angajamentele entuziaste ne-au ajuns la redacţie din toate colţurile ţării. Livezi şi grădini, salbe de arbori şi arbuşti vor prinde viaţă prin iscusinţa şi hărnicia acestor copii. Îndeosebi cutezătorii satelor, dar nu mai puţin şi cei de la oraşe, arătă prin fapte că sînt demni de titlul de pionieri ai României socialiste, că ştiu să-şi asume angajamente pe măsura forţelor proprii şi dorinţei fierbinţi de a fi cît mai folositori patriei, poporului.

Luna aprilie se anunţă a fi o lună sărbătorească. Avînd pe buze cîntecul iar în inimi frumoasa aniversare a pionieriei, avem prilejul să dovedim cu toţii cum înţelegem noi să cinstim cele 25 de trepte ale Organizaţiei noastre. Părinţii ne văd şi ne admiră, consiliile populare ale comunelor ne mulţumesc şi ne felicită pentru aportul nostru tineresc la înfrumuseţarea localităţilor, fraţii mai mici ne privesc cu admiraţie. Pretutindeni domneşte un clocot primăvăratec şi ceea ce este de reţinut sînt nu numai cifrele în care ne măsurăm succesele.

Muncind alături de părinţii noştri şi de utecişti, în CAP, în livezi, pe ogoare, în grădina din preajma casei sau a şcolii, pionierii desfăşoară un larg front economic şi politic în acelaşi timp. Dovedesc astfel că nu e niciodată prea devreme să începi a fi folositor continuei înfloriri a patriei tale.

Ştim că şi prin eforturile noastre România va fi din ce în ce mai bogată, din ce în ce mai mîndră şi mai înfloritoare. Sensul eforturilor noastre este iubirea de ţară, străduinţa de a răspunde prin fapte încrederii pe care o au în noi comuniştii, întreaga societate. Toate aceste roade ale muncii completează strălucit rezultatele şcolare pe care le obţinem în romanticii ani ai pionieriei.

«Radarul» revistei este deschis în permanenţă spre toate faptele prin care răspundeţi la Chemarea pionierilor brăileni. Orice corespondent, orice membru al subredacţiilor pionereşti, orice pionier este investit cu o misiune de reporter.

«Radarul Cutezătorii» va publica în fiecare număr cele mai frumoase fapte pe care le va recepţiona şi va transmite — prin paginile de revistă, mesajele pionereşti din acest aprilie aniversar, din această lună a primăverii, a muncii patriotice, a cîntecelor şi marşurilor pionereşti.

Colegiul de redacţie

•RADAR•

RĂSPUNSURI ENTUZIASTE LA CHEMAREA PIONIERILOR BRĂILENI

DÎMBOVIŢA:

— Pionierii vor planta 100 000 de arbori şi arbuşti în valoare de 950 000 lei;

— Unităţile de pionieri din zonele de deal: Voineşti, Pucioasa, Valea Lungă şi Valea Scheiului vor contribui la întreţinerea plantaţiilor silvice tinere, realizînd economii de 400 000 lei;

— Pionierii şi şcolarii vor participa la executarea unor lucrări necalificate pe şantierele de construcţii la următoarele obiective: 64 săli de clasă, 12 grădiniţe, 15 ateliere şcolare, un internat, 14 laboratoare şi la «Casa tineretului» din Tîrgovişte;

— În colaborare cu organizaţiile U.T.C. din şcoli, pionierii şi şcolarii vor amenaja 78 de baze sportive şi terenuri aplicative;

— Pionierii şi şcolarii din municipiul Tîrgovişte vor contribui la amenajarea, în pădurea Priseaca, un sat de vacanţă cu 30 de căsuţe şi 7 terenuri sportive;

— Comandamentele pionereşti vor acţiona în aşa fel încît un mare număr de copii să devină membri activi ai Asociaţiei generale a crescătorilor de păsări şi animale mici;

— Pionierii şi şcolarii vor culege şi preda 30 000 kg plante medicinale şi 40 000 kg fructe de pădure.

IALOMIŢA:

— Pionierii vor planta 30 000 de arbori, arbuşti şi 72 000 de pomi fructiferi;

— Pionierii şi şcolarii vor îngriji islazurile şi păşunile din comunele judeţului;

— Pionierii vor recolta bumbacul de pe o suprafaţă de 830 ha;

— 3 kg de sămînţă de viermi de mătase vor fi îngrijite de pionieri;

— Şcolarii şi pionierii vor amenaja 60 de baze sportive;

— Pionierii vor colecta 60 t deşeuri de feroase, 70 t deşeuri de hîrtie, 40 t deşeuri de textile.

TULCEA:

Constituiţi în brigăzi şi echipe de muncă patriotică, pionierii şi uteciştii (claselor a VIII-a) vor participa la executarea unor lucrări contribuind la construirea a:

— 22 săli de clasă

— 30 săli pentru ateliere şcolare

— 15 săli pentru grădiniţe.

— În colaborare cu organizaţia U.T.C., cu sprijinul unităţilor economice care patronează şcolile, pionierii şi şcolarii vor amenaja 59 terenuri aplicative, baze sportive şi le vor întreţine pe cele existente.

— Se vor organiza şantiere pionereşti de muncă patriotică în localităţile Războieni, Horia, Visterna, unde vor realiza plantarea şi întreţinerea puietului de stejar şi nuc pe o suprafaţă de 13 ha.

— Pionierii vor participa în raza ocoalelor silvice Tulcea, Babadag, Ciucurova, Casimcea, Măcin la întreţinerea a 22 ha de plantaţii silvice (cca 100 000 puieţi).

— Pionierii vor executa toate lucrările manuale de întreţinere şi recoltare prin sistemul microcooperativelor pe o suprafaţă de 420 ha în vederea obţinerii unor recolte la nivelul producţiei de vîrf a C.A.P.-ului.

RĂSPUNSURI ENTUZIASTE LA CHEMAREA PIONIERILOR BRĂILENI

— Se vor recolta cca 3 850 tone cereale, legume, fructe pe o suprafaţă de 1 100 ha.

— Comandamentele unităţilor vor asigura mobilizarea pionierilor şi şcolarilor la acţiunea de curăţire a izlazurilor şi a terenurilor agricole pe 150 ha.

SATU MARE:

— Amenajarea unui parc al copiilor în cartierul «Solidarităţii» din municipiul Satu-Mare şi a «Livezii pionierilor» în comuna Livada.

— Fiecare pionier va ajuta la întreţinerea a 15 mp din parcuri, peluze, spaţii verzi.

— În cadrul microfermelor şcolare vor lua fiinţă două pepiniere de duzi la Ianculeşti şi Halmeu, o pepinieră de nuci la Vama şi o pepinieră de arbuşti ornamentali în Oraşu Nou.

— Pionierii şi şcolarii vor participa la executarea unor lucrări necalificate pe şantiere de construcţii a următoarelor obiective: săli de clasă — 62; grădiniţe — 4.

În colaborare cu organizaţiile U.T.C. din şcoli vor fi întreţinute bazele sportive existente iar la 50 de şcoli în cadrul pistelor aplicative se vor amenaja 50 poligoane de tir.

— În colaborare cu Comitetul judeţean U.T.C. se va iniţia concursul «Micii zootehnişti» pentru impulsionarea sectoarelor zootehnice din cadrul microfermelor şcolare.

— Din lotul microfermelor şcolare, pe o suprafaţă de 6 ha vor fi cultivate plante medicinale sub îndrumarea Întreprinderii de plante medicinale, Oradea.

• • •

RĂSPUNSURI ENTUZIASTE LA CHEMAREA PIONIERILOR BRĂILENI

LA ÎNCHIDEREA EDIŢIEI:

„RACHETA SATELOR” a aterizat între Dunăre şi Mare

Duminică, 11 martie a.c., redacţia noastră oferea, la Constanţa, trofeul «Racheta satelor» pentru cea mai largă participare la Concursul «Minitehnicus», ediţia 1973, a copiilor din mediul sătesc. Este un trofeu deosebit de valoros cu care pionierii judeţului Constanţa se pot mîndri. Iată însă că aterizînd printre pionierii dobrogeni, «Racheta satelor» i-a găsit pe aceştia într-o largă participare, la plantări de puieţi, la amenajarea locurilor de parcare pe şosele ş.a.

Într-un entuziasm general, toţi pionierii constănţeni răspund Chemării pionierilor din Brăila.

*

Cu cîntec, înainte! Spre Şantierul nr. 1, Faleza-nord.

Pe şoseaua Constanţa—Mangalia apar noi puieţi sădiţi de pionieri. Curînd, curînd, în preajma băncilor de lîngă punctele de parcare auto vor răsări şi florile.

SĂ ÎNVĂȚĂM UN CÎNTEC

NOI, TINEREȚEA ROMÂNIEI

Muzica: *Laurențiu Profeta* Versuri: *Mihai Negulescu*

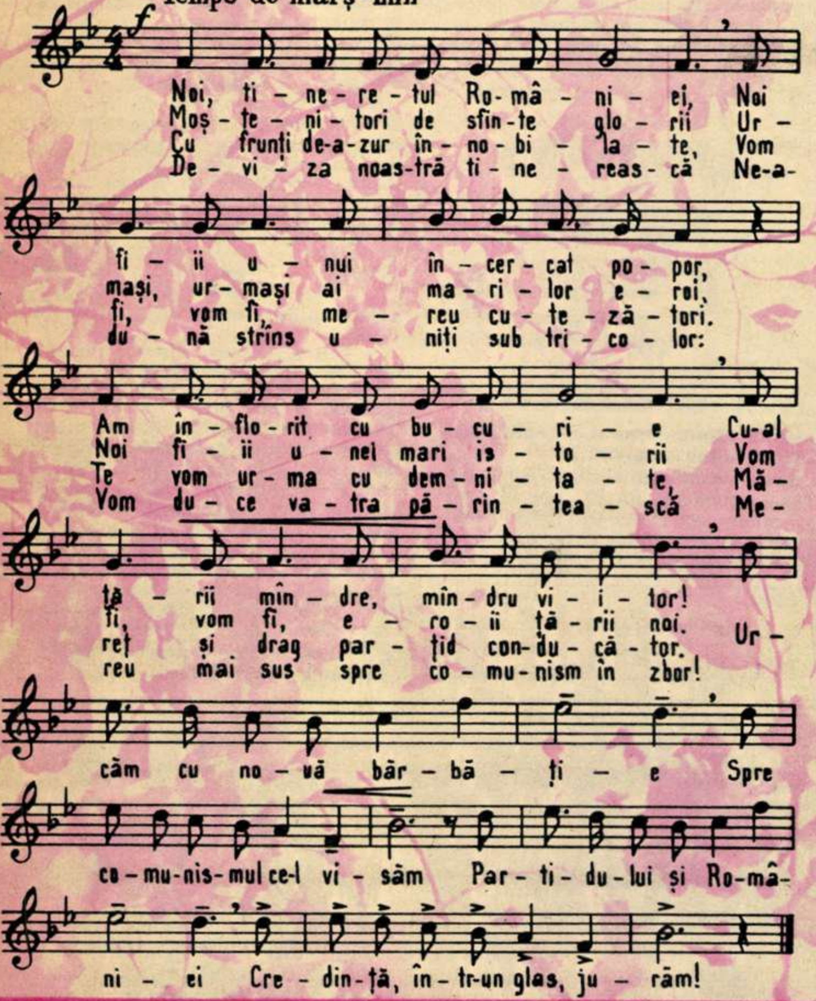
Tempo de marș-imn
Noi, ti - ne - re - tul Ro - mâ - ni - ei, Noi
Moș - te - ni - tori de sfin - te glo - rii Ur -
Cu frunți de-a-zur în - no - bi - la - te, Vom
De - vi - za noas-tră ti - ne - reas - că Ne-a-
fi - ii u - nui în - cer - cat po - por,
mași, ur - mași ai ma - ri - lor e - roi,
fi, vom fi, me - reu cu - te - ză - tori.
du - nă strîns u - niți sub tri - co - lor:
Am în - flo - rit cu bu - cu - ri - e Cu-al
Noi fi - ii u - nei mari is - to - rii Vom
Te vom ur - ma cu dem - ni - ta - te, Mă -
Vom du - ce va - tra pă - rin - tea - scă Me -
tă - rii mîn - dre, mîn - dru vi - i - tor!
fi, vom fi, e - ro - ii ță - rii noi.
reț și drag par - tid con - du - că - tor.
reu mai sus spre co - mu - nism în zbor!
Ur -
căm cu no - uă băr - bă - ți - e Spre
co - mu - nis - mul ce-l vi - săm Par - ti - du - lui și Ro - mâ -
ni - ei Cre - din - ță, în - tr-un glas, ju - răm!

COMORILE PATRIEI

Hidrocentrala de pe Argeș a fost denumită, pe drept cuvînt, operă de artă a tehnicii românești. Arcul dublu al barajului, înalt de 166 m, este o construcție originală, a doua din lume în acest gen. Vastul complex hidroenergetic de pe Argeș are o triplă funcțiune: furnizează energie; este un regulator al Argeșului și al altor cursuri de apă, protejînd astfel regiuni întregi împotriva inundațiilor, asigurînd totodată irigarea a 100 000 ha teren.

Pe Argeș, pe Lotru, pe Someș ca și în multe alte părții ale țării, mii de muncitori harnici își investesc cu entuziasm inteligența pentru desăvîrșirea unor construcții care ridică România socialistă pe noi culmi de civilizație.

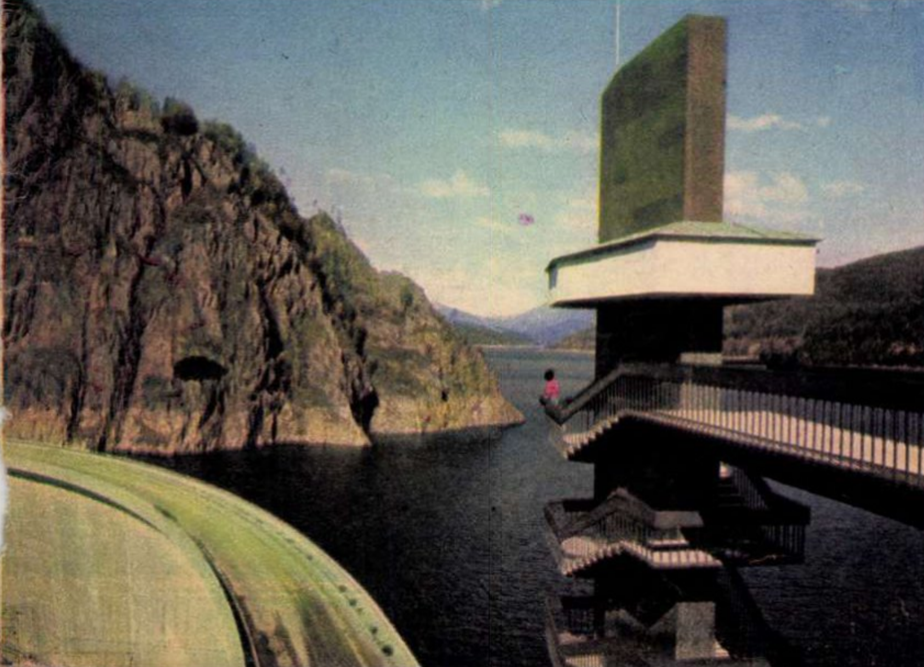

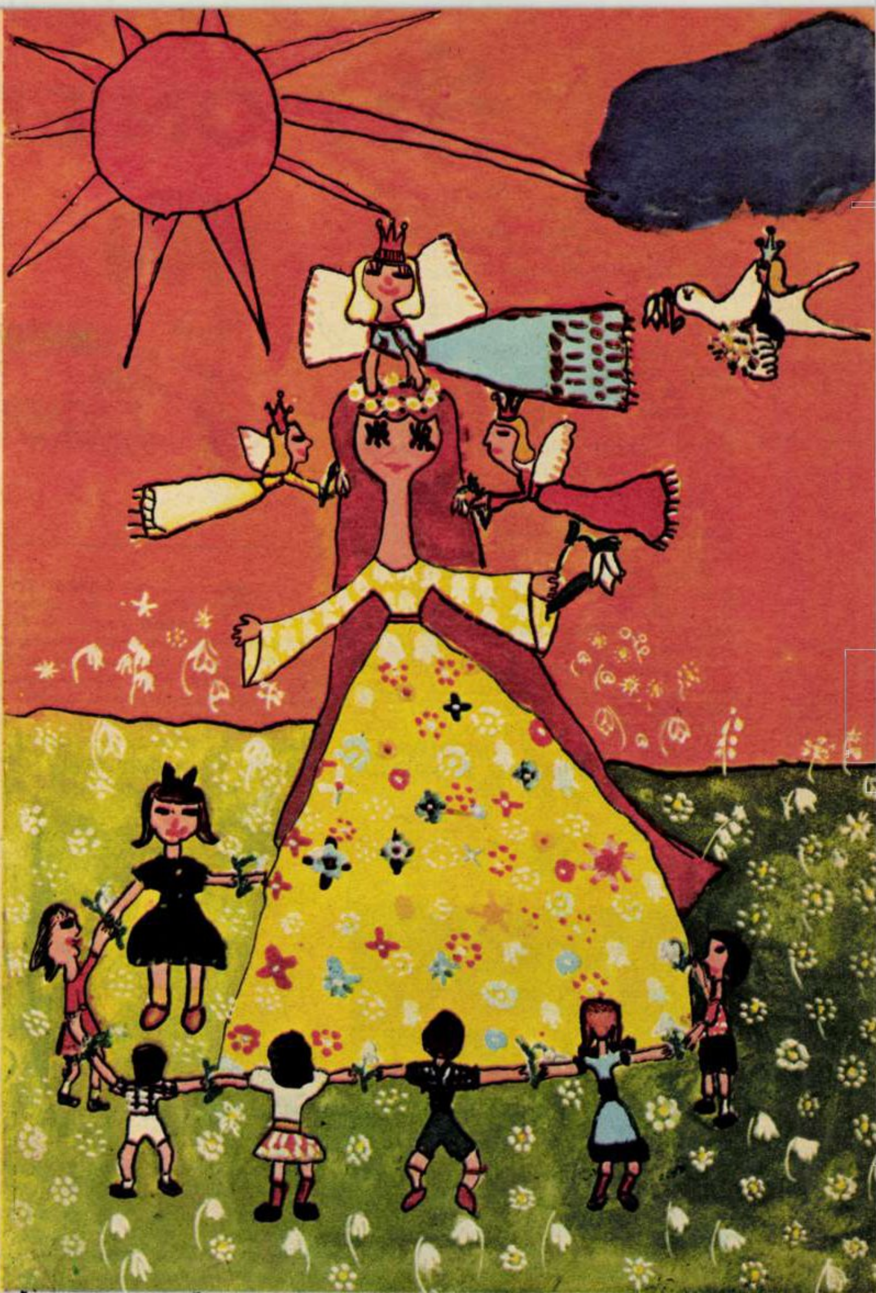

TÜNDIKE PETHŐ, clasa a II-a, Școala generală nr. 5, Municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Desenul săptămînii

Rodire

Uimite stele tresăriră
în arc deschis, peste talaz,
sporind pe creștete lumina
tăcerilor dinspre Bicaz.
Erau tot ei, erau tot oameni
dar cît de uriași, dansînd
în albe poduri și arcade
pe vîrfuri sure — pînă cînd
mai jos se legănară grîuri
între pădurea vie, albastră,
unde săriră capre albe
și răsări lumina noastră.

Eram lîngă cununa țării
de schele albastre și tumult,
ținînd de mînă timpul aprig
secundele să i le-ascult,
cînd peste văile de aur
ascunse-n jerbele din vii
se adunau în trepte oameni
stîrnind pămîntul cu făclii
ce luminau de pretutindeni
la marginea poienii, mărul.

Rodeau semințele în țarini
și-n anotimpuri adevărul.

Al. RAICU

PIONIERIA PE MERIDIANELE

CONCURSURILE REVISTEI NOASTRE, DESFĂȘURATE ÎN ÎNTÎMPINAREA ANIVERSĂRII ORGANIZAȚIEI, ANTRENEAZĂ TOT MAI MULȚI COPII, COMANDANȚI-INSTRUCTORI, PĂRINȚI.

MĂRTURISIM CĂ FIECARE SCRISOARE TRIMISĂ ESTE DESCHISĂ NU NUMAI CU DEOSEBITĂ CURIOZITATE, DAR ȘI CU BUCURIA DE A ÎNTÎLNI GÎNDURILE VOASTRE, PREOCUPAREA ȘI PERSEVERENȚA DE A CĂUTA ȘI DESCOPERI FAPTE DE VIAȚĂ, FAPTE PIONIEREȘTI DEMNE DE A FI CUNOSCUTE.

APARATUL DE FOTOGRAFIAT, MAGNETOFONUL CA ȘI NEDESPĂRȚITUL CARNEȚEL DE REPORTER S-AU DOVEDIT A VĂ FI PRIETENI FIDELI.

ÎNAINTE CA JURIUL SĂ SE ÎNTRUNEASCĂ PENTRU A-I DESEMNA PE CÎȘTIGĂTORI, REDACȚIA MULȚUMEȘTE TUTUROR PARTICIPANȚILOR PENTRU FELUL INTERESANT ÎN CARE AU REUȘIT SĂ REÎNVIE AMINTIRI DIN PRIMII ANI AI PIONIERIEI, SĂ REÎNTREGEASCĂ IMAGINEA VIEȚII ȘI ACTIVITĂȚII PURTĂTORILOR CRAVATELOR ROȘII CU TRICOLOR, SĂ ADUCĂ PROSPEȚIMEA ȘI VOIOȘIA PIONIERIEI LA 25 DE ANI.

*

„PIONIER ÎN FIECARE CLIPĂ"

*

...Nu ne-am dat seama ce se întîmplase decît după ce fetița a fost adusă pe mal. Ne uitam cu admirație la colegul nostru, Andrei Varga. Nu văzusem cînd se aruncase în apă. Toți muncitorii și copiii de pe șantier se strînseseră în jurul copilului care părea fără viață. Dus în sat la punctul sanitar, încet, încet și-a revenit. Sîntem mîndri de curajul pionierului din unitatea noastră...

Fotografia lui Andrei, însoțită de frumoase cuvinte se află la loc de cinste în Cartea de onoare a unității de pionieri din Deleni — Mureș.

*

...Atunci, în 1949, copiii din primele detașamente nu aveau o cameră a pionierilor, școala fiind prea mică. Îmi amintesc că Tudor Mărturiseanu a pus la dispoziția copiilor o încăpere din locuința sa. Acolo își țineau adunările, își discutau programele de activități, acolo aveau loc unele serbări pionierești. Adesea, comuniștii din comună încredințau pionierilor sarcini de răspundere, cum ar fi strîngerea spicelor, dar mai ales organizarea spectacolelor artistice la arie. Atunci nu aveam cămin cultural, nu erau spectaçole, filme ca astăzi...

...povestea tovarășa Vasilina Nichita, veche membră de partid, copiilor veniți să adune date pentru alcătuirea monografiei unității de pionieri din comuna Sf. Gheorghe, județul Tulcea.

*

...Ne-am gîndit că, fiind iarnă, îi este greu femeii în vîrstă, Evdochia Gavrilă, cu toate treburile gospodărești. De aceea, am hotărît s-o ajutăm...

Cu mîndrie, Daniela Indrieș (Valea Brad, Hunedoara) povestește în rînduri frumos aliniate bucuria, raza de soare adusă de ei în casa bătrînei.

*

...Sîntem bucuroase de invitația voastră. Vom veni curînd să ne cunoaștem, să vă povestim tot ce păstrăm frumos în amintire din anii de activitate a primelor detașamente de pionieri din sat, scriau Elena Sulugiuc și Ana Ariciuc, muncitoare la întreprinderea «Firul roșu» din Tălmaciu, județul Sibiu.

Mulțumirea pionierilor din Hlipiceni, Botoșani, este vizibilă în pregătirile deosebite pe care le fac în așteptarea celor două muncitoare. Împreună cu alți foști pionieri vor alcătui un frumos album din istoria unității lor.

*

...Într-o zi, mă plimbam cu bicicleta. Ajunsesem la marginea satului, cînd cineva mă opri și mă întrebă:

— Drumul acesta duce către graniță? Mai e mult pînă acolo?

La noi în sat oricine știe unde este granița, m-am gîndit. Deci, omul nu era de-al nostru. M-am grăbit spre punctul de grănicieri să anunț. Ceva nu era în regulă cu străinul acela. Presupunerea mea s-a adeverit atunci cînd grănicerii, venind în unitatea noastră, ne-au povestit că datorită mie, un infractor a fost oprit..

Acestea sînt rînduri de caldă prietenie, scrise de Monica Antonescu din Terebești, Satu-Mare, despre pioniera Camelia Demir, distinsă pentru fapta ei cu titlul «Cutezătorul» și pe care Monica a cunoscut-o într-o tabără.

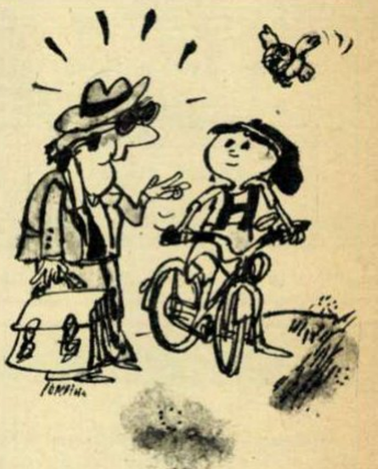

Secvențe vasluiene

BUCUROȘI DE OASPEȚI!

O acțiune pionierească închinată celei de a XXX-a aniversări a Eliberării patriei se va desfășura în luna iunie a.c. avînd ca scop cunoașterea noilor obiective social-culturale, a realizărilor din județ.

Printre invitați, la această acțiune, vor fi și pionierii primelor detașamente din anul 1949. 200 de pionieri, delegați din toate județele țării, vor fi prezenți la întîlnirea cu pionieri din prima generație, la demonstrații sportive și de apărare a patriei, la spectacolul de gală care va încheia programul primei zile. În cea de a doua zi, vor vizita împreună obiective industriale, culturale, istorice din orașele Vaslui și Bîrlad.

Seara, în nocturnă, un frumos carnaval pionieresc va încheia această acțiune pionierească.

ANIVERSĂRII ❋

PĂRINȚII PIONIERILOR NE SCRIU

În această primăvară, părinții, toți ce din preajma copiilor îi văd pe aceștia mai preocupați, mai dornici să realizeze lucruri deosebite, să aducă un plus de frumusețe, de voioșie activităților pionierești. Entuziasmul lor a reușit să-i atragă și pe foștii pionieri, pe cei care au îndrumat în primii ani activitatea pionierească. Așa se face că la concursurile organizate de «Cutezătorii» prietenii pionieriei ne-au trimis fotografii, scrisori, amintiri.

❋

Au trecut 22 de ani. Văd parcă și acum locul unde se desfășura careul. În mijloc se înălța catargul cu scripetele care de multe ori ne dădea bătaie de cap. Alături de noi era întotdeauna tovarășul instructor superior, nedespărțit, întocmai ca în cîntecul pe care-l învățasem: «Cu el nu mi-e teamă oriunde/ Peșterile cercetăm/ Stîncile urcăm pe munte/ Și pe mare navigăm».

Îmi trec prin fața ochilor, zilele de vacanță din taberele de la Novaci și Turcinești; mergeam în drumeție, în șir spre apa rece a Gilortului. Seara, căldura plăcută a focului de tabără ne strîngea în jurul lui la cele mai vesele concursuri de glume, istorioare hazlii, ghicitori și cîntece...

Șirul povestirii profesoarei Vasilica Iordache, comandant-instructor din comuna Caraula, Dolj, se desfășoară pe pagini întregi. Sînt aduceri aminte pe care și pionierii unității au vrut să le cunoască, stabilind în felul acesta un interesant dialog.

❋

Fragmente de amintiri, din primii ani ai pionieriei, apărute in revistă m-au îndemnat să scriu și eu, ne spune profesorul Emil Blaj din Ibănești, Mureș. Este drept, n-am avut prilejul să fac lucruri ieșite din comun, să ajut la stingerea vreunui incendiu, să salvez copii de la înec, să descopăr ceva. Am participat la activități pionierești deosebite.

Ca și pionierii de azi și noi am plantat puieți. Dar acum, după atîția ani, trăiesc un sentiment deosebit ori de cîte ori trec pe șoseaua străjuită de plopi. Cel de al treilea l-am sădit eu. Și aceasta n-o pot uita.

Ca și pionierii de azi și noi ajutam la construcții. Retrăiesc momentele acelea pline de avînt cînd doream să facem noi totul. La înălțarea noii aripi a școlii au fost prezenți toți pionierii detașamentului. La sfîrșitul lucrărilor, drept răsplată a hărniciei noastre, am fost felicitați în fața unității, urmînd să învățăm într-una dintre clasele noi, luminoase.

S-ar putea ca faptele acestea să le socotiți obișnuite pentru oricare pionier. Lucrul acesta mă bucură. Înseamnă că peste ani, cînd veți fi uteciști, cu aceeași simplitate veți spune, atunci cînd veți lucra pe șantierele tineretului, cînd veți construi mai mult decît am făcut noi, că faptele voastre sînt fapte obișnuite.

●

Fragmentele pe care le-am redat în aceste pagini reprezintă o foarte mică parte din bogata corespondență sosită pe adresa concursurilor noastre. Toate acestea, împreună cu corespondențele pe care în continuare le așteptăm de la voi, dragi prieteni, vor întregi, desigur, imaginea sărbătorească a pionieriei pe meridianele aniversării.

LA START, VISELE COPILĂRIEI!

O frumoasă inițiativă a pionierilor vasluieni este alcătuirea unei monografii cuprinzînd momente din istoria mișcării pionierești din satele și orașele județului lor.

Răspunzînd Chemării forumului, pionierii vasluieni, activînd în cadrul cercurilor de la Casele pionierilor, vin în contact cu interesante probleme de știință și tehnică modernă, au posibilitatea să-și realizeze îndrăznețe proiecte ale fanteziei lor, îmbogățindu-și astfel cunoștințele, formîndu-și deprinderi de muncă practică.

Pagini realizate de
LIDIA NOVAC,
ELENA MĂNESCU
și MARIA NEGREA

„CÎND CATALOAGELE SURÎD"

La școală surîd cataloagele, la noi, în redacție, surîd sute și sute de fotografii care vă reprezintă pe voi, cei mai sîrguincioși și mai harnici pionieri, pe voi, cei care zi de zi vă faceți conștiincios datoria de elevi. Dintre aceste numeroase fotografii trimise de comandamentele pionierești din școli, publicăm în acest număr o mică parte.

ADRIANA POPA, cl. a V-a, Școala generală nr. 16, Timișoara.

GH. DUMITRACHE, cl. a V-a, Școala generală, Săveni, jud. Ialomița.

DANIEL MANOLESCU, cl. a V-a, Școala generală nr. 5, Hîrșova.

CIPRIAN VRÎNCEANU, cl. a VII-a, Școala generală - Poiana Sărată, jud. Bacău.

CONSTANTIN COJOCARU, cl. a VII-a, Școala generală Vărbilău, jud. Prahova.

DANIELA FETEA, cl. a V-a, Școala generală Sînnicolau, jud. Bihor.

VICTOR POPESCU, cl. a V-a, Liceul pedagogic, Tg. Jiu.

VIOLETA CHINE, Școala generală «Octav Băncilă» Botoșani.

MUGUREL PREDESCU, cl. a V-a, Liceul pedagogic, Tg. Jiu.

DINU SOLOMON, cl. a IV-a, Școala generală nr. 16, Timișoara.

ROXANA BADRAJAN, cl. a VI-a Liceul nr. 5 «Emil Racoviță», Iași.

RADU VRÎNCEANU, cl. a III-a, Școala generală nr. 11, Iași.

DOCUMENT „Cutezătorii"

ÎN ÎNTREG DETAȘAMENTUL NICI O MEDIE SUB 7

Cu trei ani în urmă, într-o zi frumoasă de toamnă, pe platforma Combinatului Siderurgic Galați s-a constituit detașamentul lor. Mîndri și bucuroși de a fi primiți în organizație încă de la vîrsta de 7 ani, inimoșii pionieri de la Școala generală nr. 7 s-au legat cu toții, atunci, să fie buni prieteni, să lupte pentru onoarea și prestigiul detașamentului. Că și-au respectat întru totul hotărîrea o atestă nu numai cele trei diplome de detașament fruntaș pe unitate, dar și frumoasele acțiuni pe care acești copii le desfășoară. Așa se face că au reușit să-și cunoască bine orașul și împrejurimile lui, că au fost, împreună cu comandantul instructor, Gheorghe Zisu în numeroase excursii în Dobrogea, pe Valea Prahovei și a Oituzului, la Porțile de Fier și în nordul Moldovei. Amintiri cu totul deosebite păstrează pionierii acestui detașament din tabăra organizată de ei în vara trecută la Borsec. Atunci, în mijlocul minunatei naturi, au fost din nou împreună, întregul colectiv, întregul detașament al inimoșilor.

Fotografia aceasta, care îi reprezintă a fost expediată recent pe adresa redacției noastre, însoțită de o frumoasă scrisoare în care comandanta detașamentului ne face cunoscute succesele lor la învățătură: **din cei 35 de pionieri nici unul nu are medii sub 7.** De asemenea, ne comunică hotărîrea lor de a întîmpina cu rezultate tot mai bune la învățătură și muncă cea de-a 30-a aniversare a Eliberării patriei și cel de-al XI-lea Congres al P.C.R.

Îți amintești?...

SCHIȚĂ DE
Costache Anton

Aseară a venit scrisoare de la unchiul Ștefan. Fratele mamei ne scrie rar, numai în preajma sărbătorilor de iarnă sau pe la începutul verii. De fapt, la începutul verii e mai mult o scrisoare de răspuns. Întîi îi scrie mama. Întreabă de mătușa Agatia, de vărul meu Ștefăniță, iar la sfîrșit îi anunță că peste două săptămîni merg la ei în vacanță. Exact peste o săptămînă primim scrisoarea de răspuns a unchiului Ștefan. O scrisoare de cîteva rînduri, care se termină mereu cu aceeași frază: «Îl așteptăm pe nepotul nostru în gară.»

Scrisoarea care a venit aseară ne-a surprins pe toți. Nu eram în ajunul sărbătorilor de iarnă, nu eram nici la începutul verii, în plus scrisul mărunt și colțos al unchiului Ștefan se așternea pe aproape trei pagini. Mama a luat scrisoarea, a desfăcut-o, s-a uitat repede pe prima pagină, pe a doua, pe a treia, și înainte de a începe să o citească, a întrebat îngrijorată: «Oare ce s-a întîmplat?» Din scrisoare a căzut o fotografie, dar mama n-a observat. M-am aplecat s-o ridic.

Din fotografie mă privea drept în ochi un băiat în uniformă de școală profesională care stătea cu cotul rezemat de roata din spate a unui tractor. Era tractorul unchiului Ștefan. L-am recunoscut imediat. Și băiatul îmi era cunoscut. Am încercat să-mi amintesc de unde îl cunoșteam, dar n-am reușit. Pe spatele fotografiei erau două cuvinte: «Îți amintești?» Nu le scrisese unchiul Ștefan. Nu era scrisul lui. Era scrisul lui Ștefăniță. Asta însemna că băiatul din fotografie era chiar el, Ștefăniță! Dar cînd crescuse, cînd ajunsese așa un vlăjgan? Și cele două cuvinte cui se adresau? Nu cumva mie?

Mama a început să citească scrisoarea, dar glasul ei așeza între mine și lumea din jur un abur, o ceață vineție din care a apărut curtea unchiului Ștefan și gardul de nuiele dinspre livadă. Acolo, lîngă gard, era locul nostru de joacă. Ștefăniță aduna bețe, coceni, pietricele, nisip și înălța gospodărie cu curte mare, cu livadă, cu fîntînă și tot felul de acareturi, așa cum era și gospodăria unchiului Ștefan. Ștefăniță își închipuia uneori că ar fi chiar unchiul Ștefan și făcea treburile din gospodărie pe care le făcea și el. Mătura curtea, repara poarta dinspre livadă, oblojea crengile pomilor pe care le rupeau copiii cînd era plecat la cîmp, pentru că aidoma unchiului Ștefan, cea mai mare parte a zilei o petrecea departe de casă, pe cîmp. Nu știam cum arăta cîmpul, unchiul Ștefan nu ne luase niciodată cu el, dar ne pregăteam să plecăm la cîmp, așa cum se pregătea și el, beam întîi cîte o cană de lapte, ne luam și ceva merinde pentru prînz, pîine, brînză, cîteva cepe, un ulcior cu apă rece pe care aveam grijă să-l umplem la fîntînă cînd ieșeam în uliță.

Ștefăniță avea mersul unchiului Ștefan, nu mersul drept și falnic din zilele de sărbătoare, cînd își punea costumul cel nou, avea celălalt mers al unchiului din zilele de lucru, cînd străbătea curtea în salopeta de tractorist. Intram în livadă, dar nu mergeam prea departe. Acolo, lîngă gardul de nuiele, era cîmpul și toate holdele: porumbul, floarea-soarelui, grîul, sfecla, cartofii. Ștefăniță îmi spunea peste umăr:

— Tu ai grijă de prășitoare. Eu mă urc pe tractor!

Bineînțeles, zilele de lucru nu erau niciodată lungi cît ale unchiului Ștefan. Într-o zi de-a unchiului Ștefan încăpeau multe zile de-ale noastre, pentru că o zi de-a noastră era atît cît voia Ștefăniță. Mergeam de cîteva ori pînă în capătul lanului de porumb și cum nu-l văzusem niciodată pe unchiul Ștefan prînzind pe cîmp (nu-l vedeam decît întorcîndu-se seara), Ștefăniță zicea: «Gata, s-a făcut seară.» Sărea de pe tractor, săream și eu de pe prășitoare și ne întorceam. Dar cum ajungeam acasă, făceam să înceapă altă zi, în care ne duceam la moară sau la pădure să aducem lemne.

Mătușa Agatia nu pleca niciodată de acasă, iar treburile pe care le făcea ea se deosebeau prea puțin de la o zi la alta, erau aproape aceleași. În fiecare dimineață făcea curat prin casă, dădea de mîncare la păsări, strîngea zarzavat pentru masa de prînz sau pentru cină. Dacă încercam s-o ajutăm, se uita la noi și ne întreba: «Voi ce tot vă învîrtiți pe aici? Ar trebui să vă duceți la joacă. Nu vedeți că mă încurcați?» Ștefăniță pleca supărat. Nu-i plăcea să fie gonit. Se îndrepta spre locul nostru de joacă sau, ca să se răzbune, ieșea pe podețul din fața porții și stătea acolo pînă seara. Dar nu stătea cum se stă. Se prindea cu picioarele de balustrada lucioasă și stătea cu capul în jos. Pînă la urmă n-aveam încotro, mă prindeam și eu cu picioarele de balustradă. Pe uliță treceau căruțe. Trecea cîte un șir lung: zece, douăzeci. Nu le număram, le priveam doar. Unele aveau roți noi, cu spițele roșii. Însă roțile se învîrteau și eu nu reușeam să deosebesc spițele. Se vedea numai ceva rotund și roșu. Fiecare roată era ca un cerc de foc.

De obicei, căruțele care treceau pe uliță erau încărcate cu mere. De aceea nici nu aveau coșurile obișnuite. În locul loitrelor de lemn fuseseră cusuți saci de cînepă. Merele umpleau toată ulița cu mireasma lor de mere coapte, dar lui Ștefăniță nu-i spuneau nimic, nici mireasma și nici merele cu care aruncau în noi căruțașii. Rămînea agățat cu picioarele de balustrada podețului și aștepta așa, cu capul în jos. Aștepta ca mătușa Agatia să-și dea seama că ne supărase și să ne strige. Dar ea nu ne striga. Își vedea de treburi. Și deși treburile pe care le făcea nu ni se potriveau, erau prea ușoare, el rămînea supărat, aștepta să ne strige, să vină după noi și văzîndu-ne să înțeleagă că-l supărase, ba chiar să-l roage s-o ajute.

Cîteodată, stînd agățați cu capul în jos și privind cercurile roșii pe care le făceau învîrtindu-se spițele roților, Ștefăniță spunea:

— Eu cînd o să fiu mare, mă fac tractorist...

Lăsa balustrada, aștepta s-o las și eu și întreba:

— Tu ce vrei să te faci?

Înălțam din umeri:

— Nu știu, nu m-am gîndit.

— Cum, nu te-ai gîndit?

Rîdea. Nu credea că nu m-am gîndit. Privea în lungul uliței și spunea rar:

— Eu m-am gîndit. Mă fac tractorist, ca tata.

Soarele asfințea la capătul uliței în partea din care venea unchiul Ștefan. Eu mă uitam într-acolo dar numai cîte puțin și printre gene. Dacă mă uitam cu ochii deschiși, îmi dădeau lacrimile și nu mai vedeam. Cînd apărea unchiul Ștefan puteam să deschid ochii și să mă uit oricît. Umerii lui mari acopereau soarele. Însă de multe ori unchiul Ștefan venea mai devreme. Atunci soarele i se așeza pe umeri și unchiul Ștefan îl purta ca pe o roată mare de foc. Se apropia și văzîndu-l pe Ștefăniță atîrnat cu capul în jos, întreba zîmbind:

— Tu erai? Vezi că dacă trec pe aici cei de la circ, te iau cu ei.

Într-o seară unchiul Ștefan a întîrziat și roata de foc a soarelui a căzut în capătul uliței, apoi s-a rostogolit prin grădini aprinzînd toți copacii. Eu am crezut că or să se aprindă și casele, mi s-a făcut teamă și am fugit în curte. M-am ascuns după ușa bucătăriei de vară. Însă n-am stat mult, m-au scos de acolo strigătele lui Ștefăniță. Crezînd că s-a aprins și livada noastră, poate chiar și casa, am ieșit din ascunzătoare. Ștefăniță mă privea mirat:

— De ce-ai fugit?

...Mama terminase de citit scrisoarea. Mi-a dat-o și mie. Am vrut s-o citesc, dar n-am reușit. Păstram în fața ochilor ulița și soarele care se rostogolea prin grădini ca o roată de foc, iar în urechi, cu o limpezime uluitoare, glasul lui Ștefăniță: «Tu ai grijă de prășitoare. Eu mă urc pe tractor!»

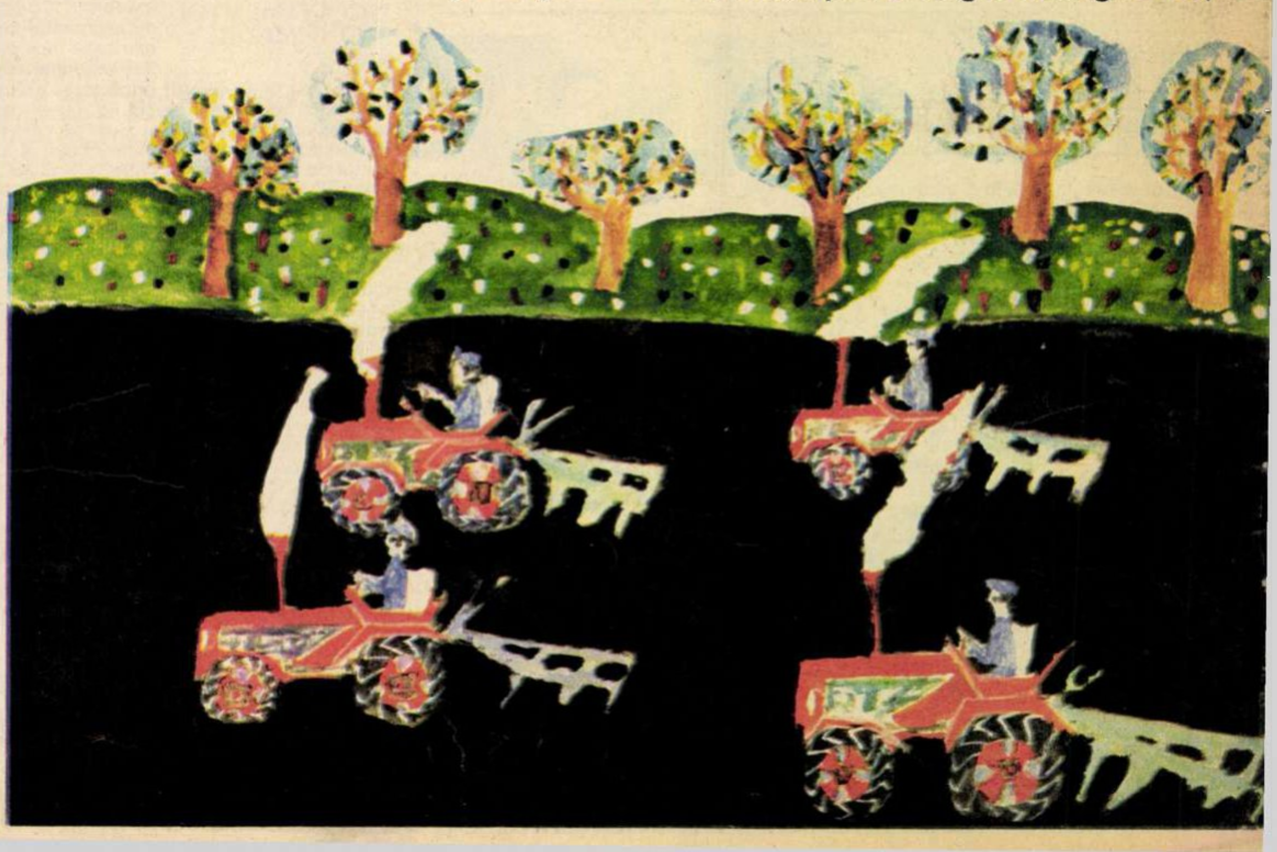

Desen de ELENA BĂTRÎNU, cl. a VI-a,
Școala generală nr. 5, municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej

GARDA CĂUTĂTORILOR DE COMORI

RAMPA DE LANSARE

Căutătorii din subteran ai diamantelor negre și ai altor comori ascunse în măruntaiele pămîntului, furați de dorința aprinsă de a le descoperi sau copleșiți de strălucirea și frumusețea lor, uită uneori că acestea, ca oricare lucru de preț, nu se obțin totdeauna ușor, că asupra lor veghează paznici nevăzuți, «balauri» ca în poveste, ce trebuie răpuși înainte de a pune mîna pe comori.

Ați fost vreodată într-o peșteră? Ce v-a impresionat aici? Desigur, mai întîi forma neregulată a «tavanului» și a «pardoselii» peșterii, cu stalactitele atîrnînde și stalagmitele țîșnind în sus, de variate forme și culori. Apoi, nenumăratele cotloane și intrînduri labirintice, cu contraste de clarobscur care lasă impresia că grota se continuă în abisuri. Ne mai amintim desigur de clipocitul picăturilor de apă căzute din tavan în lacul din mijlocul podelei sau de susurul pîrîului subteran de alături. În rest, peșterile sînt liniștite, nu se aude nici un zgomot deosebit.

În multe privințe minele metalifere se aseamănă cu peșterile, numai că au pereții mai regulați, prin detașarea rocilor care conțin minereuri. În minele de cărbuni se sapă galerii, susținute cu armături de lemn sau prefabricate, la care se ajunge prin puțuri de intrare sau prin tuneluri.

Evident că în mină există zgomote permanente produse de ciocane, perforatoare, mașini de excavat și aerisit, trenuri subterane care transportă spre exterior minereurile etc.

Ceea ce impresionează mai mult într-o mină sînt tocmai zgomotele și întunericul. Minerii sînt însă obișnuiți cu asemenea situații, deosebesc zgomotul ciocanelor de abataj de cel produs de plugul sau combina de mină, de transportoarele de minereu, sau de mașinile care pun în funcțiune lifturile prin care se coboară sau se iese din mină. Mai mult, cu timpul, ei capătă deprinderea de a face deosebirea între aceste zgomote (normale) și zgomotele «balaurilor» care le amenință munca și viața. Există, în condițiile lucrului în mină, diferite pericole cu care sînt confruntați minerii, între care, în rocile slabe, argilo-nisipoase, mai frecvente pot fi surpările. Acestea se pot preveni însă prin armarea pereților și tavanului galeriilor cu stîlpi rezistenți, pe măsura înaintării în subteran și a extragerii minereului util.

Cu un grad de periculozitate mai mare sînt unele gaze care pot apărea în mină (bioxidul de carbon, oxidul de carbon, oxidul de azot). Între acestea, cel mai periculos este metanul, cunoscut în limbajul minerilor sub numele de «grizu» sau «gaz de mină», care se aprinde ușor și provoacă explozii cu surpări periculoase.

Pentru prevenirea unor asemenea pericole există lucrători specializați în tehnica controlului aerului din mine și a determinării concentrațiilor de gaze periculoase sau a unor radiații sau suspensii apărute în galerii. Aceștia sînt măsurătorii de gaze, temperatură și radiații, care formează «garda» permanentă a căutătorilor de comori, pentru ca aceștia să-și poată desfășura munca în afara oricărui pericol. În cazul că un asemenea pericol este iminent, măsurătorii de gaze iau imediat măsurile necesare, fie de eliminare a pericolului prin reglarea aerisirii corespunzătoare, fie prin evacuarea muncitorilor din zona periclitată.

Măsurătorii de gaze, temperaturi și radiații folosesc diferite aparate și substanțe chimice pentru detectarea prezenței sau apariției gazelor ori a radiațiilor periculoase în mină.

Dar și minerii dispun de un asemenea instrument — lampa de siguranță — care le face un dublu serviciu: luminează locul de muncă și semnalizează apariția gazului periculos prin modificarea flăcării și intensității iluminării. În felul acesta, orice miner, din punctele cele mai avansate de lucru, poate detecta elementul periculos și poate da alarma pentru înlăturarea lui.

În acest fel, pericolele de altfel inerente în orice domeniu de activitate, sînt prevenite, putîndu-se continua munca pasionantă de căutare și trimitere la suprafața pămîntului a comorilor necesare îmbunătățirii, înfrumusețării și prelungirii duratei vieții oamenilor.

Dr. MIHAI PETEANU

MINER - CLUB 2000

GEOFIZICIENII PATRUPEZI

- Mirosul cîinilor este pe cale de a fi utilizat ca... detector de substanțe minerale utile. După un antrenament de «specialitate» (4—5 luni), cîinii dresați au descoperit în U.R.S.S., folosindu-se de simțul mirosului, zăcăminte de pirită, smarald, malachit, mercur și altele, unele dintre acestea aflîndu-se la peste 10 m sub nivelul solului sau fiind acoperite de straturi groase de zăpadă.

Dintre toate rasele, cîinii ciobănești germani par a fi cei mai dotați pentru prospectarea minereurilor, devenind, cu foarte mari șanse, rivali ai celor mai perfecționate aparate de prospecțiuni.

Singurul inconvenient stă chiar în firea patrupezilor: înclinația de a abandona cercetările fără să dea explicații înainte de a începe să alerge după primul vînat ivit prin partea locului.

TEST PENTRU VIITORII MINERI

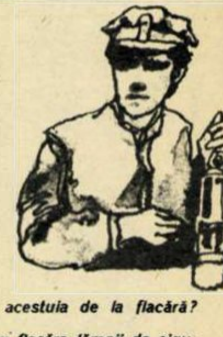

I. Primul desen prezintă un miner cu *lampa de siguranță* **arzînd. Răspundeți la următoarele întrebări:**

1. Ce combustibil este utilizat în rezervorul lămpii? **(1 punct).**

2. În contact cu un gaz inflamabil și explozibil (metan), ce element al lămpii împiedică aprinderea acestuia de la flacără? **(5 puncte).**

3. Ce se întîmplă cu flacăra lămpii de siguranță în contact cu bioxidul de carbon? **(3 puncte).**

4. Cine este inventatorul lămpii de siguranță a minerilor? **(2 puncte).**

II. Desenul al doilea prezintă un miner care utilizează ciocanul automat de abataj, luminîndu-și locul de muncă cu ajutorul lămpii electrice montate la cască și alimentată de bateria din spate.

1. Nu e mai ușor, mai modern și mai igienic să folosim întotdeauna o lampă electrică de acest fel în locul unei lămpi cu flacără? **(2 puncte).**

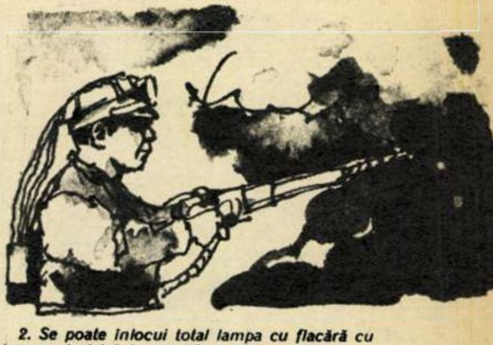

2. Se poate înlocui total lampa cu flacără cu lampa electrică în mine? **(1 punct).**

3. În ce situații putem utiliza lampa electrică în locul lămpilor de siguranță cu flacără? **(3 puncte).**

4. Unde este obligatoriu să folosim lămpile de siguranță cu flacără? **(3 puncte).**

RAMPA DE LANSARE

Talon de participare la test (2)

I
1 ____________
2 ____________
3 ____________
4

II
1 ____________
2 ____________
3 ____________
4

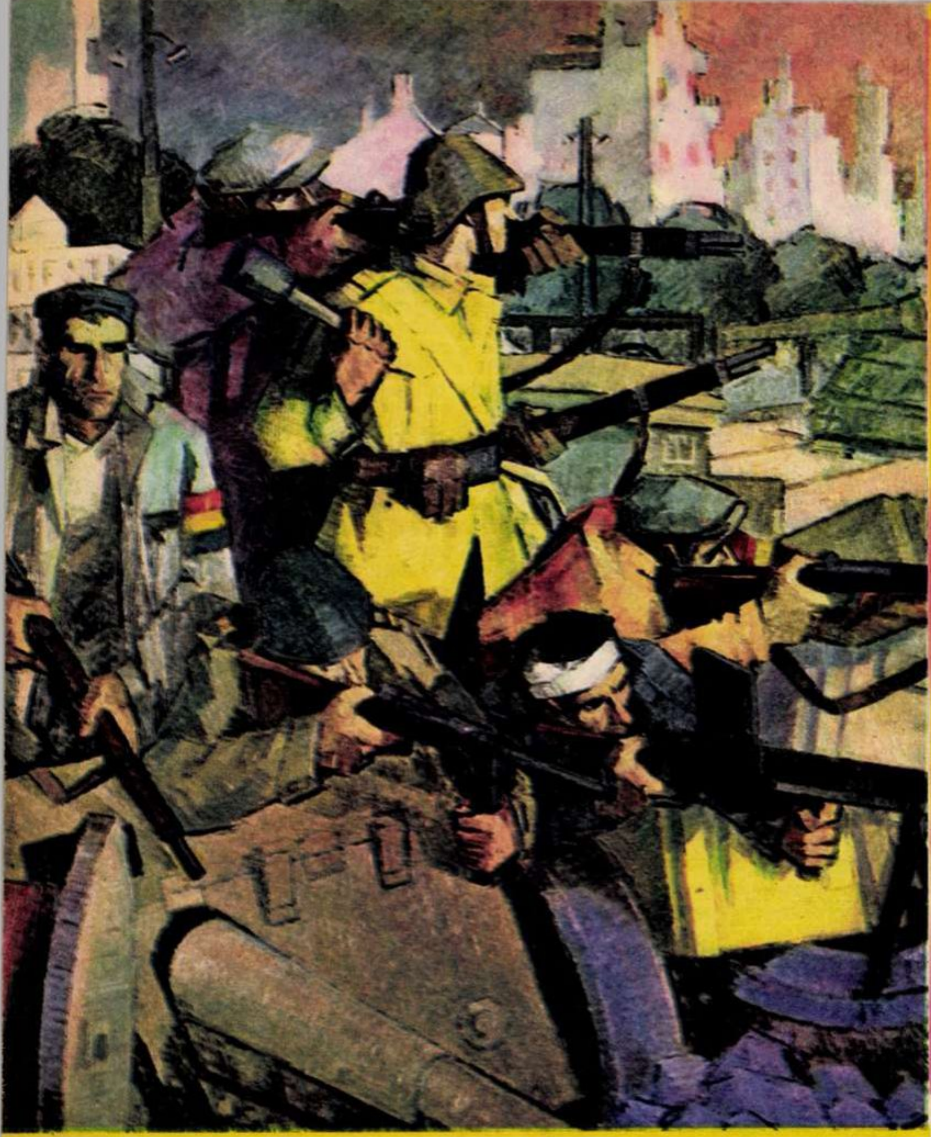

Spiru Chintilă — *Insurecția națională antifascistă armată.*

Vida Géza — *Monumentul de la Moisei*, dedicat memoriei celor care au căzut luptînd împotriva fascismului, pentru eliberarea patriei. Aici, la Moisei, hitleriștii au ucis douăzeci și nouă de partizani, incendiind satul și executînd pe locuitorii care nu apucaseră să se refugieze.

AUGUST ÎN FLĂCĂRI

Începînd din cursul lunii iunie, timp de mai multe săptămîni, sîmbăta seara ne vom întîlni prin intermediul micului ecran cu cîțiva actori foarte îndrăgiți: George Constantin, Toma Caragiu, Cornel Coman, Florin Piersic, Liviu Ciulei, Fory Eterle, Marga Barbu, Vasilica Tastaman și alții. E vorba de noul serial românesc «August în flăcări» care va îmbogăți programul T.V. O acțiune plină de nerv ne va face să urmărim cu sufletul la gură riposta decisivă pe care, sub conducerea comuniștilor, clasa muncitoare, toți oamenii cinstiți au dat-o dictaturii fasciste, înfăptuind insurecția națională antifascistă armată.

Pasărea MĂIASTRĂ

„Văpaia"...

...este un nou spectacol de balet pe scena Operei Române care ne prilejuiește reîntîlnirea cu o mare dansatoare, cu Magdalena Popa. Prezența ei pe scenă conferă spectacolului o mare frumusețe, o deosebită distincție. Lucrarea, inspirată din lupta revoluționară a partidului în anii ilegalității, aduce în prim plan figura unor comuniști care se avîntă în luptă, plini de cutezanță, cu toată abnegația. (Libretul de Constantin Cîrjan și muzica de Mircea Chiriac). Miruna (Magdalena Popa) este o fată obișnuită, simplă, care va găsi calea spre o înaltă conștiință revoluționară, datorită întîlnirii cu comunistul Tudor (Amato Checiulescu). Spectacolul oferă momente, situații, caractere care au forța de a evoca înfruntarea a două lumi, una sortită de istorie să piară, cealaltă să învingă și să făurească o altă orînduire în care exploatarea omului de către om dispare.

Iată cum, în limbajul dansului, al mișcării ritmice (coregrafia și regia: Oleg Danovschi), pe o scenă cu decoruri simple, într-o atmosferă creată de o bună dozare a culorii și a luminii (scenografia: Ofelia Tutoveanu) se desfășoară un spectacol pe care cei de vîrsta cutezătorilor îl vor viziona cu plăcere și interes.

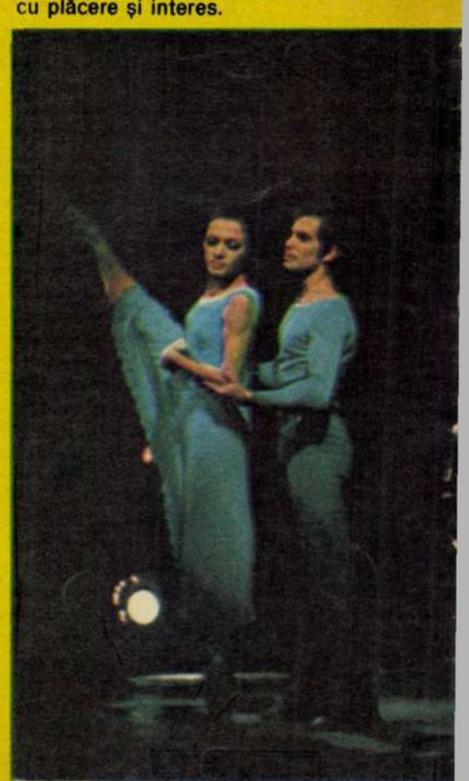

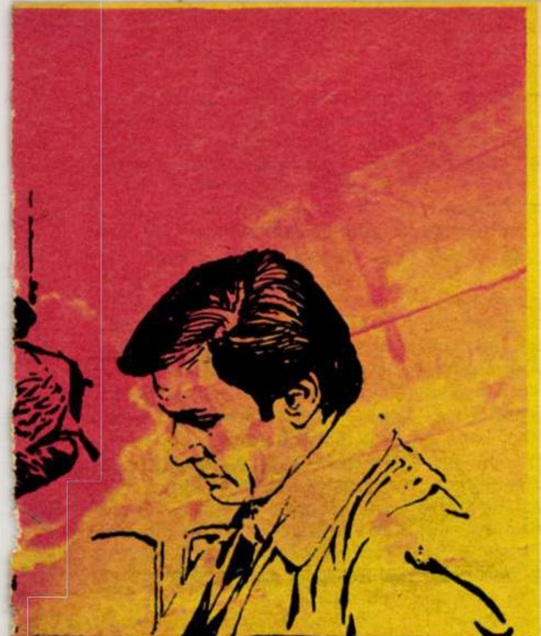

„STEJAR, EXTREMĂ URGENȚĂ!"

S-a tras primul tur de manivelă la un nou film dedicat celei de-a XXX-a aniversări a Eliberării patriei. Sub conducerea regizorului Dinu Cocea, după un scenariu scris de Horia Lovinescu și Mihai Opriș, filmările au inceput. Aparatul surprinde străzi, bulevarde, clădiri ale instituțiilor din București, vechi case conspirative ale Partidului Comunist Român.

— Ce semnificație ascunde mesajul: «Stejar, extremă urgență»?

De la regizorul Dinu Cocea aflăm că acesta a fost ordinul, într-o formulă cifrată, prin care armata și gărzile patriotice au intrat în dispozitiv în vederea insurecției naționale antifasciste armate. Mai aflăm, de asemenea, că scenariul se bazează pe documentele vremii, urmărind evenimentele în ordinea care s-au succedat, culminînd cu luptele pentru apărarea și eliberarea Capitalei în zilele fierbinți ale lui August 1944.

La solicitarea noastră, Dinu Cocea ne povestește despre un personaj de prim plan al filmului, căpitanul Udrea, interpretat de Constantin Diplan, care va avea misiunea să găsească dosarul «Margareta II», necesar pregătirii insurecției, pentru dejucarea manevrelor din tabăra naziștilor.

Așadar, se pregătește un nou film, a cărui problematică ne îndeamnă să-l așteptăm cu nerăbdare.

UN MARE CONCURS: OMAGIU Eliberării

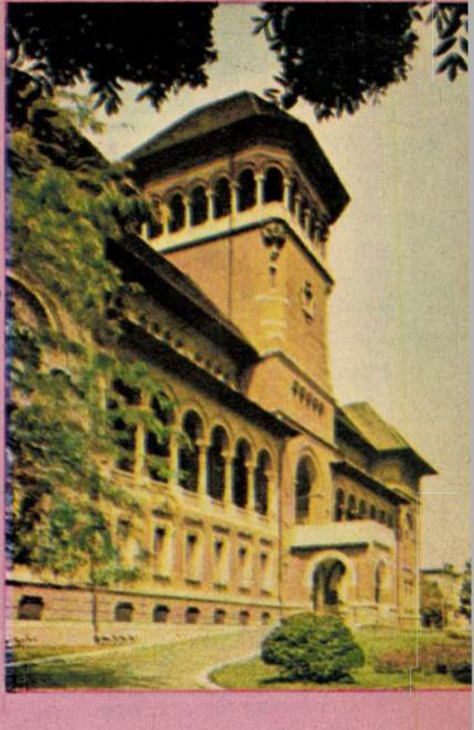

Sub acest titlu, Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România **organizează un concurs de artă plastică (desen, pictură, sculptură) la care pot participa elevi, tineri de diferite profesii, artiști amatori de toate vîrstele.**

TEMA CONCURSULUI: 30 de ani de la victoria insurecției naționale antifasciste armate din August 1944.

Participanții pot reflecta în lucrările lor momente semnificative din lupta poporului sub conducerea Partidului Comunist Român pentru înfăptuirea insurecției, momente ilustrînd participarea României la războiul antihitlerist precum și din marile înfăptuiri ale socialismului din țara noastră.

La concurs se pot prezenta cel mult trei lucrări din fiecare gen (desen, pictură, sculptură) cu următoarele dimensiuni: desen, 1/70 m, pictură, 1/1,20 m, sculptură, 1 m înălțime.

Lucrările, însoțite de o notă în care veți specifica numele și prenumele, școala, clasa, adresa, vor fi trimise pînă la data de 15 iunie 1974, **pe adresa:** Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România, Șoseaua Kiseleff nr. 3, București.

Lucrările selecționate vor fi distinse cu premii și diplome și prezentate într-o expoziție special organizată la muzeu. Lucrările neselecționate vor putea fi ridicate de la muzeu, începînd cu data de 1 septembrie 1974, cele selecționate, numai după închiderea expoziției.

SEMNAL-TEATRU

● Teatrul «**Ion Creangă**» din București ne va prezenta în curînd o premieră, «**PREȘEDINTE LA 15 ANI**», de I.D. Șerban, o comedie din lumea pionierilor satelor noastre. Personajele sînt un grup de copii veseli și harnici care lucrează într-o microfermă. «**RECREAȚIA MUZICALĂ**» este un spectacol de divertisment, care va fi jucat de actorii teatrului «Ion Creangă» la Palatul pionierilor. În curs de pregătire se află un recital de poezie «**CÎNTARE PARTIDULUI**». A intrat în repetiție piesa «**LA TELEFON, SOARELE**», aparținînd scriitorului Iuliu Rațiu.

● «**Teatrul tineretului**» din Piatra Neamț pregătește «**CUVÎNTUL LA AMIAZĂ**», un spectacol-poem conceput de Laurențiu Ulici.

● **FANFARA PIONIERILOR** *din comuna Bania (Caraș-Severin) își datorește existența lui moș Nicolae Craia. De mult, pe cînd era încă tînăr, împreună cu alții de-o seamă cu el, au înființat în sat o fanfară. Timp de 50 de ani, această formație instrumentală sătească a fost prezentă la toate serbările comunei. În 1972, la Căminul cultural, pionierii l-au sărbătorit pe venerabilul animator. Moșul i-a îndrăgit pe pionieri, i-a ajutat să înființeze și ei o fanfară. Părinții și profesorii au încurajat și susținut cu însuflețire această preocupare. Astăzi, fanfara pionierilor din Bănia este cunoscută și îndrăgită în toate satele din jur. În prezent, pionierii pregătesc un program special dedicat celei de a XXX-a aniversări a Eliberării patriei și jubileului Organizației pionierilor.*

● **CUNOAȘTEȚI BRIGADA ARTISTICĂ** *a pionierilor din comuna* **Glăvănești** *(Bacău)? Ea se pregătește pentru un turneu în satele din jur, pe care il va întreprinde în zilele vacanței de primăvară. Programul lor, alcătuit din cîntece, recitări și scenete va fi, ca de obicei, foarte bogat.*

● **O VESTE BUNĂ** *ne-a sosit și din municipiul* **Gh. Gheorghiu-Dej.** *În zilele acestea a fost inaugurat* **Studioul de teatru al pionierilor și școlarilor,** *purtînd numele* **«George Vraca».** *Cu acest prilej, Școala generală nr. 9 a cucerit vii aplauze cu frumosul montaj literar-muzical «Te slăvim, partid iubit». Un alt grup de copii de la Casa pionierilor a interpretat piesa «Drumul spre stele».*

● **DIN JIMBOLIA,** *aflăm că un grup de pionieri-poeți s-au întîlnit cu un alt grup, avînd aceleași preocupări, din comuna Comloșul Mare. Au petrecut cîteva ceasuri plăcute, citind și discutînd despre poezie, după care s-au despărțit buni prieteni. În curînd, se vor reîntîlni pentru a-și citi unii altora, din noile lor creații.*

Pagini realizate de B. CARAGIALE

ACTORII ȘI COPIII

Printre prietenii pionierilor se numără foarte mulți actori.

Nu o dată, de pe micul ecran, Iurie Darie, împreună cu Mihaela, ne-au dovedit calda lor prietenie. Florin Piersic vine adeseori **în mijlocul tinerilor săi prieteni.**

Ion Dichiseanu s-a întîlnit de curînd, cu copiii, la Casa pionierilor **din București, sectorul 4.**

Zîmbetul lui Radu Beligan, glumele lui Amza Pelea, i-au fermecat pe pionierii din Cercul «Prietenii filmului» din Pitești, aflați într-o vizită la Teatrul Național din București.

COPILĂRIA LUI ICAR

4

PRIMUL DRUM LA ORAȘ

Roman foileton de ION DODU BĂLAN

Anul 1890. Duminică senină de început de toamnă. Dimineață liniștită. Bințințiul e aproape pustiu. Unde și unde, găini grase și țanțoșe scormonesc în gunoiul rămas în drum de la măturatul tîrziu al vreunei femei mai somnoroase. Era și atunci, ca și acum, obiceiul ca fiecare familie să măture, încă din zori, în orice zi de duminică sau de sărbătoare, în fața casei. Curățenia străzii era o adevărată ceremonie. Se stropea mai întîi cu o găleată cu apă și apoi se mătura cu mături noi, stufoase, din nuiele de mesteacăn, ca să nu facă praf. Măturile le aduceau țiganii în spate, hăt de departe, din Munții Sebeșului, și gospodarii din Binținți, români sau șvabi, le cumpărau pe diverse bucate, dar mai ales pe făină și slănină. În duminica aceea memorabilă în viața lui Aurel Vlaicu, bințințenii plecaseră cu toții la biserică, dis-de-dimineață. Numai ai lui badea Dumitru Vlaicu au rămas acasă, ca niciodată. Pe la utrenie, lelea Ana cocea o pogace în *lerul* de la *ploatăn;* bunica aducea din grădină o poală de mere. Ion meșterea o lădiță din scînduri, un fel de *cufăr* — în care Aurel să-și poată așeza lucrurile cele mai de preț. Sora cea mică, Valeria, se hotărî să-i dea fratelui mai mare un buchet de busuioc. Busuiocul poartă noroc — gîndea ea — socotind că și Aurel avea nevoie de mult noroc pentru ca să izbîndească la școlile cele mari de la oraș.

— Celui cu noroc — le spunea mereu bunica — îi fierbe oala și fără foc, pe cînd altuia chiar de-ar sufla pînă-i sar ochii, tot degeaba.

— O fi și așa, îi replica badea Dumitru; dar cel mai adesea norocul și-l face omul.

Fetița cu picioarele desculțe intră în casa curată ca o *potică*. Mirosul de busuioc și de gutui îi inundă plăcut nările și-i răscoli toată ființa. Lăsă ochii în jos pe pămîntul bătătorit care ținea loc de pardoseală. În tindă era *muruit* pe jos cu pămînt. Numai în camera dinainte era pardosit cu cărămidă. (Mai tîrziu, spre sfîrșitul liceului, Aurel era tare mîndru de cuvîntul, *a murui*, cuvînt vechi și rar, de origină latină, pe care nu-l mai cunoșteau și nu-l mai foloseau decît oamenii din partea locului. Profesorul de latină îi asigura că nu mai exista nici într-o limbă romanică, unde putem întîlni numai substantivul *mur*, adică zid.) Ridică apoi ochii înlăcrimați spre tavanul din scînduri și grinzi groase de care spînzurau fuioare, funii de ceapă și de usturoi, vreo trei curcubete și cîteva buchete de busuioc. Smulse cîteva fire, le strînse emoționată în mîini și, sfîrșită de o oboseală inexplicabilă, se așeză pe o laviță lată, pictată cu flori, aduse parcă aievea din grădină.

Badea Dumitru trase căruța în curte, puse în ea un sac de grîu, unul de cartofi, o pătură, o pernă țesută de mama Ana și o saltea umplută cu paie noi, care miroseau încă a cîmp, a soare și a pămînt reavăn.

— Iată «zestrea domnișorului» — exclamă el zîmbind, cînd totul fu gata. Acum mai rămîne ca el să fie om de treabă și să se ție de carte, că noi am făcut tot ce se cuvine. Ne tragem de la gură, ne descurcăm cum o da domnul; să-l facem pe el popă, c-al nostru-i bătrîn, și acuși se duce, săracu, pe lumea ailaltă. E orb de-a binelea. Nu mai vede nici o buche. Ține sfînta carte-n față numai așa, de ochii lumii, dar el spune totul pe de rost, ca pe o poezie. A fost om de treabă popa ăl bătrîn; nu numai la biserică, ci în toată viața noastră amărîtă. El ne-a scris toate jalbele împotriva grofilor, el ne-a ajutat să ne apărăm limba și drepturile, el ne îndeamnă să ne luminăm și să ne ducem copiii la școli înalte. Așa popă trebuie să fie și Aurel. Să-i sprijine pe cei neajutorați și să-i blameze pe cei îmbuibați și răi și trufași și leneși.

Părintelui îi plac oamenii de omenie. Să fii om de omenie, dragul tatii. Nu vreau să vorbească lumea despre tine ca despre feciorul grofului că s-o dus vițel și-o venit bou. Om să te întorci acasă, dragul tatii, că noi toți am fost oameni de omenie. Săraci dar curați.

Bunica lăcrima parcă pe furiș, ștergîndu-și ochii cu un colț de la năframă.

Aurel se îndreptă către poarta dinspre uliță să-și întîmpine colegii de școală care veniră să-și ia rămas bun de la el. Toți erau îmbrăcați în costume naționale. El purta pentru prima dată haine de «neamț», adică de oraș.

— Deschide poarta, Ană, strigă Badea Dumitru. Trebuie să plecăm că de nu, ne prinde vecernia în curte.

Aurel îi sărută pe toți și se sui în căruță,alături de taică-său.

Căruța porni trasă, în trap, de doi cai frumoși și pintenogi. Trecură rîul, traversară partea satului locuită de șvabi și ieșiră în «drumul țării», cum i se spunea pe-atunci, prin partea locului șoselei naționale. Pînă la Orăștie n-aveau de mers decît vreo 7 kilometri. Drumul era parcă tivit de o parte și de alta cu șiruri lungi de cireși, de meri și de salcîmi care-și scuturau frunzele în bătaia vîntului ce se întețise tot mai mult către amiază. Deoparte, pe cîmpuri, foșnea porumbul uscat, ca un murmur de nemulțumire. Vîntul gemea, plîngea de parcă smulsese plînsul bunicii și-l tîra pe drumuri după sine. Aurel se strînse lîngă taică-său și-ncepu să picotească. În legănatul monoton al căruței începu să viseze. I se păru că era un pom înalt și frumos, cu frunzișul fremătînd în vînt și cu rădăcinile adînc înfipte în pămînt. Acum părea că un vînt năprasnic încearcă să-l smulgă din rădăcini și să-l tîrască pe *Nuseștieunde*. Smulgerea era grea, dureroasă. De fapt nu era chiar o smulgere căci pînă la urmă pomul a plecat cu mult, cu foarte mult pămînt pe rădăcini. Căruța trecu valea Vaideiului, apoi rîul Romosului și-ndată ce fu pe malul stîng al rîului orașului intră în Orăștie, în Szaswaros cum îi spuneau ungurii, în Broos cum îi ziceau nemții. Rîul venea curat și limpede ca lacrima de sus din Munții Orăștiei, de la poalele capitalei lui Decebal. Femei cu poalele albe în brîu își răcoreau picioarele în apa cristalină a rîului ce traversa lunca și se vărsa în apele Mureșului. Bărbații români, majoritatea plugari vrednici care locuiau la marginile orașului, ședeau de vorbă pe lavițele lungi din fața caselor îmbrăcați în frumoase costume naționale. Aurel tresări de fericire.

— Va să zică sînt de-ai noștri pretutindeni.

Căruța înainta la trap spre mijlocul orașului, unde ajunse repede după ce drumul șerpui de vreo două ori lăsînd în stînga biserica ortodoxă ridicată de mitropolitul Andrei Șaguna. Acolo, unde drumul părea că se termină se zăriră două biserici una lîngă alta. Cea calvină și cea luterană care avea montat în turn un imens orologiu. Lîngă ele liceul reformat, o clădire impunătoare cu parter și două etaje. Lelea Ana și Aurel coborîră din căruță chiar în fața școlii iar badea Dumitru se duse să deshame caii la marginea apei Căstăului, sub castanii înalți și frumoasele sălcii plîngătoare. Aurel se frecă la ochi și privi de jur-împrejur, apoi își anină privirea de fațada liceului pe care stătea scris în latinește: *Aedes alta musis consecrata sumptibus Comitatus Hunyad e fundamentis elevata Anno 1847.*

În jurul școlii, pe culoare, în curte, pretutindeni forfotă, copii și părinți prinși într-un activ tîrg de cărți. Puținii, foarte puținii țărani români care au îndrăznit să-și aducă și ei copiii la școlile cele mari de la oraș, scormonesc cu mîinile lor mari și aspre și noduroase prin șerpare, scot anevoie crăițarii care tot alunecă printre degete și-i numără apoi de două-trei ori ca nu cumva să se înșele. Cînd trec domnii țanțoși și eleganți pe lîngă ei, țăranii se dau de o parte repede, își scot pălăriile din cap și salută, fără să știe pe cine.

Văzînd atîtea cărți, badea Dumitru se înfricoșă.

— Dacă Aurel bagă toate astea în mintea lui să știi că se strică de cap. O mai auzit el de domnișori deștia care or rămas țigniți de atîta învățătură. Unul, după ce și-o burdușit capul cu tot felul de învățături s-a crezut împărat, apoi înger al Domnului și-ntr-o bună zi și-a dat drumul de pe casă.

Unde și unde cîte-o femeie de la țară cu odrasla lîngă ea, deznoadă colțul năframei ca și cum ar dezlega o taină și plătește cărțile cu mîna tremurîndă.

După ce isprăviră cu tîrguitul cărților, după ce mai schimbară o vorbă cu cei de seama lor, badea Dumitru, lelea Ana și Aurel porniră spre gazdă, pe o stradă lăturalnică unde lui Aurel i se rezervase un fel de chilie. Îmbucară cu totii ceva din bucatele aduse de lelea Ana. Încet, încet se lăsau umbrele serii și părinții lui Aurel se pregătiră de plecare. Badea Dumitru dădu bici cailor și-l lăsă pe Aurel în poartă, frecîndu-și mîinile a plîns și a durere.

În tropotul cailor, badea Dumitru îl vedea pe Aurel mare, într-o reverandă neagră, sclipitoare, cu brîu roșu pe pîntec, ca popa de la Balșa. Așa își mai omorî amărăciunea și neliniștea de a-și fi dat copilul de acasă, de la plug.

Aurel simți un gol în jurul lui și o amețeală pe care n-a mai avut-o niciodată. Îi venea să fugă. Dorul de sat, de ai lui, îi năpădi sufletul ca o apă nestăvilită. Nu-și găsea rostul aici,la oraș. Se simțea străin, smuls din rădăcini și zvîrlit în lume și se sperie căci trăia pentru prima dată sentimentul acesta straniu și inexplicabil. Cu ochii înecați în lacrimi privi pe cer. Era senin și liniște. Aceleași stele ca și la Binținți. UiteGăinușa, Carul Mare, Calea laptelui. Rămase uimit cînd văzu că toate se mutaseră după el. Erau exact deasupra lui, ca și la Binținți.

— Dacă pămîntul a rămas acolo, pe marginea Murășului, cerul o venit cu mine — șopti Aurel ca pentru sine și intră, zguduindu-se de plînsul despărțirii, în noua sa locuință.

(Va urma)

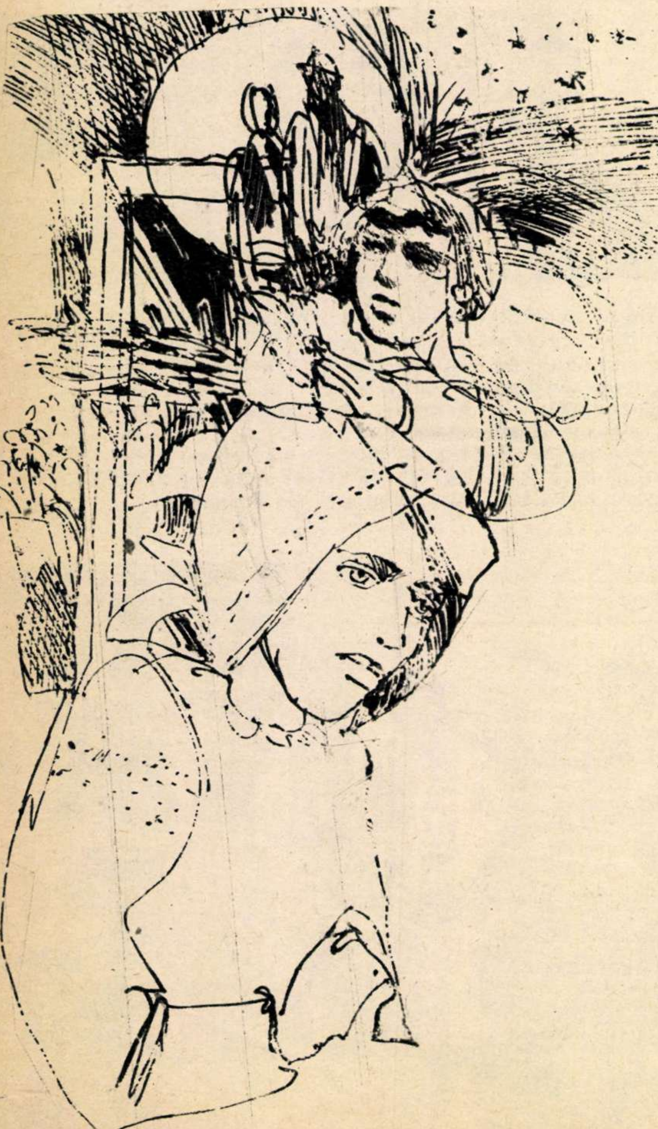

Ilustrație VINTILĂ MIHĂESCU

ATLAS Cutezătorii

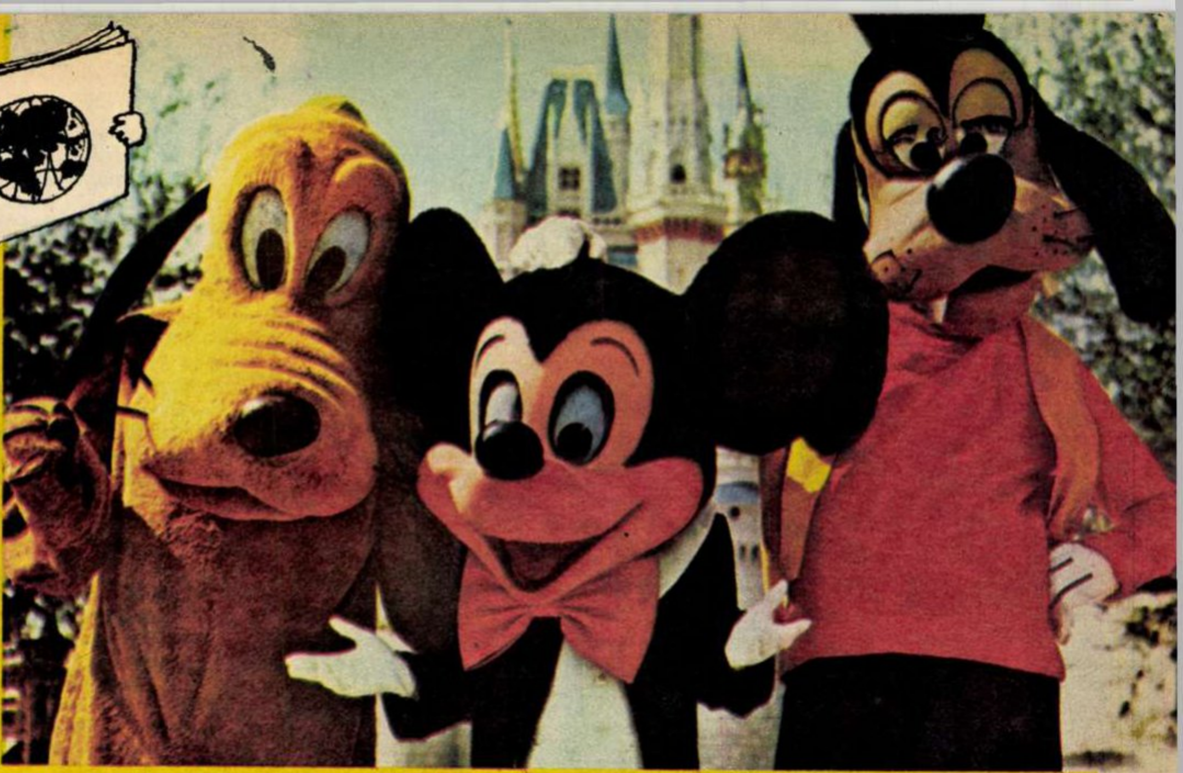

DIN NOU, PE ULIȚA COPILĂRIEI

ÎNSEMNĂRI DE NEAGU UDROIU

Mă aflu în Florida pentru altceva, mîine dimineață autobuzul special al NASA ne va purta pe întinderea poligonului de lansare a rachetelor, la Cap Canaveral. Dar asta va fi mîine. Acum, cînd știu că mă despart doar cîțiva kilometri de Walt Disney World, refuz să gîndesc la altceva; mi-e mintea deja acolo, în lumea copilăriei. Mașina de ocazie s-a ivit, palmierii pitici dispar în stînga și în dreapta șoselei, livezile de portocali, de asemenea,dunga Atlanticului, cu plajele de vară,rămîne în urmă și nu peste mult timp traficul suprasolicitat îmi spune că sînt aproape. Încotro, de aici încolo?

Este mai întîi acest tren cu alura de transcontinental ce te duce, în pas de pelerin, la poarta magicului Kingdom. Sînt aceste case de bilete luate cu asalt cît e ziua de mare, prin ferestrele cărora vei dobîndi, în schimbul sumei cerute, permisul de acces. Unde? Ai de ales. Iată-te ajuns pe Strada Mare, icoană decupată din filmele Western, delimitată de căsuțe joase, cu un etaj sau două, ieșite din mîna unui artizan priceput în toate, îndrăgostit de miniatură. Te crezi cu două secole mai devreme, traversezi piața centrală cu gîndul că treburi anume te duc spre Primărie, ceva ai vrea să cumperi de la acel drugstore din colț, zîmbești spre florăreasa gata să-ți pună în brațe garoafele pentru cei dragi de acasă, urmărești amuzat îndemînarea bărbatului de dincolo de vitrină care, în două clipe, îți taie în carton profilul, ai vrea parcă să ceri un cornet de înghețată dar nu te lasă inima. Vrei mai întîi să vezi unde te afli. Te poți urca în omnibuzul cu etaj sau poți lua tramvaiul tras de cai; preferi însă mersul pe jos chiar dacă timpul merge, nu se știe cum, mai repede.

The Magic Kingdom. O aglomerare de ziduri înalte de culoarea grîului copt, creneluri, turnuri de apărare cu pălărioarele verzi țintind către cer și animația de totdeauna. De aici, drumurile se despart. Încotro? Este nevoie să-ți delimitezi preferințele. Vrei să mergi în Frontierland? Nu ai decît să întorci spre stînga și, salutat prietenește de Mickey Mouse, Pluto și Goofy, să începi defilarea printre punctele de atracție de aici. Iată, chiar acum poți trece puntea în insula lui Tom Sawyer, în decorul exotic al locurilor, fiindu-ți lesne să te duci cu mintea în anii de dinainte; ție, cititorule, nu-ți este greu să faci asta, vremea aceea nu e departe, trebuie doar să reparcurgi cu imaginația paginile scrise pentru tine de Mark Twain. Ai la îndemînă o canoe cu care te poți strecura sub coroana copacilor desenați în oglinda lacului. Poți lua, eventual, vaporul acela cu zbaturi, închipuindu-te pentru un timp pe Mississippi, în delta adevărată. Sau, ce-ai zice de o vînătoare în hățișurile de la Shooting Gallery, unde prin apă mișună crocodili și hipopotami, printre arborii de pe mal aleargă mistreți și căprioare, iar elefanții se plimbă domestici — adevărat, nu mai mari decît cutia de chibrit?

Ești ceva mai tare de inimă, mergi în Adventureland. Minute în șir te vei rătăci, ca și mine, printre frunzele copacului secular, gata să adăpostească în cele trei case dispuse pe crengile sale familia helvetă iar ție, aducîndu-ți aminte de Robinson Crusoe și vremea lui. Acum e acum: începe călătoria în junglă! Are toată lumea mîna dreaptă liberă? întreabă căpitanul micii șalupe, continuînd apoi: Atunci e normal, salutați la plecare pe cei de pe mal! Corabia își face loc cu greu printre liane; arbori uriași acoperă soarele, plante de toate felurile îți rețin atenția și, ici-colo, cînd un rinocer, cînd o girafă venită să bea apă. Un elefant cît toate zilele era gata să ne răstoarne, noroc cu băiatul ăsta ager, în uniforma de cowboy, care a evitat ciocnirea. Acum sîntem pe Nil, nu, a rămas în urmă Africa, plutim pe Amazoane. Dumnezeule, dar ce se întîmplă, chiar în drumul nostru, un hipopotam și-a deschis gura și țintește spre noi, urlînd, O! Bine că s-a întîmplat așa, pocnetul de pistol care s-a auzit a fost al căpitanului de vas, atent să nu pățim ceva în jungla asta, unde lei și tigri, cimpanzei, reptile sau broaște țestoase de Gallapagos te pot fura oricînd.

Cu spaima în oase dar împăcat de cele văzute, descinzi din barcă cu ochii la ce urmează. Pirații din Marea Caraibilor! Un vapor cu steagul negru pe catarg atacă cetatea. Pirații de la capătul lumii, îți amintești, desigur, ce ne spunea Joules Verne. Pe deasupra ta se întretaie focul de tun, pe meterezele din drepta, oștenii încearcă să se apere. Vor reuși? E greu să știi acum, lupta continuă iar tu, purtat de barcă pe firul apei subterane, n-ai vreme de pierdut, treci mai departe, dar răspunsul începe să se contureze: orașul în flăcări, străzile pustii, pirații jefuind ce le sta în drum. În ateliere de argintărie, «sclavii» lucrează pentru noii «stăpîni». Trăiești aievea întîmplări desfăcute din plumbul lecturii. Scuturat de imaginile dure de dinainte, iei loc pe băncile din pavilionul construit sub forma unei locuințe de la ecuator.

Serenada tropicală care urmează este o fugă printre papagali și pescăruși, gaițe și privighetori; păsărele colorate în fel și chip te țin pe loc jumătate de oră aproape, cu acompaniamente unice din tamburină, memorial concert în luncă. Dar nu uita, Dumbo te așteaptă să-ți arate Fantasyland, gata să se fotografieze cu tine și, de ce nu, să te însoțească în pădurea prin care a trecut cîndva Albă ca Zăpada, să luați loc împreună în ceștile de ceai cît voi de mari și să vă amuzați de efectele rotației și, nu în ultimul rînd să faci o cursă în Caruselul de aur al Cinderellei, pe care nu sînt sigur că nu l-ai încercat de atîtea ori la Drăgaică. Chiar pe deasupra se leagănă cabinele unui teleferic. Dar împarte timpul așa fel să-ți ajungă pentru valsul legănat pe ape în jurul lumii salutat de dansatori și dansatoare de pretutindeni, de vîrsta ta, de vîrsta mea la vîrsta ta, cîntînd și demonstrînd că lumea este mică și poți găsi oriunde buni prieteni.

Vezi parcul din față? În mijloc se află un lac iar sub valurile lui, ai ghicit, Nautilus pregătit să te poarte cale de 20 000 de leghe în lumea căpitanului Nemo. Cu ochii spre mîine, în Tomorrowland. Dacă ai avea aripi, te atenționează afișul de la intrare, poți zbura oriunde — din Europa în Australia, din Canada peste Niagara, în Mexic, din India în Madagascar. Dar cum gazdele știu adevărul, te îmbarcă într-un avion imaginar și te poartă pe aripile fanteziei de colo-colo pentru a ști, cu ajutorul fotografiei color, cîte ceva în plus la lecția de geografie. Cu certificatul de bun cunoscător atestat de profesorul Parbriz vei avea accesul oricînd în incinta Marelui Premiu, unde chiar dacă nu se oferă vreun premiu te vei alege cu o cursă de alergări în toată regula, exact cum îți visai la orele de carting.

Un zbor spre Lună acum, cînd toată lumea știe că «Apollo» –17 a fost ultimul Apollo? Da, ți se va răspunde și nu doar pentru elita din greu antrenată cu mult înainte și îmbarcată în nacela spațială de la Cap Canaveral, ci pentru toată lumea. Zborul de la Pămînt la Lună este în vîrful bocancului. Nu sînt numai 3 locuri ca în modul, ci cîteva zeci de oameni, așezați pe bănci ca în sala de cinema. Numărătoarea inversă, 4, 3, 2, 1... OUT! O smucitură te ia pe nepregătite, pe următoarea nici n-o mai bagi în seamă, te preocupă altceva acum. Iată, pe fereastra din podea, Pămîntul se vede din ce în ce mai mic, rotund într-adevăr, prin plafon ți se descoperă Luna, meteoriții zburdă, ceva ca un balon lungit undeva departe, o fi Kohoutek? — în curînd vei fi la Fra Mauro, te ține la curent vocea prin radio...

Se lasă seara. Printre picături ai apucat să reîntîlnești pe ecran povestioarele cu Mickey Mouse, să urmărești în cinematograful din centru ultima noutate a zilei cu Charles Chaplin, made 192... Dar ce se aude? Acum înțelegi de ce de cîteva minute Strada Mare a devenit plină ochi. Parada de închidere începe chiar acum. În frunte fanfara, mîndră de uniforma cu tricorn, după ea toți cei care te-au însoțit de-a lungul zilei. Mickey merge legănat, cu pas de vedetă, micii lui prieteni, Pinocchio, Dumbo, Mac, Peter, Goofy îl însoțesc făcînd în stînga și în dreapta semne de rămas bun. Iată și pe Cinderella! Înaltă și frumoasă, și mai frumoasă în rochia ei de culoare roz cu pălărioară de star și pantofiori abia împerecheați de mîna prințului.

Spunem și noi la revedere tuturor în drum spre poarta de ieșire din Walt Disney World. Privim în dreapta, privim în stînga, privim în urma noastră, grăbiți dar bucuroși să prindem pe retină, pentru ultima oară, această lume. Nu știu cîți vizitatori s-au perindat azi pe culoarele magicului Kingdom. Nu știu cîți copii au fost acum aici. Văd însă mulțime de bărbați, bătrîni sau mai puțin bătrîni, răscoliți de alergarea de o zi întreagă, refugiați departe pe scara timpului. Walt Disney World, replica în Florida a Disneyland-ului din California, este o țară a copiilor. Știu bine asta miile de adulți care își fac de lucru în aceste locuri. Nu pierd ocazia de a privi în urmă pe ulița copilăriei.

Plecam să-nvăț o meserie

EVOCARE DE STERE NICHIFOR

— Pregătește-te băiete, că duminică plecăm la București, să te văd ce-o să faci și tu acolo?

Văzînd că nu o mai scoate la capăt cu mine, tata a făcut rost de niște ghete mari, să le pot încălța cu ciorapi mai groși, să-mi protejeze rana.

Era 1 martie. La 24 martie împlineam 13 ani, multe zeci de ani au trecut de atunci! și acesta era un motiv pentru care tata tot amîna plecarea, chiar dacă nu ar fi intervenit rana la picior. Pînă la 13 ani, unii din meșteri nu primeau ucenici.

Sîmbătă mi-am făcut o bocceluța, mi-am pus în ea un schimb de rufe, o pereche de ciorapi de lînă, un pui de pernă și o pătură țesută în casă.

Dimineața, mi-am luat ziua bună de la rudele mai apropiate, de la vecini, de la frați și am plecat cu tata la gară. Acolo, la gară, am întîlnit niște cunoscuți din alte sate. Erau și oameni din sat care mergeau și ei la București cu treburi. La gară ajunserăm cu multă vreme înainte de a pleca trenul. Așa era obiceiul, țăranii au multă răbdare și nu-i supără așteptatul în diferite ocazii. Stau, vorbesc, își deapănă amintirile, vorbesc despre nevoile lor. Ai impresia că le și plac astfel de momente.

— Duc și eu băiatul ăsta la meserie, nu știu dacă oi găsi meșter, se adresa tata cunoscuților. Dacă știți cumva vreunul din 'mneavoastră vreun meșter, să-mi dați și mie adresa, să încerc peste tot. Am teamă, nu știu dacă o să-l primească, că-i tare mărunt și crud.

— Hai să scoatem bilete, spuse unul din cei de față, că a dat semnalul.

Au început oamenii din jur să se scotocească prin buzunar, să-și numere gologanii.

— Ia-mi și mie două bilete Tudore, spuse tata unuia din cunoscuți, să nu ne îngrămădim toți la casa de bilete.

— Lasă, mă, ce iei tu și pentru ăla mic bilet? Ne suim în același vagon, și cînd vine controlorul îl băgăm sub bancă și nu-l observă nimeni.

Grupul de cunoscuți se strînse grămadă și se sui într-unul din vagoanele din urmă. Cu frica-n sîn, m-am suit și eu în tren. Îmi părea rău că tata nu scosese bilet și pentru mine.

Se așezară toți cunoscuții, unul lîngă altul. Pe mine, după ce plecă trenul m-au băgat sub bancă, în spatele picioarelor unora dintre ei.

În loc să mă uit și eu pe fereastră să văd cum arătau gările și satele pe unde treceam, stam înghesuit acolo, sub bancă. Pe atunci trenul costa cam mult și mai mă gîndeam și altfel: chiar dacă sufăr eu ceva necazuri, îi rămîn tatii banii necheltuiți și-i vor fi de folos prin București.

Într-un tîrziu, m-au scos din ascunzătoarea mea. Trecuse controlorul. Am ajuns la București. Numărul mare de oameni din gară și de pe străzile orașului mă înfricoșă. Îmi era teamă să nu mă pierd de tata.

Ne-am dus la una din surorile lui care era căsătorită la București. Dimineața, tata a făcut împreună cu mine o vizită și pe la alte rude, pe de o parte să cunosc și eu unde stau mătușile mele și cunoscuți de-ai tatii, iar pe de altă parte, să încerce să afle dacă nu cunosc ceva meșteri care au nevoie de ucenici. Rudele erau binevoitoare, mă încurajau, dar nu prea cunoșteau meșteri care să angajeze ucenici.

— De, măi cumetre, ce să-ți spun, să ne mai interesăm și noi, răspundeau cei întrebați.

Tatii îi sta în gînd atelierul de fierărie pe care-l cunoștea de mult din Oborul vechi, dar se interesa și el să nu joace numai o carte.

A doua zi ne-am dus la meșterul fierar din Oborul vechi. Îmi bătea inima și mă pregăteam să dau răspunsuri bune, dacă-mi va pune meșterul întrebări. Intrarăm pe poartă, curtea era lungă. Atelierul era situat în fund de tot. În curte, pe dreapta, locuia meșterul în niște camere mai arătoase. Pe stînga, în niște căsuțe vechi și scunde erau chiriașii, iar în fața atelierului stătea un om înalt, slab și cărunt.

— Bună dimineața, jupîne!

Tata îl recunoscuse, era meșterul la care trebuia să intru ucenic.

— Bine că te-am găsit acasă.

— Păi unde vrei să mă găsești neiculiță, la cafenea?

— Credeam c-oi fi și 'mneata cu vreo treabă prin oras!

— Ce nevoi te-au adus pe la mine îți trebuie căruță?

— Nu, jupîne, mi-ar trebui și căruță, nu-i vorbă, dar nu am bani. Am o droaie de copii, nu-mi ajung banii, am casă grea.

— Păi, să fii sănătos neiculiță; i-ai făcut, să-ți trăiască. Or fi și ei buni de ceva la vremea lor!

— Da, bine zici, unii din ei s-au făcut mari, sînt buni de treabă. Iacă. Pe ăsta vreau să ți-l las dumitale, să-l faci fierar, dacă ai nevoie de ucenici.

— Da, am nevoie, unde-i băiatul?

Eu intrasem în atelier și mă uitam cum băteau lucrătorii fierul pe nicovală.

— Uite-l, ăsta-i! Dă-te mai aproape, măi băiete!

Mă apropiai de ei. Meșterul nu mă observase cînd intrasem în atelier.

— Ha, ha, ha! Ăsta-i om de meseria noastră, măi nene? Dumneata nu vezi că-i o mînă de carne?

— Jupîne, e mic, e drept, dar poți să pui bază pe el.

— Cîți ani ai măi băiete?

— Împlinesc 13, meștere la 24 martie.

— Și vrei să te faci fierar?

— Da, vreau, îmi place meseria de fierar.

— Ce să zic nene, lasă-l aici de probă și-om vedea noi. Mai dai dumneata pe aici ș-o să mai stăm de vorbă.

Meșterul cu tata ieșiră pe poartă și eu am rămas în atelier.

— S-au dus să-ți bea aldămașul, puștiule. Al nostru rămîi acum, zise unul din lucrătorii din atelier. Acesta era mărunțel și părea că-i fără viață în el. Avea o culoare galben-neagră, părea că are vreo patruzeci de ani. De altfel, cam subțiri la față arătau toți.

— Hai, vino mai aproape de mine, să vezi și tu cum se lucrează meseria de fierar.

— Dă-i mă cutia aceea, poate că pe ea va putea să ajungă să apese pe pedală.

Mi-a adus Victor o cutie pătrată de lemn, am pus-o cu fața în jos, m-am suit pe ea.

Apăsam cu putere pe pedală și aveam spor la lucru. Cărbunii în foc se înroșeau, se înroșea și fierul.

— Așa, așa, dă antiriul ăsta jos de pe tine, zise Ivan.

Eram îmbrăcat cu o hăinuță lungă, cumpărată de tata de la «taica Lazăr» (de la vechituri) din București. În timp ce începusem să mînuiesc cleștele, să umblu în foc și să suflu cu putere la foale de pe cutia aceea, văd că intră în atelier tata cu meșterul, iar în urma lor și soția acestuia.

— Iată-l Anișoară pe noul nostru ucenic. Iată-l cît este de mare!

— Ooo! bată-l să-l bată! Păi, puștiulică ăsta o să poată să se facă el fierar, bre?!, se miră Ana.

— Se face, se face! răspunseră o parte din lucrători și ucenicii din atelier.

— Fie, zise Ana, dacă voi l-ați pus la probă și a reușit, să rămînă și-om vedea noi pînă la urmă ce-o ieși.

Au plecat toți trei din atelier, tata s-a dus să-mi aducă bagajul. Cu mine nici n-a mai vorbit, eu am rămas la lucru.

Lucrul ținu pînă seara cu meșterul printre noi. Se lucra intens, fiecare lucrător și ucenic trăgea din răsputeri să-și facă partea sa de lucru. Organizarea în atelier era bine împărțită, o echipă condusă direct de lucrătorul principal lucra din foc; doi lucrători tăiau ghivent, trei montau ștelurile și loitrele și pe urmă încheiau căruța; o altă echipă, condusă de Ana, soția meșterului, vopsea și înflorea căruțele, aceștia erau de obicei ucenici.

Seara, la ora 19,00 lucrătorii lăsară lucrul, peste o oră îl lăsau și ucenicii. După ce se termină curățenia, îl întrebai pe Victor, cu care mă împrietenisem în timpul zilei.

— Spune-mi și mie, cîte ore se lucrează aici, în atelierul nostru?

— Păi, tu carte știi?

— Știu 5 clase!

— Pune și tu mîna pe tibișir și socotește: începem la ora 5 dimineața și lăsăm lucrul la opt seara, dacă nu intervine ceva deosebit.

Cinci, șase, șapte — începui eu să număr, fără tibișir, cincisprezece ore, tare mult. Dar la prînz, nu e obiceiul să te odihnești și tu o oră, două, să-ți revii și tu după atîta muncă?

— Ha, ha, ha, vezi să nu te audă meșterul că-l apucă «bucuria».

Rîseră și ceilalți, apoi s-au culcat toți. M-am culcat și eu și am adormit repede.

Noaptea visam focul, fierul roșu, visam că mîncam, îmi era foame, nu mă săturasem în seara aceea.

Deodată se auziră iar bătăi în geam: hai, măi, hai băieți, sculați-vă, că-i ora cinci. A trecut al șaselea tramvai. Hai, sculați-vă. Primul tramvai era ceasul meșterului meu, după care se orienta la începerea lucrului, însă el uita că acei tramvaiști care începeau lucrul la ora cinci, la ora 14—15 terminau lucrul.

— Aoleu, dar cînd a trecut noaptea, măi băieți? spuse unul.

Aceleași gînduri îmi treceau și mie prin cap. Aveam impresia că doar ne culcasem. Meșterului nostru nu-i păsa de gîndurile sau de părerile noastre. Lui îi trebuiau căruțe, tot mai multe căruțe și ore cît mai multe de lucru, căruțele să-l coste cît mai puțin și el să cîștige cît mai mult. Acesta era singurul scop al meșterului, restul nu-l interesa, nu conta.

Se aprinse lumina. În cameră era frig și mirosea greu a haine unsuroase, a ghete murdare și a nădușeală. Îți venea să ieși cît mai repede afară din camera aceea rece și respingătoare, cu mirosul ei nesuferit.

Eu mai așteptam în pat, cu pătura în cap, fiind mai mic, credeam că mă va lăsa să dorm mai mult decît pe ceilalți, așa cum de obicei se întîmpla acasă.

Mă trezii cu pătura aruncată de pe mine.

— Hei mă, ce crezi că ești la mă-ta acasă să te scoli la prînz? zise Victor. Du-te și aprinde focul în atelier, că acum vine Ivan și focul trebuie să fie încins cînd vine el.

M-am sculat repede și am plecat în atelier.

Am aprins focul, am pus cărbuni și suflam să se încingă cărbunii și mă gîndeam la tot ce se întîmplase numai în 20 de ore de ucenicie, mă gîndeam la cele 15 ore de lucru, la faptul că mă trezisem atît de devreme. Dormitorul era prost, mîncarea nu prea era cine știe ce de ea. Dacă va urma și bătaia, voi putea oare să rezist eu aici? Nu puteam să înțeleg cum pot oamenii să muncească atîtea ore fără odihnă!

Toate acestea îmi stăruiră în minte cît a fost ziua de mare. Mă gîndeam: dacă nu voi putea rezista și mă voi întoarce acasă, vor rîde ceilalți frați de mine că nu am rezistat nici eu, așa cum nu rezistaseră nici ei prin străini la București. Dacă nu mă voi îmbolnăvi cumva, în urma muncii istovitoare, nu mă voi întoarce acasă în nici un caz, nu mă voi da bătut.

După o săptămînă am scris acasă că mă simt bine și sînt mulțumit. Începusem să mă învăț cu regimul de robie din atelier.

*

BRIGADIER la 14 ani

6

REZUMAT: **POCINOG, DULĂUL CIOBĂNESC, A DAT DE ȘTIRE COMANDANTULUI MĂIERUȘ ȘI CELORLALȚI TINERI CĂ VIAȚA LUI ILIEȘ GONȚEA SE AFLĂ ÎN PRIMEJDIE. MAI MULȚI BRIGADIERI, CONDUȘI DE POCINOG, PORNESC SĂ-L SALVEZE PE CURAJOSUL LOR TOVARĂȘ.**

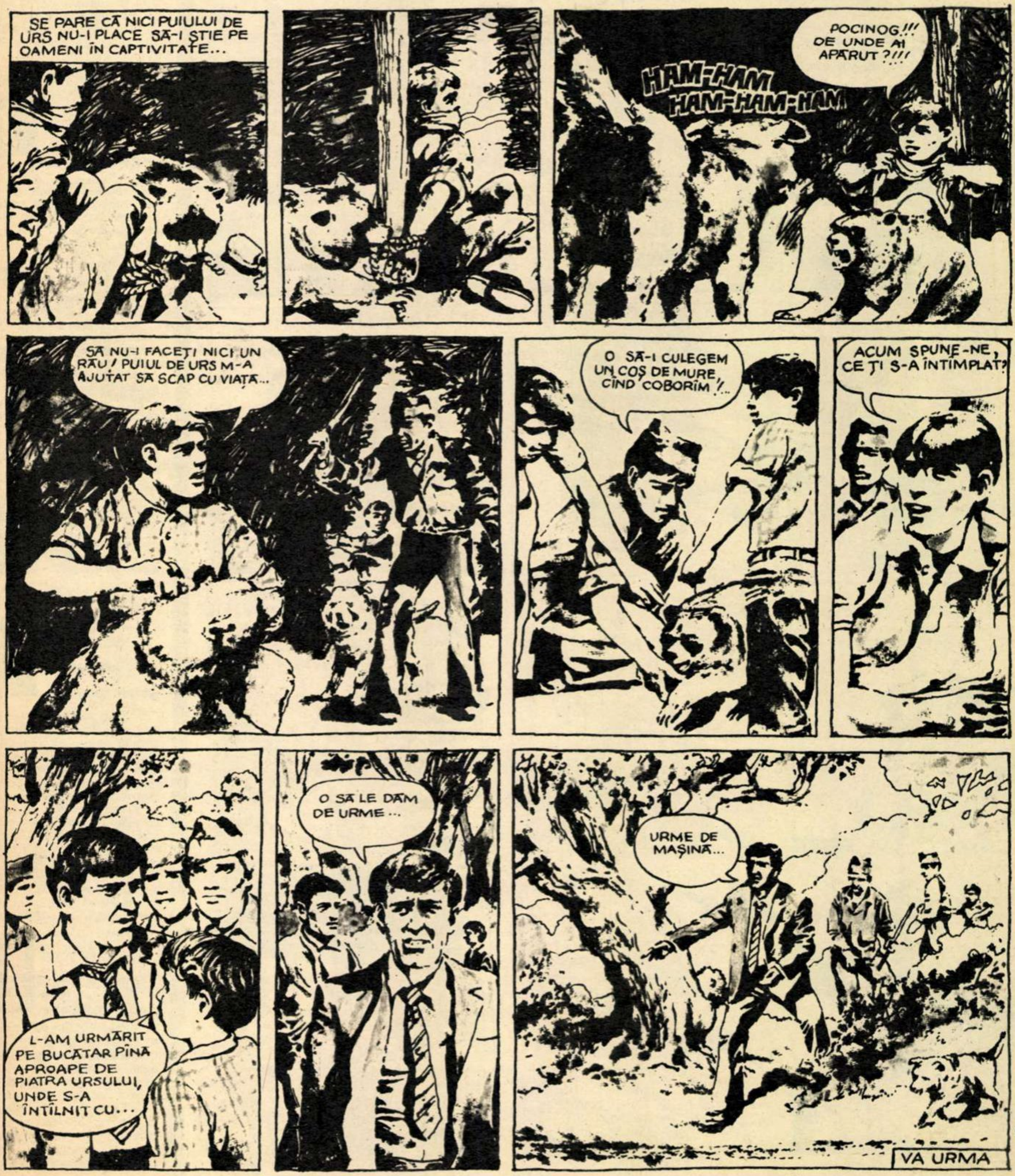
SE PARE CĂ NICI PUIULUI DE URS NU-I PLACE SĂ-I ȘTIE PE OAMENI ÎN CAPTIVITATE...
HAM-HAM HAM-HAM-HAM
POCINOG!!! DE UNDE AI APĂRUT?!!!
SĂ NU-I FACEȚI NICI UN RĂU! PUIUL DE URS M-A AJUTAT SĂ SCAP CU VIAȚA...
O SĂ-I CULEGEM UN COȘ DE MURE, CÎND COBORÎM!...
ACUM SPUNE-NE, CE ȚI S-A ÎNTÎMPLAT?
L-AM URMĂRIT PE BUCĂTAR PÎNĂ APROAPE DE PIATRA URSULUI, UNDE S-A ÎNTÎLNIT CU...
O SĂ LE DĂM DE URME...
URME DE MAȘINĂ...
VA URMA

PRIETENII LUI PIX

SCENARIU DE Aurel Weiss

Desene: D. POMPILIU ©

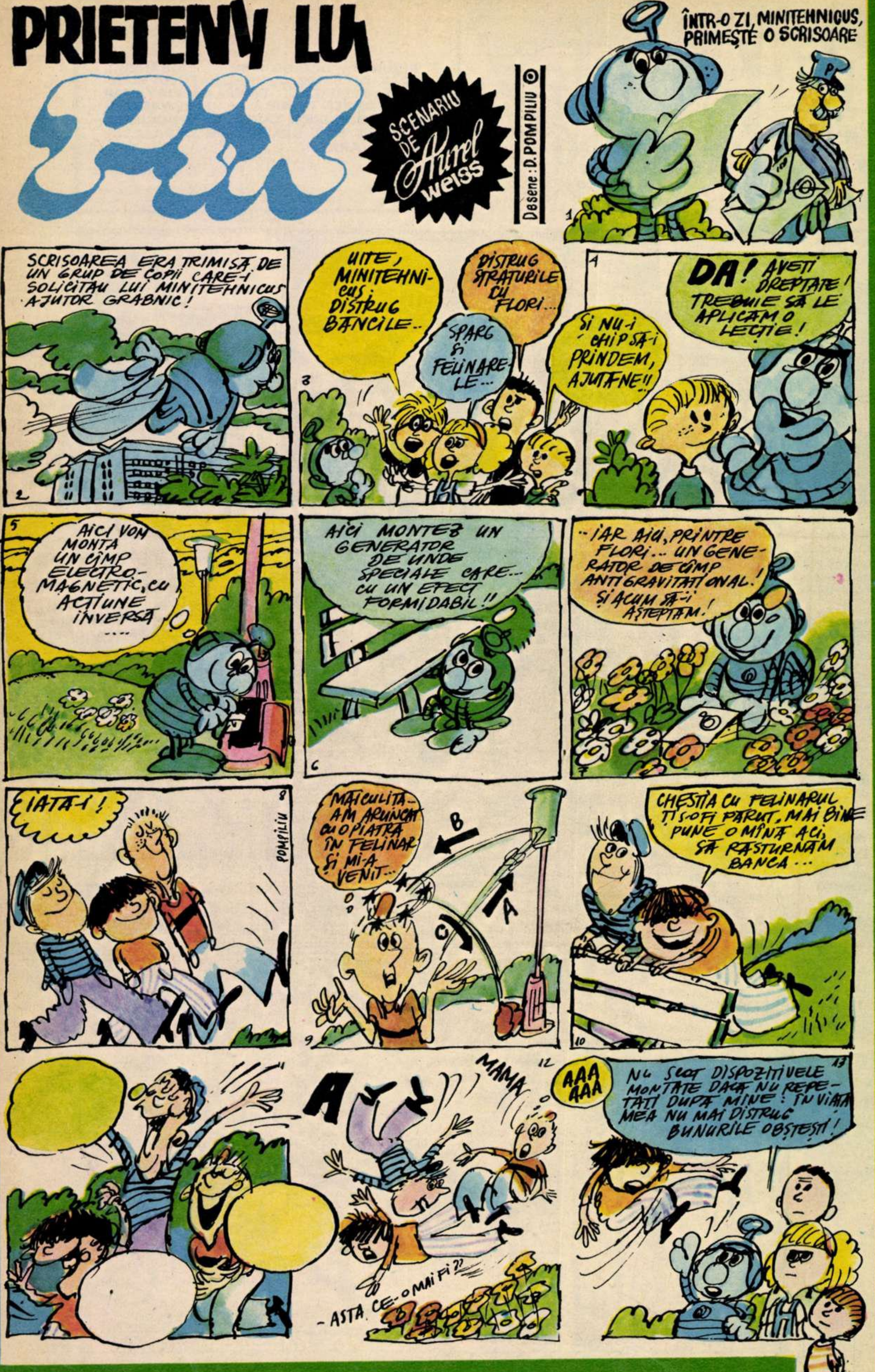
ÎNTR-O ZI, MINITEHNICUS, PRIMEȘTE O SCRISOARE
1
P
SCRISOAREA ERA TRIMISĂ DE UN GRUP DE COPII CARE-I SOLICITAU LUI MINITEHNICUS AJUTOR GRABNIC!
2
3
UITE, MINITEHNICUS: DISTRUG BĂNCILE...
DISTRUG STRATURILE CU FLORI...
SPARG ȘI FELINARELE...
ȘI NU-I CHIP SĂ-I PRINDEM, AJUTĂ-NE!!
4
DA! AVEȚI DREPTATE! TREBUIE SĂ LE APLICĂM O LECȚIE!
5
AICI VOM MONTA UN CÎMP ELECTROMAGNETIC, CU ACȚIUNE INVERSĂ ....
AICI MONTEZ UN GENERATOR DE UNDE SPECIALE CARE... CU UN EFECT FORMIDABIL!!
6
..IAR AICI, PRINTRE FLORI... UN GENERATOR DE CÎMP ANTIGRAVITAȚIONAL! ȘI ACUM SĂ-I AȘTEPTĂM!
7
8
IATĂ-I!
POMPILIU
MĂICULIȚĂ AM ARUNCAT CU O PIATRĂ ÎN FELINAR ȘI MI-A VENIT...
B
A
C
9
CHESTIA CU FELINARUL ȚI S-O FI PĂRUT, MAI BINE PUNE O MÎNĂ AICI, SĂ RĂSTURNĂM BANCA...
10
11
A
MAMA
12
-ASTA CE-O MAI FI??
AAA AAA
NU SCOT DISPOZITIVELE MONTATE DACĂ NU REPETAȚI DUPĂ MINE: ÎN VIAȚA MEA NU MAI DISTRUG BUNURILE OBȘTEȘTI!
13

COPIII ȘI CIRCULAȚIA VI

Sărim peste cîteva dintre indicatoarele publicate în nr. 7 al revistei noastre (este vorba despre acelea care marchează limita de județ, intrarea sau ieșirea dintr-un oraș și altele asemănătoare, ușor de înțeles de către oricine) și ne oprim la ultimele dintre ele.

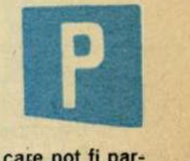

«PARCARE»

Indică locul în care pot fi parcate autovehiculele. Ca pietoni veți ocoli asemenea locuri și în nici un caz nu le veți folosi ca terenuri de joacă, așa cum din păcate mai procedează cîte unii.

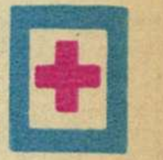

«POST DE AJUTOR MEDICAL ÎN APROPIERE»

Este cît se poate de clară, pentru fiecare dintre voi, semnificația acestui indicator. În cazul în care unul dintre voi ori un alt pieton este accidentat, indicatorul respectiv vă arată unde trebuie transportat de urgență.

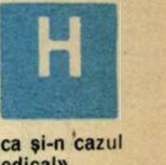

«SPITAL ÎN APROPIERE»

Aceeași situație ca și-n cazul «Post de ajutor medical».

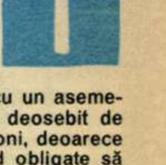

«DRUM CU SENS UNIC»

Drumul marcat cu un asemenea indicator este deosebit de comod pentru pietoni, deoarece autovehiculele fiind obligate să circule numai într-un singur sens, pericolele de accidentare sînt reduse la jumătate. Iată de ce vă recomandăm ca ori de cîte ori aveți de ales între un asemenea drum și altul cu circulație în ambele sensuri, optați pentru primul. Nu scăpați, totuși, din vedere, chiar și-n situația aceasta trebuie să dați dovadă de atenție și să respectați întocmai regulile de circulație.

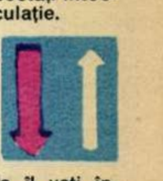

«PRIORITATE FAȚĂ DE CIRCULAȚIA DIN SENS INVERS»

Indicatorul acesta îl veți întîlni înaintea porțiunilor de drum îngustat pe care nu se poate circula concomitent în ambele sensuri. Dacă puteți, ocoliți aceste porțiuni de drum, dacă nu, circulați pe ele sau traversați-le cu atenția concentrată îndeosebi asupra autovehiculelor care au prioritate, deoarece acestea vor circula în viteză.

START în „EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII” ediția a VI-a 1974

Expedițiile Cutezătorii

(URMARE DIN NUMĂRUL TRECUT)

1. Echipajul este constituit din 10—15 membri, pionieri și școlari ai aceleiași unități sau casă a pionierilor, din rîndul cărora pot face parte și 1—2 elevi utecişti, foști pionieri expediționari, precum și un părinte al unuia dintre membrii echipajului, delegat (confirmat) de părinții copiilor expediționari.

2. Fiecare echipaj va avea o denumire și o emblemă proprie.

3. Echipajul este condus de către un cadru didactic care poartă întreaga răspundere a bunei pregătiri și desfășurări a expediției. Conducătorul echipajului va fi ajutat de către un căpitan și un secund, pionieri aleși de către membrii echipajului. Ceilalți membri ai echipajului vor îndeplini sarcini precise, în funcție de scopul expediției, înclinațiile și preferințele lor.

4. Echipajul poate urmări, prin tematica abordată, realizarea unor obiective complexe. Pentru aceasta, membrii echipajului vor fi pregătiți să studieze multilateral zona străbătută, coordonînd eforturile tuturor membrilor cu funcții diferite din echipaj. Se poate însă acorda atenție deosebită unui anumit domeniu de activitate (geografie, geologie, protecția naturii, speologie, botanică, zoologie, etnografie, folclor, istorie, marcare și remarcare de trasee turistice, turism etc.). Stabilirea obiectivului expediției se va face de către membrii echipajului și conducătorul de echipaj, cu acordul consiliului Organizației pionierilor din școală și al conducerii școlii respective.

5. Zona propusă spre cercetare se va afla la minimum 50 km distanță de localitatea de domiciliu a echipajului respectiv și la o altitudine medie de cel puțin 500 m. Ca excepție se admit expediții în Delta Dunării, Munții Dobrogei și de-a lungul unor rîuri. Zona de cercetare va fi parcursă pe jos (respectiv în bărci sau pe plute), cu înnoptare în corturi și cu pregătirea mîncării de către copii. Înnoptarea în cabane, refugii și internate este admisă numai pe timp nefavorabil (precipitații puternice, vînt puternic, temperatură scăzută). *Este interzisă parcurgerea unor itinerarii montane care, datorită gradului mare de dificultate, ar impune folosirea de mijloace sau procedee de alpinism.*

6. Membrii echipajelor, precum și conducătorii acestora trebuie să obțină confirmarea perfectei lor stări de sănătate prin aviz medical scris pe «fișa de bord». Participarea la expediție este condiționată și de avizul favorabil epidemiologic ce trebuie obținut pentru fiecare membru al echipajului cu o zi înainte de plecare. Echipajele vor fi dotate cu truse medicale și vor fi instruite de către un cadru sanitar competent în ceea ce privește alimentația, efortul fizic, evitarea accidentelor și acordarea primului-ajutor. *Echipajele care se deplasează în arealele viperelor vor fi instruite în mod special cu măsurile de prevenire și combatere a mușcăturilor de viperă și vor fi dotate obligatoriu cu ser antiviperin, transportat și păstrat în condițiile prevăzute de instrucțiunile Ministerului Sănătății.*

7. Consiliile Organizației pionierilor, cu sprijinul conducerii școlilor vor acorda toată atenția pregătirii expediționarilor, cît și dotării lor cu materiale necesare bunei desfășurări a expediției (corturi, saci de dormit, aparate de filmat și fotografiat, magnetofoane etc.).

8. Înscrierea echipajelor pentru participarea la «Expedițiile Cutezătorii» se va face la consiliul județean (respectiv municipal București) al Organizației pionierilor, pînă la 15 mai 1974, pe baza «fișei de bord» care va fi trimisă consiliilor județene de către revista «Cutezătorii». Consiliile județene ale Organizației pionierilor vor analiza, cu sprijinul inspectoratelor școlare, dacă echipajele respective îndeplinesc condițiile necesare participării la expediție și-și vor da acordul pentru înscrierea acestora în concurs. Echipajele acceptate în concurs vor fi comunicate de către consiliile județene ale Organizației pionierilor, pînă la data de 10 iulie 1974, redacției revistei «Cutezătorii».

9. Redacția revistei «Cutezătorii» va trimite, pînă la data de 15 iunie 1974, tuturor județelor și municipiului București, «oglinzile expedițiilor», care vor fi completate și folosite ca legitimație colectivă în timpul desfășurării expediției.

(continuare în numărul viitor)

ÎN CURÎND VOR APĂREA

Editura «Ion Creangă» **va oferi tinerilor cititori o suită de titluri de cărți, dedicate eliberării patriei. Spicuim din planul de apariție:**

«Minunatele fapte eroice ale unor copii», **un roman-document. Doi participanți la luptele duse împotriva hitleriștilor, Emilian Ionescu și Valeriu Selescu istorisesc întîmplări în miezul cărora se află un grup de copii curajoși, eroii unor fapte de cutezanță.**

«Asediații», **de Emil Simionescu, o povestire care evocă întîmplări din zilele frămîntate ale lui August '44.**

Poezia eliberării — **o interesantă antologie de versuri, îngrijită și prefațată de Emil Manu, care înmănunchează dintre cele mai frumoase versuri dedicate patriei și partidului comunist.**

Și încă două titluri: «Bastonul de argint», **de Alexandru Mitru și** «Amiralul și pirații» **de Ilie Tănăsache, care vor constitui o pasionantă lectură despre copilărie, visurile și aspirațiile acestei vîrste de aur.**

AICI SE ÎNCHEIE PREZENTAREA INDICATOARELOR DE CIRCULAȚIE DAR NU ȘI SERIALUL NOSTRU. ÎN NUMERELE VIITOARE VOM DA RĂSPUNS LA DOUĂ ÎNTREBĂRI... ARZĂTOARE: «CUM SE TRAVERSEAZĂ UN DRUM PUBLIC?» ȘI «UNDE NE JUCĂM?»

TALON DE PARTICIPARE **5**

«Copiii și circulația»

FĂRĂ CUVINTE

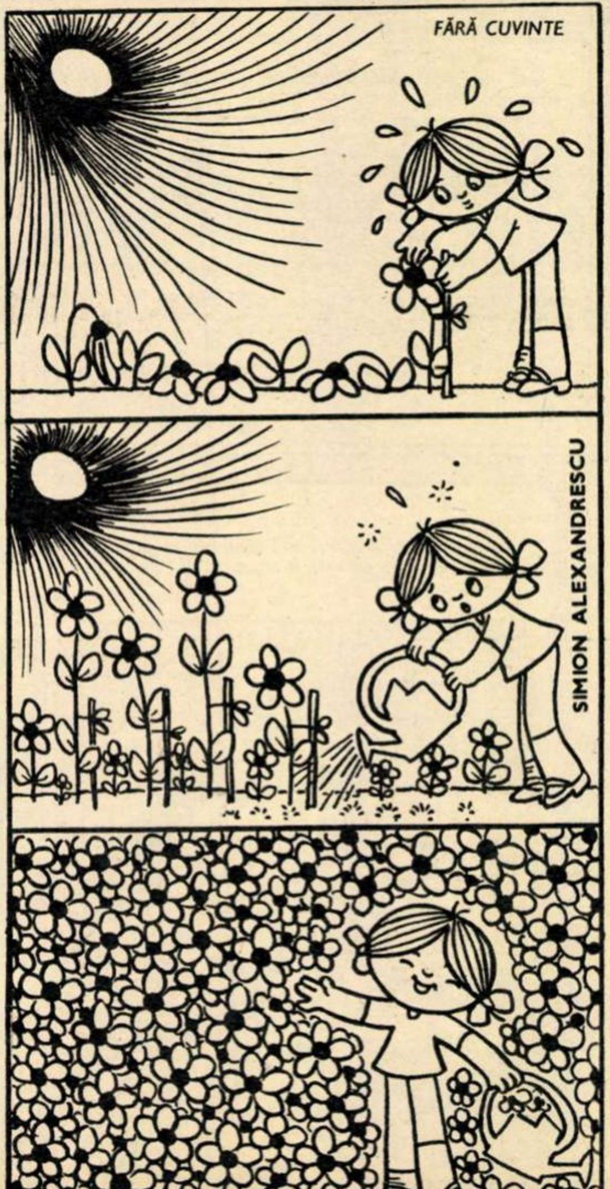

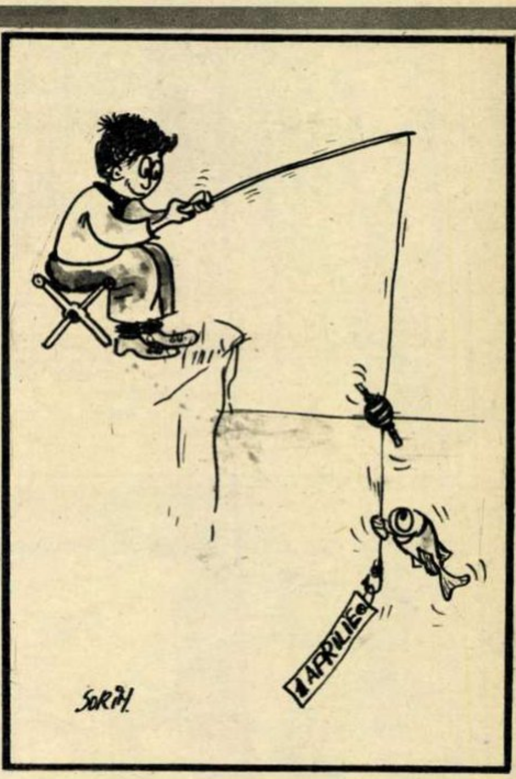

Cutezătorii 13

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR. 1, BUCUREȘTI 33 — TELEFON 17 60 10, INTERIOR 1171

Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA

Administrația: **Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.**
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE INTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT PRESĂ BUCUREȘTI — CALEA GRIVIȚEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001
Redactor artistic: VINTILĂ MIHĂESCU
Secretar de redacție: LUCIA SICOMAȘ

TREI PRINȚI DE LA CARPAȚI

6

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: ÎN TOIUL BĂTĂLIEI CU POLONEZII, VLAD ȚEPEȘ ÎL DESCOPERĂ PRINTRE BOIERI PE LOGOFĂTUL TRĂDĂTOR. ACESTA ÎNCEARCĂ SĂ-L UCIDĂ. VLAD ESTE SALVAT DE ȘTEFAN ȘI PORNESC AMÎNDOI ÎN URMĂRIREA TRĂDĂTORULUI.

Scenariu: **CORNELIU LEU** Desene: **TEODOR BOGOI**

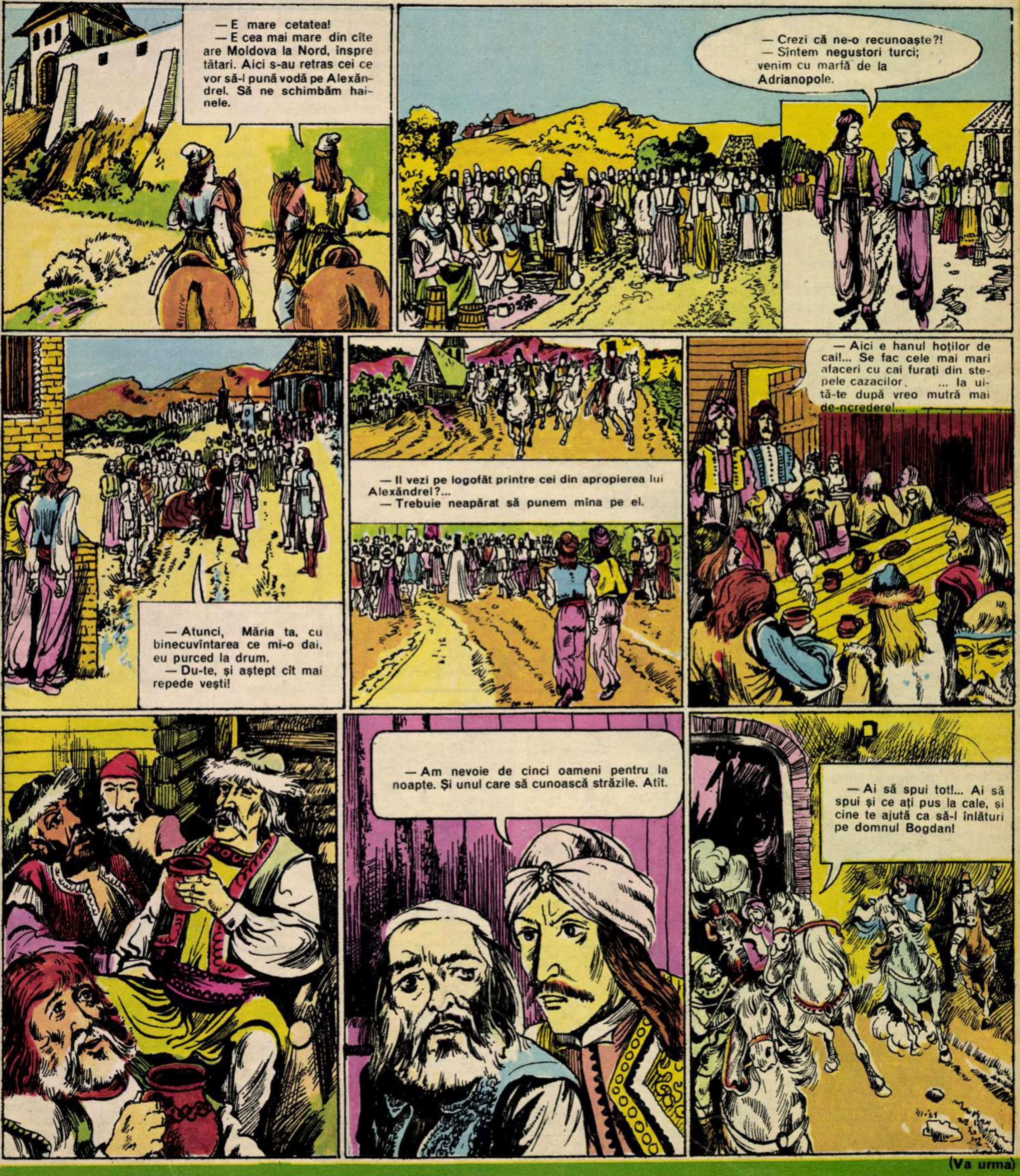
— E mare cetatea!
— E cea mai mare din cîte are Moldova la Nord, înspre tătari. Aici s-au retras cei ce vor să-l pună vodă pe Alexăndrel. Să ne schimbăm hainele.
— Crezi că ne-o recunoaște?!
— Sîntem negustori turci; venim cu marfă de la Adrianopole.
— Atunci, Măria ta, cu binecuvîntarea ce mi-o dai, eu purced la drum.
— Du-te, și aștept cît mai repede vești!
— Il vezi pe logofăt printre cei din apropierea lui Alexăndrel?...
— Trebuie neapărat să punem mîna pe el.
— Aici e hanul hoților de cai!... Se fac cele mai mari afaceri cu cai furați din stepele cazacilor. ... Ia uită-te după vreo mutră mai de-ncredere!...
— Am nevoie de cinci oameni pentru la noapte. Și unul care să cunoască străzile. Atît.
— Ai să spui tot!... Ai să spui și ce ați pus la cale, și cine te ajută ca să-l înlături pe domnul Bogdan!

(Va urma)

108

APRILIE 1974 – lună a muncii patriotice, a cîntecului și a marșurilor pionierești!

Cutezătorii 14

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 4 APRILIE 1974,
ANUL VIII (341)

12 pagini, 1 leu

TRĂIASCĂ ÎNTÎIUL PREŞEDINTE AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, TOVARĂŞUL NICOLAE CEAUŞESCU!

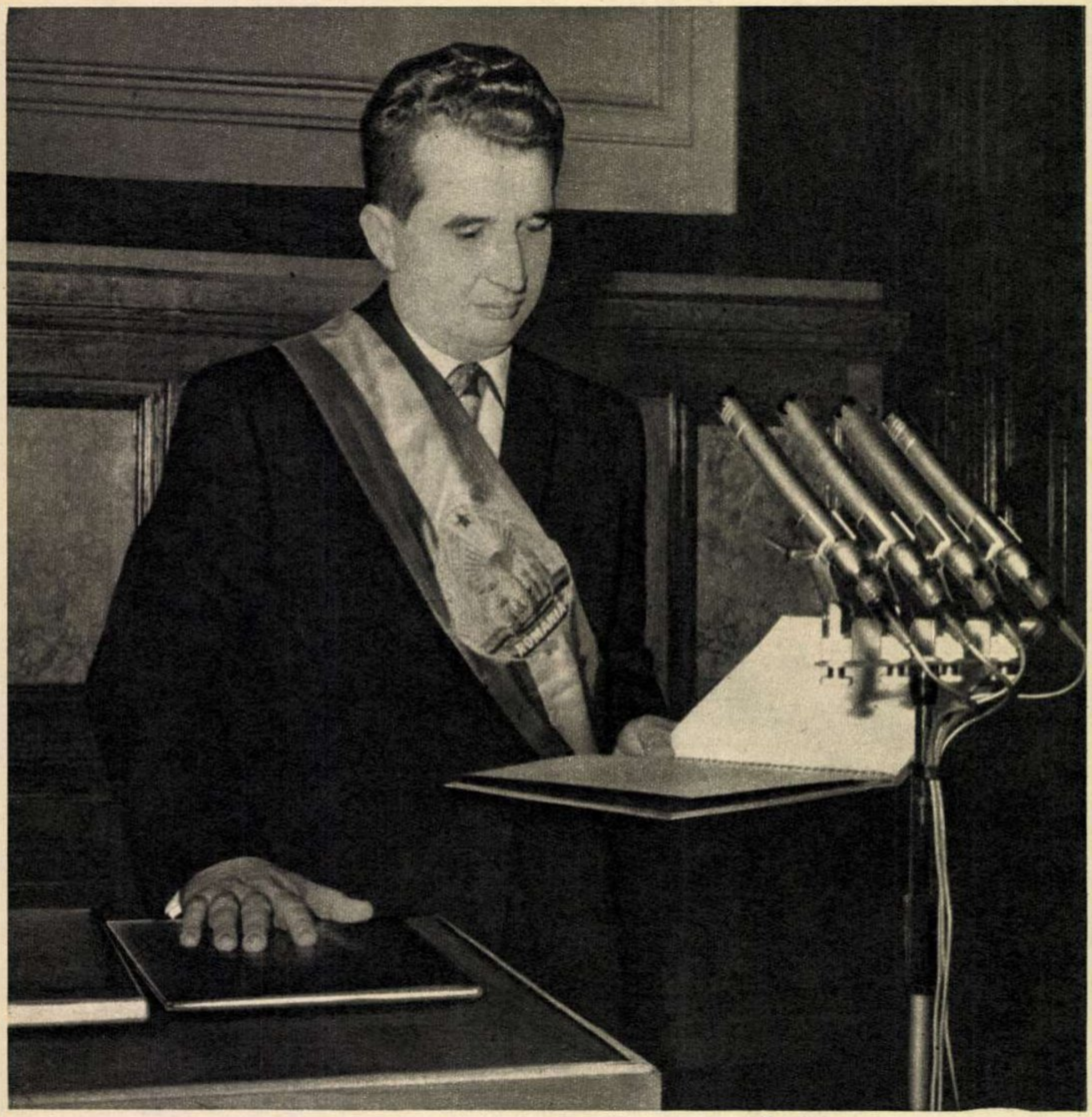

MOMENTUL SOLEMN AL DEPUNERII JURĂMÎNTULUI

Ziua de 28 martie 1974 va rămîne adînc întipărită în istoria patriei, în conştiinţa tinerei generaţii, a întregului nostru popor.

În această zi memorabilă, înfăptuind prin votul său unanim voinţa întregii noastre naţiuni socialiste, Marea Adunare Naţională — forul suprem al ţării, în care sînt reprezentaţi muncitorii, ţăranii, intelectualii, români, maghiari, germani, toţi oamenii muncii din ţara noastră — l-a ales pe secretarul general al Partidului Comunist Român, tovarăşul **NICOLAE CEAUŞESCU,** preşedinte al României.

Această înaltă învestitură — întru totul sprijinită prin dragostea şi încrederea nemărginită a tuturor cetăţenilor patriei — constituie o nouă şi strălucită recunoaştere a meritelor nepieritoare pe care tovarăşul **NICOLAE CEAUŞESCU** le-a cîştigat în faţa partidului, a întregului popor, ca eminent militant revoluţionar, care conduce cu abnegaţie destinele ţării spre înfăptuirea ţelurilor socialismului şi comunismului în România, slujeşte fără preget cauza păcii şi progresului în lume.

JURĂMÎNTUL PREŞEDINTELUI REPUBLICII

«Jur să slujesc cu credinţă patria, să acţionez cu fermitate pentru apărarea independenţei, suveranităţii şi integrităţii ţării, pentru bunăstarea şi fericirea întregului popor, pentru edificarea socialismului şi comunismului în Republica Socialistă România!

Jur să respect şi să apăr Constituţia şi legile ţării, să fac totul pentru aplicarea consecventă a principiilor democraţiei socialiste, pentru afirmarea în viaţa societăţii a normelor eticii şi echităţii socialiste!

Jur să promovez neabătut politica externă de prietenie şi alianţă cu toate ţările socialiste, de colaborare cu toate naţiunile lumii, fără deosebire de orînduire socială, pe baza deplinei egalităţi în drepturi, de solidaritate cu forţele revoluţionare, progresiste de pretutindeni, de pace şi prietenie între popoare!

Jur că îmi voi face întotdeauna datoria cu cinste şi devotament pentru strălucirea şi măreţia naţiunii noastre socialiste, a Republicii Socialiste România!»

Pionierii raportează*

În această primăvară a muncii și hărniciei pionierești, cei peste două milioane de pionieri și școlari ai țării desfășoară intense acțiuni de înfrumusețare și bună gospodărire a satelor și orașelor, participă la plantări de pomi fructiferi și arbuști, la diferite lucrări agricole, la colectarea unor importante cantități de deșeuri. În felul acesta devin realități tot mai multe dintre angajamentele lor de răspuns la Chemarea pionierilor brăileni.

Cunoscînd gîndurile, planurile lor pentru bogatele activități de muncă patriotică, să ne oprim doar la cîteva cifre semnificative pentru entuziasmul și dorința pionierilor de a fi cît mai folositori patriei.

Astfel, vedem că plantările de puieți au început și vor continua de-a lungul primăverii, în toamnă, pentru ca toți cei 2 267 000 de pomi fructiferi și 3 565 000 puieți diferiți să îmbogățească livezile, parcurile și grădinile.

Fiind adesea prezenți la munca de îngrijire a spațiilor verzi, pionierii se vor strădui și de data aceasta să aducă un plus de frumusețe pe suprafața de 1 650 ha de parcuri și grădini de care se vor ocupa.

Harnici, cum îi știm, vor participa și la curățirea unei suprafețe de peste 47 000 ha de pășuni și islazuri, vor ajuta la construirea sau amenajarea a 2 821 săli de clasă, 252 de grădinițe, 35 de internate și cantine școlare, 321 de ateliere și laboratoare, 22 de săli de sport și 42 sate de vacanță.

Ca iubitori ai sportului au hotărît cu entuziasmul știut că vor amenaja 500 de baze sportive, bazine de înot și piste aplicative pentru călirea lor fizică, pentru pregătirea lor în vederea apărării patriei.

Văzînd angajamentele pionierilor și școlarilor țării, aflăm că peste puțină vreme vor ieși pe cîmpii la culesul primelor plante medicinale. Au de colectat 1 347 tone plante medicinale din flora spontană și 116 de tone măceșe și fructe de pădure.

Pînă cînd vor porni însă, cu coșulețele la strînsul mușețelului, al patlaginei ori al sunătoarei, copiii au și «luat startul» pentru colectarea deșeurilor. Cele 577 tone deșeuri de metale, 1 032 tone de deșeuri textile și 777 tone de hîrtie sînt angajamente care au și început să devină fapte.

Față de toate aceste cifre și încă altele pionierii și școlarii țării se simt angajați cu deosebită răspundere față de întreaga țară, față de întregul popor. Tocmai de aceea, de la primele acțiuni de muncă patriotică ale acestei primăveri au lucrat cu hărnicie, au înregistrat succese după succese.

Dornici să reținem cît mai multe imagini și fapte din această primăvară, rubrica «Radar» așteaptă semnalele voastre de pe șantierele pionierești!

CHENARUL DE ONOARE

A fost o zi cînd la Căminul cultural, în jurul acestuia, s-au adunat toți locuitorii comunei Boldur din județul Timiș. Cei vîrstnici și-au îmbrăcat cele mai frumoase costume naționale, copiii și-au netezit cu grijă costumul pionieresc, cravata. Așa, veseli, emoționați, și-au întîmpinat oaspeții veniți de la Timișoara, la sărbătoarea lor.

Era ziua în care hărnicia era răsplătită cu premiul al III-lea pe județ pentru buna gospodărire și înfrumusețare a comunei! Diploma de onoare, medaliile au fost acordate acelor săteni recunoscuți prin rîvna și dragostea cu care au participat la toate muncile și acțiunile menite să înfrumusețeze comuna: noi construcții, printre care și o școală, alei pavate mărginite de pomi tineri, ronduri cu flori.

Pentru unitatea de pionieri din Boldur momentele acestea au fost un prilej și de mîndrie «personală». Aceasta, nu numai pentru faptul că s-a vorbit frumos despre ei, apreciindu-li-se aportul la plantarea duzilor, a teilor, a pomilor fructiferi, a ajutorului dat pretutindeni unde a fost nevoie, ci și pentru faptul că cei mai harnici dintre harnicii pionieri ai clasei a VII-a (comandant-instructor T. Milos), au primit medalii. Iată-i în fotografie, mîndri de cinstea acordată. Sînt pionierii **Viorica Vișegan, Ion Milu** *și* **Lucia Cărăbuș.**

CRAIOVA. **O inițiativă interesantă prinde viață în unitățile de pionieri din oraș — brigăzile cravatelor pionierești constituite în aceste zile pornesc cu entuziasm la înfrumusețarea cartierelor, veghează la menținerea curățeniei, la economisirea energiei electrice, participă la strîngerea și predarea deșeurilor.**

Pionierii craioveni pregătesc acum primirea sutelor de pionieri, mesageri ai prieteniei, care vor sosi, din întreaga țară, între 8—9 aprilie, la marea acțiune pionierească «Ambasadorii prieteniei».

VRANCEA. Copiii din fotografie sînt pionierii din comuna Ploscuțeni sau «Cutezătorii Siretului» cum li se mai spune.

Zilele acestea, entuziasmați de Chemarea pionierilor brăileni, s-au hotărît să le răspundă prin frumoase inițiative, prin muncă și hărnicie.

Dintre obiectivele planului lor mai desprindem cîteva: fiecare pionier va planta 5 pomi în grădina casei, va colecta 20 kg fier vechi, 10 sticle, 10 borcane, 2 kg plante medicinale, iar împreună, tot detașamentul, vor îngriji viermi de mătase dintr-un gram de sămînță.

Acum ei învață noi cîntece pionierești, pregătindu-se astfel în vederea excursiei în care vor porni pentru a cunoaște noi realizări obținute de poporul nostru în ultimii treizeci de ani.

PĂDURENI, Argeș. **Într-una din zile, în jurul Școlii generale, vîntul a prins să foșnească ușor prin cetini firave de brazi. Unsprezece brazi tineri sădiți de copii încep să prindă rădăcini, să dea frumusețe acelui loc, să vorbească despre dorința pionierilor de a însemna anul acesta ca an al celui de al XI-lea Congres al partidului.**

În altă zi, într-una din livezi, pionierii au sădit treizeci de pomi fructiferi, semn al rodniciei acelor meleaguri. Acești pomi să însemne, în anul acesta, împlinirea a treizeci de ani de la eliberarea patriei.

Tot la această școală — prin hărnicia pionierilor Florica Badea, Cornelia Popa, Gheorghiță Pană, Ioana Badea și mulți alții — vor crește trandafiri, semnificînd tot în anul acesta cele douăzeci și cinci de primăveri ale Organizației pionierilor.

TÎRNĂVENI, Mureș. **150 ha de pășuni curățate în perimetrul C.A.P.-ului din comuna Botorca reprezintă rezultatul muncii harnice a pionierilor și elevilor de la Școala generală de 10 ani din Tîrnăveni.**

BUCIUMENI, Dîmbovița. **De la Școala generală nr. 1 aflăm amănunte despre o frumoasă inițiativă: copiii din Buciumeni au hotărît să lege prietenie cu copiii din... Buciumeni. Nu, nu-i o greșeală! Pionierii vor să ia legătura cu toate localitățile din țară care poartă același nume ca și comuna lor. Începutul a fost făcut: prima vizită a avut loc de curînd în Buciumenii din județul Ilfov.**

CĂZĂNEȘTI, Olt. **Marin Rada, comandanta detașamentului clasei a III-a, ne informează că cei 12 pionieri sînt pe zi ce trece mai voinici, mai sănătoși, mai veseli, mai harnici și mai silitori. Secretul succesului lor? Prietenia și unitatea colectivului și, nu în cele din urmă, perseverența în activitatea sportivă, în pregătirea pentru viață, pentru apărarea patriei. Ultimele acțiuni: un marș pînă în comuna vecină, organizarea de ștafete aplicative și trageri cu arcul la țintă.**

ATENȚIUNE!

Către subredacțiile pionierești!
Către comandamentele pionierești!
Către toți pionierii!

După cum v-am anunțat, în numărul trecut, luna aprilie este luna muncii patriotice, a cîntecelor și marșurilor pionierești.

Pentru a putea face cunoscute în paginile revistei cît mai multe dintre activitățile pe care le desfășurați în această perioadă luați urgent legătura cu redacția, (cu taxa inversă), la telefon 17.69.48.

Așteptăm relatările voastre!

STUDIO 25

Peste 1 600 de fotografii au sosit la concursul «Studio 25». Multe dintre lucrările realizate de voi au și văzut lumina tiparului. Nu uitați însă că luna aprilie este luna muncii patriotice, a cîntecelor și marșurilor pionierești!

Așteptăm ca fotografiile realizate de voi să ne aducă cele mai frumoase imagini din activitățile pionierești ale acestei luni.

«REPORTERII» de AUREL CUCIUROVSCHI, Cercul foto, Casa pionierilor, Rădăuți.

Consiliul Național al Organizației Pionierilor a instituit recent titlul

PIONIER FRUNTAS
ÎN MUNCA PATRIOTICĂ,

constind în diplomă și insignă. Acest titlu se acordă purtătorilor cravatei roșii cu tricolor care se disting prin dragoste de muncă și hărnicie, prin fapte pionierești închinate înfloririi continue a școlilor, a satelor și orașelor patriei.

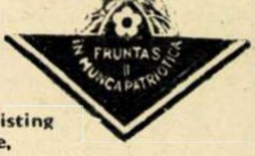

București. În localul Școlii generale nr. 3, s-a deschis Expoziția municipală Minitehnicus, 1974, cu 500 de lucrări selecționate dintre cele realizate de 8 251 de concurenți.

Vizitatorii au putut admira ceasul electronic al cărui mers precis permite o aproximație de 4 secunde într-un an, numărătorul de persoane cu memorie electronică, tabela de afișaj electronic, armonograful și multe alte aparate.

RADAR

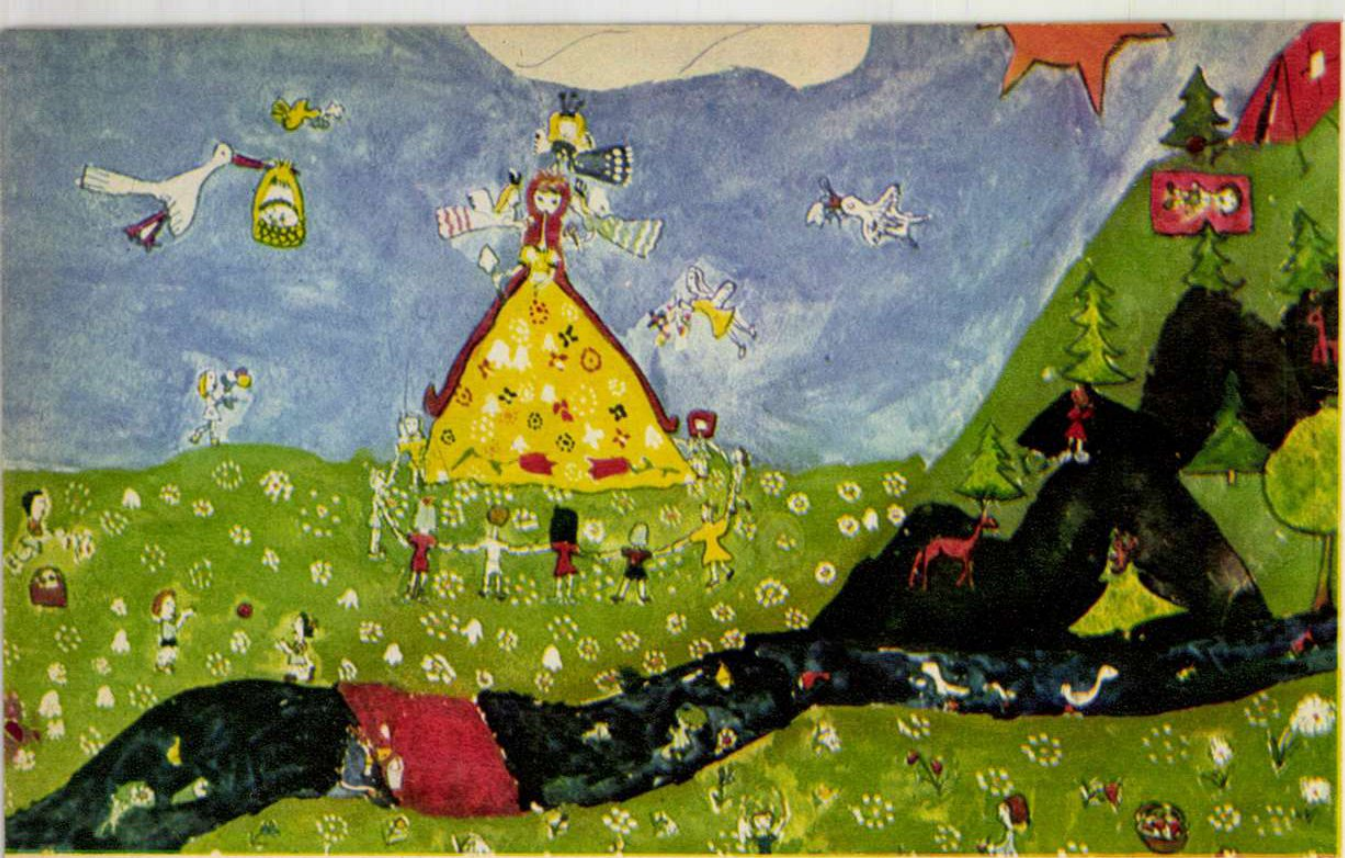

▲ **PRIMĂVARĂ» — Tünde Pethő**, municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

GALERIILE DE ARTĂ CUTEZĂTORII

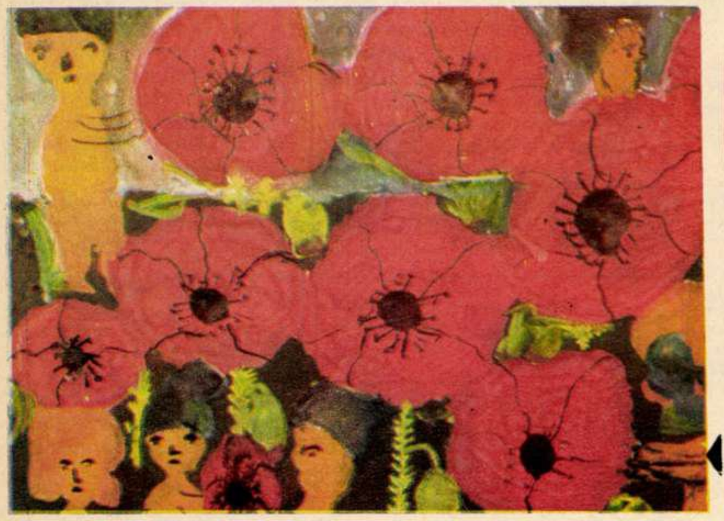

◀ **«FLORI» — Ilie Gheorghe,** Afumați-Ilfov.

▼ **«CONCURS» — Adrian Botez,** Brăila.

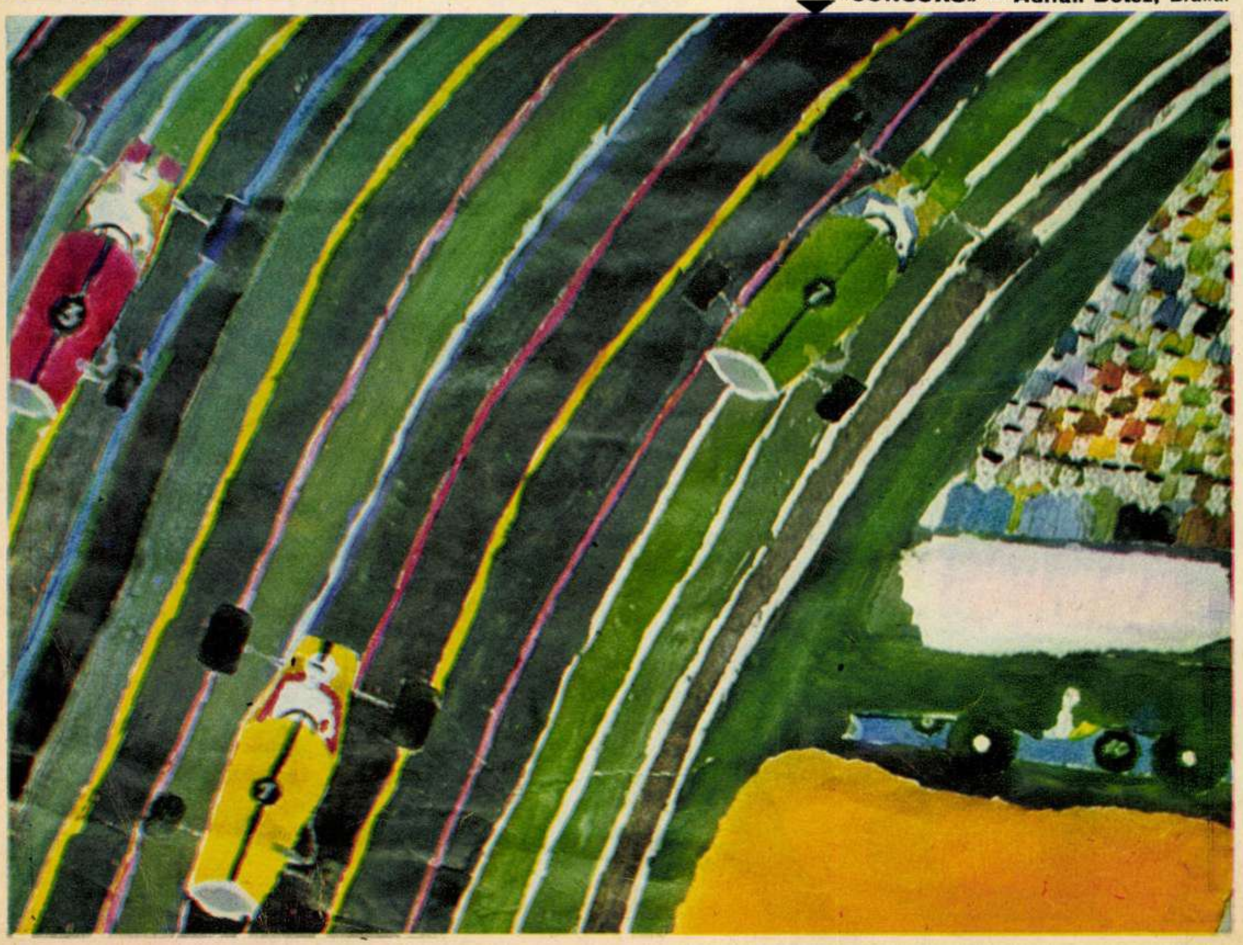

Pe profesorul Gh. Mocanu l-am cunoscut vara trecută, în nordul țării, la Forumul de la Livada. Apoi, l-am reîntîlnit la Brașov, la Ambasadorii prieteniei. Am fost foarte bucuros să stau de vorbă cu acest om cu inima deschisă spre copilărie.

— Cercul de desen «Ion Diaconescu» (al cărui coordonator sînteți) este cîștigătorul marelui premiu al «Arhivei de aur»! Cum și cînd a apărut acest cerc?

— În 1966, după ce am venit la Școala generală nr. 5 din municipiul Gh. Gheorghiu-Dej, copiii îl doreau foarte mult. Aveau nevoie de un «teritoriu al lor», în care să poată da frîu liber imaginației să se exprime în limbajul minunat al culorilor.

— Care este nota caracteristică a cercului?

— Munca și bucuria succesului pentru toți, deopotrivă!

— Ce semnificații are verbul «a desena» pentru membrii cercului?

MINUNATUL LIMBAJ AL COPILĂRIEI

–interviu cu prof. GHEORGHE MOCANU, conducătorul cercului de desen „Ion Diaconescu“-

— «A desena» înseamnă de fapt, la noi, a zbura într-o lume în care se țese fantasticul cu realul. E bine să arăt că cercul «Ion Diaconescu» este un cerc-școală! «A desena», înseamnă a crea, a gîndi pentru că fiecare lucru trebuie să spună ceva.

— Am văzut la Livada — în cadrul subredacției «Cutezătorii» — cum lucrati cu copiii...

— Am o încredere deosebită în copii, le respect munca și în acest sens i-am obișnuit ca ceea ce facem să facem cu seriozitate, dar nu cu încruntare. În orele de cerc rîdem din toată inima, ne jucăm și cîntăm împreună! Orele mele sînt și ore de muzică!

— Membrii cercului au primit numeroase premii, semn al recunoașterii tinerelor talente pe care le creșteți...

— Da, iată-le pe cele mai importante: premiul I la pictură și metalo-plastie la selectia pentru Muzeul de artă al copiilor de la Avignon; premiul special pentru pictură pe sticlă la același concurs; în 1970 la concursul «Meridianele prieteniei» cercul reprezintă țara printre primele 10 lucrări la Paris. În 1972, desenul prezentat la Paris, în cadrul finalei internaționale a concursului «Bucuriile primăverii» (UNICEF), obține unul dintre «marile premii» UNICEF: o excursie în insula Jersey din Marea Britanie pentru Gabriela Mincă. În sfîrșit, Marele premiu colectiv la concursul «Arhiva de aur» 1973, care a prilejuit o adevărată bucurie pentru toți copiii din cadrul cercului.

— Care este deviza dumneavoastră în viață?

— Pomul se cunoaște după roade și omul după fapte!...

— Ce este necesar, după părerea dumneavoastră, pentru dezvoltarea și bunul mers al cercurilor de desen?

— O muncă susținută de reabilitare a poziției desenului și în genere a creației artistice în procesul de învățămînt. Trebuie să se militeze pentru crearea unui climat propriu creației copiilor.

ION PETRESCU, corespondent special al revistei «Cutezătorii»

ÎNTÎIA MISIUNE A UNUI CORESPONDENT SPECIAL

LUMINOASELE CLIPE ale ADÎNCURILOR

MINA E LOCUL DE MUNCĂ AL OAMENILOR TARI

Mă aflu printre mineri, cu intenția de a descoperi în ce constă frumusețea meseriei lor. Sîntem pe punctul de a traversa muntele prin adîncurile lui, pentru a ajunge la gurile de acces ale exploatării de metale neferoase, Leșu Ursului.

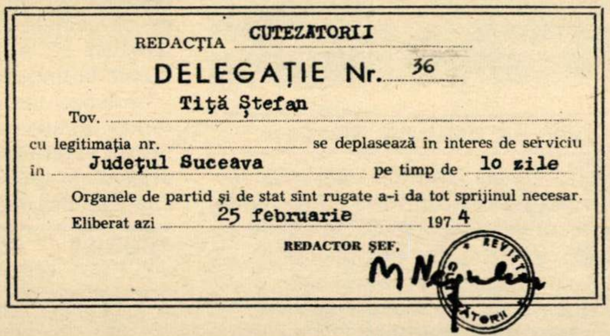

REDACȚIA CUTEZĂTORII

DELEGAȚIE Nr. 36

Tov. Tiță Ștefan

cu legitimația nr. .... se deplasează în interes de serviciu

în Județul Suceava pe timp de 10 zile

Organele de partid și de stat sînt rugate a-i da tot sprijinul necesar.

Eliberat azi 25 februarie 1974

REDACTOR ȘEF,

Trenul pornește tîrîndu-se la început încet, ca o omidă, accelerîndu-și apoi mersul pe măsură ce pătrunde în beznă, străpungînd-o cu farurile locomotivei. Recunosc glasul celui din fața mea, utecistul Marin Voicu. Are 23 de ani. Aflu că își dorește un apartament cu ferestre la stradă. Iubește soarele și vrea să-i fie luminoase orele de după ieșirea din subteran. E șef de schimb și își cunoaște oamenii, are încredere în ei.

Aș vrea, firește, să știu mai multe despre el. Aș vrea să-l determin să-mi vorbească despre meseria de miner, despre gîndurile care îl încearcă acolo, în adîncuri. Tunelul îngust, prin care trecem, aruncă uneori între noi licăriri luminoase. Răspunde întrebării mele zîmbind:

— A! Coborîți prima dată în mină! Dacă cei cu care lucrezi sînt de o vîrstă apropiată, ai poftă de lucru și totul merge strună, capeți încredere în oameni, v-o spun eu! Mina e locul de muncă al oamenilor tari.

SĂ POȚI TRECE CU FRUNTEA SUS, TUNELUL

Cu noi, coboară din tren și Dragoș Vorobeț care lucrează de 14 ani la exploatare, iar acum e artificier. Pentru el, adevărurile sînt simple:

— Meseria de miner nu-ți dă voie să mergi de unul singur. În primul rînd, trebuie să ai grijă de ceilalți.

Lui, omului trecut cu ani în urmă prin tunelul Aluniș, nu așezat pe o banchetă, ci ca deschizător de drumuri, îi sînt scumpi centimetrii cîștigați în urma unei pușcări. Și îi sînt scumpi oamenii, cei de aici și cei de acasă.

Minerii sînt preocupați. Se apropie intrarea în șut și, doar din cînd în cînd, salutul cu lămpașul ridicat iluminează tăcerea adîncă, cutremurată doar de zgomotul utilajelor de suprafață.

Se apropie inginerul Vasile Răcășan. Discuția se închează firesc:

— Ca să lucrezi în subteran îți trebuie bărbăție... Un bun muncitor nu se descurajează niciodată... E una dintre legile minei...

Omul care nu își dorește pentru el decît «să poată trece cu fruntea sus tunelul» îmi vorbește despre «oameni pe care poți conta indiferent de situație» și enumeră simplu: Ștefan Joncă — miner, Cornel Pavliuc — lăcătuș, Ioan Lupaștiuc — mecanic...

DRUM CĂTRE OAMENI

Un du-te vino neobosit de autocamioane, de toate tipurile, ne înștiințează că sîntem în apropierea Uzinei de preparare a metalelor neferoase. Mai simplu și mai familiar, limbajul uzual. Stația de flotare — Tarnița.

Ajuns aici, minereul provenit din adîncurile minei de la Leșu intră în circuitul mecanizat al utilajelor. Bulgării colțuroși, bogați în cupru, zinc, plumb și pirită reprezintă ștafeta pe care și-o transmit cu ritmicitate oamenii. Unii lucrează la morile gigant care înghit de 3 ori cîte 500 de tone la fiecare 24 de ore, alții la celulele de flotare sau la desecare, alții la serviciile auxiliare.

Mi-a vorbit despre ei maistrul preparator Liviu Pura; Radu Oniga — 23 ani, Gabril Suia, Mihai Suia — 19 ani, Emil Danifer — 23 ani, Costel Ostafi — 24 ani, Ion Văleanu — 18 ani. Toți sînt fruntași. Tinerii exploatării noastre s-au angajat să raporteze îndeplinirea planului de producție pe întreg cincinalul la 23 august, anul acesta.

Lîngă celulele de flotare a minereului complex, maistrul Liviu Pura s-a oprit mai mult. Am înțeles că e locul lui de muncă. Și mi-am amintit ce-mi spusese mai înainte: «Un preparator trebuie să cunoască chimia... mecanica... electricitatea... E o meserie frumoasă... E și grea. Dar ai satisfacția împlinirii cînd vezi rezultatele muncii tale...».

Am încercat să găsesc o apropiere între culoarea ochilor lui albaștri și dragostea pentru munca din care încolțește grăuntele de metal. Și am găsit-o tot în amintire, în cuvintele pentru Gabriela și Cristina, cele două fetițe ale sale:

«Aș dori să le văd mari, folositoare societății»...

Cu același gînd sînt întîmpinați aici și elevii școlilor din orașul Gura Humorului, care efectuează practica în producție, care o zi pe săptămînă intră în atmosfera uzinei, alături de muncitori.

Cînd am ieșit, îndreptîndu-mă spre poartă, îmi simțeam sufletul plin. Era firesc să fie așa. Cunoscusem aici oameni deosebiți, descoperisem adevărata frumusețe a unor fapte de muncă.

ȘTEFAN TIȚĂ
elev
Cîmpulung Moldovenesc

ȘEMAFOR

O ȘCOALĂ A OPINIEI A SPIRITULUI CRITIC ȘI AUTOCRITIC

Fulgere și tunete...

Vă voi relata în cele ce urmează despre o «descoperire» uimitoare. În ultimele zile, urechile mele au înregistrat niște semnale sonore, venite din direcția clasei a VII-a B. Curiozitatea de cercetător m-a îndemnat la lucru. M-am postat într-un loc bun pentru observație. Vreme de aproximativ zece minute a domnit liniștea. Deodată, pe coridor se năpustește ca un taifun, Ștefan Bodea, zis «Fulger», urmat de «Tunete», adică de Drăgan, Bara și Abrudean, care încep ravagiile: alergări prin clase, liniare transformate în săbii, bănci escaladate cu tehnică de alpinist, într-un cuvînt, o adevărată năvală.

Și astfel, ajuns la sfîrșitul relatării mele, vă anunț că am și format o «oaste» care se ocupă pașnic, dar convingător de potolirea... «năvălitorilor».

LIGRIV ȘORASIM,
Școala generală Ceanu Mare,
județul Cluj

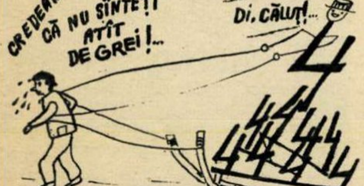
CREDEAM CĂ NU SÎNTEȚI ATÎT DE GREI!...
DI, CĂLUȚ!...
4
4 4 4 4
4 4 4 4

Caricatură de TAMARA FROICU, Școala generală Hlipiceni, județul Botoșani.

TRIBUNA CITITORULUI

MIHAI AȘTEAPTĂ SFATURILE VOASTRE

De la prietenul nostru Mihai Matei din satul Șoimărești, județul Neamț, am primit de curînd o scrisoare lungă, plină de amărăciune. Redăm pe scurt cîteva fragmente, invitîndu-vă să luați parte la discuția noastră, să vă spuneți părerea în legătură cu situația creată în detașamentul lui.

«...Sînt comandantul de detașament al clasei a VII-a și sînt foarte trist, pentru că colegii mei se poartă cu mine ca și cu oricare altul, ba chiar mai rău decît cu oricare. Puteți fi siguri că nu au nici o pricină, dar așa cred ei că trebuie să-și petreacă recreațiile, rîzîndu-și de mine. În timpul cînd mă lasă în pace, se apucă de alte obrăznicii. Surprinzător este că fac acest lucru exact acei copii care m-au ales comandant de detașament, la începutul acestui an școlar. Fostul comandant de detașament, Ilie Onisii, este și el unul dintre cei care mă necăjesc, deși acum este comandantul unității.

În clasă la noi sînt șase fete și nu știu din ce cauză sînt împărțite în două grupe ce se ciondănesc între ele. Același lucru există și între băieți, ceea ce face ca detașamentul nostru să nu fie unit.

Vă rog să nu înțelegeți că nu avem nici o acțiune organizată, dimpotrivă, programul de activități este bogat, dar dezmembrarea aceasta a detașamentului ne îngreunează lucrul.

Din pricina acestor nereguli sînt foarte nemulțumit. Aș vrea să devenim un detașament unit».

DOCUMENT «CUTEZĂTORII»

PRIMUL FORUM NAȚIONAL AL PIONIERILOR — BREAZA 1972

1949
1974

CADENȚE PIONIEREȘTI SUB SOARELE PRIMĂVERII!

CU CÎNTEC, ÎNAINTE!

E o primăvară mai fierbinte decît oricare alta pentru întreaga noastră mișcare pionierească, un aprilie mai bogat decît oricare altul în acțiuni și activități pionierești, un soare ale cărui raze strălucesc și încălzesc mai cu putere chipurile și inimile voastre tinere.

E primăvara acestui an, 1974, marcat de evenimente istorice în viața poporului nostru — cea de-a XXX-a aniversare a Eliberării patriei și cel de-al XI-lea Congres al partidului. Un aprilie aniversar, în care se împlinește un sfert de veac de la înființarea Organizației pionierilor.

Un aprilie dedicat muncii patriotice, cîntecelor și marșurilor pionierești. Așa cum ați dorit, așa cum v-ați angajat, așa cum reiese din sutele de vești sosite de pe întreg cuprinsul țării. O avalanșă de vești cărora, în urma invitației din «Semnalul» publicat în numărul 340 al revistei noastre, «Radarul Cutezătorii» abia mai prididește să le facă față.

Cu cîntec, înainte! În formație, în pas cadențat, cu cravatele roșii cu tricolor fluturînd în bătaia vîntului. Așa cum vă stă bine. Spre locurile care vă așteaptă să le înfrumusețați. Să le îmbogățiți cu mîinile și priceperea voastră. Cu mii și mii de pomi, cu mii și mii de arbori, cu mii și mii de flori.

Va fi, sîntem siguri, un aprilie care va rămîne înscris cu litere mari în istoria Organizației voastre, în memoria voastră. Dar efervescența activităților voastre nu va scădea în intensitate odată cu încheierea acestei luni. Dimpotrivă; va crește. Va continua să crească în intensitate și diversitate, culminînd în vară cu «Marșul victoriei».

Nu, n-o să vă răspundem la obișnuitele întrebări «cînd?», «unde» și «cum?» (răspunsurile precise, detaliate despre această mare acțiune le veți primi la momentul potrivit de la comandanții instructori de detașamente și unități). Noi o să facem însă altceva: vă vom atrage atenția asupra acelor domenii în care trebuie să începeți să vă pregătiți încă de pe acum în așa fel încît declanșarea acțiunii să vă găsească gata de start, capabili să faceți față cu succes tuturor cerințelor, tuturor exigențelor.

STÎNG, DREPT, STÎNGUL!

Atunci să vă vedem! Știm, cei mai mulți dintre voi, mai ales în urma experienței din luna aprilie, cunosc numeroase cîntece care se potrivesc de minune la... pasul cadențat, se pricep, dar mai ales sînt în stare să meargă în formație perfectă, nu unu, doi ci, cînd e nevoie, chiar și zece kilometri. Pregătiți-vă, antrenați-vă încă de pe acum în acest domeniu în așa fel, încît atunci cînd se va da semnalul, s-o puteți ține tot într-un cîntec, să nu se audă în formația voastră nici...un gîfîit și să nu rămînă nici unul în urmă! Cum? Ați putea lua exemplu de la participanții la «Expedițiile Cutezătorii» care, în vederea drumurilor prin munți, străbat din vreme zeci și zeci de kilometri, pe tot felul de drumuri (unii dintre ei cu rucsacurile în spate, pline «ochi» cu tot felul de greutăți). E o «rețetă» sigură, verificată, în care puteți avea toată încrederea.

«PE AICI NU SE TRECE!»

În timpul «Marșului victoriei» veți rosti și aceste cuvinte cu profundă rezonanță istorică. Și nu numai că le veți rosti, dar va trebui și să vă conformați lor. În cadrul unor jocuri pionierești de masă, veți avea de «înfruntat», împreună cu unități militare și gărzi patriotice, «inamicul», prin văi și munți, pe dealuri și cîmpuri. Și va trebui să faceți dovada bunei voastre pregătiri pentru apărarea patriei, în așa fel încît peste aliniamentele aparate de voi, acesta să nu poată să treacă.

Pentru ca fiecare dintre voi să fie în stare să-și facă datoria, să-și îndeplinească adică misiunea încredințată știți foarte bine ce vi se cere: să fiți capabili să vă orientați (după hartă și busolă, dar și după stele și alte semne naturale) si să vă deplasați rapid, indiferent de starea terenului și de obstacolele întîlnite în cale, pînă în «prima linie»; transmisioniștii și semnalizatorii să poată «vorbi» (prin morse sau prin intermediul fanioanelor) cu alte unități de pionieri angajate în respectiva «luptă»; trăgătorii să ochească bine, să nu trimită nici un glonț pe lîngă țintă; «vînătorii de vulpi» să-i descopere în doi timpi și trei mișcări pe transmisioniștii «inamici»; sanitarii să poată da, cu competență și operativitate, primul ajutor; agenții de legătură și cercetașii să fie în stare să se strecoare neobservați pe sub nasul «inamicului». Cu alte cuvinte, să puneți în practică tot ceea ce ați învățat pînă acum în cadrul numeroaselor acțiuni de acest fel la care ați participat și pe care vă recomandăm să le organizați în continuare, în timpul care a mai rămas pînă la declanșarea «Marșului victoriei». În așa fel, încît fiecare dintre voi să arate, pe viu, că poate fi oricînd, în orice împrejurare, un apărător de nădejde al patriei.

FLORILE RECUNOȘTINȚEI NOASTRE

În formații — pe detașamente, pe unități — veți vizita locuri istorice, veți merge la monumentele ridicate în memoria fiilor acestui popor care și-au jertfit viața pentru libertatea și viitorul lui fericit. Veți păstra, întru cinstirea lor, momente de reculegere, veți recita poezii și veți cînta cîntece patriotice și revoluționare. Vă veți întîlni cu oameni cu părul cărunt sau alb, care vor evoca, pentru voi, momente ale insurecției naționale antifasciste, ale luptei armatei noastre împotriva cotropitorilor hitleriști. Veți avea astfel prilejul să cunoașteți, din surse directe, glorioase pagini ale istoriei noastre contemporane. Să vă întipăriți și mai bine în memorie faptul că țara și poporul nostru n-ar fi fost ceea ce sînt astăzi — o țară independentă și bogată, aflată în plină construcție a societății socialiste multilateral dezvoltate pe pămîntul ei, un popor liber și stăpîn pe soarta lui — fără lupta și jertfa atîtor și atîtor patrioți, fără lupta și jertfa celor mai buni fii ai patriei — comuniștii.

Veți păstra momente de reculegere, veți recita poezii și veți cînta cîntece patriotice și revoluționare. Și veți depune pe locurile și la monumentele acestea, flori ale verii culese de voi de pe plaiurile patriei. Florile recunoștinței voastre.

ASALTUL MUNȚILOR

Atît cît va dura etapa de masă a «Marșului victoriei» — trei zile — veți desfășura, în mod organizat, o mulțime de activități, care mai de care mai interesante, mai instructive și mai educative.

Veți vizita obiective social-economice, vă veți întîlni și veți discuta, pe diverse teme cu activiști de partid, cu delegați la cel de-al XI-lea Congres al P.C.R., cu muncitori fruntași, veți desfășura acțiuni de muncă patriotică pe șantiere, în IAS-uri și CAP-uri, veți îngriji monumentele, veți strînge plante medicinale, vă veți întrece în diverse competiții sportive, veți aprinde uriașe focuri de tabără.

Apoi...

Apoi, cei mai destoinici dintre voi își vor da întîlnire la poalele unor masive muntoase printre care Făgăraș, Rodna, Ceahlău, Penteleu, Leaota, Retezat și Vlădeasa, pe care le vor lua cu asalt și-și vor petrece, la cea mai mare altitudine, șapte zile de vacanță în cadrul unor originale tabere pionierești.

Pînă la vacanța de vară mai este încă destul timp. Totuși «Marșul victoriei» a apărut la orizont. Pregătiți-vă, încă de pe acum, pentru întîmpinarea lui. În ceea ce ne privește, vă vom sprijini, după posibilitățile noastre, continuînd să publicăm materialele care să vă ajute în această pregătire.

C. DIACONU

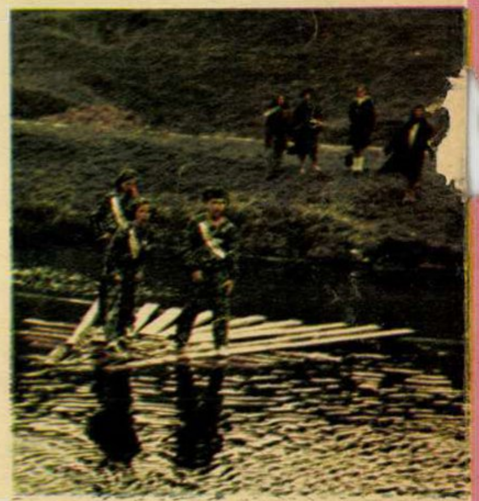

Eroii care vin

Copii ai patriei mărețe,
ai comunismului stegari —
purtăm din vise îndrăznețe
același suflet temerar:
dăm viitorului binețe
cu-același dor de fapte mari!

Trăiește-n noi, ca-ntr-o baladă,
o stemă cu azur și brazi;
partid slăvit, viața toată
ți-o dăruiesc cum se cuvine
copiii patriei de azi,
nădejdea patriei de mîine,

Urmași ai clasei muncitoare
și ai partidului ne-nfrînt,
abecedar de vis și soare
la școala muncii învățînd,
cu dragoste nepieritoare
cinstim al patriei avînt.

Ni-s zestre munca, demnitatea,
țară de imn, pămînt de dor;
Cutezători, în grai de fapte
pe veci uniți, sub tricolor,
O țară mîndră, fără moarte,
purtăm spre Comunism, în zbor.

MIHAI NEGULESCU

CUTEZĂTORII SATELOR ÎNDRĂGESC DEOPOTRIVĂ MUNCA, SPORTUL, MIȘCAREA ÎN AER LIBER.

COPILĂRIA LUI ICAR

5

Roman foileton
de ION DODU BĂLAN

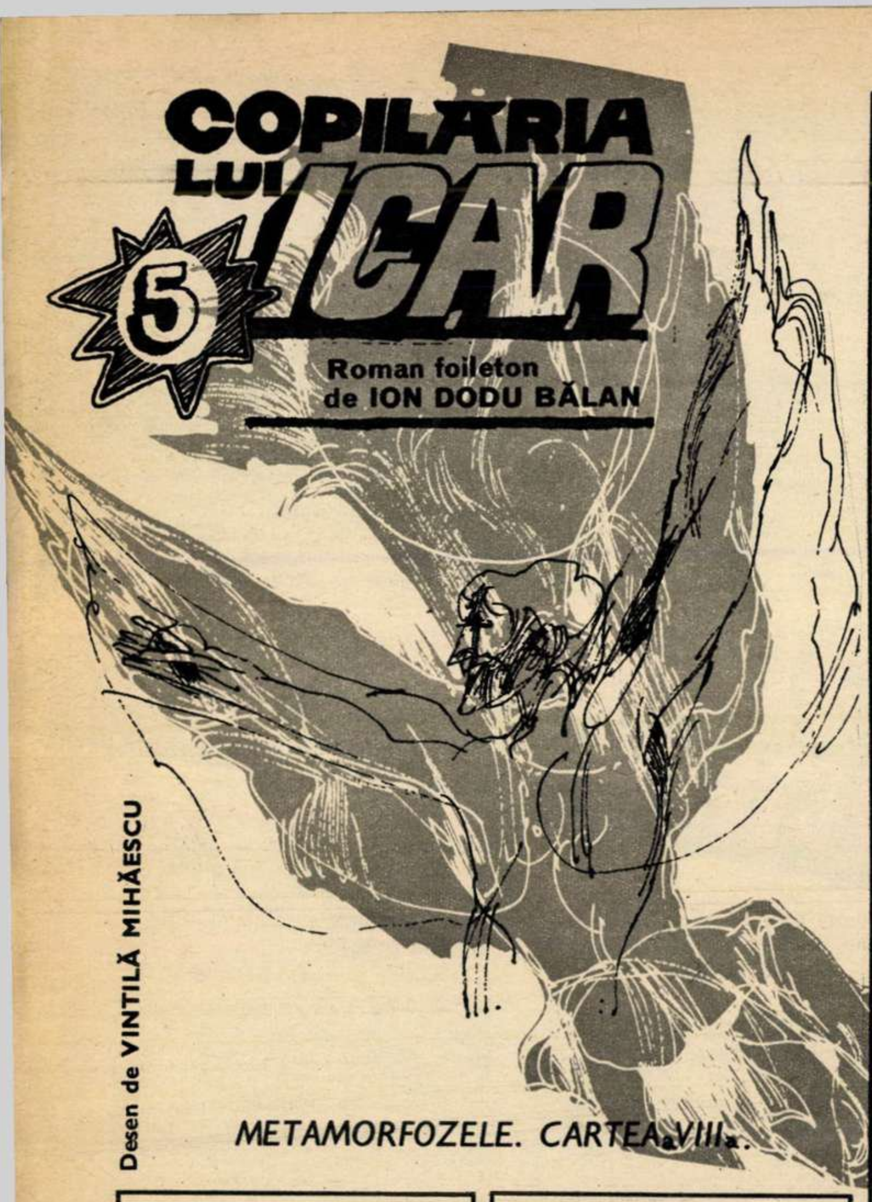

Desen de VINTILĂ MIHĂESCU

METAMORFOZELE. CARTEA VIII.

Era în tîrziul nopţii. Căruţa lui badea Dumitru Vlaicu ajunsese demult în Binţinţi şi toţi ai casei adormiseră cu Aurel în gînd. Se gîndeau că feciorului plecat la învăţătură o să-i fie greu. Trebuiau citite cărţi multe şi Aurel învăţase ungureşte dar parcă nu chiar atît de bine. Şi apoi acolo erau mulţi copii de grofi, de oameni avuţi şi de domni şi ei ştiau că profesorii ţin seama de asta la notarea şi aprecierea elevilor.

Oamenii de la Binţinţi şi de la Orăştie adormiseră, numai Aurel stătea treaz în tîrziul nopţii, cu o carte în mîini, de care nu-i venea să se despartă. Era Cartea a VIII-a din Metamorfozele poetului latin Ovidiu, cel care murise surghiunit la Tomis, pe malul Mării Negre. Citise despre Coroana Ariadnei, aşezată printre astre, şi-acum ajunsese la istoria tristă a lui Daedalus cel ce, nemaiputînd suporta viaţa de exil din insula Creta în care fusese osîndit să trăiască împreună cu fiul său Icar, fu cuprins de dorul meleagurilor natale şi hotărî să se elibereze zburînd prin văzduh ca păsările.

Aurel citi şi reciti cutremurat hotărîrea lui Daedalus care suna ca o lege a puterii şi-a demnităţii umane: «cerul îmi stă deschis; pe aici voi pleca. Minos poate stăpîni totul, dar nu poate stăpîni văzduhul. Astfel a zis, şi îndreptîndu-şi gîndurile spre o artă necunoscută, a încercat să smulgă naturii legi noi». Aurel citea şi recitea şi închidea ochii şi vedea aievea cum Daedalus şi-a fixat cu chibzuinţă pene, începînd de la cele mai mici şi urmînd pînă la cele mai mari, de ai fi crezut că au crescut treptat. Urmări apoi cum Daedalus îşi leagă aripile la mijloc cu in şi la capete cu ceară şi, aşezate astfel, le îndoaie într-o curbură uşoară, ca să imite aripile adevărate ale păsărilor.

— Straşnic om, se gîndi Aurel. Ăsta mi-a luat-o înainte. Îi admiră îndrăzneala şi gîndul, dibăcia meşteşugului, dar i se păru că n-a fost, totuşi, îndeajuns de prevăzător. Şi, spre surprinderea lui, ceea ce citi mai departe, îi dete pe deplin dreptate. «Tînărul Icar stătea în preajma tatălui său şi, neştiind că-şi pune la cale propria sa pieire, cu faţă veselă, aci lua penele pe care vîntul le mişca de colo-colo, aci cu degetul cel mare strica ceara galbenă şi jocul său împiedica lucrul minunat».

După ce priceputul meşter a făcut lucrării sale ultimele pregătiri, şi-a echilibrat corpul între ambele aripi şi s-a ridicat în aer. A învăţat apoi şi pe fiu: «Să ai grijă, Icare, — a zis el — să ţii drumul de mijloc prin aer. Dacă vei merge prea jos, îţi va îngreuia apa penele; prea sus, te va arde focul. Zboară între ele. Îţi poruncesc să nu priveşti nici pe Bootes, sau pe Helice, nici sabia Orionului[1] scoasă din teacă. Ţine drumul după cum te voi călăuzi eu».

L-a învăţat apoi să zboare şi i-a aşezat pe umeri aripile necunoscute pînă atunci. În timpul sfaturilor şi al lucrului genele bătrînului se umpluseră de lacrimi şi mîinile sale de părinte tremurau. Şi-a sărutat fiul, sărutări pe care n-avea să i le mai dea niciodată şi, înălţîndu-se cu ajutorul aripilor, a luat-o înainte. Temîndu-se pentru tovarăşul său, ca o pasăre care din înaltul cuibului şi-a scos la zburat puii tineri, îl îndeamnă să-l urmeze, îl învaţă arta primejdioasă, îşi mişcă şi el aripile şi priveşte înapoi la ale fiului. Pescarul care prindea peşte cu trestia tremurătoare, păstorul rezemat în bîtă, sau plugarul sprijinit pe coarnele plugului, cînd i-au văzut, au rămas înmărmuriţi şi au crezut că cei ce pot lua drumul văzduhului sînt investiţi cu puteri de zei.

Acum, în partea stîngă rămăseseră Samos, Delos şi Paros. În dreapta erau Lebynthos şi Calymne[2] cea îmbelşugată în miere, cînd copilul, lăsîndu-se în voia plăcută a unui zbor îndrăzneţ, părăsi pe conducătorul său şi, ispitit de chemarea necuprinsului, se avîntă în înaltul cerului. Vecinătatea soarelui iute îi înmuie ceara înmiresmată şi legătura penelor se topi. El agită zadarnic braţele goale, acum fără aripi, care nu mai întîmpinară rezistenţa aerului. Strigă mereu numele tatălui şi căzu în apele albastre care de la el şi-au luat numele[3]. Iar tatăl nefericit, care acum nu mai era tată, a strigat: «Icare, Icare, unde eşti? În ce regiune să te găsesc, Icare?»

Aurel nu mai vedea rîndurile cărţii, ci un orizont imens şi gol în care nefericitul tată, inventatorul Daedalus, striga îndurerat:

— Icare, Icare, unde eşti?

Îi veni şi lui să strige după Icar şi-nchise repede cartea cutremurat de mînie şi de groază, dar şi de admiraţie pentru spiritul inventiv al lui Daedalus.

Obosit de atîtea emoţii, de atîtea impresii noi de peste zi, Aurel adormi fulgerător, visîndu-se că a devenit fiul adoptiv al lui Daedalus, după ce Icar s-a prăbuşit în apele Mării Egee.

— VA URMA —

*)

---

[1] Este vorba de constelaţiile Bootes, Helice, Orion.

[2] Lebynthos şi Calymne, insule în apropiere de Rhodos. Daedalus şi Icar, plecînd din Creta, au trecut peste Cyclade, îndreptîndu-se spre Milet, oraş pe coasta Asiei Mici.

[3] O parte a Mării Egee, ce s-a numit Marea Icarică. După legendă, trupul lui Icar a fost îngropat în insula Icaria, azi Micaria, pe coasta occidentală a Anatoliei.

Tricolor

Soarele a băut din Dunăre
apă lină
şi s-a prefăcut
în insulă de lumină:
spicele freamătă aurul galben,
aur de Bărăgan.
Cerul a coborît în mine
şi cîntă albastru
cu mii de privighetori,
pentru ţara de sori.
De somnu-abia azi împlinit
al bunilor mei fără noroc
arde sîngele roşu-pară de foc.
Tricolorul e cel mai frumos
curcubeu
arcuit vreodată
din sufletul meu!

DANIELA FLUERARU
Şcoala generală nr. 10, Brăila
Cenaclul literar «Albatros»
al Casei pionierilor

Pasăre aş vrea să fiu

Legenda a rămas în mine vie,
Umerii-nalţă-aripi de ciocîrlie,
Fîntîna mea revarsă primăvară,
Te simt zvîcnind în mine, Ţară!

Pasăre de lumină vreau să fiu
Şi peste cîmpuri — soare alergînd —
Să-ţi împletesc din spicele de grîu
Coroană, să ţi-o prind în păr cîntînd,
Lumina mea-ntre stele
cea mai frumoasă stea!

MĂRIOARA SANDU
Şcoala generală nr. 9, Brăila
Cenaclul literar «Albatros»
al Casei pionierilor

«VÎRSTELE PRIMĂVERII»

Cea de-a IV-a ediţie a Salonului naţional al cărţii a debutat odată cu începutul zilelor de primăvară şi a însemnat o adevărată sărbătoare a cuvîntului tipărit.

Nenumăratele standuri de cărţi, organizate în elegantele foaiere ale noului edificiu al Teatrului Naţional, au cunoscut cu acest prilej o mare afluenţă. Manifestările cultural-artistice din cadrul Salonului, discuţiile, întîlnirile scriitorilor cu publicul, matineele de poezie au avut o deosebită strălucire.

Un moment aparte l-a constituit lansarea de către Editura «Ion Creangă» a cărţii «Vîrstele primăverii», ai căror autori sînt copii, un mănunchi de purtători ai cravatelor de pionieri, membri ai Studioului «Freamăt» de la Palatul pionierilor.

BOLOGNA — 1974

Între 4 şi 7 aprilie a.c., va avea loc la Bologna cel de al XI-lea Tîrg al cărţii pentru tineret, manifestare internaţională prestigioasă la care organizatorii au invitat şi revista «Cutezătorii».

PRETUTINDENI TRĂIESC COPII

ALGERIE
1.15

Zilele acestea, cititoarea noastră *Georgeta Aldoiu* împlinește vîrsta de 14 ani. Evenimentul ar fi trecut pentru noi poate neobservat dacă nu ne-ar fi parvenit vestea tocmai din... Algeria. Da, chiar din Algeria, unde Ion Aldoiu, tatăl Georgetei, se află împreună cu alți specialiști trimiși de statul nostru pentru a acorda asistență tehnică. Tatăl, împreună cu mama Georgetei și cu surioara mai mică, Nicoleta, ne adresează rugămintea ca prin intermediul revistei să transmită fiicei lor un călduros «La mulți ani!»

Satisfacem cu plăcere dorința familiei Aldoiu, adăugînd totodată și felicitările noastre. Așadar, încă o dată «La mulți ani!», Georgeta.

Oră de geografie într-o școală din localitatea Santa Marta, Columbia. Astfel de imagini pot fi întîlnite astăzi în multe dintre țările Americii latine. Chiar și în sătulețele pitulate printre văile Anzilor, la altitudini care depășesc mult 3 000 de metri, copiii pot învăța geografia continentului pe care trăiesc, istoria frămîntată a popoarelor din această parte a lumii.

Școlarizarea copiilor ca și reducerea numărului de analfabeți din rîndul adulților constituie un important obiectiv, în cadrul programelor de dezvoltare, care se află în curs de aplicare în multe țări latino-americane.

În limba japoneză, sichi-go-san înseamnă, 7, 5, 3. Într-o anume zi însă, aceste cuvinte capătă pentru toți copiii insulelor nipone o semnificație deosebită. Este vorba de festivitatea «sichi-go-san» organizată în cinstea copiilor — fetițe și băieți — care au împlinit vîrsta de 7, 5 și 3 ani.

La pregătirea festivității participă toată lumea — de la părinți pînă la membrii societăților de transporturi. În cinstea sărbătoriților, cofetarii fabrică în cantități industriale, lungi zaharicale colorate, care vor fi puse apoi în pungi de hîrtie și pe care va fi scris cu caractere japoneze numele zaharicalei.

Parcurile, cu pomii împodobiți sărbătorește, își deschid larg porțile, primind pe copiii sărbătoriți, însoțiți de părinții lor. Fetițele sînt îmbrăcate în strălucitoare kimonouri liliputane, iar băiețașii poartă un fel de fustă-pantalon, descinsă din vechiul port al samurailor, numită hakama. Pitoreștii «getas» (galenți) ai băieților ca și delicatele «zooris» (sandale) ale fetițelor, completează ținuta tradițională.

Spre seară, purtînd cu mare grijă săculeții cu zaharicale, care deseori din cauza «înălțimii» posesorilor, ating pămîntul, copiii călătoresc spre casă cu metroul.

Oricine ar ocupa locurile trenului subteran (chiar și o persoană vîrstnică) va oferi cu plăcere locul micului sărbătorit, pentru că în această zi, copilului i se acordă toate onorurile.

START în „EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII" ediția a VI-a 1974

(urmare din numărul trecut)

Desfășurarea

1. În timpul expediției, fiecare echipaj va avea un «jurnal de bord» în care secundul (cronicarul echipajului) va consemna cu fidelitate, în mod sugestiv și succint, pe baza consultării tuturor membrilor echipajului, activitatea din fiecare zi a expediției: itinerarul străbătut, starea vremii, observații și explicații științifice, descrierea naturii, realizări în domeniul obiectivului principal ales, întîlniri cu oamenii locurilor, starea de spirit a echipajului, acțiuni recreative, întîmplări hazlii etc. În jurnal se vor consemna și aspecte deosebite din perioada pregătitoare, impresii ale celorlalți membri ai echipajului și vor fi inserate fotografii, desene, schițe, hărți, grafice și alte materiale care oglindesc activitatea expediției. Nu se admite inserarea în jurnal a cărților-poștale ilustrate și a fotografiilor decupate din reviste. Se recomandă conducătorului expediției ca la încheierea activității să anexeze la jurnal concluziile și propunerile sale referitoare la desfășurarea «Expedițiilor Cutezătorii».

2. În conformitate cu prevederile H.C.M. nr. 661 din 1955, **expediționarii nu vor colecta materiale cu valoare etnografică și arheologică deosebită. Eventualele descoperiri arheologice**, obiectele **etnografice de valoare deosebită, vor fi fotografiate, descrise pe fișe speciale și semnalate organelor de specialitate locale ale Consiliului Culturii și Educației Socialiste. Echipajele care își vor propune ca obiectiv cercetări arheologice și etnografice, vor cere aprobarea prealabilă organelor în drept, respectînd întocmai indicațiile acestora și conformîndu-se obligației regulamentare de mai sus. Este, de asemenea, interzisă colectarea de plante rare, de fosile, de formațiuni calcaroase declarate monumente ale naturii.**

(continuare în numărul viitor)

PRIETENII LUI PIX

SCENARIU DE Aurel Weiss

Desene: D. POMPILIU

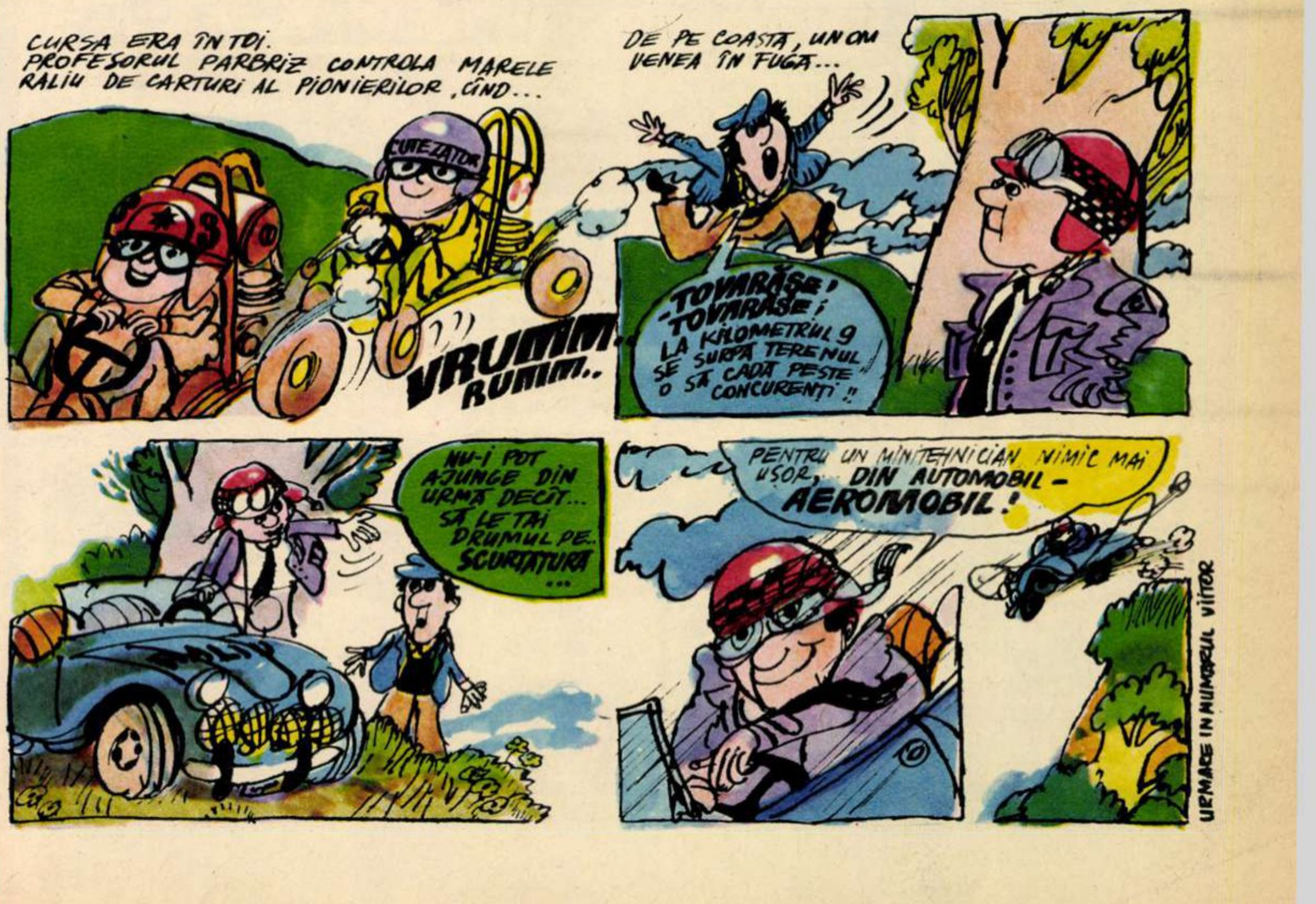
CURSA ERA ÎN TOI. PROFESORUL PARBRIZ CONTROLA MARELE RALIU DE CARTURI AL PIONIERILOR, CÎND...
CUTEZATOR
VRUMMM.. RUMM..
DE PE COASTĂ, UN OM VENEA ÎN FUGĂ...
-TOVARĂȘE! -TOVARĂȘE! LA KILOMETRUL 9 SE SURPĂ TERENUL O SĂ CADĂ PESTE CONCURENȚI!!
NU-I POT AJUNGE DIN URMĂ DECÎT... SĂ LE TAI DRUMUL PE.. SCURTĂTURĂ...
PENTRU UN MINITEHNICIAN NIMIC MAI UȘOR... DIN AUTOMOBIL - AEROMOBIL!

URMARE ÎN NUMĂRUL VIITOR

BRIGADIER la 14 ani

7

Rezumat: Datorită intervenției lui Măieruș și a celorlalți brigadieri, Ilieș Gonțea a fost salvat. El se întoarce în tabăra brigadierilor însoțit de cîțiva prieteni, de Pocinog și puiul de urs. Măieruș pornește în căutarea răufăcătorilor.

Scenariul: **NICOLAE ȚIC**

Desene: **VINTILĂ MIHĂESCU**

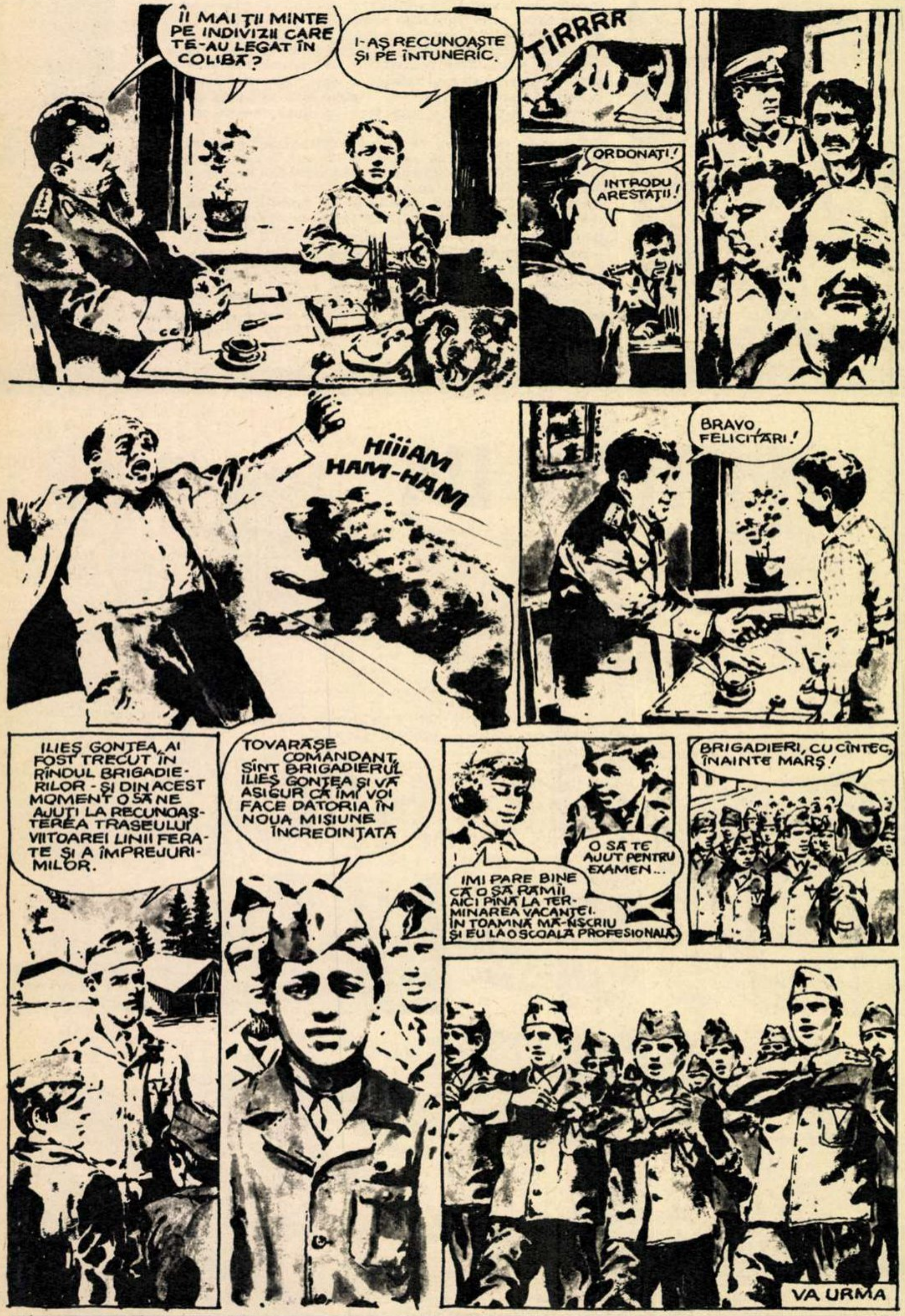
ÎI MAI ȚII MINTE PE INDIVIZII CARE TE-AU LEGAT ÎN COLIBĂ?
I-AȘ RECUNOAȘTE ȘI PE ÎNTUNERIC.
TÎRRRR
ORDONAȚI!
INTRODU ARESTAȚII!
HIIIAM HAM-HAM
BRAVO, FELICITĂRI!
ILIEȘ GONȚEA, AI FOST TRECUT ÎN RÎNDUL BRIGADIERILOR - ȘI DIN ACEST MOMENT O SĂ NE AJUȚI LA RECUNOAȘTEREA TRASEULUI VIITOAREI LINII FERATE ȘI A ÎMPREJURIMILOR.
TOVARĂȘE COMANDANT, SÎNT BRIGADIERUL ILIEȘ GONȚEA ȘI VĂ ASIGUR CĂ ÎMI VOI FACE DATORIA ÎN NOUA MISIUNE ÎNCREDINȚATĂ
O SĂ TE AJUT PENTRU EXAMEN...
ÎMI PARE BINE CĂ O SĂ RĂMÎI AICI PÎNĂ LA TERMINAREA VACANȚEI. ÎN TOAMNĂ MĂ-NSCRIU ȘI EU LA O ȘCOALĂ PROFESIONALĂ.
BRIGADIERI, CU CÎNTEC, ÎNAINTE MARȘ!
VA URMA

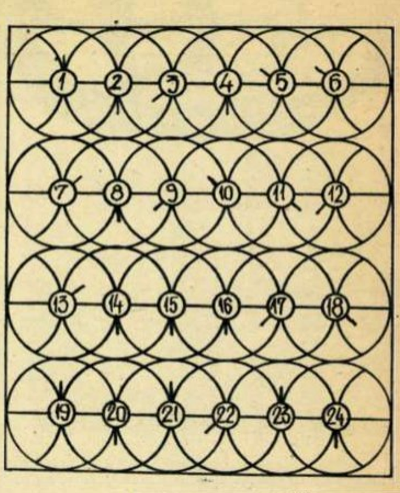
1 2 3 4 5 6
7 8 9 10 11 12
13 14 15 16 17 18
19 20 21 22 23 24

ÎN NATURĂ

1. Poet rus, autorul poeziei «Vulpea». 2. Lucrează pe apă. 3. Păsări. 4. Dau farmecul și răcoarea pădurilor. 5. Flori agățătoare. 6. «Pădurea nebună» de Zaharia Stancu (pl.). 7. Casa pădurarului și a turiștilor. 8. Salbe în munți și pe cîmpie. 9. A da căldură. 10. Fabulist român, autorul fabulei «Liliacul și rîndunelele». 11. Popasul caprelor negre. 12. «Perla» Văii Prahovei. 13. Poet clasic român, autorul poeziei «Nunta în codru». 14. Păsări călătoare. 15. Încep a se coace fructele. 16. Vîrf de munte lîngă «Lacul Roșu». 17. Muntele de cristale de la Slănic Prahova. 18. Nelipsită în drumeții. 19. Cartea expedițiilor. 20. «Turist». 21. Pe vîrfuri de munte. 22. Personajele din «Cireșarii» (fem.). 23. «Luminișuri» de pădure. 24. Floarea Viorică.

VASILE IANCULESCU

(CRIPTOGRAFIE:

1-2, 9, 2, 5)

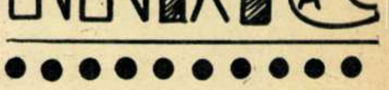
C N C N I X T A S C

CORNEL POPA

* * *

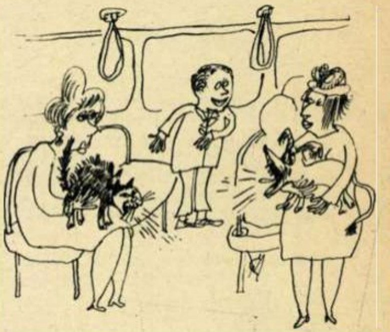

CRĂIȚĂ MÎNDRĂ-VASILE

* * *

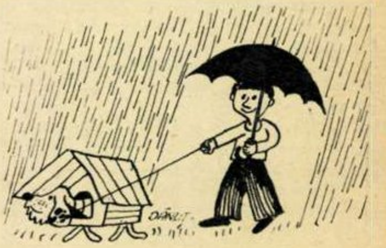

DAN VASILE

FOTBAL, DUMINICĂ

Schiță de
OVIDIU ZOTTA

Sîmbătă, ca întotdeauna, la ora șapte, cînd începea să se răcorească, și bărbații, cîți ațipiseră după prînz, se trezeau, ieșind în maieuri să se dezmorțească, Andi, vestitul maistru cazangiu de la «Vulcan», apăru în colțul dinspre grădină al străzii. Exact atunci, în celălalt capăt, ieși din atelierul lui de cizmărie moș Stroici. Veneau fără grabă unul către altul, schimbînd cîte-o vorbă, peste gard, cu vecinii, care treptat se adunau în urma lor, formînd două grupuri.

La mijlocul străzii se află bufetul «Vișina». Andi se opri în fața bufetului. Se opri și moș Stroici. Aveau gesturile lor, vechi de 20 de ani. Moș Stroici își descinse șorțul de piele pe care întotdeauna îl uita asupra lui. Domnul Andi își aprinse celebra pipă albă, cu țeava îndoită, în forma literei S.

— Pe cît? întrebă moș Stroici.

— Ca de obicei, pe trei lăzi.

Trei lăzi, adică trei lăzi cu sticle de bere. Asta era miza jocului, aceeași de douăzeci de ani, sîmbătă de sîmbătă. Meșterul Andi, puteau să se topească pietrele de căldură, se prezenta în costumul bleumarin, cu cămașa imaculată închisă pînă la ultimul nasture, cu vestă și cravată. Moș Stroici nici de pap nu apuca să se spele pe mîini, și uneori avea uitat între buze un cui de lemn. Dar amîndoi erau la fel de respectați.

Andi era selecționerul și antrenorul echipei din nordul cartierului, unde se află străzi cu nume de flori: Ghioceilor, Zambilelor, Lalelei, Panseluței. Moș Stroici, cizmarul, împărățea peste fotbaliștii din sud, de pe străzile cu nume de rîuri: Oltului, Topologului, Argeșului, Ialomiței. Echipele nu erau niciodată aceleași. Mai precis, cu excepția a cinci-șase jucători, în fiecare sîmbătă erau selecționați alții. De antrenat, ne antrenam însă toți, vreo sută de oameni — și cînd spun asta mă gîndesc atît la băieții de 13—14 ani cît la bărbații în toată firea, însurați, ei înșiși părinți, adesea jucători de categoria C și vreo patru chiar de B, în echipele fabricilor unde lucrau. Nimic nu era mai prețios decît să figurezi într-una din selecționatele cîștigătoare. Deveneai peste noapte celebru. Dacă erai dintr-ai meșterului Andi, primeai ca amintire o plăcuță de nichel, avînd înscrise pe ea numele echipei — «F.C. Nord» — numele tău, postul pe care ai jucat și data meciului. Moș Stroici oferea aceeași inscripție cu «F.C. Sud», dar pe o carte din biblioteca lui formidabilă. De la el am citit cu toții primele noastre cărți adevărate: Tolstoi, Balzac, Rebreanu.

În ceea ce mă privește, așteptasem ocazia ani de zile, vreo trei ani. Luni, miercuri și vineri, după orele de școală, eram «la grădină». Terenul se numea așa deoarece înainte de război, pe locul acela avusese o mare grădină de legume un speculant, Ilfoveanu. În locul ei apăruse ulterior o groapă de gunoaie. Oamenii cartierului au umplut-o cu pămînt și au făcut din ea un parc cu o mare pajiște la mijloc. Pe această pajiște era terenul nostru de fotbal. Se povestește că, în primii ani, pe cînd meșterul Andi și moș Stroici jucau ei înșiși în echipele respective, își ducea fiecare, după meci, poarta acasă, ca să nu dispară peste noapte, fiind mare lipsă de lemne de foc.

Antrenamentul nostru era foarte simplu: moș Stroici ne obliga, timp de 30—40 de minute, să alergăm în jurul terenului, să exersăm doi cîte doi pase din volé și cu capul, să tragem la poartă din anumite poziții și conduceam mingea printre popice. Apoi se făceau, prin tragere la sorți, două sau patru echipe care jucau între ele cîte 45 de minute. Marți, joi și sîmbătă, Andi proceda la fel cu ai lui. Chiar dacă lipsea, programul era respectat cu sfințenie. Se întîmpla să lipsească des, era cel mai bun maistru cazangiu de la «Vulcan», mașina direcțiunii apărea destul de des să-l ducă la uzină, indiferent de oră.

La aceste antrenamente asistau, după cum aveau timp, toți locuitorii cartierului. Era distracția lor favorită din fiecare seară. Ne dădeau sfaturi, ne mustrau, își formulau propriile idei pentru selecționata de sîmbăta următoare. Întocmai ca la o șezătoare de țară, femeile se așezau pe iarbă cu lucrul de mînă, bărbații pălăvrăgeau, și nu puține nunți și alte evenimente de interes familial mai larg erau puse la cale acolo.

În ceea ce mă privește, transpiram din greu de trei ori pe săptămînă, dar ochii cizmarului cărturar încă nu se opriseră asupra mea. Îl suportam din ce în ce mai greu pe acest bătrînel gras și plin de pretenții; ne alerga într-una, dînd fiecăruia ordine drastice și cam prea pitorești, «Repetă șutul, picior de lemn!», «Cutare, vezi că-ți intră mingea în gură!» pentru ca sîmbăta să devină un sfinx care pronunța doar unsprezece nume. Firește, într-o echipă nu pot juca simultan douăzeci sau cincizeci de oameni dar pe mine mă interesa viitorul meu, care fără o selecționare în echipă mi se părea lipsit de orice atracție.

Visam clipa aceea extraordinară cînd aș fi pătruns pe teren, în echipamentul roșu-alb, cu ghete veritabile de fotbal, pe care moș Stroici îl ținea acasă la el și nu-l distribuia decît duminica. Dar duminica mea întîrzia să sosească. Mă gîndeam la tot felul de răzbunări împotriva lui moș Stroici, îi invidiam pe norocoșii asupra cărora cădea alegerea lui săptămînală. Într-o zi, la ora de educație fizică, a apărut un bărbat uscățiv, îmbătrînit înainte de vreme. Profesorul nostru l-a întîmpinat cu multă deferență, apoi ne-a dat mingea de fotbal și ne-a împărțit în două echipe, poftindu-ne la joc. Noul venit ne-a urmărit toată ora, din cînd în cînd îl întreba ceva pe profesor și-și nota în carnet. La sfîrșit, a pronunțat trei nume. Printre ele, și numele meu. Ne invita nici mai mult nici mai puțin decît la vestitul club «Fortis», la secția de juniori al cărei antrenor era.

Din ziua aceea, nu m-am mai dus la antrenamentele lui moș Stroici. Eram, pe terenul «Fortis», nu de două ori pe săptămînă, cum mi se cerea, ci de patru ori, și avusesem grijă ca despre asta să se afle în tot cartierul. După o lună, devenisem titular la «juniori mici», trebuia să joc duminică, în deschiderea meciului «mare». Am plecat acasă zburînd, să răspîndesc vestea.

Dar era sîmbătă, ora 7, și primul lucru pe care l-am văzut pe stradă au fost cele două grupuri care se apropiau tacticos, unul condus de moș Stroici, celălalt de meșterul Andi. Mîndru, schimbînd dintr-o mînă în alta sacul de echipament pe care scria «Fortis», doar-doar l-or vedea mai bine, am trecut pe lîngă ei. Moș Stroici citea lista cu echipa de a doua zi. Trei ani așteptasem, săptămînă de săptămînă, această clipă a nădejdilor și a deziluziilor. Fără să ridice ochii, ca și cum puțin i-ar fi păsat dacă sînt sau nu acolo, de parcă ar fi avut darul să mă scoată din pămînt, din iarbă verde, moș Stroici spuse tare, cu glasul lui hîrîitor de tutun: «Extrem dreapta...» și pronunță răspicat numele meu. Își amintise, în fine, că exist! Dar era cam tîrziu, ceea ce m-am grăbit să-i comunic, cu un rîs compătimitor:

— Mîine am un meci adevărat, moș Stroici. Nu-mi arde de năzbîtii.

— Asta îți cer și eu.

A continuat să citească lista, acompaniat de aclamațiile mai mult sau mai puțin aprobative ale asistenței. Făcea acest lucru de 20 de ani, nu avea timp de pierdut cu mine. M-am înfuriat:

— N-auzi, domne, că eu mîine am un meci adevărat, pe stadion?

— Sst! făcură oamenii. Lasă-ne să ascultăm echipele!

Cu cine să discuți? Mi-am dat seama că demult moș Stroici și meșterul Andi nu mai vorbeau pentru ei înșiși, ci pentru întreg cartierul, că prin ei se exercita asupra mea voința unui mare număr de oameni, un flux de necesitate pe care nu știam cum să-l numesc.

A doua zi, duminică la ora 10, pe stadionul clubului «Fortis» erau 20 000 de spectatori. Un coleg de echipă, rezervă de atac, a avut prilejul să fie invitat pe teren în locul meu. Nu și-a irosit șansa, a jucat extraordinar, fiind titularizat. În ceea ce mă privește, în timpul acela alergam la «grădină», în tricou alb și chiloți roșii, și moș Stroici striga la mine cînd greșeam, și eram foarte fericit, iar mamei, care e foarte mioapă și nu vede nici la trei metri, vecinul nostru, factorul poștal, îi povestea totul, fază cu fază.

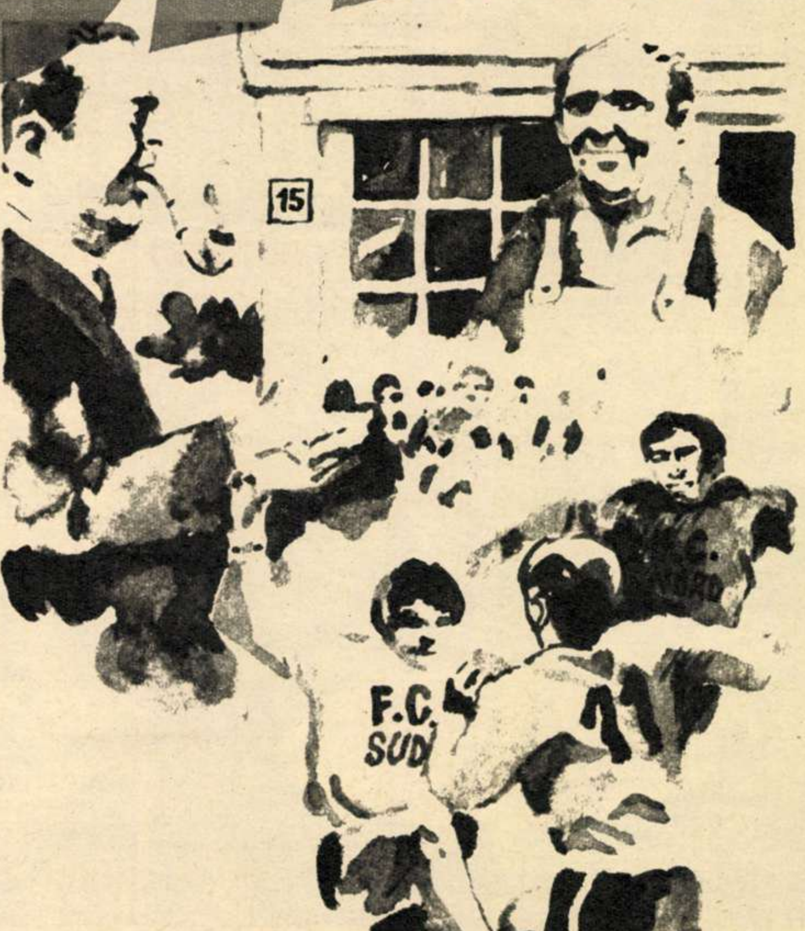

Desen de
VINTILĂ MIHĂESCU

TREI PRINȚI DE LA CARPAȚI

7

Rezumatul capitolului precedent: Vlad Țepeș il descoperă printre boieri pe logofătul trădător. Acesta incearcă să-l ucidă dar Vlad este salvat de Ștefan și pornesc amîndoi in urmărirea trădătorului. Pătrund in cetatea in care s-a retras Alexăndrel și-l răpesc pe logofăt.

Scenariu: CORNELIU LEU **Desene:** TEODOR BOGOI

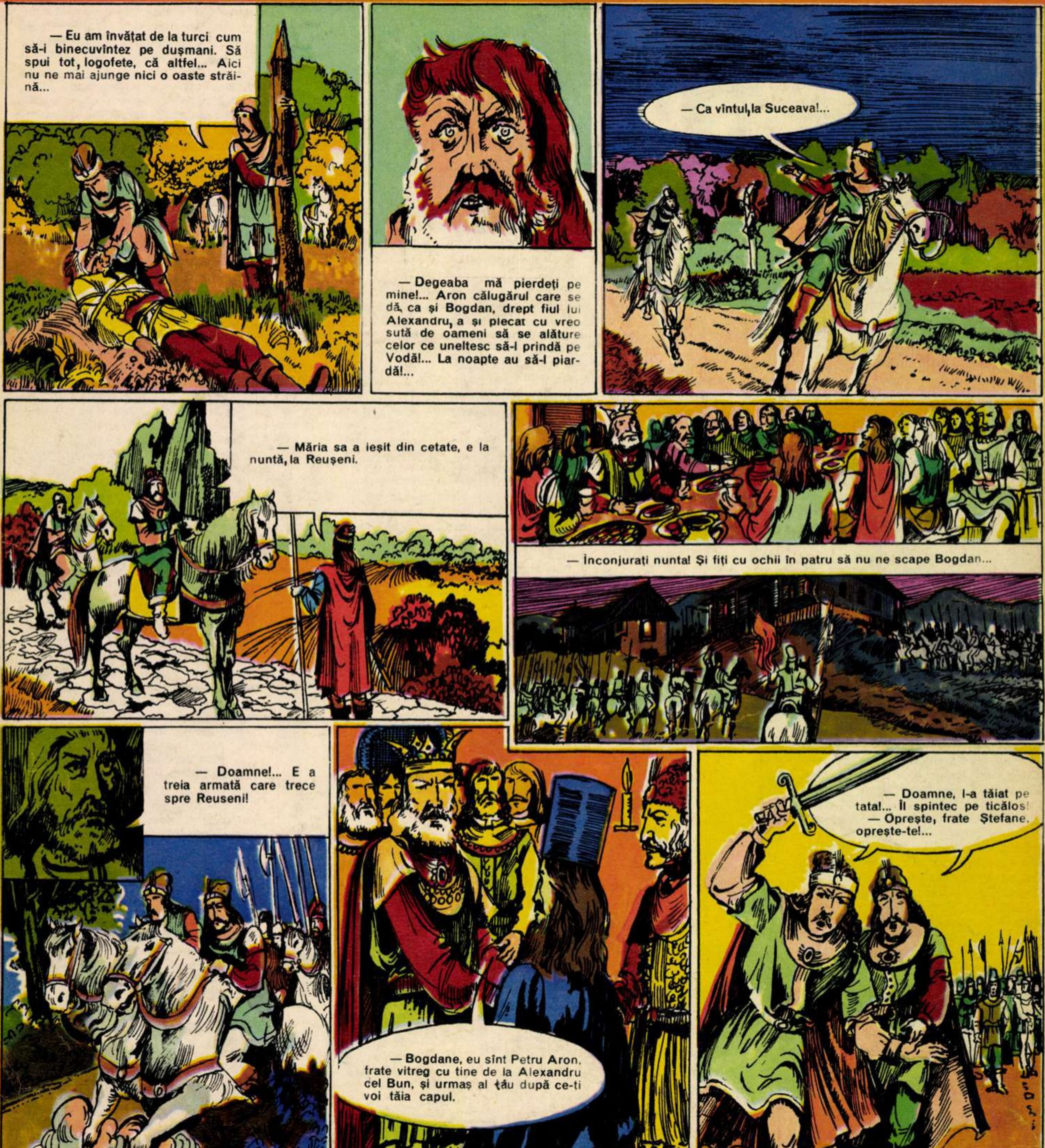
— Eu am învățat de la turci cum să-i binecuvintez pe dușmani. Să spui tot, logofete, că altfel... Aici nu ne mai ajunge nici o oaste străină...
— Degeaba mă pierdeți pe mine!... Aron călugărul care se dă, ca și Bogdan, drept fiul lui Alexandru, a și plecat cu vreo sută de oameni să se alăture celor ce uneltesc să-l prindă pe Vodă!... La noapte au să-l piardă!...
— Ca vîntul, la Suceava!...
— Măria sa a ieșit din cetate, e la nuntă, la Reușeni.
— Înconjurați nunta! Și fiți cu ochii în patru să nu ne scape Bogdan...
— Doamne!... E a treia armată care trece spre Reuseni!
— Bogdane, eu sînt Petru Aron, frate vitreg cu tine de la Alexandru cel Bun, și urmaș al tău după ce-ți voi tăia capul.
— Doamne, l-a tăiat pe tata!... Îl spintec pe ticălos!
— Oprește, frate Ștefane, oprește-te!...
(va urma)

Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor-șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA

REDACȚIA: Piața Scinteii nr. 1, București 33. Telefon: 17.60.10
ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» • *TIPARUL:* C.P.C.S.
ABONAMENTE — prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Pentru străinătate: «Rompresfilatelia», București, Calea Griviței 64—66, P.O.B. 2001

Prezentare artistică:
Pompiliu Dumitrescu
Tehnoredactare:
Barany Rozalia

Nr. ind.:
41033

108

Cutezătorii

15

JOI, 11 APRILIE 1974,
ANUL VIII (342)

12 pagini, 1 leu.

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

DIN SUMAR:

CREȘTEM ODATĂ CU ȚARA

pag. 4

Pionierii și primăvara

pag. 2-3

DESEN DE OTILIA STAN, 12 ANI, CASA PIONIERILOR OLTENIȚA.

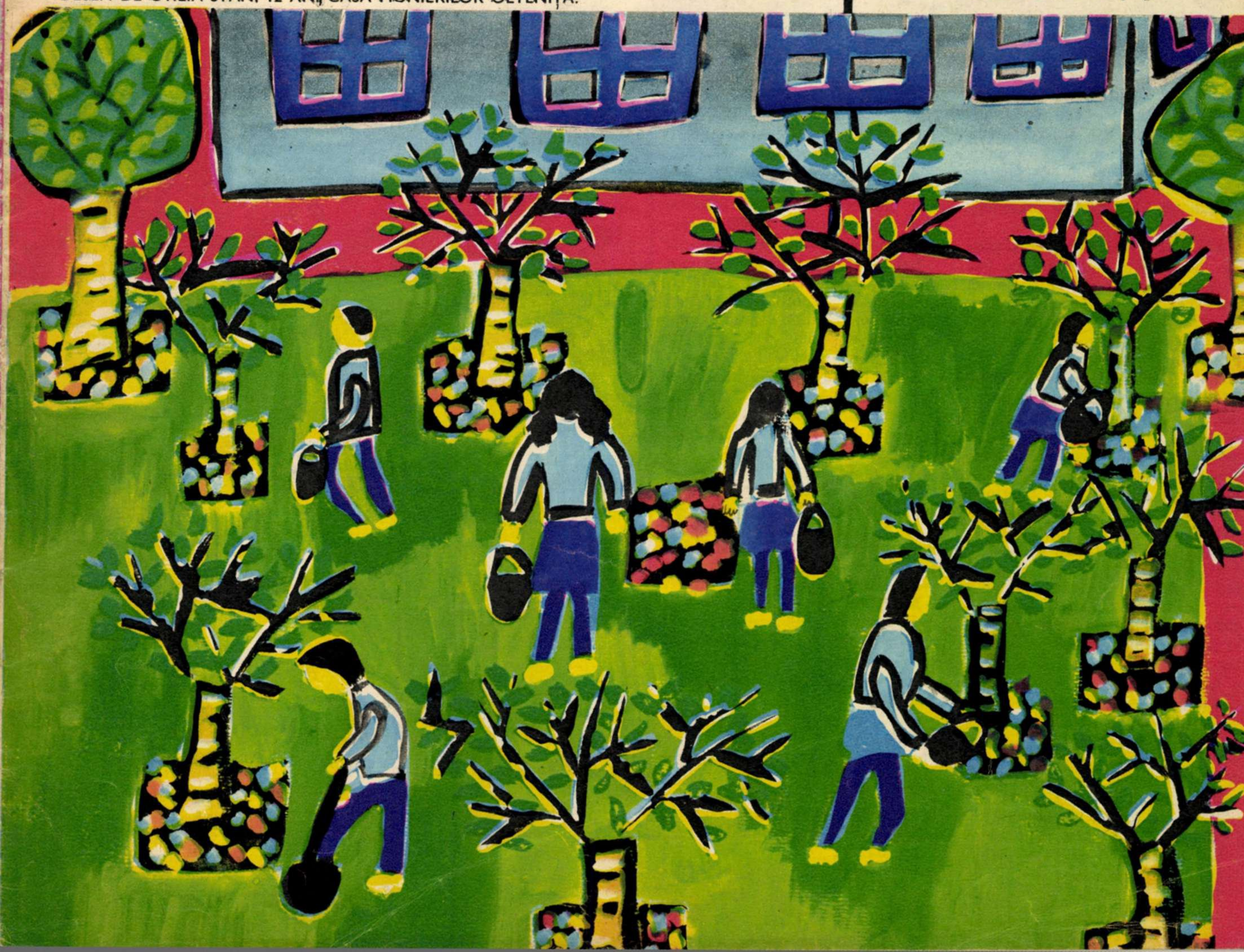

CORESPONDENȚII NOȘTRI TRANSMIT:

SUCEAVA. Noi păduri, tinere livezi, au apărut în aceste zile pe cuprinsul județului. Astfel, pionierii din cele trei școli ale comunei Salcia au plantat **3 100** de pomi, cei din Zvoriștea au sădit: **300** ienuperi, **300** tei și **400** brăduți în centrul satului, iar pionierii din Coșvana au plantat **1 800** arbuști ornamentali.

TG. JIU. Hărnicii pionieri și școlari din localitate lucrează cu tragere de inimă la amenajarea noului parc sportiv și de distracții. Curînd, îi vor ajuta pe muncitori la înălțarea sălii de sport și la construirea bazinului de înot.

MUNICIPIUL GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ. Școala generală nr. 5 din oraș a căpătat un aspect nou prin montarea și vopsirea gardului, lucrări la care au participat din plin pionierii. Ca buni gospodari și iubitori ai sportului, copiii au amenajat și un frumos teren de tenis.

LUNCA, Botoșani. Pe lîngă cei **3 000** puieți de stejari și fagi plantați în pădurea Bîznoasa, pionierii au mai sădit și o nouă livadă cu **400** pomi fructiferi. De asemenea, în jurul școlii, pe care și-o doresc tot mai frumoasă, au plantat pe o lungime de 20 m, într-un gard viu, doar puieți de liliac.

CLUJ. Inimoșii pionieri ai municipiului raportează cîteva dintre succesele dobîndite în acțiunile de muncă patriotică: **8 953** kg deșeuri feroase, **667** kg deșeuri neferoase, **12 321** kg deșeuri hîrtie, **11 200** bucăți de sticle și borcane.

BACĂU: 33 180 puieți forestieri reprezintă rezultatul rodnic al activității de plantare desfășurată de harnicii pionieri și școlari din comunele Sănduleni, Izvorul Berheciului, Oncești și Agăș.

CÎMPIA TURZII. Dornici să-și respecte angajamentele luate ca răspuns la Chemarea colegilor brăileni, pionierii orașului au colectat pînă acum aproape **15 500** kg deșeuri metalice. Acțiunea continuă!

BRÎNDUȘA, Iași, «Livada pionierilor» a apărut în sat odată cu primele zile ale lunii aprilie. Buni gospodari, copiii de aici au plantat în livada lor peste **400** puieți de diferiți pomi fructiferi.

BUZĂU: «Chemarea trandafirilor» lansată în întreg județul a antrenat pe toți pionierii și școlarii în munca de înfrumusețare a satelor și orașelor. În cadrul acestei ample acțiuni, copiii vor planta **150 000** fire de trandafiri.

CONSTANȚA. 5 tone de midii s-au angajat să recolteze de pe fundul mării pionierii — membri ai cercului de acvaristică de la Casa pionierilor din oraș.

MUREȘ: În «Livezile prieteniei» au și apărut primii pomi fructiferi plantați de pionieri. Semn al frăției și prieteniei pionierești, 10 astfel de livezi vor înflori pe cuprinsul județului.

IAȘI: «Crîngul pionierilor» cunoaște bucuria înfrumusețării cu noi arbori și arbuști plantați de copii. Acțiunea de sădire a puieților continuă, după cum aflăm de la pionierii ieșeni, pînă cînd în crîngul lor se vor alinia **20 000** de pomișori.

PRIMĂVARĂ

LĂURENI, MUREȘ. La școala din localitate, întîmpinarea primăverii înseamnă freamăt, muncă, hărnicie. Iată-i pe copii! În grădiniță, sînt toți — cincisprezece la număr. Băieții mărginesc rondurile cu pietre. În urma lor, fetele văruiesc pomii plantați anii trecuți, marcajul noilor ronduri, a micilor alei în care au prins rădăcini 25 de trandafiri sădiți de curînd. Toți acești trandafiri vor să însemne omagiul celor cincisprezece pionieri și școlari adus sărbătoririi Organizației lor.

Tot în aceste zile, printre livezile satului va mai apărea una: cea mai tînără dintre toate — livada cu 30 de pomi tineri. De ce 30? Pentru că tot pionierii vor ca livada lor să amintească peste ani de marea sărbătoare a Eliberării pe care ei o cinstesc în acest 1974 prin hărnicie și sîrguință la învățătură. «Gîndul și munca noastră le dăruim partidului, patriei dragi», spun ei în frumosul program artistic pe care îl pregătesc.

Profil:

MICUL DETECTIV

Pionierul Costel Basma, elev în clasa a V-a la Școala generală din satul Filioara, județul Neamț, a observat într-una din zile un necunoscut care, profitînd de absența gospodinei Ana Lascu, a forțat lacătul de la ușă și a intrat în casă. Luînd-o la fugă, Costel s-a dus să-l anunțe pe tovarășul milițian din sat. Pe baza amănuntelor redate de el, răufăcătorul a putut fi identificat și prins. Pentru curajul său, pentru spiritul de dreptate și corectitudine, pionierului Costel Basma i s-a acordat diploma și insigna «Cutezătorul».

TELEFONUL REDACȚIEI LA CARE PUTEȚI COMUNICA — CEI DIN PROVINCIE CU TAXĂ INVERSĂ — ȘTIRI, REPORTAJE, INFORMAȚII, ESTE 176948.

PIONIEREASCĂ 1974

File de CRONICĂ

BOTOŞANI. «Generaţii...» se numeşte expoziţia de pictură organizată de Casa pionierilor, dedicată celei de a 25-a aniversări a Organizaţiei. Pionierii botoşeneni s-au gîndit ca, pe lîngă desenele create de ei, să aşeze la loc de cinste lucrări solicitate foştilor pionieri, cîndva membri ai cercului lor de pictură. Cu mare bucurie sînt găzduite acum, în această expoziţie, frumoase picturi semnate de Vasiliu Aristotel, Constantin Doroftei, Ion Neamţu, Epure Argeş, Victor Foca, Gheorghe Popescu, Aurelian Donisă, Ştefan Dănilă.

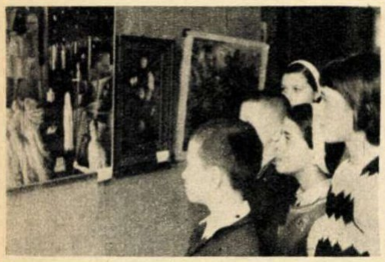

TIBUCANI,NEAMT. «Patria mea» s-a intitulat concursul desfăşurat în detaşamentul clasei a V-a de la Şcoala generală nr. 2. Interesanta lor activitate i-a ajutat să afle multe lucruri noi despre realizările obţinute de poporul nostru în cei treizeci de ani de la Eliberare.

VULCANA DE SUS, Dîmbovita. Zilele acestea, pionierii de la Şcoala generală nr. 2 din localitate, au început munca de întrumuseţare a comunei. Doar după cîteva ore de lucru, în ronduri, pe alei, zîmbeau firave bucheţele de panseluţe care vor înflori curînd.

ROMAN. «Prietenii adevărului ştiinţific» *este intitulat noul cerc al... curioşilor, organizat de pionierii de la Şcoala generală nr. 4 din oraş. De fiecare dată cînd se întrunesc, în cadrul discuţiilor şi al experienţelor de laborator, copiii descoperă cîteva din tainele naturii– despre fulgere, tunete, vulcani. Astfel, recent au avut vii discuţii despre «Continentele dispărute» şi despre «Ştiinţă şi religie».*

FOCŞANI. «Aici sus, în foişor, sîntem cîţiva dintre pionierii anului 1958! Pornisem în excursie la Măgura Odobeşti. De îndată ce am atins Cota 1001 ne-am şi urcat în «punctul» cel mai înalt şi zîmbind, pozam colegilor de la cercul foto pentru amintire».

Imaginea şi rîndurile de mai sus sînt desprinse din «Cronica pionierească» alcătuită de copiii de la Casa pionierilor.

Fetiţa pe care v-o prezentăm în imagine este Maarit Haakana, în vîrstă de 11 ani, din Helsinki. Cîştigătoare a marelui premiu de la concursul prieteniei «Raketti — Cutezătorii», organizat în Finlanda de revista Raketti, ea ne va vizita ţara în cursul acestei veri.

1919 1974

APRILIE — luna muncii patriotice, a cîntecelor şi marşurilor pionireşti

Pionieri, nu uitaţi!
V-aţi angajat
să plantaţi
2 267 000 pomi fructiferi,
3 565 000 puieţi diferiţi,

să îngrijiţi spaţiile verzi şi parcurile pe o suprafaţă de 1 650 ha,
să curăţaţi suprafaţa de peste 47 000 ha de păşuni şi islazuri.

V-aţi mai angajat să participaţi la construirea sau amenajarea a 2 821 săli de clasă, 252 grădiniţe, 35 internate şi cantine şcolare, 321 ateliere şi laboratoare, 22 săli de sport, 42 sate de vacanţă, să amenajaţi peste 4 500 baze sportive, bazine de înot şi piste aplicative pentru pregătirea voastră în vederea apărării patriei.

Aţi hotărît să colectaţi 1 347 tone plante medicinale din flora spontană, 1 116 tone măceşe şi fructe de pădure, 577 tone deşeuri de metale, 1 032 tone deşeuri textile, 1 777 tone hîrtie şi multe altele.

CUTEZĂTORI! Munciţi exemplar pentru îndeplinirea angajamentelor luate! Dovediţi prin faptele voastre pionireşti că ştiţi să vă respectaţi cuvîntul, că vă cinstiţi patria, prin muncă, prin fapte pionireşti.

PLOIEŞTI — oraşul castanilor, s-a transformat într-un mare şantier al primăverii. Peste 3 000 de pionieri, băieţi şi fete, organizaţi în echipe, răspund Chemării pionierilor brăileni lucrînd intens la înfrumuseţarea parcurilor, a bulevardelor, a zonelor verzi din noile cartiere. În nordul, în sudul şi în vestul oraşului, pe o suprafaţă de aproape 300 000 mp, copiii au plantat peste 400 de arbuşti, pomi fructiferi şi arbori ornamentali, conturînd astfel aleile «teilor», «plopilor», «castanilor».

Viitorul complex sportiv al pionierilor s-a bucurat de o atenţie cu totul specială. Astfel, aici, pionieri şi utecişti au plantat copaci mari, viguroşi ai căror muguri au şi început să se deschidă în căldura zilei de primăvară.

*

- *«Magistrala trandafirilor»* — şi-au denumit pionierii din comunele Golgota, Puchenii Mari, Bărcăneşti, Valea Călugărească, Filipeştii de Pădure acţiunea lor de înfrumuseţare a soselelor. 35 000 de tufe de trandafiri plantaţi pînă acum vor înfrumuseţa drumurile care străbat judeţul în lung şi în lat.
- *«Parcul pionierilor»* de la Cîmpina s-a şi conturat pe versantul de răsărit al Văii Prahovei. Pînă acum a fost curăţat terenul şi s-au plantat 200 de puieţi de brad şi pin.
- *60 000 puieţi* de brad plantează în aceste zile pionierii din Sinaia pe colinele din apropierea oraşului.
- *Balta Doamnei.* Şoseaua care duce spre comună este mărginită de cîteva zile doar de 400 de puieţi de dud. Ca autori ai acestei lucrări de bună gospodărire semnează harnicii pionieri din sat.

ELENA FUNDULEA

ŞTAFETA CUTEZANŢEI

CREŞTEM ODATĂ CU ŞANTIERUL

Un drum nou, cu serpentine. urcă printre dealuri spre Mărişel-Roşeşti. Minerii au fost cei dintîi care, într-o zi de februarie 1970. purtînd mici «sori» la cingători, au bătut la porţile stîncii cu straşnicul pichamer, croind apoi, zi şi noapte, drumul betoniştilor, electricienilor — constructorilor celei de a treia centrale hidroelectrice subterane din ţară, egală ca putere cu cea de la Argeş — 240 MW.

Ajungînd la «reşedinţa» constructorilor de la Mărişel, ne întîmpină blocuri, locuinţe noi cu grădiniţe de flori la intrare, o şcoală cu etaj. o grădiniţă, un cămin, un magazin. un club...

Aşadar şi aici, la Mărişel, constructorii care zămislesc cetăţile luminii au durat un nou orăşel muncitoresc pentru familiile lor, pentru copiii care le înseninează ceasurile de răgaz. Copiii care, asemeni vouă, se bucură şi cîntă, desluşesc tainele cărţii, dar mai ales învaţă a munci şi a trăi după pilda celor vîrstnici, a părinţilor, cu pasiune şi dăruire.

O fetiţă de vreo 12 ani — Maria Ionaşcu (elevă în clasa a VI-a şi comandantă de detaşament), îşi asumă repede atribuţiile unui ghid perfect, gata să ne prezinte cu lux de amănunte istoria şantierului, să ne vorbească despre oamenii care lucrează sus, în inima muntelui, despre tatăl ei — miner betonist — despre colegii ei de şcoală.

— Cînd am venit, acum patru ani, de la Porţile de Fier, abia se «puşca» în stîncă. Locuiam în nişte «case pe roţi». Tocmai se construia staţia de betonare. Apoi au apărut barăcile, blocurile, şcoala...

— Gata, putem intra în subterană!

La cîţiva paşi s-a oprit Florin Manoliu (clasa a VI–a), mîndru de vestea ce o aduce.

Pătrundem în adîncul muntelui printr-o magistrală iluminată, lungă de aproape 800 de metri. În drumul nostru întîlnim basculante grele, împovărate de roca excavată din celelalte 12 galerii adiacente centralei.

Iată-ne ajunşi aici, în palatul luminii, sub imensa cupolă de beton, «căptuşită» cu oţel. Impresia e copleşitoare. Mintea şi forţa omului zămislesc minuni ce rivalizează cu miracolele naturii. Şi cunoşti printre cei 150 de oameni care au durat şi aici temeliile luminii, pe veteranii şantierelor hidroenergetice de la Bicaz, Porţile de Fier, Argeş, Lotru: Vasile Ionaşcu. Toader Agavriloaie. şeful de lot Gheorghe Manoliu... Oamenii grăbiţi. măsurînd cu pasul, zilnic, ritmul efortului lor pentru a prinde în chingi de beton şi oţel şuvoiul apelor Someşului Cald care în curînd va săgeta muntele, izbind în palele celor trei uriaşe turbine ce vor pune în mişcare trei generatoare a cîte 80 de megawaţi. Maistrul Manoliu, sprijinindu-şi un braţ pe umărul fiului său Florin, face semn cu celălalt spre uriaşa cupolă de beton, în vreme ce prin faţa lor, un gigantic pod rulant transportă un nou agregat ce urmează a-şi fixa definitiv locul în marea citadelă hidroelectrică de la Mărişel.

*

Cînd ne-am întors? Cînd am intrat în şcoală? Aşa-i cînd te laşi vrăjit de cuvintele Mariei. Ne trezim deodată în faţa unei uşi în spatele căreia răsună sacadat: un, doi, trei şi... Şi ne dumirim că perechilor de încălţări orînduite la intrare le-au fost substituite tot atîtea perechi de bascheţi. Deci. oră de sport. Înaintăm pe coridorul unde «Semaforul» semnalează ultimele noutăţi — şi mai bune, şi mai rele.

Ni se pare însă că ghidul are un gînd ascuns şi o ţintă foarte precisă. Se opreşte în faţa unei încăperi, în penumbra căreia zărim... trei copii ceva mai răsăriţi, în costumele de cosmonauţi, cu vizierele trase peste ochi. Din uneltele ce le mînuiesc sar scîntei orbitoare. Să fie... extratereştrii? După felul cum lucrează, cu o îndemînare şi o rapiditate uimitoare, par experţi în arta de a suda nişte schele metalice complicate sau nişte obiecte de ornament ciudate, nu lipsite însă de un rafinament artistic, de o linie modernă... Dintr-un ungher apare şi un al patrulea, un fel de «Prîslea».

— Mnăziuaa!!

Şi, ca la un semn, toţi patru îşi ridică măştile de protecţie, descoperind chipurile a patru băieţi veseli. «Maistrul» (şeful) — Delu Scurtu (elev în clasa a VIII-a) ne prezintă echipa pe care o conduce: Ioan Maftei şi Emanoil Romanescu (clasa a VII-a) şi «Prîslea» — cine credeţi? — Florin Manoliu, fiul maistrului Manoliu. Ne vorbesc apoi toţi despre lucrările pe care le execută şi «comenzile» primite pentru a înzestra foarte tînăra lor şcoală, grădiniţa, căminul celor mici, clubul tineretului. Suporturi pentru bibliotecile claselor, pentru material didactic, aplice pentru flori şi iluminat, obiecte de ornament, rame pentru tablouri, grilaje protectoare pentru ferestrele şcolii (spre a evita cunoscutele incidente provocate de fotbalişti), măsuţe din fier forjat pentru copiii de la grădiniţă. Toate le lucrează aceşti tineri meşteri calificaţi la şcoala şantierului, învăţăceii maistrului Stoica Pompei. Aflăm că toţi trei, şi cu Florin patru, îşi fac leatul fie la forjă, fie la atelierele de strungărie şi sudură, se pregătesc pentru viitoarea lor meserie.

— Şi pentru ca trecerea noastră pe aceste meleaguri, continuă Maria Ionaşcu, să rămînă însemnată nu numai prin ajutorul pe care l-am dat părinţilor. aici. pe şantier. pe potriva puterilor noastre, noi, toţi elevii şcolii, vom planta în primăvara aceasta un hectar de puieţi de fag. Iar colegii noştri şi oamenii de prin partea locului îşi vor aminti peste ani că falnicii copaci ce se vor înălţa în apropierea hidrocentralei au fost sădiţi de către fiii şantierului de la Mărişel.

ILEANA PIŢA

MICRODOCUMENTAR - TARNIŢA

- În apropierea hidrocentralei Mărişel — la Tarniţa, de unde vă prezentăm fotografiile din pagină — un lac de acumulare şi un baraj înalt de 98 m, cu rădăcini şi temelii de beton, au schimbat înfăţişarea Săliştei de acum cîţiva ani. Şi aici, apele Someşului Cald vor fi din nou încercuite în conductele forţate pentru a fi slobozite în paletele celor două turbogeneratoare din interiorul barajului, care vor declanşa o putere de 47 MW.
- Hidrocentrala Tarniţa va intra în funcţiune în cursul acestui an. Au fost montate tablourile de comandă, turbinele (în subsolul centralei) şi-n prezent se asamblează generatoarele.
- Printre cei 800 de constructori ai noului obiectiv, lucrează şi Eroii Muncii Socialiste Pavel Oţet şi Tudor Moraru. Alţi 40 de constructori sînt distinşi cu Ordinul Muncii.
- În orăşelul din apropierea barajului locuiesc 4 000 de persoane, dintre care 424 sînt copii.
- În noua şi moderna şcoală, construită în 1970, învaţă acum 196 de elevi şi pionieri, iar în grădiniţă îşi petrec orele dimineţii 65 de viitori şcolari.

Din ARHIVA DE AUR a pionieriei

Cînd acum un sfert de veac, pionieria făcea primii săi pași, s-au născut și primele poezii, povestiri, cîntece și jocuri pionierești. Personalități marcante ale culturii, scriitori în plină maturitate, își găseau timp să vină în mijlocul pionierilor și foloseau cu dragoste pana pentru creațiile destinate copiilor.

Așezat pe un jilț în fața unei vetre, în camera de basme a Palatului din Dealul Cotrocenilor, marele Sadoveanu a depănat adeseori, cu glasul lui blajin, într-o neasemuită limbă românească, firul unor frumoase povești pentru pionieri. Cicerone Theodorescu a dedicat copiilor versuri de aleasă sensibilitate. Tot atunci Nina Cassian a scris strălucitoarea poveste a lui «Nică fără frică». Alături de aceștia, se apropiau de pionierie cu pași încă sfioși, mulți scriitori tineri, unii abia trecuți de vîrsta cutezătorilor. Octav Pancu-Iași scria primele schițe, străbătute de acel umor tandru care avea să devină caracteristic pentru proza sa. Au scris de asemenea, atunci, primele lor povestiri și reportaje din viața lor pionierească, scriitori și publiciști azi bine cunoscuți: Victor Vîntu, Mihai Stoian, Gica Iuteș. Poezia pentru pionieri primea și ea primii săi mesageri tineri. Prin pana lui Nicolae Labiș, mereu prezent în publicațiile pentru copii, poezia destinată pionierilor capătă aripi noi. Lui i s-au adăugat foarte tinerii colegi de generație: Gheorghe Tomozei, Ion Gheorghe, Nicolae Stoian. Ne amintim, de asemenea, că în redacțiile revistelor pionierești lucra Eugen Mandric, astăzi cunoscut publicist, pe care de atîtea ori am avut prilejul să-l vedem la televizor și să-l cunoaștem din vibrantele sale documentare. Tînăr redactor era în acel timp și Solomon Marcus, azi matematician de prestigiu, elev al lui Grigore Moisil.

Am ales cîteva momente legate din acele zile de aprilie 1949, prin care cei ce au rămas prieteni statornici ai pionieriei își deapănă amintiri.

ÎNTÎIUL MEU SALUT DE PIONIER

1949. Aprilie.

Copilul din orașul provincial a primit cravata-flamură.

I s-a spus că în purpura ei de steag pîlpîie vechi năzuinți. I s-a spus că roșul ei e al mărului văratic. Și al cireșelor

Îi plăcea s-o poarte. Ar fi ținut-o și în somn la gît.

Dar a sosit clipa în care și-a spus că e timpul să se despartă de faldul ei mătăsos.

1974. Aprilie.

De ani douăzeci și cinci, vorba cronicarului, mă nevoiesc să nu uit acele zile scumpe. Acele sărbători.

Rostesc înfiorat de emoție:

— Acum un sfert de veac...

Și sînt uimit de trecerea timpului ce mi s-a dăruit. Timp bogat.

Sînt un pionier «bătrîn».

Cel mai bătrîn pionier bătrîn. Si vă vorbesc, vouă, pionierilor de azi, în numele a tot ce am împlinit sub privegherea țării noastre dragi.

În numele vacanțelor.

Ale focurilor de tabără. Ale primelor pionierești prietenii.

S-ar spune că pionierul cel «de demult» ce vă îmbrățișează e pentru voi (adesea și pentru el) Poetul...

Cu versuri limpezi își cînta atunci, în acel Aprilie, bucuria. Dar nu erau versurile lui, ci ale unui Poet, primul care li s-a adresat în România, pionierilor cu poezia «Cîntec de pionier» ce începea cu versul:

«Cu inima ca un crîmpei de cer...»

Numele lui, numele Poetului căruia îi recita versurile: Marcel Breslașu.

Mi-l reamintesc, emoționat.

Și dacă nu ne-ar fi părăsit, poate că și azi li s-ar adresa purtătorilor cravatei roșii cu tricolor:

«Întîiul meu salut de pionier
Vreau să ți-l dărui ție, scumpă țară!»
La mulți ani, pionierie!
La mulți ani, poezie!

GHEORGHE TOMOZEI

Nu-l pot uita pe pionierul acela de-o șchioapă (cred c-avea doar 9 ani, iar numele cum să i-l mai țin minte!) dintr-o comună a județului Botoșani, care într-o singură zi plantase zeci de puieți (fapt consemnat în primăvara lui '49). Pe unde să fie el acum? Oare cîți copii are, pionieri, desigur, care duc mai departe hărnicia și devotamentul de altădată al părintelui lor? Și mă mai întreb dacă elevii din comuna moldovenească în care l-am văzut la lucru pe inimosul pionier știu că acei copaci la umbra cărora, sînt sigur, se adăpostesc de arșița verii, nu-s decît foștii puieți, plantați cîndva, de proprii lor părinți?

ȘTAFETA CONTINUĂ

Am mai regăsit o serie din foștii pionieri: pe unul care stătea pe Calea Griviței l-am întîlnit, la mai bine de douăzeci de ani. I-am luat un interviu, în... tren (el m-a recunoscut, era acum șef de echipă la Uzina de utilaj chimic «Grivița Roșie»,) și îmi povestea rîzînd că toată copilăria visase să construiască vagoane, dar că tatăl său, cînd uzina s-a împărțit în două și într-una din părți a început producerea de utilaj chimic, deci tatăl său s-a mutat dincolo, la utilaj chimic, așa că și fiul l-a... imitat, fiindcă voia să-i semene tatălui nu numai în purtare, ci și în profesiune. Pe altul, cunoscut în momentele solemne ale inaugurării Palatului pionierilor, băiat înscris la cercul de electrotehnică, l-am revăzut la o conferință a electroenergeticienilor, lucra pe un șantier național, pe acesta l-am recunoscut eu, fiindcă am stat mai mult de vorbă atunci, la Palatul pionierilor (ezita ce să aleagă: cercul de radioamatori sau de electrotehnică). L-am sfătuit să aleagă «radioamatorii», el a ales... «electrotehnicienii» și-a avut dreptate, faptele lui actuale o dovedesc din plin.

Au trecut 25 de ani din primăvara lui '49, cravatele pionierești flutură în sufletul meu, așa cum flutură ele în sufletele părinților voștri. Cravatele pionierești sînt tinerețea permanentă a fiecăruia dintre noi! Iar voi adunați din timp — acum, la copilărie — amintiri frumoase, cu care să vă mîndriți apoi, la maturitate, învățați și învățați să munciți, căci ștafeta este neîntreruptă: generațiile care vor veni după voi, de asemenea vor trebui să citească rînduri (scrise de alt gazetar) în care faptele voastre merituoase de astăzi se vor oglindi pentru pionierii de mîine...

MIHAI STOIAN

ATUNCI A APĂRUT „PIONIERUL"

O dată cu înființarea Organizației de pionieri, partidul a hotărît editarea unor reviste care să oglindească activitatea și viața detașamentelor de pionieri, care să prezinte copiilor pe înțelesul lor probleme de știință, artă, cultură. Apariția lor constituia un eveniment deosebit în viața copiilor. Ca să cunoască vestea toată țara, s-au tipărit afișe mari, colorate. Noi, cei care lucram în redacție, «înarmați» cu gălеți și bidinele, am împînzit tot Bucureștiul cu afișele noastre.

Încetul cu încetul, am reușit să grupăm în jurul redacțiilor condeiele și penelurile cele mai valoroase dar și cele mai tinere. Mulți dintre ei purtau încă pe mînecă numărul școlii sau erau la primul lor bărbierit.

Cine nu-l cunoaște pe actorul Iurie Darie! Ne ilustra povestirile fie dramatice, fie hazlii, cînd se întorcea de la școală. Lăsa ghiozdanul sub birou și într-o oră era gata «moșul sfătos», «pionierul cel ștrengar», rățoii sau zmeii și Ilenele Cosînzene. Alt colaborator apropiat era... Sergiu Nicolaescu, actorul și regizorul filmelor «Mihai Viteazul», «Ultimul cartuș», «Cu mîinile curate» etc. El prefera schițele științifice și, nu odată, dădea sfaturi în revistă cum să se construiască o barcă sau un aeromodel. Și azi, după atîția ani, ei au rămas legați de pionierie, gata să răspundă la chemările Organizației, iar întîlnirile lor cu copiii sînt și azi o adevărată bucurie.

ION FĂGĂRĂȘANU

NUMAI NOI ȘTIAM DE CE MERITAM APLAUZE!

În primăvara lui 1949, cînd am primit cravata de pionier într-o școală din cartierul bucureștean Ferentari, un lucru mi-a părut foarte clar: de la noi, pionierii, oamenii așteptau să fim pe măsura încrederii care ni se acorda. Am fost comandant de detașament și de unitate, corespondent al presei pionierești. Iată o întîmplare din 1952: în clasa a șaptea, pe care o mai despărțeau cîteva luni de terminarea școlii, situația la învățătură nu era strălucită, la orizont se anunțau numeroși corigenți. Totuși, am înființat aici un ansamblu artistic — cor, echipă de teatru, formație de gimnastică artistică. De pe lista interpreților nu lipsea aproape nici unul dintre elevii slabi. Două condiții le-am pus: să nu mai ia nici o notă slabă și să fie foarte atenți la ore. Altfel, riscau să fie excluși din ansamblul a cărui sarcină era să prezinte tradiționalul program cu ocazia absolvirii școlii! Conducătorul formației, regizorul, decoratorul, dirijorul erau toți pionieri. Ei bine, la sfîrșitul anului, clasa a șaptea absolvea *fără nici un corigent* și prezenta în fața oamenilor din cartier un excelent program artistic de două ore. După mai puțin de doi ani, dintre organizatorii acestei acțiuni devenea reporter angajat al gazetei «Pionierul»...

OVIDIU ZOTTA

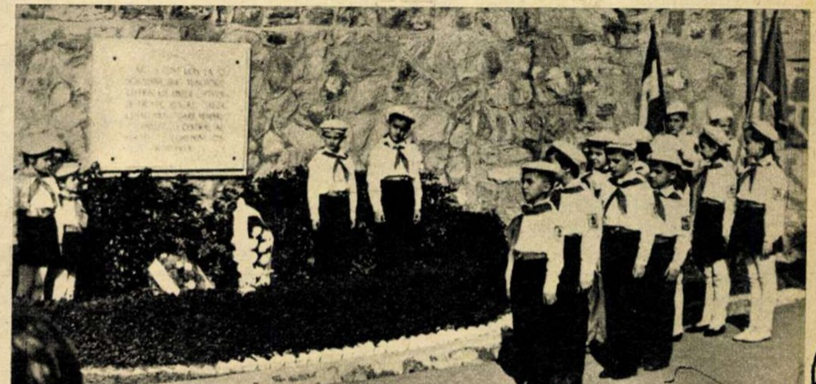

Psihologul are dreptate

SCHIȚĂ
DE
MIRCEA
SÎNTIMBREANU

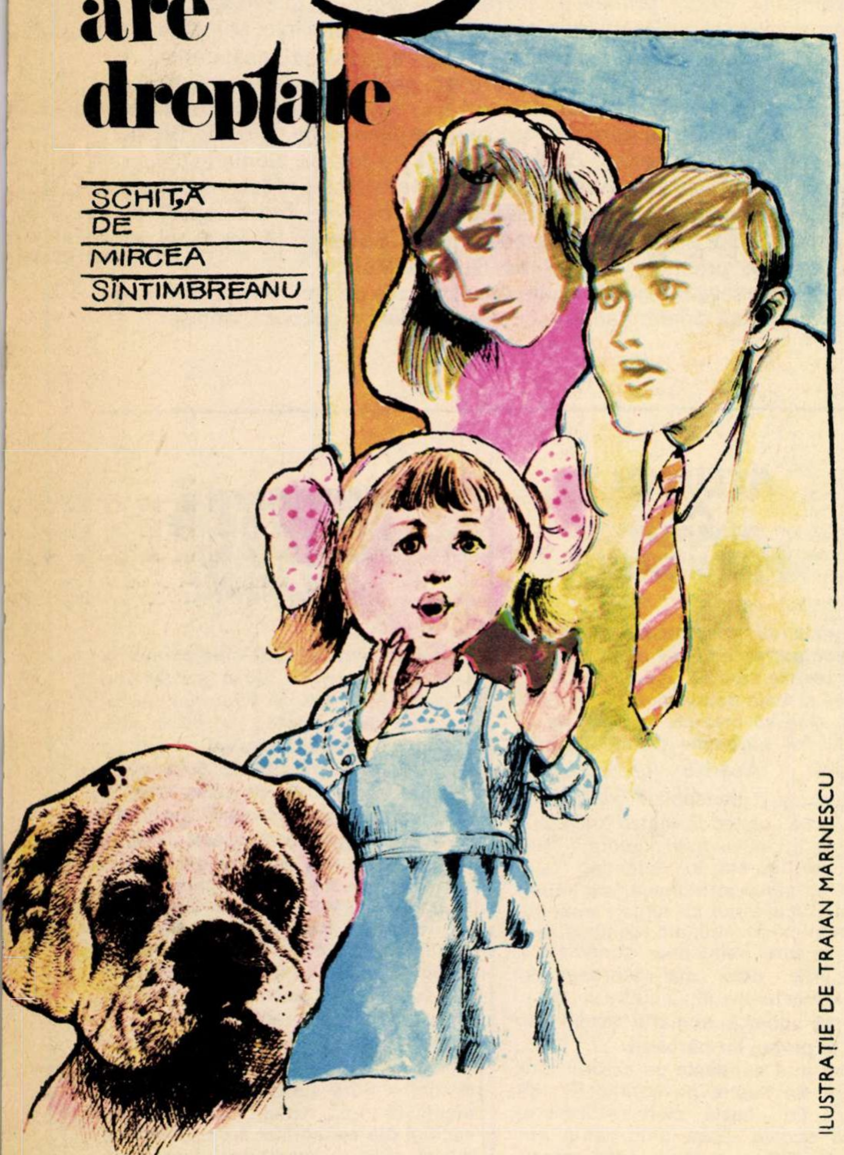

ILUSTRAȚIE DE TRAIAN MARINESCU

...Și într-o bună zi musafirul a plecat. Așa cum venise: tainic, pe nesimțite, parcă cerîndu-și iertare... Ceva îmi spune că nu i s-a întîmplat nimic rău, deși de atunci încoace nimeni din blocul nostru nu l-a mai văzut. Hoinărește, sînt sigur, cine știe pe unde, absent și blînd, niciodată grăbit, privind cu ochii săi căprui și buni mașinile, copiii, florile. Dar și mai sigur s-a oprit la vreo altă ușă, la altă casă, atent să nu deranjeze pe nimeni, clipind prietenos către noile sale gazde. Exact așa cum îl descoperisem cu multe săptămîni în urmă la ușa apartamentului nostru. Fetița se speriase.

— Tată, mamă, veniți să vedeți ce cîine s-a așezat la ușa noastră!

Făcut covrig pe preșul de la intrare se tolănise un dulău! Unul din acei cîini despre care pe bună dreptate se spune «mare cît un vițel» și care, la prima vedere, te vîră în sperieți. Și totuși, curios, de cum îl vedeai îți venea să-l mîngîi, să-i vorbești, să ți-l apropii. Nu era frumos.. Avea o blană de culoarea prafului, un bot încrețit, bătrînicios, și așa, încovoiat în fața ușii, cu capul între labe, clipea oarecum vinovat. Și ochii lui parcă vorbeau în timp ce coada pe care și-o mișca din cînd în cînd voia să adauge ceva, poate un punct, poate cîte o virgulă:

— Nu vă deranjați pentru mine. Eu nu vă cer nimic, absolut nimic. Doar covorașul acesta, peste noapte. N-am să vă pricinuiesc nici un necaz, n-am nici o pretenție, vă rog să mă credeți.

— Cuțule, cum te cheamă? exclamase fetița.

Musafirul își mișca rar și prietenos coada.

— Așa. Cuțu.

— Tată, mamă, vă rog... Să-l luăm în bucătărie, poate îi e frig...

Mișcîndu-și coada, cîinele tăgăduia.

— Nu, nu...

— Poate ți-e foame?

— Nu, nu.

— Vrei și tu, săracul de tine, un acoperiș?

— Da... Nu neapărat.

— Sau, poate, cine știe...

Cîinele își înălțase capul, aștepta atent.

— Vrei un prieten?

Atunci am auzit un schelălăit ușor, mai degrabă bucuros, și pentru prima dată musafirul începu să se gudure strănutînd des.

— Da, da. Ați ghicit.

Și cîinele, venit de cine știe unde și cine știe de ce, drept la ușa noastră, rîdea cu botul lui boțit, parcă cerîndu-și iertare, întocmai ca un domn binecrescut.

— Nu vă ocupați de mine, vă rog. Mi-e de ajuns că mi-ați vorbit frumos.

N-am știut niciodată ce făcea peste zi. Venea doar spre seară, împingînd cu labele poarta grea a blocului, urca la etaj și se așeza pe covoraș așteptînd tăcut și răbdător ca cineva să deschidă ușa apartamentului. Uneori, cînd aștepta prea mult, bătea cu coada parcă ciocănind la ușă. Dar nu intra. Ne privea doar cald și duios:

— Iată-ne din nou împreună. Totul e în regulă, așadar. Acum mă culc, sînt obosit. Noapte bună.

Fetița îi aducea de mîncare.

— Mulțumesc, nu, am mîncat în oraș.

— Vrei apă?

— Da, mulțumesc.

— Să-ți aștern o blăniță sub tine?

— O, nu, m-ar stingheri. Nu sînt obișnuit.

Ne deprinsesem cu misteriosul nostru musafir din faptul serii și, înainte de culcare, cînd închideam televizorul, crăpam ușor ușa de la intrare. Era acolo. Strănuta de două trei ori, clipind aproape adormit:

— Noapte bună. Pe mîine.

Și ne păzea ușa pînă a doua zi cînd, așteptîndu-ne să plecăm spre treburi, ne însoțea netulburat, maiestuos aproape pînă în stradă.

Își lua apoi din ochi rămas bun și cotind, niciodată zorind, pe după bloc, se pierdea prin mulțime.

Și într-o bună zi, musafirul n-a mai venit. De ce? Nu știu, n-aș putea da nici o explicație. Am întrebat prieteni și cunoscuți, stăpîni sau chiar crescători de cîini, doctori veterani, un psiholog...

— Ne împrietenisem, avea adăpost, se simțea bine. De ce a stat atît cît a stat? întrebam. De ce a venit tocmai la noi? Și mai ales, de ce a plecat?

Repet, nimeni nu ne-a putut da vreo explicație convingătoare. Dintre toți poate că psihologul are totuși dreptate.

— Vezi dumneata, îmi explica el, un cîine nu are nevoie doar de adăpost și mîncare. El simte nevoia să creadă în stăpînul său, să îl admire...

— Și?

— L-o fi decepționat ceva, știu eu?

Dacă-i așa, psihologul are dreptate. Începuse cearta între copiii din bloc. Îl voia fiecare la ușa apartamentului său. Îl momeau cu vorba, cu oase, se auzeau adesea certîndu-se în hol, pe paliere:

— Noi avem frigider, voi nu aveți...

— Tatăl meu e decorat, sîc!

— Mama pleacă în străinătate, sîc!

— Ș.a.m.d. Ș.a.m.d. Sîc! Sîc!

Da, cred că psihologul are dreptate. Un cîine atît de înțelept nu putea suporta aceste netoate și meschine dueluri...

. . . .

Am aflat vești despre cîinele filozof. E la blocul P 9, s-a pripășit în fața unui alt apartament. Dar nu cred că va rămîne mult timp. Trecînd pe acolo am auzit un copil:

— Sîc! Noi avem mașină și voi nu! Sîc! Sîc!...

---

*

DEBUT

CUTEZĂTORII

Didina Hrenciuc

De undeva din Țara de Sus a Moldovei sosesc la redacție, de mai multă vreme, versuri și scrisori ce vădesc o familiarizare — plină de făgăduinți — cu versul, cu metafora, expresie a unei sensibilități acute, plină de prospețime.

Bănuind în aceste versuri prefigurarea unei vocații, le deschidem cu bucurie, ca și altora, spațiul rubricii de față.

Iar celei ce le-a scris îi urăm perseverență și cutezanță, răbdare, studiu, dorință continuă de autodepășire. Depinde numai de foarte tînăra autoare ca, mai tîrziu, acest debut în «Cutezătorii» să fie considerat un rodnic început de drum.

Cîntec alb

Primesc, în lumină,
Zăpada,
Uriașe stele-n desfaceri
De clipe — șuvoi.
M-ascund în cîntec
De păsări albe,
Cuibărindu-mă-n pieptul iernii
Ca-ntr-un așternut
De poveste.
Apoi te număr,
Cîntec alb, zăpadă,
Plai frumos conturat
În iris subtire de copil.

Ție, patrie

Într-o singură clipă
Mîna mea flămîndă
Va înlănțui răcoarea lutului tău.
Nenumărați sînt străbunii mei
Și infinită e-nțelepciunea lor,
Cînd mă învață să-ncheg pîine
Din timpul încremenit trandafir
Pe soarele chipului tău.

Imagini

Mănunchiuri de păsări,
Părelnice torente în amurg,
Eclipsînd șistuoasa lumină spre taină..
Pe holde timpurii
Zîmbete se rumenesc,
Devenind fierbinți,
Lavă — rodnicie a soarelui...
Cosmos de sîmburi cuminți,
Leagăn menit
Să farmece păsările.

Vacanța cu tata

SCHIȚĂ DE ILIE TĂNĂSACHE

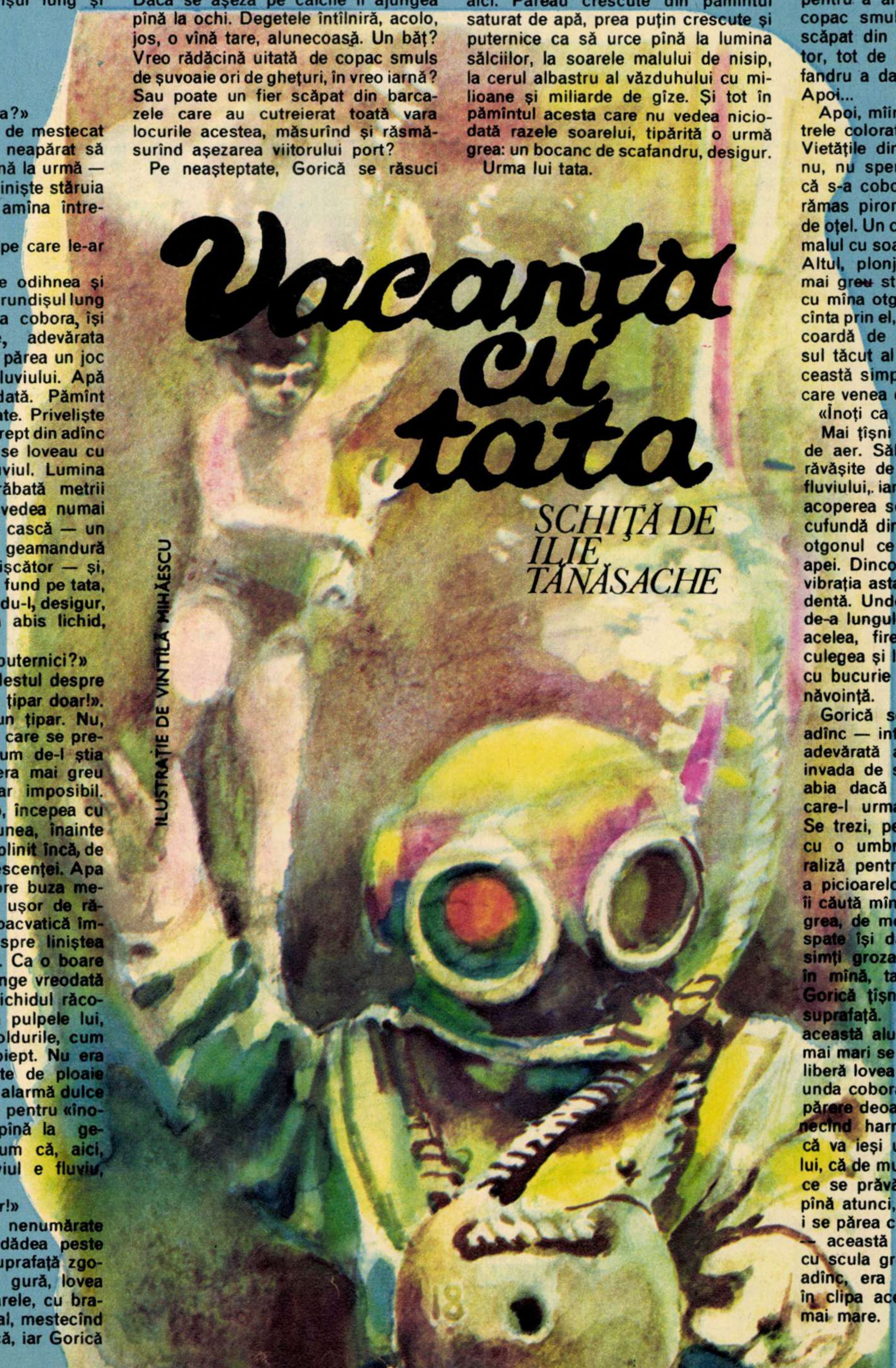

ILUSTRAȚIE DE VINTILĂ MIHĂESCU

Fluviul născuse aici un golf. Sălcii tinere ocroteau apa de jur-împrejur, vară, și iarnă, cu aceeași statornicie. Iar apa cobora lin, un prundiș lung se așternea sub picioarele lui Gorică, fiecare pas îi urca apa cu un centimetru spre bărbie, încît se întreba, pe bună dreptate, cum de nu obosea tata străbătînd distanța asta încotoșmănat în costumul greu de scafandru. Noroc că prundișul era tare. Clisă îndesată. Cu scoici înfipte zdravăn în pămîntul de desubt. Scafandrii înfigeau acum, în pămîntul din adînc, temeliile de beton ale viitorului port. Acolo, unde lucrau ei însă, apa era mult mai adîncă, totul se afla dincolo de pragul care prăvălea deodată prundișul lung și tare. Acolo...

«Cum e acolo, tată?».

Răspundea obosit:

«Apă. Apă multă».

«E frumos?»

«Vrei să-mi dai tașca aia?»

Scotea de acolo gumă de mestecat — un scafandru trebuia neapărat să se lipsească de tutun, pînă la urmă — îi dădea și lui una. Atîta liniște stăruia peste golf încît Gorică amîna întrebarea fără răspuns...

Amîna atîtea întrebări pe care le-ar mai fi pus.

Tata se odihnea ce se odihnea și dispărea iar, parcurgînd prundișul lung pînă la pragul unde apa cobora, își începea, pe neașteptate, adevărata domnie. Pînă acolo totul părea un joc frumos și nevinovat al fluviului. Apă curată și liniștită totodată. Pămînt cu scoici și pietre colorate. Priveliște odihnitoare. Apoi malul drept din adînc ca un zid, în care peștii se loveau cu boturile lor fragede. Fluviul. Lumina zilei nu izbutea să străbată metrii de apă de deasupra. Îi vedea numai capul rotund, ascuns în cască — un pepene strălucitor, ca o geamandură plutind peste șuvoiul mișcător — și, deodată, ceva îl trăgea la fund pe tata, fără avertisment, obligîndu-l, desigur, să plutească lin într-un abis lichid, rece și fremătător.

«Curenții, acolo, sînt puternici?»

«Ce mai întrebi? Știi destul despre curenții ăștia. Înoți ca un țipar doar!».

Da, Gorică înota ca un țipar. Nu, nu-i era teamă de pragul care se presimțea la cîțiva pași. Cum de-l știa atît de aproape? Asta era mai greu de explicat. Poate, chiar imposibil. Pentru că, de aici încolo, începea cu adevărat fluviul. I-o spunea, înainte de toate, trupul lui neîmplinit încă, de copil aflat în pragul adolescenței. Apa din abis trimitea pînă spre buza meterezului nevăzut un val ușor de răcoare. Era ca o briză subacvatică împinsă de departe pînă spre liniștea malurilor cu sălcii tinere. Ca o boare firavă, fără sorți de a atinge vreodată malul adevărat. Simțea lichidul răcoros cum curge pe lîngă pulpele lui, cum îi mîngîie șalele, șoldurile, cum se freacă în glumă de piept. Nu era valul dur, după o noapte de ploaie rece, de vară, ci un fel de alarmă dulce pentru neinițiați, un semn pentru «înotătorii» din apa caldă, pînă la genunchiul broaștei, precum că, aici, gluma încetează și fluviul e fluviu, nu mai iartă.

«Înoți ca un țipar doar!»

Da, tata îl văzuse de nenumărate ori zbenguindu-se. Se dădea peste cap, la fund, țîșnea la suprafață zgomotos, asvîrlind apa din gură, lovea valurile stîrnite cu picioarele, cu brațele. Tata privea de pe mal, mestecînd fără grabă guma din tașcă, iar Gorică se simțea grozav și bucuros că e privit și nu mai știa ce să născocească pentru a arăta cît de stăpîn se simte în unda supusă a fluviului. Totul însă se petrecea în spațiul dintre mal și prăpastia care se crăpa deodată în albia adîncă. Tata nu l-a văzut niciodată, dincolo. «Înoți ca un țipar!» Cumva era un reproș pentru lipsa de curaj? Pentru faptul că voinicia lui se demonstra zgomotos doar aici, aproape de malul mal, în unda caldă, caldă, încît te apuca mirarea cum de nu crește mătasea broaștei, unde sînt plaurii cu broscoi cu tot sau șerpi de apă leneși, sorindu-se încolăciți?

Pipăi cu vîrful piciorului marginea abisului. Apa urcase pînă la nas. Dacă se așeza pe călcîie îi ajungea pînă la ochi. Degetele întîlniră, acolo, jos, o vînă tare, alunecoasă. Un băț? Vreo rădăcină uitată de copac smuls de șuvoaie ori de ghețuri, în vreo iarnă? Sau poate un fier scăpat din barcazele care au cutreierat toată vara locurile acestea, măsurînd și răsmăsurînd așezarea viitorului port?

Pe neașteptate, Gorică se răsuci în jurul lui, țîșni în văzduh, se răsturnă și se dădu cu capul la fund. Doar o clipă picioarele au bătut aerul. Ținea ochii deschiși, fără să-l usture. De mult nu-l mai usturau ochii deschiși în apă. Își înfipse degetele în clisa tare, de la marginea prăpastiei, să nu-l fure puterea apei. Ici, colo, scoici negre ori vîrstate — o dungă neagră, alta alburie — lunecoase la pipăit, închizînd între capace un mister numai de ele știut. Pești mărunți alergau bezmetici, în căutarea hranei ori pentru bucuria și răcoarea locului acela.

Zeci de pietre colorate se rînduiau frumos pe prund, pe jumătate îngropate. Rotunde, cu forme ciudate, căpătate în neobosita rostogolire a lor pînă aici. Păreau crescute din pămîntul saturat de apă, prea puțin crescute și puternice ca să urce pînă la lumina sălciilor, la soarele malului de nisip, la cerul albastru al văzduhului cu milioane și miliarde de gîze. Și tot în pămîntul acesta care nu vedea niciodată razele soarelui, tipărită o urmă grea: un bocanc de scafandru, desigur.

Urma lui tata.

A urcat repede la suprafață, după aer. Tot așa, cu ochii deschiși. Urcînd, simțea cum crește lumina. La cîțiva centimetri pînă la fața liniștită a fluviului chiar credea că se află în văzduh, atît de străvezii erau toate — coroanele sălciilor tinere și păsările ce vîsleau în înalt, calul popii ce patina cu picioarele lui lungi pe obrazul șuvoiului. Asta îl grăbi să respire aerul odată cu apa. Se înecă, tuși de cîteva ori și rîse de prostia asta și nu numai de ea. Cel mai mult se bucura că nici măcar nu s-a gîndit la prăpastia din albia fluviului. Ziua era nemaipomenit de frumoasă, acum sălciile verzi, ca o sărbătoare.

A trebuit să se mai cufunde odată pentru a afla ce-i cu vîna aceea de copac smuls din rădăcini ori fierul scăpat din barcazele verii. Întîmplător, tot de urma bocancului de scafandru a dat mai întîi. Urma lui tata Apoi...

Apoi, mîinile au alunecat peste pietrele colorate, peste scoicile vîrstate. Vietățile din adînc îi făceau loc, dar nu, nu speriate, ci parcă bucuroase că s-a coborît pînă la ele. Ochii i-au rămas pironiți de vîna aceea groasă de oțel. Un capăt ducea, prin clisă, spre malul cu soare, spre sălciile de pe mal. Altul, plonja în adînc, în șuvoaiele mai greu străbătute de soare. Prinse cu mîna otgonul puternic. Vibra. Apa cînta prin el, folosindu-l ca pe o imensă coardă de instrument muzical. Glasul tăcut al fluviului îl auzeai prin această simplă și tulburătoare vibrație care venea de acolo, din albia adîncă.

«Înoți ca un țipar doar!»...

Mai țîșni odată afară, după o gură de aer. Sălciile de pe mal se lăsau răvășite de un vîrtej rătăcit în lunca fluviului,. iar o zdreanță de nor tocmai acoperea soarele cald și departe. Se cufundă din nou, urmînd de astădată otgonul ce cînta tăcut, în răcoarea apei. Dincolo de marginea prăpastiei vibrația asta era din ce în ce mai evidentă. Undeva, la celălalt capăt, sau de-a lungul lui, ceva năștea vibrațiile acelea, firele de oțel împletite le culegea și le transmitea mîinii întregi, cu bucurie parcă pentru această bunăvoință.

Gorică se bucura și el, deși, în adînc — intrase de mult în împărăția adevărată a fluviului! — lumina ce invada de sus începuse să scadă și abia dacă mai vedea firul de oțel care-l urma în călătoria fantastică. Se trezi, pe neașteptate, față în față cu o umbră mișcătoare, care-i paraliză pentru o clipă bătaia neauzită a picioarelor. Matahala veni lîngă el, îi căută mîna liberă și-i așeză o cheie grea, de metal. După cum îl bătu pe spate își dădu seama că e tata, se simți grozav cu obiectul acela greu în mînă, tata-i făcu vînt în sus și Gorică țîșni cu ochii deschiși spre suprafață. Apa-l mîngîia frumos în această alunecare. Peștii mărunți ori mai mari se fereau din cale-i. Cu mîna liberă lovea în unda cuminte și parcă unda cobora, nu el urca. Era numai o părere deoarece își simțea trupul alunecînd harnic printre șuvoaie. Stia că va ieși undeva, la mijlocul fluviului, că de mult nu-i mai păsa de pragul ce se prăvălea deodată, amenințător pînă atunci, în albia apei, — de mult i se părea că-și învinsese orice teamă — această călătorie spre suprafață, cu scula grea, dată de tata, acolo în adînc, era o sărbătoare și Gorică, în clipa aceea, nu cunoștea fericire mai mare.

COPILĂRIA LUI ICAR

6

Virtuozități ale limbii române

Roman foileton de ION DODU BĂLAN

Era o zi caldă și strălucitoare de primăvară. În curtea școlii dăduse colțul ierbii, înfrunziseră arborii și se revărsa din văzduhul albastru o blîndă lumină de poveste. Din depărtări, de după dealul cu țintirim, soseau cocoarele, tîrînd parcă, în zborul lor semeț, o nostalgie fără leac, peste turlele bisericilor, peste acoperișurile caselor și școlilor din Orăștie, peste parcul cu brazi înalți de la marginea orașului și peste colinele din jur acoperite cu vii și pomi fructiferi. Dealul Mic, Dealul Pemiului, dealuri pe care elevii-și desfășurau plimbările și jocurile, iar toamna, pe la sfîrșitul lui septembrie, făceau cîte o «excursie» spre viile orașului pentru a secera unde nu semănaseră. De o astfel de excursie își amintește mai tîrziu colegul lui Vlaicu, Adam Lula, el însuși părtaș la ea:

Fiind viile lîngă pădure, după ce, cu chibzuită tactică, ne-am convins că temutul cerber al rodului viței, după care ne lăsa gura apă, s-a depărtat din acele părți, ne-am pus «pe lucru». Fiecare se aprovizionă pe vreo trei zile. Apoi, ieșind în pădure, fără să mai cugetăm la urmări, ne așezăm într-o poieniță, la 10—15 pași de vie, Aruncînd pălăriile, cărțile și hainele care încotro, lungiți pe pajiște începem să clasificăm strugurii. Fiecare se lăuda că ai lui sînt mai frumoși, pînă și Vlaicu își uită de bețele lui. de care veșnic se ocupa, cioplind și în astfel de «excursii». Bucuria nu ne ținu mult, căci deodată se auzi din pădure un glas gros, bărbătesc, în depărtare ca la 20 pași de noi: «Iacă hoții,măăă!», «prinde-i măăă!».. Atîta ne-a trebuit. Ca fulgerați, sărim fără să ne mai dăm seama de ceva, mîna pe carte și pe pălărie și tunde-o nene la vale, pe o coastă prin pădure, de nici lemne nu vedeam! În acel moment însă, cînd groaza era mai teribilă, abia făcusem cîțiva pași, lăsînd «roada ostenelilor noastre», deodată Vlaicu exclamă disperat: «Vai, caii mei!...» adecă... își uitase... bețele lîngă struguri, la ceea ce, pe lîngă tot tragicul situației, am izbucnit cu toții în rîs, bineînțeles că fugind încă de ne sfîrîiau călcîile, cel puțin doi kilometri.

Vlaicu își pusese-n gînd ca astăzi să iasă iar spre vii și spre pădure. Voia să asculte păsările cîntînd și să le urmărească zborul. În pauza asta mare, urma să-și găsească tovarăși pentru excursie. Dar nu-i prea zărea. Unii care-i erau foarte dragi se îndreptau în pas grăbit spre o minge de fotbal care-i aștepta lîngă un gard de scînduri. O pierdeau din ochi și rotunzimea ei îi preocupa mai mult decît soarta și forma geoidală sau nu, a bătrînei noastre planete.

— Adame, strigă Vlaicu, pe colegul său Adam Lula, nu vrei să mergi după masă «în rai?»

Adam se îndreptă spre minge ca o săgeată, fără să-l audă.

Dintr-o privire, Aurel scrută cu ochii toată curtea și îi plăcu nespus de mult panorama. Unii elevi mai durdulii înfulecau a disperare din sandvișurile cu unt și șuncă, alții cîte un corn sau cîte-o chiflă goală. Cei mai mici săreau capra, cîțiva jucau șotronul. Cei mai sportivi organizează în pripă o echipă de fotbal. La umbra unui copac bătrîn cu coroana stufoasă, Vlaicu zări un grup de elevi într-o discuție înfierbîntată. Se îndreptă spre ei și-l auzi pe unul spunînd:

— Limba română e greoaie, arhaică, o limbă de țărani și de ciobani.

-- Limba română, adăugă un alt domnișor, e lipsită de suplețe și de nuanțe.

— Ba nu zău? întrebă Vlaicu ironic. Ce știți voi despre limba română? Despre frumusețea și posibilitățile ei? Limba noastră e o limbă mlădioasă, sigură, bine fixată și totuși, foarte flexibilă. Iată, eu vă dau cîteva cuvinte pe care voi le puteți citi și de la cap la coadă și de la coadă la cap și de la mijloc la dreapta ori la stînga și rămîn tot aceleași și începu să înșire: *rar*, *sus*, *pup*, *coc*, *sas*, *potop*, *cojoc*, *atîta*. După cum vedeți, aceste cuvinte își păstrează poziția. Oricum le sucești, oricum le rostești, ele rămîn aceleași. Așa sîntem și noi, nu ne schimbăm după cum bate vîntul. Vorbirea oamenilor este oglinda sufletului lor.

Partenerii de discuție ai lui Vlaicu rămăseseră uimiți și începură să rostească încet, silabisind cuvintele de la coadă la cap: *atîta*, *cojoc*, *potop*, *sas*, *coc*, *pup*, *sus*, *rar*.

Într-adevăr, rosteau aceleași cuvinte.

Cînd se potoliră cu toții, Vlaicu adăugă:

— Mai mult chiar, cuvintele românești nu le poți dărîma chiar dacă le smulgi o literă sau două. Iată, de pildă, dacă voi tăiați o literă din cuvîntul *drac*, rămîne: *rac* și dacă mai tăiați una rămîne *ac*. Încercați și voi cu cuvîntul *plac*. Tăindu-i cîte o literă de la început, el nu se golește de înțeles,ci capătă alte sensuri: *plac*, *lac*, *ac*.

Ziceați că limba română n-are nuanțe. Oare așa să fie? Ia fiți atenți și ziceți repede după mine: *Cîte ouă vechi și cîte nouă: cîte nouă, cîte vouă? Vechi sînt nouă, nouă două, două nouă, vouă nouă ouă vechi.*

Oricît își bătură capetele colegii lui Vlaicu nu putură urmări meandrele și nuanțele acestei fraze. Ba presupuseră una, ba alta, dar nu putură ghici. Atunci Vlaicu se apucă să le-o tălmăcească atent și cu o nespusă bucurie în ochi.

— Am s-o traduc pentru domnișori și dacă nici atunci nu pricepeți bogăția și suplețea limbii noastre, o mai zic și-n alt chip. Noa, fiți atenți:

Cîte ouă vechi și cîte proaspete? Cîte nouă, cîte vouă? Vechi sînt 9, proaspete 2; 2 nouă, vouă 9; nouă 2 ouă proaspete, vouă 9 ouă vechi.

Soni, Günther, Lula și Andrei începură să rîdă cu hohote și-l ridicară pe Vlaicu pe brațe, în semn de triumf, în timp ce clopoțelul suna insistent de intrare.

(Va urma)

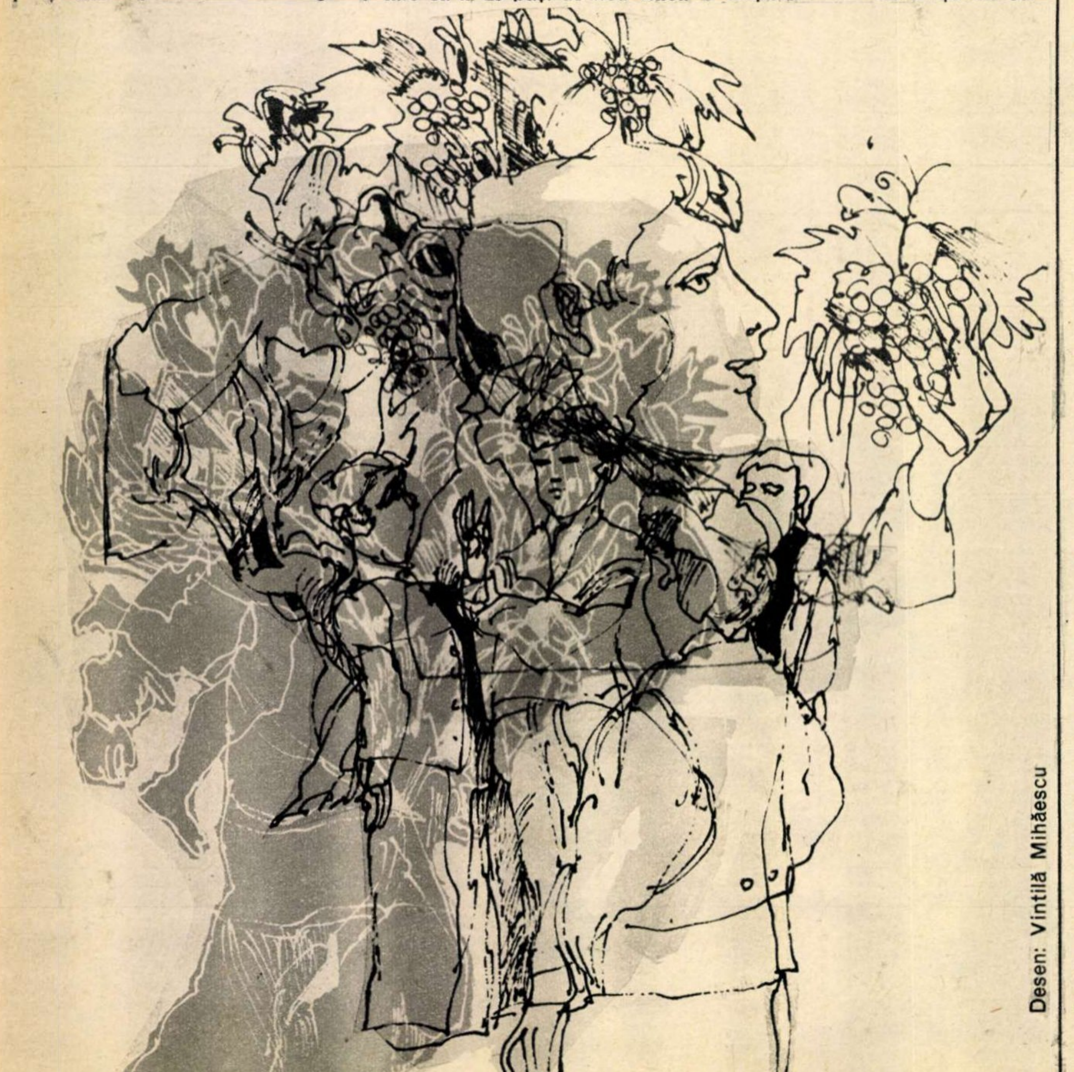

Desen: Vintilă Mihăescu

START în „EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII"

ediția a VI-a 1974

URMARE DIN
NUMĂRUL TRECUT

Colectarea tuturor celorlalte materiale se va face cu grijă deosebită, pentru a nu aduce prejudicii frumuseții și bogăției peisajului românesc. Cu sprijinul și cu aprobarea filialelor Societății de ocrotire a naturii, echipajele pot să pregătească din timp și să instaleze în locurile unde există vestigii și monumente ale naturii neprotejate, plăci și alte mijloace vizuale de informare și atenționare în vederea protejării și conservării lor de către turiști. În jurnal și pe harta expediției vor fi consemnate locurile unde au fost instalate asemenea elemente.

3. Nu este permis să se recolteze mai mult material decît pot transporta expediționarii cu forțe proprii și nici să se facă intervenții asupra acestor materiale, degradîndu-le valoarea inițială. Pentru transportul unor materiale grele ale expediției (corturi și alimente) pot fi folosiți măgăruși, cai și cărucioare de mînă.

4. În cadrul activităților expediționarilor se recomandă să se participe, alături de copiii din localitățile unde poposesc, și la unele activități de muncă patriotică în I.A.S.-uri, C.A.P.-uri, pe șantiere de interes local sau național.

5. Pentru perioada vacanței de vară din acest an, Consiliul Național al Organizației Pionierilor cheamă purtătorii cravatei roșii cu tricolor la realizarea unor acțiuni politico-educative importante. În scopul cunoașterii acestora, fiecare echipaj va avea în dotare un aparat de radio portativ la care vor fi urmărite, în fiecare zi, programele dedicate pionierilor, expediționarii avînd obligația să respecte întocmai indicațiile și recomandările Organizației pionierilor.

6. Jurnalul de bord și oglinda echipajului vor fi înaintate Consiliului județean al Organizației pionierilor în maximum cinci zile de la încheierea expediției. Nu vor fi admise în concurs jurnalele întocmite ulterior expediției și nici cele redactate de cadrele didactice sau de părinți.

CONTINUARE
ÎN NUMĂRUL VIITOR

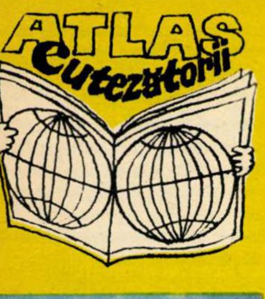
ATLAS
cutezătorii

COPIII DIN MAIAO

Printre insulele arhipelagului polinezian se numără și Maiao, a cărei suprafață nu depășește 10 kmp. Cu toate că se află la mică distanță de Tahiti, cea mult căutată de turiști, acest pămînt vulcanic, scăldat de apele oceanului a rămas aproape uitat. Puținii săi locuitori trăiesc și astăzi din darurile naturii: nuci de cocos, mango, pești, scoici și crustacee. Încă de mici, copiii din insula Maiao învață să împletească frumoase coșuri din frunzele palmierilor pandanus, să usuce miezul nucilor de cocos și să pescuiască. Dacă în uscatul și împletitul frunzelor de pandanus au deprins o experiență remarcabilă, la pescuit copiii din Maiao sînt neîntrecuți.

Pentru ei un pește zărit în apele limpezi ale oceanului înseamnă, de fapt, întotdeauna un pește prins. În undiță, ei asază drept momeală fulgul unei păsări albe.

LIMBAJUL BOȘIMANILOR

În Africa australă (deșertul Halahari și Angola de sud) trăiesc cîteva mii de oameni de statură măruntă, cu ten galben de culoarea caisei, ochi migdalați și pometi proeminenți. Sînt boșimanii — urmașii uneia dintre cele mai vechi populații de pe continentul african. Limba vorbită de acești oameni, care-și asigură existența în principal din vînătoare, este, ca pronunție, foarte deosebită. Numele ei este «Xu». În timpul conversațiilor, cuvintele sînt întretăiate de sunete neobișnuite pe care străinii nu le pot pronunța decît cu mare greutate. Datorită ciudatelor sunete, «Xu» este considerată una dintre cele mai grele limbi vorbite pe pămînt.

Dacă pentru bărbați arcul cu săgeți reprezintă bunul cel mai de preț, copiii apreciază, în schimb, micile brățări din mărgele colorate pe care le poartă la glezne și colierele pe care și le confecționează din «cioburile» oului de struț.

NAIADA LUI ANDERSEN

Vă mai amintiți de adorabila naiadă veșnic îngîndurată din povestea lui Hans Christian Andersen? De cînd i s-a îngăduit să părăsească castelul de corali de pe fundul mării, ea se ridica la suprafață și ore întregi ramînea gînditoare pe o stîncă, admirînd corăbiile cu pînze care navigau pe mare, ascultînd rîsul și vocile marinarilor care răsunau pe covertă. Ea se simțea tot mai mult atrasă de oameni, de lumea lor care i se părea enigmatică.

Chipul ei minunat nu trăiește doar în poveste. La intrarea în portul Copenhaga, pe o stîncă uriașă, scăldată de valuri, se află micuța naiadă, din bronz, care pare a fi reînviat din lumea basmelor. De peste 60 de ani ea întîmpină și conduce cu privirea «ochilor săi albaștri ca marea» navele care intră și ies din port. Ea a devenit un fel de emblemă, un simbol al capitalei daneze. Cei ce vizitează Copenhaga cumpără ilustrate ce înfățișează această statuie. Puțini știu însă că, statuia care o reprezintă pe mica naiadă a lui Andersen are un... nume. În anul 1910, Karl Jacobsen a hotărît să ridice un monument în amintirea naiadei lui Andersen. El a încredințat această sarcină tînărului sculptor de atunci, Eduard Eriksen. Pentru făurirea acestei opere de artă, sculptorul a ales drept model pe Eline, soția sa. După 3 ani de la începerea lucrării și 76 de ani de la aparitia basmului, statuia de bronz a fost așezată în port. De atunci mica naiadă scrutează zările, așteptînd sosirea marinarilor din larg.

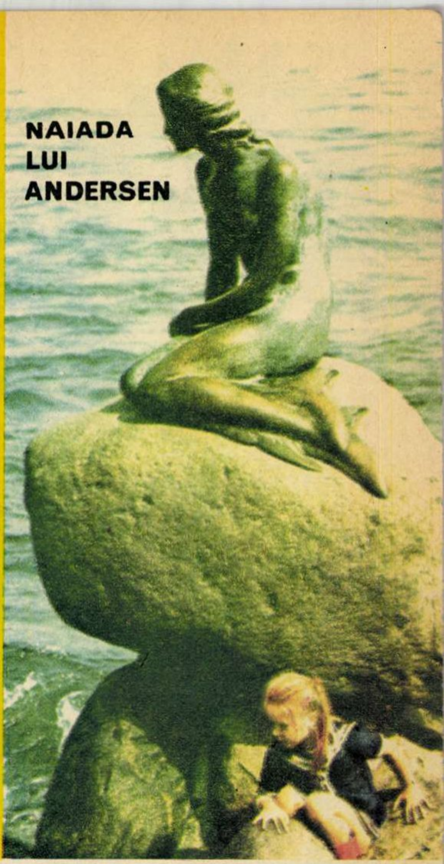

La Teatrul «ION CREANGĂ» „OMUL INVIZIBIL”

Întîlnirea cu personajele cărții «Omul invizibil», pe care o oferă de data aceasta Teatrul «Ion Creangă», constituie o mare plăcere pentru iubitorii lui Wells. Ion Hobană, un pasionat al literaturii fantastico-științifice, autor al unor interesante studii și eseuri în acest domeniu, și-a asumat răspunderea de a adapta pentru scenă populara carte a scriitorului englez. Tinerii spectatori au astfel posibilitate să urmărească evoluția pe scenă a lui Griffin care, devenit invizibil, caută cu disperare posibilități de a deveni din nou vizibil. Cu toate elementele de comic care există în piesă, dramatica zbatere a profesorului se reliefează pregnant. Tragicele condiții, în care societatea îl determină pe Griffin să efectueze cercetări, îl împing pe acesta la disperare. Hărțuit, fără speranță de salvare, savantul care trebuia să facă o descoperire epocală, sfîrșește prin moarte. Sub conducerea tinerei și entuziastei regizoare Olimpia Arghir, echipa de actori a Teatrului «Ion Creangă» oferă un spectacol care atrage un mare număr de copii.

Versiunea dramatică a «Omului invizibil», așa cum mărturisește autorul ei, Ion Hobană, se dorește un «pasionat omagiu adus marelui scriitor englez», care să ofere «nu numai cîteva clipe de destindere, ci și un prilej de rodnică meditație».

B.C.

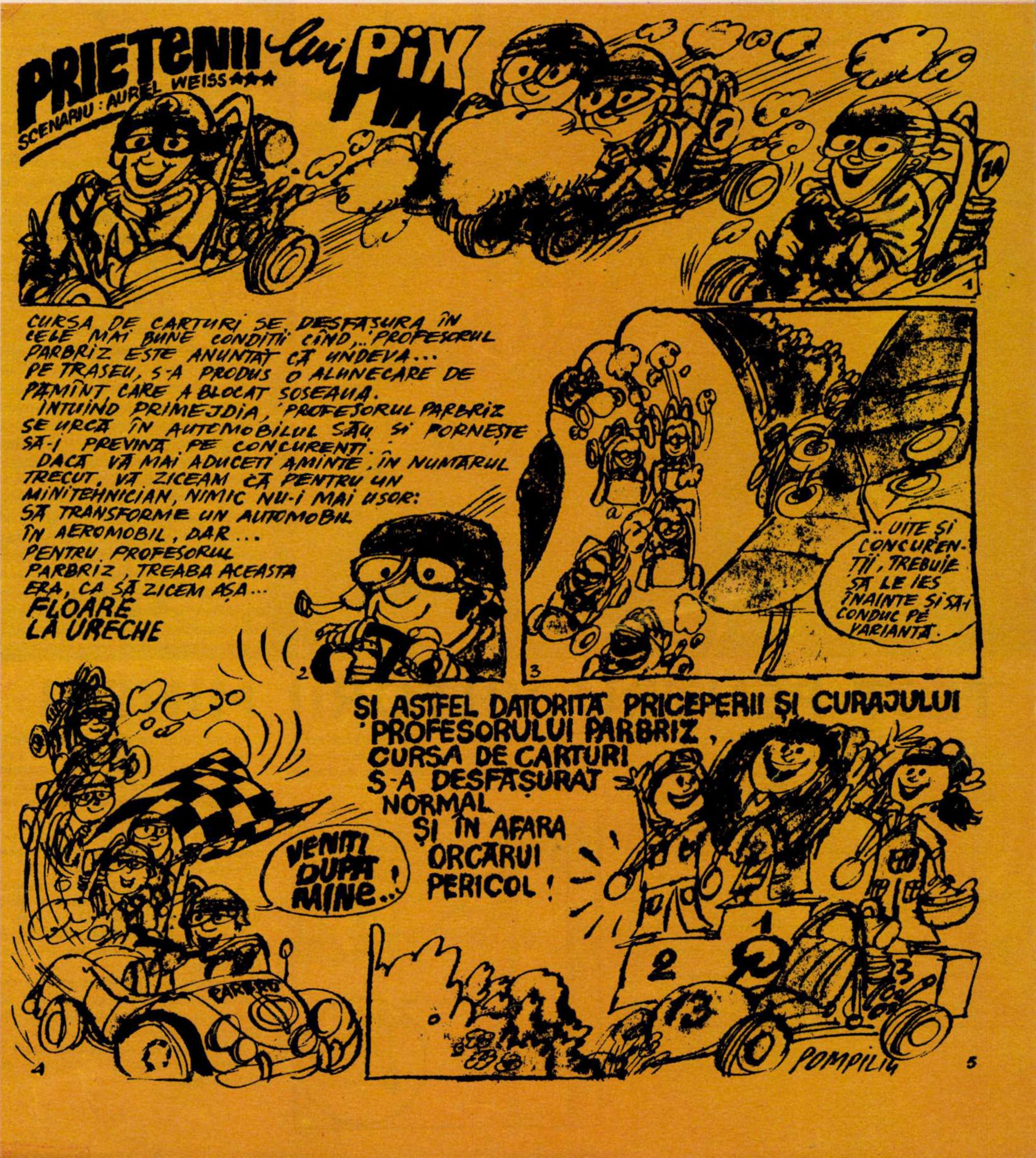
PRIETENII lui PIX
SCENARIU: AUREL WEISS ***
1
CURSA DE CARTURI SE DESFAȘURA ÎN CELE MAI BUNE CONDIȚII CÎND... PROFESORUL PARBRIZ ESTE ANUNȚAT CĂ UNDEVA... PE TRASEU, S-A PRODUS O ALUNECARE DE PĂMÎNT CARE A BLOCAT ȘOSEAUA.
INTUIND PRIMEJDIA, PROFESORUL PARBRIZ SE URCĂ ÎN AUTOMOBILUL SĂU ȘI PORNEȘTE SĂ-I PREVINĂ PE CONCURENȚI.
DACĂ VĂ MAI ADUCEȚI AMINTE, ÎN NUMĂRUL TRECUT, VĂ ZICEAM CĂ PENTRU UN MINITEHNICIAN, NIMIC NU-I MAI UȘOR: SĂ TRANSFORME UN AUTOMOBIL ÎN AEROMOBIL, DAR...
PENTRU PROFESORUL PARBRIZ, TREABA ACEASTA ERA, CA SĂ ZICEM AȘA...
FLOARE LA URECHE
2
...UITE ȘI CONCURENȚII, TREBUIE SĂ LE IES ÎNAINTE ȘI SĂ-I CONDUC PE VARIANTĂ.
3
ȘI ASTFEL DATORITĂ PRICEPERII ȘI CURAJULUI PROFESORULUI PARBRIZ, CURSA DE CARTURI S-A DESFĂȘURAT NORMAL ȘI ÎN AFARA ORICĂRUI PERICOL!
VENIȚI DUPĂ MINE..!
1
2
3
4
POMPILIU
5

RAMPA DE LANSARE

AJUTOARELE MINERILOR: MECANICII DE LOCOMOTIVĂ DE MINĂ ȘI MECANICII MAȘINILOR DE EXTRACTIE

Munca minerilor n-ar fi cu spor dacă ei ar trebui să se ocupe și de transportul la suprafață a minereurilor dizlocate în adîncuri. De acest lucru se ocupă mecanicii de la mașinile de extracție **și cei de la** locomotivele de mină.

În ocnele de sare, ca și în minele metalifere sau de cărbuni aflate mai la suprafață, se poate pătrunde prin tunele și galerii orizontale, prin care intră și ies trenurile de mine ce transportă la exterior minereurile. Acestea sînt trase de locomotive speciale de mină, conduse de mecanicii de locomotivă de mină.

Există însă și situații în care minereurile se află la mari adîncimi, de unde nu pot fi aduse la suprafață decît pe căi verticale. Anume, se sapă puțuri pînă la locul de exploatare și, cu ajutorul unor instalații corespunzătoare, minereurile dizlocate se scot afară în containere trase de cabluri de oțel puternice care se înfășoară pe suluri de diametru mare, acționate de motoarele supravegheate de mecanicii de la mașinile de extracție. Vasele cu minereu sînt așezate în niște colivii de metal, de unde sînt luate cu ajutorul unor macarale, sînt golite și apoi transportate din nou în adîncuri, unde se reîncarcă cu minereu.

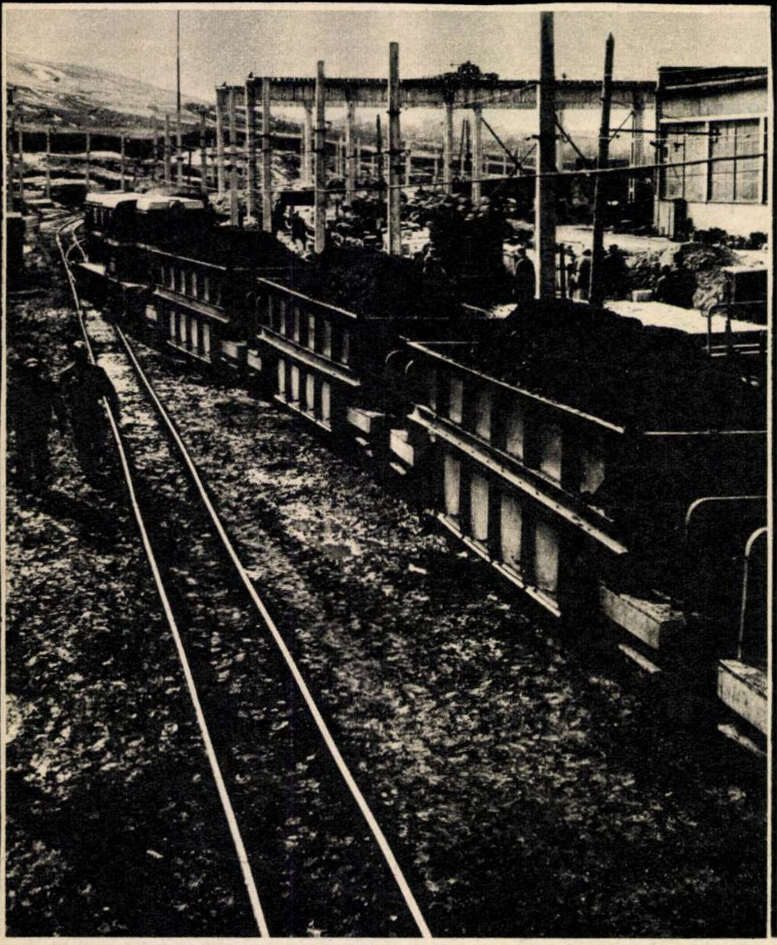

Putem recunoaște ușor locul unde se află gurile acestor puțuri de extracție a minereurilor; instalațiile montate la sol sînt de forma unor turnuri ce susțin roțile pe care se înfășoară cablurile de oțel ce transportă în sus și în jos coliviile cu minereu. Dar mai ușor le putem recunoaște după munții de minereu extras și depozitat la suprafață, ce urmează a fi încărcat în vagoane mari de cale ferată și dus la locurile de prelucrare (furnale, oțelării etc.)

Se înțelege că nu toate puțurile de mină se înalță pînă la suprafață. Unele vin numai pînă la galeriile unde ajung trenurile de mină, care încarcă minereul din vasele aduse din puț și-l transportă afară.

Trenurile de mină, ca și mașinile de extracție, servesc nu numai la transportul minereurilor din adîncuri la suprafață, ci și transportului lucrătorilor la locurile de muncă. Este emoționant să vezi, la înlocuirea schimburilor de lucru, coliviile mașinilor de extracție sau vagoanele trenurilor de mină, încărcate cu mineri, avînd casca de protecție pe cap și lampa de siguranță aprinsă în mînă, pornind în jos, spre măruntaiele pămîntului, parcurgînd uneori distanțe de zeci de kilometri pînă la locul unde începe căutarea și extragerea comorilor de tot felul.

Munca mecanicilor de la locomotivele de mină, ca și a celor de la puțuri, se încarcă în aceste momente cu o mare răspundere. Ei transportă nu materiale, ci oameni, de viața cărora trebuie să aibă grijă, trebuie să răspundă. La terminarea lucrului, aceleași mașini îi transportă pe mineri la suprafață. Văzîndu-i ieșind din schimb, marcați de oboseala bărbătească și, deopotrivă, de mîndria că au smuls din întunericul pămîntului snopi de lumină și căldură, ești cuprins de dorința de a-i îmbrățișa, și de încă una, secretă, de a le semăna. Nu rare sînt ocaziile cînd, la ieșirea din șut, minerii sînt așteptați cu drag de întreaga familie, ca să străbată împreună drumul de întoarcere spre casă.

Viața minerului se împletește și se înfrățește strîns cu a tuturor celorlalți meseriași care-l însoțesc, îl protejează și-l ajută în munca sa. Toți cei ce lucrează în subteran — mineri, electricieni de mină, artificieri de mină, sondori de mină, măsurători de gaze, temperatură și radiații, lăcătuși de mină sau mecanici la mașinile de extracții ori la locomotivele de mină — se simt solidari unul cu altul; solidaritatea de muncă a minerilor izvorîtă din convingerea că acolo, în subteran, ei îndeplinesc sarcini sociale de o extraordinară importanță, este unică prin frumusețe și la fel de adîncă precum adîncimile cărora le smulg comorile-minereuri.

În trecut, meseria de miner era una dintre cele mai grele. Astăzi, prin mecanizare și asigurarea condițiilor moderne de securitate, această meserie păstrîndu-și atributele de bărbătesc eroism, degrevată de truda epuizantă, poate fi îndeplinită cu succes de oricare tînăr hotărît să se dedice acestei profesii.

Nu vă tentează tainele adîncurilor? Încercați! Curaj aveți, tainele meseriei le puteți deprinde, nu vă rămîne decît să vă acomodați condițiilor specifice muncii de miner. Satisfacțiile materiale și morale le întrec, în tot cazul, pe cele din multe alte domenii în care un om se poate împlini prin muncă.

Dr. M. PETEANU

MINER-CLUB 2000

MINEREURI TRANSPORTATE PRIN CONDUCTE

- Soluție posibilă din punct de vedere tehnic, transportul minereurilor de fier prin conducte este și avantajos din punct de vedere economic? Răspunsul pe care l-au dat acestei întrebări cercetătorii Biroului minelor din S.U.A. este afirmativ. Cînd minereurilor conțin procente scăzute de metal, iar distanța dintre exploatările miniere și instalațiile siderurgice este mare, argumentele tehnico-economice justifică deplin adoptarea unei astfel de soluții.

INSTALAȚIE AUTOMATIZATĂ DE DOZARE

- Un colectiv de specialiști bulgari, condus de inginerul Dako Dakov, a realizat un complex de aparate destinat să dozeze automat reactivii de flotație în instalațiile de îmbogățire. Scara de reglaj a debitelor — între 20 și 800 litri pe oră — va asigura corespondența necesară dintre calitatea minereurilor supuse îmbogățirii și reactivii de flotație necesari. Informațiile privind procesul tehnologic, înregistrate de contoare, sînt traduse în cod și prelucrate de mașinile electronice de calcul. În acest fel, muncitorii de la secția de îmbogățire a minereurilor devin dispeceri-operatori ai procesului tehnologic.

TEST PENTRU VIITORII MINERI

RAMPA DE LANSARE

Talon de participare la test (3)

I
1 ______
2 ______
3 ______
4 ______

II
1 ______
2 ______
3 ______
4 ______
5 ______

I. Schema reprezintă instalațiile care echipează un puț de extracție. Cînd motoarele se pun în funcțiune, colivia de extracție coboară sau se ridică.

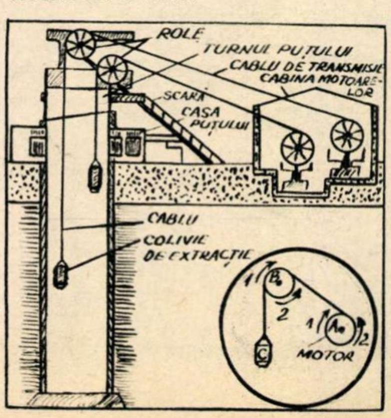

În medalion se află schițate principalele elemente mobile ale puțului de extracție.

Răspundeți la următoarele întrebări:

1. Dacă motorul A se învîrtește în direcția săgeții 1, colivia C urcă sau coboară? (1 punct).
2. În ce direcție, 1 sau 2, se învîrtește roata B, cînd motorul A se rotește în direcția săgeții 2? (2 puncte).
3. În ce direcție, 1 sau 2, trebuie să se învîrtă motorul A, pentru ca să se dea drumul coliviei în puț?(2 puncte).
4. Cînd funcționează motorul A mai ușor, cînd colivia urcă sau cînd coboară? (1 punct).

II. Figura reprezintă o galerie de lucru într-o salină. Pereții galeriei sînt tăiați în blocul de sare. Interiorul este iluminat electric. Răspundeți:

1. Este sau nu necesară în cazul de față armarea pereților și a tavanului galeriei? (2 puncte).
2. Este sau nu necesară lampa de siguranță? (2 puncte)
3. Cu ce se transportă în cazul de față sarea la exterior? (2 puncte).
4. În exploatarea salinelor se utilizează puțurile extractive? (2 puncte).
5. Ce alte căi de extragere a sării mai cunoașteți? (6 puncte).

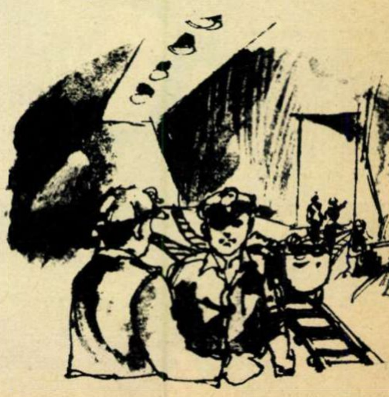

Meridiane

La cea de a 7-a ediție a Tîrgului internațional de la Cairo, pavilionul țării noastre s-a bucurat de o mare atenție și elogioase aprecieri, fiind distins cu medalia și diploma de onoare.

În cadrul complexului expozițional Gezirah, România a ocupat o suprafață de aproximativ 1 000 mp pe care au fost expuse produsele a 18 întreprinderi de comerț exterior: tractoare U-550, U-650, autocamionul «Roman», autotractorul DFAE, autoturismul Dacia-1300, autoturismul ARO-240, utilaje de foraj și extracție a țițeiului, excavatoare hidraulice și utilaj minier, mașini pentru industria textilă, o variată gamă de radioreceptoare, produse chimice etc.

Realizate de circa 60 de fabrici și uzine din țară, exponatele oferă o imagine concludentă a nivelului atins de industria românească în cel de-al 30-lea an care a trecut de la Eliberare, a succeselor obținute de poporul nostru în toate domeniile de activitate.

* * *

✶ în cifre ✶

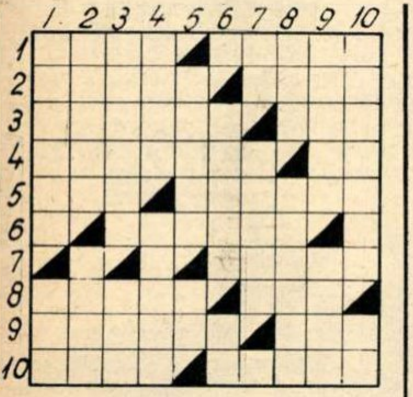

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

ORIZONTAL: 1) Pictor clasic român. — Pagini de amintiri; 2) Faimosul părinte al romanului «Cei trei mușchetari» — Unul din cele patru anotimpuri (pl.); 3) Erou din «O mie și una de nopți», posesor al unei lămpi fermecate — Pegasus, unul din cei doi fii ai Medusei, ieșit din gîtul acesteia după ce Perseus i-a tăiat capul în jurul căruia se încolăceau zeci de șerpi cu priviri de foc; 4) Vestit cardinal și om politic francez (1602—1661) din timpul minoratului lui Ludovic al XIV-lea, continuator al războiului de 30 de ani — Nota a doua; 5) Nume masculin — Poet sovietic, autor al poemului «Balada celor douăzeci și șase»; 6) Naturale! 7) Ține de cei doi poli; 8) «Cele șapte frumoase», compoziție coregrafică de Kara Karaev — Acesta (pop.); 9) A șaptea planetă a sistemului nostru solar în jurul căreia gravitează cinci sateliți — Culme muntoasă joasă (827 m) în lanțul vulcanic din nordul țării; 10) Costă scump! — Între patru și șase!

VERTICAL: 1) Scriitor sovietic, autor al romanului «Taina celor două oceane» — Onomatopeea... căderii! 2) Ca turnat — Stație cu oră fixă; 3) Fluviul cu cel mai mare debit din lume avînd un bazin de 7 180 000 km² — Lipsit de onoare; 4) Îmbinarea a două piese în prelungire — Politicos; 5) Sfoară de bumbac, îmbrăcată în mătase, răsucită în două sau în trei — Persoana a doua! 6) Numără orele în vechile clepsidre — Primele două la scădere! 7) Liviu Vasilescu — Necesități; 8) De 40, 60, 100, 150 wați. — Celebru amiral englez care a distrus flota franceză la Abukir (1798) și o flotă franco-spaniolă la Trafalgar (1805); 9) O mie de ani pace (pl.)! — Inițiativă sportivă; 10) De mii de ani! — A șaptea notă.

Dezlegare:

ORIZONTAL: 1) Aman. Album. 2) Dumas. Veri. 3) Aladin. Cal. 4) Mazarin. Re. 5) Oto. Esenin. 6) V. Native. A. 7) G.T. Polar. 8) Balet Ist. 9) Uranus. Oas. 10) Fast. Cinci.

BRIGADIER la 14 ani 8

BRIGADIER
la 14 ani
8

Rezumat: Ilieș Gonțea a fost felicitat de comandantul postului de miliție pentru ajutorul dat în prinderea răufăcătorilor. Brigadierii îi felicită și ei, ca la brigadă. De trei ori, hip, hip, hip-ura! Este numit călăuză pentru recunoașterea traseului viitoarei linii ferate și a împrejurimilor.

SCENARIU: NICOLAE ȚIC DESENE: VINTILĂ MIHĂESCU

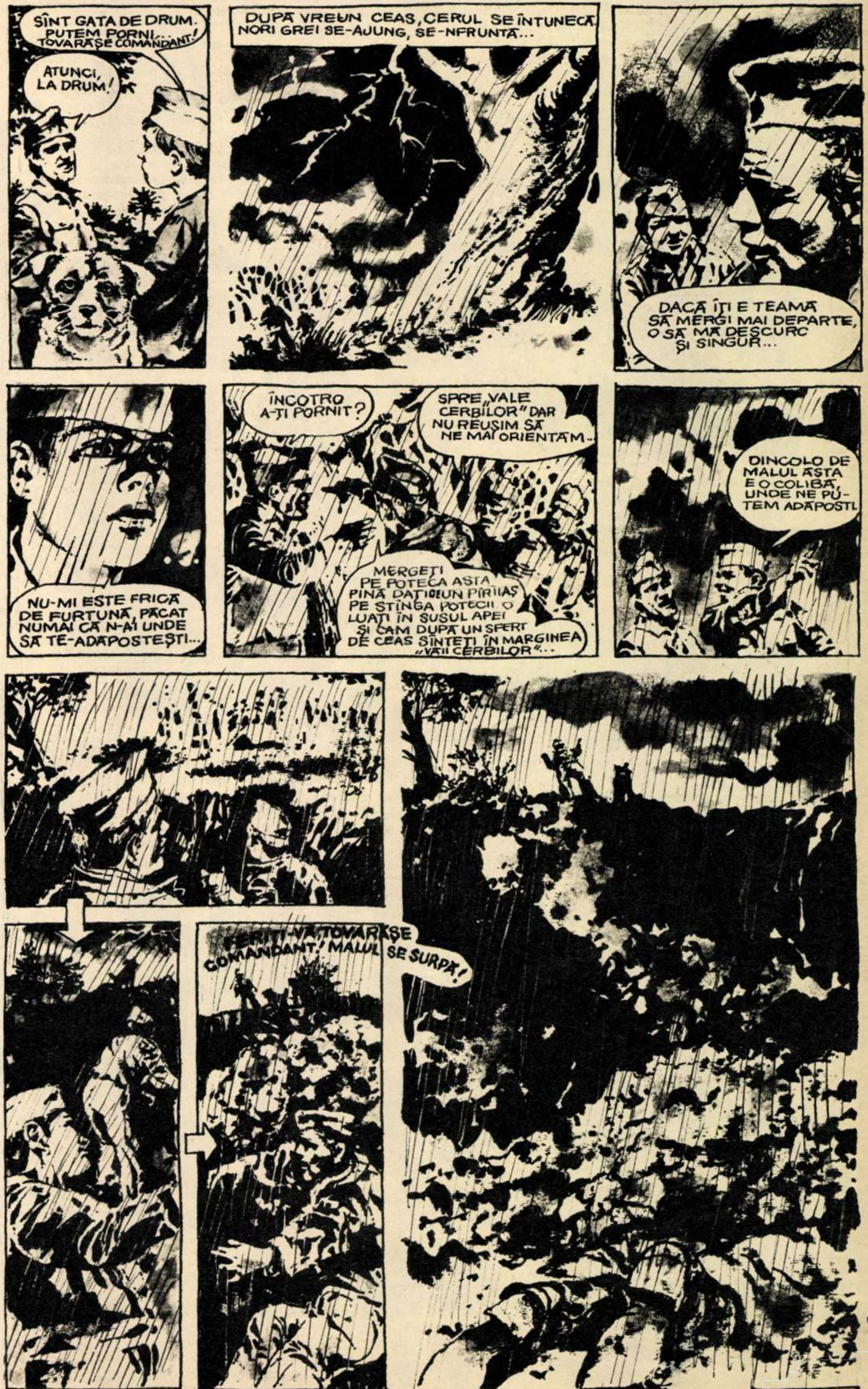

SÎNT GATA DE DRUM. PUTEM PORNI... TOVARĂȘE COMANDANT!
ATUNCI, LA DRUM!
DUPĂ VREUN CEAS, CERUL SE ÎNTUNECĂ. NORI GREI SE-AJUNG, SE-NFRUNTĂ...
DACĂ ÎȚI E TEAMĂ SĂ MERGI MAI DEPARTE, O SĂ MĂ DESCURC ȘI SINGUR...
NU-MI ESTE FRICĂ DE FURTUNĂ, PĂCAT NUMAI CĂ N-AI UNDE SĂ TE-ADĂPOSTEȘTI...
ÎNCOTRO A-ȚI PORNIT?
SPRE „VALE CERBILOR" DAR NU REUȘIM SĂ NE MAI ORIENTĂM...
MERGEȚI PE POTECA ASTA PÎNĂ DAȚI DE UN PÎRÎIAȘ PE STÎNGA POTECII. O LUAȚI ÎN SUSUL APEI ȘI CAM DUPĂ UN SFERT DE CEAS SÎNTEȚI ÎN MARGINEA „VĂII CERBILOR"...
DINCOLO DE MALUL ĂSTA E O COLIBĂ, UNDE NE PUTEM ADĂPOSTI.
FERIȚI-VĂ, TOVARĂȘE COMANDANT! MALUL SE SURPĂ!
VA URMA

TREI PRINȚI DE LA CARPAȚI

8

Biblioteca munici
Tîrgu Mureş

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT:

Vlad e salvat de Ştefan şi pornesc în urmărirea trădătorului. Ajung în cetatea în care s-a retras Alexăndrel şi-l răpesc pe logofăt. De la el află că boierii trădători au pus la cale să-l omoare pe Bogdan fără luptă. Gonesc disperaţi ca să-l salveze, dar ajung prea tîrziu: capul lui Bogdan cade tăiat de Petru Aron.

Scenariu: **CORNELIU LEU** Desene: **TEODOR BOGOI**

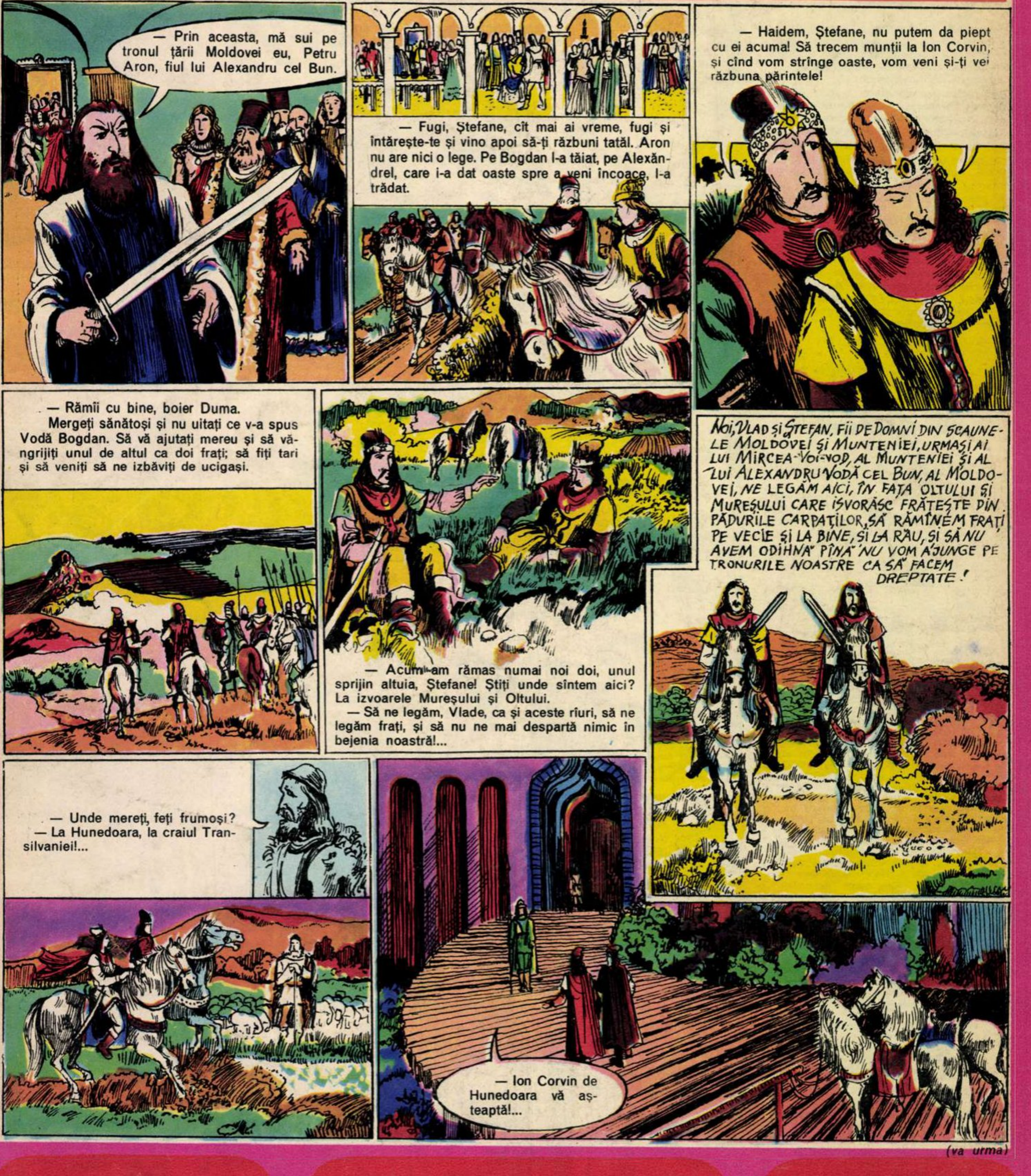
— Prin aceasta, mă sui pe tronul ţării Moldovei eu, Petru Aron, fiul lui Alexandru cel Bun.
— Fugi, Ştefane, cît mai ai vreme, fugi şi întăreşte-te şi vino apoi să-ţi răzbuni tatăl. Aron nu are nici o lege. Pe Bogdan l-a tăiat, pe Alexăndrel, care i-a dat oaste spre a veni încoace, l-a trădat.
— Haidem, Ştefane, nu putem da piept cu ei acuma! Să trecem munţii la Ion Corvin, şi cînd vom strînge oaste, vom veni şi-ţi vei răzbuna părintele!
— Rămîi cu bine, boier Duma. Mergeţi sănătoşi şi nu uitaţi ce v-a spus Vodă Bogdan. Să vă ajutaţi mereu şi să vă îngrijiţi unul de altul ca doi fraţi; să fiţi tari şi să veniţi să ne izbăviţi de ucigaşi.
— Acum am rămas numai noi doi, unul sprijin altuia, Ştefane! Ştiţi unde sîntem aici? La izvoarele Mureşului şi Oltului.
— Să ne legăm, Vlade, ca şi aceste rîuri, să ne legăm fraţi, şi să nu ne mai despartă nimic în bejenia noastră!...
NOI, VLAD ŞI ŞTEFAN, FII DE DOMNI DIN SCAUNELE MOLDOVEI ŞI MUNTENIEI, URMAŞI AI LUI MIRCEA-VOI-VOD, AL MUNTENIEI ŞI AL LUI ALEXANDRU VODĂ CEL BUN, AL MOLDOVEI, NE LEGĂM AICI, ÎN FAŢA OLTULUI ŞI MUREŞULUI CARE ISVORĂSC FRĂŢEŞTE DIN PĂDURILE CARPAŢILOR, SĂ RĂMÎNEM FRAŢI PE VECIE ŞI LA BINE, ŞI LA RĂU, ŞI SĂ NU AVEM ODIHNĂ PÎNĂ NU VOM AJUNGE PE TRONURILE NOASTRE CA SĂ FACEM DREPTATE!
— Unde mereţi, feţi frumoşi?
— La Hunedoara, la craiul Transilvaniei!...
— Ion Corvin de Hunedoara vă aşteaptă!...

(va urma)

Redactor-şef: MIHAI NEGULESCU
Redactor-şef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacţie: IOAN DONCA

REDACŢIA: Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti 33. Telefon: 17.60.10
ADMINISTRAŢIA: Editura «Scînteia» • TIPARUL: C.P.C.S.
ABONAMENTE — prin oficiile şi agenţiile P.T.T.R. Pentru străinătate: «Rompresfilatelia», Bucureşti, Calea Griviţei 64—66, P.O.B. 2001

Prezentare artistică:
VINTILĂ MIHĂESCU
Tehnoredactare:
EMIL PETROVICI

Nr. ind.:
41033

108

16 Cutezătorii

JOI, 18 APRILIE 1974, ANUL VIII (343)
12 PAGINI, 1 LEU

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Foto: ELENA FUNDULEA